

Службен весник

на Република Македонија

Број 166

26 декември 2012, среда

година LXIX

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
3938. Закон за изменување и дополнување на Законот за азил и привремена заштита.....	3	3948. Закон за изменување и дополнување на Законот за трговските друштва.....	58
3939. Закон за изменување и дополнување на Законот за личната карта.....	10	3949. Закон за дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување.....	63
3940. Закон за приватно обезбедување.....	12	3950. Закон за изменување и дополнување на Законот за социјалната заштита.....	64
3941. Закон за изменување и дополнување на Кривичниот законик.....	40	3951. Одлука за избор на судија на Уставниот суд на Република Македонија.....	65
3942. Закон за изменување и дополнување на Законот за Академијата за судии и јавни обвинители.....	42	3952. Одлука за именување член на Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија.....	65
3943. Закон за упатување работници од Република Македонија во други држави за изведување на градежни работи преку проектни договори и за вршење на други сезонски работи.....	42	3953. Одлука за огласување на именување на јавен обвинител на Република Македонија.....	65
3944. Закон за изменување и дополнување на Законот за евиденциите од областа на трудот.....	48	3954. Одлука за изменување на Одлуката за избор на претседател, заменик на претседателот, членови и нивни заменици на Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија.....	65
3945. Закон за изменување и дополнување на Законот за користење и располагање со стварите на државните органи.....	51	3955. Одлука за изменување на Одлуката за избор на претседатели, заменици на претседателите, членови и нивни заменици на комисиите на Собранието на Република Македонија.....	66
3946. Закон за изменување и дополнување на Законот за персонален данок на доход.....	52		
3947. Закон за дополнување на Законот за платен промет.....	53		

	Стр.		Стр.
3956. Одлука за изменување на Одлуката за основање на пратенички групи на Собранието на Република Македонија за соработка со парламенти-те на други држави и избор на пре-тседатели и членови на пратенич-ките групи на Собранието на Ре-публика Македонија за соработка со парламенти на други држави	66	3970. Листа на риба и рибини производи со потекло од заедницата за увоз во Република Македонија во прво по-лугодие од 2013 година (нула-ца-ринска стапка во рамки на квоти)....	73
3957. Одлука за разрешување и именува-ње на претседател и членови на Од-борот за доделување на Државната награда „Гоце Делчев“	67	3971. Листа на производи со потекло од заедницата за увоз во Република Македонија во прво полугодие од 2013 година (нула-царинска стапка во рамки на квоти).....	74
3958. Одлука за престанок на мандатот на член на Државниот совет за пре-венција на малолетничко престап-ништво	67	3972. Листа на царински стапки за про-изводи со потекло од заедницата за увоз во Република Македонија во прво полугодие од 2013 година (концесија во рамки на квоти).....	74
3959. Одлука за избор на членови на Др-жавниот совет за превенција на ма-лолетничко престапништво.....	67	3973. Листа на производи со потекло од заедницата за увоз во Република Македонија во прво полугодие од 2013 година по спогодбата за доде-лување на взаемни трговски повла-стици за некои вина.....	74
3960. Одлука за избор на Народен пра-вобранител	68	3974. Листа на земјоделски прехранбени производи по потекло од Република Хрватска кои се увезуваат во Репуб-лика Македонија без плаќање на ца-рина во рамките на годишни квоти за прво полугодие од 2013 година.....	75
3961. Одлука за разрешување од функ-цијата заменик на Народниот пра-вобранител	68	3975. Листа на земјоделски прехранбени производи по потекло од Република Молдова кои се увезуваат во Републи-ка Македонија без плаќање на царина во рамките на годишни квоти за прво полугодие од 2013 година.....	76
3962. Одлука за помилување на осудени лица по повод Новата 2013 година....	68	3976. Листа на стоки на царински квоти по потекло од Република Турција кои се увезуваат во Република Македонија за прво полугодие од 2013 година.....	76
3963. Одлука за дополнување на Одлука-та за давање согласност на Конкур-сите за запишување на студии од втор циклус на јавните високообра-зовни установи на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Универзитетот „Св. Климент Ох-ридски“ во Битола, Државниот уни-верзитет во Тетово, Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип и Уни-верзитетот за информатички науки и технологии „Св. Апостол Павле“ во Охрид во учебната 2012/2013 година.....	69	3977. Листа на стоки на царински квоти по потекло од Украина кои се уве-зуваат во Република Македонија за прво полугодие од 2013 година.....	77
3964. Правилник за формата и содржи-ната на образецот на барањето за донесување на решение заради не-издавање на овластување, односно недонесување на решение за одби-вање на барањето за издавање на овластување на правно лице за вр-шење на работи на технички прег-лед на возила	69	3978. Листа на тарифни концесии дадени од Република Македонија на Швај-царската конфедерација за прво по-лугодие од 2013 година.....	77
3965. Објава од Министерството за над-ворешни работи	71	3979. Листа на тарифни концесии за зем-јоделски производи што потекнува-ат од Норвешка за прво полугодие од 2013 година.....	77
3966. Правилник за изменување на Пра-вилникот за техничките прописи за изградба, одржување и безбедно функционирање на гасоводни си-стеми на полиетиленски цевки за работен притисок до 10 bar	71	3980. Правилник за дополнување на Правилникот за висината и начинот на определување на реално напра-вените трошоци во кривичната по-стапка	78
3967. Листа на стоки на царински квоти по договор за пристапување на Ре-публика Македонија во СТО.....	71	3981. Упатство за начинот на известува-ње за состојбата и промените на ка-питалот и на меѓукомпанискиот долг на капитално поврзаните суб-јекти врз основа на вложувања од странство	78
3968. Листа на земјоделски производи со потекло од заедницата за увоз во Република Македонија во прво по-лугодие од 2013 година (нула-ца-ринска стапка во рамки на квоти).....	72	3982. Упатство за начинот на известува-ње за состојбата и промените на ка-питалот и на меѓукомпанискиот долг на капитално поврзаните суб-јекти врз основа на вложувања во странство	94
3969. Листа на земјоделски производи со потекло од заедницата за увоз во Република Македонија во прво по-лугодие од 2013 година (концесии во рамки на квоти).....	73	3983. Правилник за изменување и до-полнување на Правилникот за на-чин и услови за регулирање на цени за пренос, дистрибуција и снабду-вање со природен гас.....	108
		Огласен дел	1-36

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

3938.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА АЗИЛ И ПРИВРЕМЕНА ЗАШТИТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за азил и привремена заштита, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 декември 2012 година.

Бр.07-5255/1 Претседател
24 декември 2012 година на Република Македонија,
Скопје **Горге Иванов, с.р.**

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА АЗИЛ И ПРИВРЕМЕНА ЗАШТИТА

Член 1

Во Законот за азил и привремена заштита ("Службен весник на Република Македонија" број 49/2003, 66/2007, 142/2008 и 146/2009), во членот 2 во воведната реченица по зборовите: „азил е“ се додава зборот „меѓународна“.

Член 2

Членот 3 се менува и гласи:

„Барател на право на азил е странец кој бара заштита од Република Македонија и поднел барање за признавање на право на азил, за кое не е донесена конечна одлука, во постапката за признавање право на азил.

Барањето за признавање на право на азил од ставот 1 на овој член е барање поднесено од странец, кое може да се разбере како барање за меѓународна заштита, во смисла на членот 2 од овој закон.“

Член 3

По членот 4-б се додаваат три нови члена 4-в, 4-г и 4-д, кои гласат:

„Дела на прогонување

Член 4-в

Дела на прогонување, во смисла на членот 1 А од Конвенцијата за статусот на бегалците од 1951 година, мора да:

- бидат доволно тешки по својата природа или повторување за да претставуваат сериозна повреда на основните човекови права, а особено оние права кои не можат да бидат ограничени во согласност со членот 15 став 2 од Европската конвенција за заштита на човековите права и на основните слободи или

- претставуваат збир на различни мерки кои вклучуваат и повреди на човековите права што е доволно сериозно за да влијае врз еден поединец на сличен начин, како што е наведено во ставот 1 алинеја 1 на овој член.

Делата на прогонување од ставот 1 на овој член можат, меѓу другото, да имаат форма на:

- дела на физичко или ментално насилство, вклучувајќи и дела на сексуално насилство,
- законски, административни, полициски и/или судски мерки што самите по себе се дискриминаторски, или што се спроведуваат на дискриминаторски начин,
- кривично гонење или казнување кое е непропорционално или дискриминаторско,
- лишување од судска заштита што резултира во непропорционална или дискриминаторска казна,
- кривично гонење или казнување поради одбивање на извршување на воена служба за време на конфликт, во случаи кога исполнувањето на воената служба би значело учество во криминални дела, или дела што потпаѓаат под причините за исклучување, утврдени во членот 6 став 1 од овој закон и
- дела кои по својата природа се врзани за пол или деца.

Вршителите на прогон или сериозни повреди

Член 4-г

Вршителите на прогон или сериозни повреди се:

- државата,
- субјекти кои ја контролираат државата или поголем дел од нејзината територија и
- вршителите кои не се поврзани со државата, доколку може да се покаже дека вршителите утврдени во алинеите 1 и 2 на овој член, вклучувајќи и организации, не се во можност или немаат волја да обезбедат заштита од прогонување или од тешки повреди.

Давателите на заштита

Член 4-д

Заштитата може да ја обезбедат:

- државата или
- субјекти кои ја контролираат државата или поголем дел од нејзината територија.

Давањето на заштита од ставот 1 на овој член подразбира преземање на соодветни мерки што се со цел за спречување на прогонот или трпењето на сериозни повреди, меѓу другото, примена на ефикасен правен систем за откривање, прогон и казнување на дела кои го сочинуваат прогонот или сериозни повреди и пристапот на барателот на право на азил кон таквата заштита.“

Член 4

Во членот 6 став 1 алинеја 2 сврзникот „и“ се заменува со сврзникот „или“.

Ставот 2 се менува и гласи:

„Покрај причините утврдени во ставот 1 на овој член на странец нема да му се одобри супсидијарна заштита, односно не може да ужива право на азил во Република Македонија и доколку претставува опасност по безбедноста на Република Македонија.“

По ставот 2 се додаваат два нови става 3 и 4, кои гласат:

„Странец не може да ужива право на азил доколку поттикнува или на друг начин учествува во извршувањето на кривичните дела или дејствијата кои се утврдени во ставовите 1 и 2 на овој член.

Република Македонија може да го исклучи правото на супсидијарна заштита на странец ако тој пред доаѓањето во Република Македонија извршил едно или повеќе кривични дела кои не се утврдени во ставот 1 на овој член, а за кои е предвидена казна затвор во случај да биле извршени во Република Македонија и доколку ја напуштил својата земја на потекло со цел да ги избегне санкциите за извршените кривични дела.“

Член 5

Во членот 7 став 1 алинеја 1 сврзникот „и“ се заменува со сврзникот „или“.

Член 6

Во членот 9 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„При правењето на процената за безбедна земја на потекло од ставот 1 на овој член за барателот на право на азил, меѓу другото, ќе се земе предвид во кој обем е предвидена заштита од прогон или малтретирање со:

- релевантните закони и прописи на земјата и начинот на кој тие се применуваат,

- почитување на правата и слободите утврдени во Европската конвенција за заштита на човековите права и основни слободи и/или Меѓународниот пакт за граѓански и политички права и/или Конвенцијата против тортура и друг вид на сурово, нечовечно или понижувачко постапување или казнување, особено правата кои не можат да се дерогираат врз основа на членот 15 став 2 од Европската конвенција за заштита на човековите права и основни слободи,

- почитување на принципот за не враќање во согласност со Конвенцијата од членот 2 алинеја 1 од овој закон и

- постоење на одредби за ефикасен систем на правни лекови против прекршување на овие права и слободи.“

Ставот 2 станува став 3.

Член 7

Во членот 10 ставот 2 се менува и гласи:

„За безбедна трета земја, ќе се смета државата:

- во која на барателот на право на азил нема да му биде загрозен животот и слободата во зависност од раса, вера, националност, припадност на одредена социјална група или политичко уверување,

- која го почитува принципот за не враќање во согласност со Конвенцијата од членот 2 алинеја 1 од овој закон,

- која ја почитува забраната за отстранување, при повреда на правото на слобода од тортура и сурово, нечовечно или деградирачко третирање, како што е утврдено во меѓународното право и

- во која постои можност барателот на право на азил да поднесе барање за признавање на статус бегалец и ако се утврди дека е бегалец, да му се обезбеди заштита во согласност со Конвенцијата од членот 2 алинеја 1 од овој закон.“

Член 8

Во членот 13 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„На Високиот комесаријат за бегалци надлежните органи, согласно со закон, му дозволуваат пристап до информации за поединечните барања за признавање право на азил за текот на постапката и за одлуките што се донесуваат, со претходно дадена согласност на барателот на право на азил.

По ставот 2 кој станува став 3 се додава нов став 4, кој гласи:

“Претставниците на Високиот комесаријат за бегалци ги изнесуваат своите ставови, согласно со членот 35 од Конвенцијата од членот 2 алинеја 1 од овој закон пред надлежните органи, согласно со закон, во врска со поединечните барања за признавање на право на азил, во која било фаза од постапката за признавање на правото на азил.“

Член 9

Во членот 14 став 1 точката се заменува со записка и се додаваат зборовите: „како и имаат право и на бесплатна правна помош во сите фази на постапката, согласно со прописите за бесплатна правна помош.“

Член 10

Членот 16 се менува и гласи:

„Барател на право на азил мора да побара признавање на право на азил кога влегува во Република Македонија. Барањето се искажува на полицијата на граничниот премин или во најблиската полициска станица.

По искажување на барањето за признавање на право на азил полицискиот службеник го спроведува барателот на право на азил до Одделението за азил или до Прифатниот центар за баратели на азил.

Барател на право на азил, кој престојува на територијата на Република Македонија, поднесува барање за признавање на право на азил до Одделението за азил.

Во случаите од семејно единување, барање може да се поднесе до дипломатско-конзуларно претставништво на Република Македонија во странство.“

Член 11

Во членот 18 ставот 3 се менува и гласи:

„По поднесувањето на барањето за азил, Одделението за азил во рок од три дена ќе му издаде потврда на барателот на право на азил со печат, број и датум на поднесувањето, со која се потврдува статусот на барателот на азил и се докажува дека на барателот на азил му е дозволено да остане на територијата на Република Македонија додека трае постапката по неговото барање за признавање на право на азил.“

Во ставот 4 по зборовите: „во таа постапка“ се става записка и се додаваат зборовите: „за можните последици доколку не се придржуваат до нивните обврски и не соработуваат со надлежните органи, како“.

Член 12

По членот 18 се додава нов член 18-а, кој гласи:

„Процена на факти и околности

Член 18-а

Барателот на право на азил е должен во најкус можен рок да ја поднесе целокупната расположлива документација и да изнесе информации кои се однесуваат на неговата возраст, семејни врски, идентитет, државјанство, земја и место на поранешен престој, претходно поднесени барања за признавање на право на азил, патни маршрути, идентификациони и патни исправи и причини за поднесување на барањето за признавање на право за азил.

Поднесеното барање за признавање на право на азил Одделението за азил го разгледува посебно, земајќи ги предвид сите факти и околности, кои се од значење за донесување на одлуката, и тоа:

- сите релевантни факти што се однесуваат на земјата на потекло во моментот на донесување одлука по поднесеното барање, вклучувајќи ги и законите и прописите во земјата на потекло и начинот на кој истите се применуваат,

- релевантните изјави и документација дадени од страна на барателот на правото на азил, вклучувајќи ги информации за тоа дали барателот на правото на азил бил или можеби ќе биде изложен на прогонување или на сериозни повреди,

- индивидуалната состојба и личните услови во кои се наоѓа барателот на правото на азил, вклучувајќи ги фактори како што се потекло, пол и возраст, со цел да

се процени дали, врз основа на личните услови во кои се наоѓа барателот, актите на кои бил или би можел да биде изложен барателот на правото на азил, можат да се сметаат за прогонување или за сериозни повреди,

- дали активностите на барателот на право на азил, по напуштањето на земјата на потекло, биле преземени со единствената цел за создавање на неопходните услови за поднесување на барање за признавање на право на азил, за да се процени дали тие активности ќе го изложат на прогонување или на сериозни повреди, доколку се врати во таа земја и

- дали од барателот за признавање на право на азил може разумно да се очекува истиот да прифати заштита од некоја друга земја во која би можел да добие државјанство.

Во случај кога барателот на правото на азил не поткрепи со документирани или други докази одредени аспекти на своите изјави и не оправда одредени факти и околности по однос на неговото барање, изјавата на барателот ќе се смета за веродостојна, ако:

- барателот на правото на азил вложил вистински напори за да го поткрепи своето барање,

- сите релевантни елементи кои му се на располагање се поднесени и е обезбедено задоволително објаснување во однос на евентуален недостаток од други релевантни елементи,

- е утврдено дека изјавите на барателот на правото на азил се доследни и уверливи и истите не се во спротивност со достапните конкретни и општи информации кои се релевантни за конкретното барање за признавање на правото на азил,

- барателот на правото на азил поднел барање за признавање на правото на азил при најраната можност за тоа или образложил оправдана причина поради која не го направил истото и

- е утврдена општа веродостојност на изјавата на барателот на правото на азил.“

Член 13

Во членот 22-а став 1 по зборот „закон“ се додаваат зборовите: „согласно со Законот за семејството“.

Член 14

Во членот 23 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„На старателот од ставот 1 на овој член му се овозможува да го информира малолетното лице без придружба за значењето и можните последици од сослушувањето, како и да може активно да учествува во текот на сослушувањето на малолетното лице без придружба спроведено од страна на овластеното службено лице од Одделението за азил.“

Ставовите 2, 3 и 4 стануваат ставови 3, 4 и 5.

Член 15

Во членот 23-а став 2 по зборот „деца“ се става записка и се додаваат зборовите: „жртви на трговија со луѓе“.

Член 16

Во членот 24 ставот 1 се менува и гласи:

„Барањето за признавање на право на азил се смета за повлечено и постапката се запира со заклучок ако се утврди дека барателот на право на азил:

- го повлекол барањето за признавање на правото на азил,

- не се јави на покана за сослушување во Одделението за азил, а својот изостанок не го оправда во рок од 48 часа од денот на закажаното сослушување или

- го напушти местото определено за негово сместување без одобрение за време на траење на постапката, подолго од три дена без да го извести надлежниот орган

или не обезбеди согласност од надлежниот орган за напуштање на местото определено за неговото сместување.“

По ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„На барателот на право на азил кој навел оправдани причини за пропуштање на дејствијата од ставот 1 на овој член ќе му се овозможи да поднесе барање за повторно отворање на предметот, доколку не поминале 30 дена од денот на пропуштањето на дејствијата.“

Член 17

Во членот 27 зборот „два“ се заменува со зборот „шест“.

Член 18

Членот 28 се менува и гласи:

„Пред Одделението за азил да донесе одлука барателот на право на азил ќе има можност лично да се сослуша, а сослушувањето може да биде и аудио снимено, за што ќе биде претходно информиран.

Сослушувањето од ставот 1 на овој член се врши во услови кои овозможуваат соодветна доверливост.

Сослушувањето се врши без присуство на членовите на семејството на барателот, освен доколку овластеното службено лице од Одделението за азил процени дека присуството на други членови на семејството е неопходно за одредено испитување на барањето за признавање на право на азил.

Барателите на право на азил, на нивно барање, имаат право да бидат сослушани од овластено службено лице на Одделението за азил од ист пол.

Овластеното службено лице кое го води сослушувањето е стручно за да ги земе предвид личните или општите околности во кои се наоѓа барателот, кои се однесуваат на барањето за признавање на право на азил, вклучувајќи го културното потекло или ранливоста на барателот, на начин и во обем во кој е возможно тоа да се направи.

Со цел за остварување на соодветна комуникација овластеното службено лице кое го води сослушувањето обезбедува преведувач. Комуникацијата не е неопходно да биде на јазик на кој сака барателот за право на азил, во случај кога барателот на право на азил може да комуницира на друг јазик за кој може разумно да се претпостави дека го разбира.

За време на сослушувањето барателот на право на азил ги изнесува сите факти и докази што се од значење за утврдување на постоење на основан страв од прогон, во смисла на членот 4 од овој закон.

За време на сослушувањето се води записник. Записникот го потпишуваат лицата кои учествувале во сослушувањето. Во случај кога барателот на азил не се согласува со содржината во записникот од сослушувањето и одбива да го потпише, истото се евидентира во предметот на барателот.“

Член 19

Во членот 31 став 1 по зборот „донесе“ се додаваат зборовите: „во писмена форма“.

По ставот 1 се додаваат два нови става 2 и 3, кои гласат:

„Врз основа на факти и докази утврдени во постапката, доколку двајцата родители се стекнале со статус на признаен бегалец или на лице под супсидијарна заштита, Одделението за азил може да донесе и решение со кое му се признава истиот статус на нивното малолетно дете кое е родено и живее на територијата на Република Македонија.

Во случај кога едниот родител се стекнал со статусот утврден во ставот 1 на овој член, Одделението за азил може да донесе решение на малолетно дете кое е родено и живее на територијата на Република Македонија со кое се признава право на азил, признаен бегалец или супсидијарна заштита.“

Ставот 2 станува став 4.

Член 20

Во членот 36 став 1 зборот „три“ се заменува со зборот „пет“.

Во ставот 2 записката по зборовите: „барањето за азил“ се заменува со точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Член 21

Во членот 37 став 1 зборот „три“ се заменува со зборот „седум“.

Член 22

Во членот 40 се додава нов став 1, кој гласи:

„На барателот на право на азил ќе му се издаде идентификациона исправа во рок од 15 дена од денот на поднесувањето на барањето за признавање на право на азил.“

По ставот 1 кој станува став 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Со идентификационата исправа од ставот 1 на овој член се потврдува правото на престој на барателот на право на азил во рокот за важност на идентификационата исправа утврден во ставот 2 на овој член.“

Член 23

Во членот 41 став 3 зборот „до“ се заменува со зборовите: „од најмалку“.

По ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„Со личната карта за признаен бегалец и лице под супсидијарна заштита се потврдува правото на престој.“

Ставот 4 станува став 5.

Член 24

Во членот 48 став 1 по алинејата 1 се додава нова алинеја 2, која гласи:

„- бесплатна правна помош,“.

Во алинејата 2 која станува алинеја 3 точката и записката се заменуваат со записка и се додаваат зборовите: „доколку искаже потреба за истото“.

Во алинејата 3 која станува алинеја 4 по зборот „услуги“ се додаваат зборовите: „согласно со прописите за здравственото осигурување“.

Во алинејата 4 која станува алинеја 5 по зборот „заштита“ се додаваат зборовите: „согласно со прописите за социјалната заштита“.

По алинејата 5 се додава нова алинеја 6, која гласи:

„- право на образование согласно со прописите за основно и средно образование.“

По ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Министерството за труд и социјална политика за правата наведени во ставот 1 на овој член ги известува барателите на право на азил во писмена форма на јазик за кој разумно може да се претпостави дека го разбираат или во усна форма со помош на преведувач.“

Ставот 2 станува став 3.

Член 25

Во членот 49 алинеја 1 на крајот од реченицата точката и записка се бришат и се додаваат зборовите: „и да не го напушта местото на престој одредено од надлежниот орган без да го информира за тоа или без да има дозвола за напуштање на истото, ако за тоа е потребна“.

Во алинејата 4 точката се брише и се додаваат зборовите: „и да не покажува насилно однесување“.

По ставот 1 се додаваат три нови става 2, 3 и 4, кои гласат:

„Доколку барателот на право на азил стори сериозни повреди на одредбите од ставот 1 алинеја 4 на овој член надлежниот орган може да донесе решение за укинување на правото на сместување во Прифатниот центар, односно надоместок на штетата што барателот на азил ја има направено. Надлежниот орган решението го донесува за секој случај поединечно и објективно, со наведување на причините за истото, на која барателот на право на азил има право на жалба согласно со прописите за социјална заштита.“

Барателот на право на азил откако ќе биде сместен во Прифатниот центар може да поднесе барање до Министерството за труд и социјална политика да престојува надвор од Прифатниот центар на сопствен трошок, по извршеното фотографирање и дактилоскопирање.

Барателите на право на азил на кои им е одобрено да престојуваат надвор од Прифатниот центар или друго место определено од Министерството за труд и социјална политика се должни пред Одделението за азил да ја пријават новата адреса.“

Член 26

Насловот пред членот 67 и членот 67 се менуваат и гласат:

„Интегрирана база за странци, вклучувајќи податоци за азил, миграции и визи“

Член 67

Одделението за азил обработува и користи податоци од Интегрираната база за странци, вклучувајќи податоци за азил, миграции и визи согласно со прописите за заштита на личните податоци и прописите за странци, како и обработува и други лични податоци за барател на право на азил, признаен бегалец, лице под супсидијарна заштита; за членови на потесно семејство кои го придружуваат барателот на право на азил; признаениот бегалец, односно лицето под супсидијарна заштита и податоци за нивниот престој и права што ги користат во Република Македонија.

Лични податоци кои се обработуваат за барател на право на азил, признаен бегалец и лице под супсидијарна заштита се: лично име; моминско презиме; псевдоним; име на родители; пол; ден, месец и година на раѓање; место на раѓање; матичен број; отпечатоци од прсти и фотографија.

Лични податоци кои се обработуваат за членови на потесно семејство кои го придружуваат барателот на право на азил, признаениот бегалец, односно лицето под супсидијарна заштита се: лично име, ден, месец и година на раѓање, место на раѓање и сродство.

Личните податоци кои ги обработува и користи Одделението за азил се чуваат десет години од денот на започнувањето на нивната обработка.“

Член 27

Во членот 68 став 1 зборовите: „Централна збирка на податоци“ се заменуваат со зборовите: „Интегрирана база за странци, вклучувајќи податоци за азил, миграции и визи“.

Член 28

Постапките од членот 27 од Законот за азил и привремена заштита („Службен весник на Република Македонија” број 49/2003, 66/2007, 142/2008 и 146/2009), започнати пред денот на влегувањето во сила на овој закон ќе завршат според одредбите од Законот за азил и привремена заштита („Службен весник на Република Македонија” број 49/2003, 66/2007, 142/2008 и 146/2009).

Член 29

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за азил и привремена заштита.

Член 30

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN E LIGJIT
PËR AZIL DHE MBROJTJE TË PERKOHSHME**

Neni 1

Në ligjin për azil dhe mbrojtje të perkohshme ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonise" numer 49/2003, 66/2007, 142/2008 dhe 146/2009), në nenin 2 në fjaline hyrese pas fjaleve: "azil është" shtohet fjala "nderkombetare".

Neni 2

Neni 3 ndryshon si vijon:

"Kerkuesi i të drejtes për azil është i huaji që kerkon mbrojtje nga Republika e Maqedonise dhe ka parashtruar kerkese për pranimin e të drejtes për azil, për të cilën nuk është miratuar vendim perfundimtar, në procedure për pranimin e të drejtes për azil.

Kerkesa për pranimin e të drejtes për azil nga paragrafi 1 i ketij neni është kerkese e parashtruar nga i huaji, që mund të kuptohet si kerkese për mbrojtje nderkombetare, në kuptimin e nenit 2 të ketij ligji."

Neni 3

Pas nenit 4-b shtohen tre nene të reja 4-v, 4-g dhe 4-d si vijojne:

"Veprat e ndjekjes

Neni 4-v

Veprat e ndjekjes në kuptimin e nenit 1 A nga Konventata për statusin e refugjateve e vitit 1951, doemos duhet:

- të jene mjaft të renda sipas natyres ose perseritjes së tyre, që të paraqesin shkelje serioze të të drejtave themelore të njeriut, e vecanerisht të drejtave që nuk mund të kufizohen në pajtim me nenin 15 paragrafi 2 të Konventes evropiane për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe të lirive themelore, ose

- të paraqesin permbledhje të masave të ndryshme që perfshijnë edhe shkelje të të drejtave të njeriut që është mjaft serioze që të ndikojë të një individ në menyre të ngjashme, si që është theksuar në paragrafin 1 alineja 1 të ketij neni.

Veprat e ndjekjes nga paragrafi 1 i ketij neni mundet mes tjerash, të kenë forme të:

- veprave të dhunes fizike ose mentale, duke perfshire edhe vepra të dhunes seksuale,

- masave ligjore, administrative, policore dhe/ose masave gjyqesore që në vetvete jane diskriminuese ose që zbatohen në menyre diskriminuese,

- ndjekjes ose denimit penal që është joproporcional ose diskriminues,

- privimit nga mbrojtja gjyqesore që rezulton në denim joproporcional ose diskriminues,

- ndjekjes ose denimit penal për shkak të refuzimit të kryerjes së sherbimit ushtarak gjate kohes së konfliktit, në raste kur plotesimi i sherbimit ushtarak do të thote pjese-marrje në vepra kriminele, ose vepra që u takojne shkaqeve të perjashtimit, të percaktuara në nenin 6 paragrafi 1 të ketij ligji dhe

- veprave që sipas natyres së tyre jane të lidhura me gjinine ose femijet.

Kryeresit e ndjekjes ose të lendimeve serioze

Neni 4-g

Kryeresit e ndjekjes ose të lendimeve serioze jane:

- shteti,

- subjektet që e kontrollojne shtetin ose pjesen më të madhe të territorit të tij dhe

- kryeresit që nuk jane të lidhur me shtetin, nese mund të tregohet se kryeresit e percaktuar në alinete 1 dhe 2 të ketij neni, duke i perfshire edhe organizatat nuk kane mundesi ose nuk kane vullnet që të sigurojne mbrojtje nga ndjekja ose për shkelje të renda.

Dhenesit e mbrojtjes

Neni 4-d

Mbrojtje mund të sigurojne:

- shteti ose

- subjektet që e kontrollojne shtetin ose pjesen më të madhe të territorit të tij.

Dhenia e mbrojtjes nga paragrafi 1 i ketij neni nenkupton marrjen e masave adekuatë me qellim pengimin e ndjekjes ose pesimit të lendimeve serioze, mes tjerash zbatimin e sistemit juridik efikas për zbulimin, ndjekjen dhe denimin e veprave që e perbejne ndjekjen ose lendimet serioze dhe qasjen e kerkuesit të së drejtes për azil për mbrojtje të ketille".

Neni 4

Në nenin 6 paragrafi 1 alineja 2 lidheza "dhe" zevendesohet me lidhezen "ose".

Neni 2 ndryshohet si vijon:

"Krahas shkaqeve të percaktuara në paragrafin 1 të ketij neni të huajit nuk do t'i lejohet mbrojtje supsiadiare respektivisht nuk mund të gezoje të drejten e azilit në Republikën e Maqedonise edhe nese parqet rrezik për sigurine e Republikës së Maqedonise".

Pas paragrafit 2 shtohen dy paragrafe të rinj 3 dhe 4, si vijojne:

"I huaji nuk mund ta gezoje të drejten e azilit nese nxit ose në menyre tjeter merr pjese në kryerjen e veprimeve ose veprave penale të percaktuara në paragrafet 1 dhe 2 të ketij neni.

Republika e Maqedonise mund ta perjashtojë të drejten e mbrojtjes supsiadiare për të huajin nese ai para ardhjes në Republikën e Maqedonise ka kryer një ose më shume vepra penale që nuk jane percaktuar në paragrafin 1 të ketij neni, e për të cilat është parapare denim me burg nese jane kryer në Republikën e Maqedonise dhe nese e ka leshuar vendin e vet të prejardhjes me qellim të shmangies së sanksioneve për veprat e kryera penale".

Neni 5

Në nenin 7 paragrafi 1 alineja 1 lidheza "dhe" zevendesohet me lidhezen "ose".

Neni 6

Në nenin 9 pas paragrafit 1 shtohet paragrafi i ri 2, si vijon:

"Gjate vleresimit për vend të sigurt të prejardhjes nga paragrafi 1 i ketij neni për kerkuesin e të drejtes për azil, mes tjerash do të merret parasysh në cfare vrellimi është parapare mbrojtja nga ndjekja ose maltretimi me:

- ligjet dhe rregullat relevante të vendit dhe menyren në të cilën ato zbatohen,

- respektimin e të drejtave dhe lirive të percaktuara në Konventen evropiane për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut dhe/ose Paktin nderkombetar për të drejta civile dhe politike dhe/ose Konventen kunder torturës dhe llojit tjeter të veprimit ose denimit të vrazhde, jonjerezor ose nencmues, posacerisht të drejtave që nuk mund

të derogohen në baze të nenit 15 paragrafi 2 të Konventes evropiane për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut,

- respektimin e parimit për moskthimin, në pajtim me Konventen nga neni 2 alineja 1 të këtij ligji dhe
- ekzistimin e dispozitave për sistem efikas të mjeteve juridike kunder shkeljes së ketyre të drejtave dhe lirive".

Paragrafi 2 behet paragrafi 3.

Neni 7

Në nenin 10 paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

"Për vend të sigurt të trete, do të konsiderohet shteti:

- në të cilin kerkuesi i të drejtes për azil nuk do t'i rrezikohet jeta dhe liria varesisht prej races, fese, nacionalitetit, perkatesise së grupit të caktuar social ose bindjes politike,
- që e respekton parimin për moskthim, në pajtim me Konventen nga neni 2 alineja 1 të këtij ligji,
- që e respekton ndalimin për largim, gjate shkeljes së të drejtes së lirisë nga tortura dhe trajtimi i ashpër, jonjerezor ose degradues, siç është percaktuar në të drejten nderkombetare dhe
- në të cilin ekziston mundësia që kerkuesi i të drejtes për azil të parashtrorje kerkese për pranimin e statusit refugjat dhe nese percaktohet se është refugjat, t'i sigurohet mbrojtje në pajtim me Konventen nga neni 2 alineja 1 të këtij ligji.

Neni 8

Në nenin 13 pas paragrafit 1 shtohet paragrafi i ri 2, si vijon:

"Komisariatit të larte për refugjate, organet kompetente në pajtim me ligjin i lejojnë qasje te informatat për kerkesa individuale për pranimin e të drejtes për azil, për rrjedhen e procedures dhe për vendimet që merren, me pelqim të dhe-ne paraprakisht të kerkuesit të së drejtes për azil."

Pas paragrafit 2 që behet paragraf 3 shtohet paragrafi i ri 4, si vijon:

"Perfaqesuesit e Komisariatit të larte për refugjate i paraqesin qendrimet e tyre, në pajtim me nenin 35 të Konventes nga neni 2 alineja 1 të këtij ligji, para organeve kompetente në pajtim me ligjin, në lidhje me kerkemat individuale për pranimin e të drejtes për azil, në cilendo faze të procedures për pranimin e të drejtes për azil."

Neni 9

Në nenin 14 paragrafi 1 pika zevendesohet me presje dhe shtohen fjalet: "si dhe kane të drejte edhe për ndihme juridike falas në të gjitha fazat e procedures, në pajtim me rregullat për ndihme juridike falas".

Neni 10

Neni 16 ndryshohet si vijon:

"Kerkuesi i të drejtes për azil doemos duhet të kerkoje pranimin e të drejtes për azil kur hyn në Republiken e Maqedonise. Kerkesa i paraqitet policise në vendkalimin kufitar ose në stacionin më të afert të policise.

Pas paraqitjes së kerkeses për pranimin e të drejtes për azil nepunesi policor e shoqeron kerkuesin e të drejtes për azil të Seksioni për azil ose te Qendra pranuese për azilkerkues.

Kerkuesi i të drejtes për azil, i cili qendron në territorin e Republikes së Maqedonise, parashtron kerkese për pranimin e të drejtes për azil te Seksioni për azil.

Në rastet e bashkimit familjar, kerkesa mund të parashtrorhet te Perfaqesia diplomatike-konsullore e Republikes së Maqedonise në vend të huaj".

Neni 11

Në nenin 18 paragrafi 3 ndryshohet si vijon:

"Pas parashtrimit të kerkeses për azil, Seksioni për azil në afat prej tri ditesh do t'i leshoje vertetim kerkuesit të së drejtes për azil, me vule, numer dhe daten e parashtrimit,

me të cilin vertetohet statusi i azilkerkuesit, dhe deshmohe se azilkerkuesit i është lejuar të mbetet në territorin e Republikes së Maqedonise, derisa zgjat procedura me kerkese të tij për pranimin e të drejtes për azil."

Në paragrafin 4 pas fjaleve: "në atë procedure" vihet presje dhe shtohen fjalet: "për pasojat e mundshme nese nuk i permbahen obligimeve të tyre dhe nuk bashkepunojne me organet kompetente, si".

Neni 12

Pas nenit 18 shtohet neni i ri 18-a, si vijon:

"Vleresimi i fakteve dhe rrethanave

Neni 18-a

Kerkuesi i të drejtes për azil, obligohet që në afat më të shkurter të mundshem ta parashtrorje dokumentacionin e plote që e ka në disponim dhe të paraqese informata që kane të bejne me moshen e tij, lidhjet familjare, identitetin, shtetesine, shtetin dhe vendin e qendrimit të meparshem, kerkemat e parashtruara paraprakisht për pranimin e të drejtes për azil, marshuten e udhetimit, dokumentet për identifikim dhe dokumentet e udhetimit dhe shkaqet për parashtrimin e kerkeses për pranimin e të drejtes për azil.

Kerkesen e parashtruar për pranimin e të drejtes për azil Seksioni për azil e shqyrton në menyre të vecante, duke i marre parasysh të gjitha faktet dhe rrethanat, që jane me rendesi për marrjen e vendimit, si vijojne:

- të gjitha faktet relevante që kane të bejne me vendin e prejardhjes në momentin e marrjes së vendimit sipas kerkeses së parashtruar, duke i perfshire edhe ligjet dhe rregullat në vendin e prejardhjes dhe menyren në të cilin të njejtat zbatohen,

- deklaratat dhe dokumentacionin relevante të kerkuesit të së drejtes për azil, duke i perfshire edhe informata nese kerkuesi i të drejtes për azil ka qene apo ndoshta do t'i nenshtohet ndjekjes ose lendimeve serioze,

- gjendja individuale dhe kushtet personale, në të cilat gjendet kerkuesi i të drejtes për azil, duke i perfshire edhe faktoret siç jane prejardhja, gjinia dhe moshja, me qellim që të vleresohet nese, në baze të kushteve personale në të cilat gjendet kerkuesi, aktet në të cilat ka qene ose do të mund t'u nenshtrohet kerkuesi i të drejtes për azil, mund të konsiderohen si ndjekje ose lendime serioze,

- nese aktivitetet e kerkuesit të së drejtes për azil, pas leshimit të vendit të prejardhjes, jane marre me qellim të vetem për krijimin e kushteve të domosdoshme për parashtrimin e kerkeses për pranimin e të drejtes për azil, që do të vleresohet nese ato aktivitete do ta nenshtrojnë në ndjekje ose në lendime serioze, nese kthehet në atë vend,

- nese nga kerkuesi për pranimin e të drejtes për azil mundet në menyre të arsyeshme të pritët që i njejtë të pranoje mbrojtje prej ndonje vendi tjeter, në të cilin do të mund të marre shtetesi.

Në rast kur kerkuesi i të drejtes për azil nuk i mbeshtet me deshmi të dokumentuara ose deshmi tjera aspekte të caktuara të deklaratave të veta, nuk i arsyeton fakte dhe rrethanat të caktuara lidhur me kerkesen e vet, deklarata e kerkuesit do të konsiderohet si e vertete nese:

- kerkuesi i të drejtes për azil ka bere perpjekje të verteta që ta mbeshtese kerkesen e vet,

- të gjitha elementet relevante që i ka dispozicion jane parashtruar dhe është siguruar sqarim i mjaftueshem lidhur me mungesen eventuale të elementeve tjera relevante,

- është percaktuar se deklaratat e kerkuesit të të drejtes për azil jane konsekuente dhe të besueshme dhe të njejtat nuk jane në kundërshtim me informatat e arritshme konkrete dhe të pergjithshme që jane relevante për kerkesen konkrete për pranimin e të drejtes për azil,

- kerkuesi i të drejtes për azil ka parashtruar kerkese për pranimin e të drejtes për azil në rast të mundesise më të hershme për kete ose e ka arsyetuar shkaku perse nuk e ka bere të njeften dhe

- është percaktuar vertetesia e pergjithshme e deklarates së kerkuesit të së drejtes për azil.”

Neni 13

Në nenin 22-a paragrafi 1 pas fjales “ligj” shtohen fjalet: “në pajtim me Ligjin për familje”.

Neni 14

Në nenin 23 pas paragrafit 1 shtohet paragrafi i ri 2, si vijon:

“Kujdestarit nga paragrafi 1 i ketij neni i mundesohet që ta informoje personin e mitur pa shoqerim për rendesine dhe pasojat e mundshme nga marrja në pyetje, si dhe mundet në menyre aktive të marre pjese gjate marrjes në pyetje të personit të mitur pa shoqerim të zbatuar nga personi i autorizuar zyrtar nga Seksioni për azil”.

Paragrafet 2, 3 dhe 4 behen paragrafe 3, 4 dhe 5.

Neni 15

Në nenin 23-a paragrafi 2 pas fjales “femije” vihet presje dhe shtohen fjalet: “viktima të tregtise me njerez”.

Neni 16

Në nenin 24 paragrafi 1 ndryshohet si vijon:

“Kerkesa për pranimin e të drejtes për azil konsiderohet e terhequr dhe procedura nderpritet me konkluzion nese percaktohet se kerkuesi i të drejtes për azil:

- e ka të hequr kerkesen për pranimin e të drejtes për azil,

- nuk paraqitet në thirrje për marrje në pyetje në Seksionin për azil, ndersa mungesen e tij nuk e arsyeton në afat prej 48 oresh nga dita e caktimit të marrjes në pyetje ose

- e leshon vendin e caktuar për vendosjen e tij pa leje gjate kohezgjatjes së procedures, më gjate se tri dite pa e njoftuar organin kompetent ose nuk siguron pelqim nga organi kompetent për leshimin e vendit të caktuar për vendosjen e tij”.

Pas paragrafit 3 shtohet paragrafi i ri 4, si vijon:

“Kerkuesit të së drejtes për azil që ka paraqitur shkaqe të arsyeshme për leshimin e veprimeve nga paragrafi 1 i ketij neni, do t’i mundesohet të parashtroje kerkese për hapjen e serishme të lendes, nese nuk kane kaluar 30 dite nga dita e leshimit të veprimeve.”

Neni 17

Në nenin 27 fjala “dy” zevendesohet me fjalën “gjashte”.

Neni 18

Neni 28 ndryshohet si vijon:

“Para se Seksionit për azil të marre vendim, kerkuesi i të drejtes për azil do të kete mundesi personalisht të merret në pyetje, ndersa marrja në pyetje mund të jete edhe me audio incizim, për cfare të informohet paraprakisht.

Marrja në pyetje nga paragrafi 1 i ketij neni kryhet në kushte që mundesojne fshehtesi adekuate.

Marrja në pyetje kryhet pa prezencen e anetareve të familjes së kerkuesit, pervec nese personi i autorizuar zyrtar i Seksionit për azil vlereson se prezenca e anetareve tjere të familjes është e domosdoshme për analizen e caktuar të kerkeses për pranimin e të drejtes për azil.

Kerkuesit e të drejtes për azil, me kerkese të tyre, kane të drejte që të merren në pyetje nga personi i autorizuar zyrtar i Seksionit për azil i gjinise së njejte.

Personi i autorizuar zyrtar, që e mban marrjen në pyetje është i profesionalizuar që t’i marre parasysh rrethanat personale apo të pergjithshme në të cilat gjendet kerkuesi, që kane të bejne me kerkesen për pranimin e të drejtes për

azil, duke e perfshire edhe prejardhjen kulturore ose cenueshmerine e kerkuesit, në menyre dhe vellim që është e mundur të behet.

Me qellim të realizimit të komunikimit adekuat, personi i autorizuar zyrtar që e mban marrjen në pyetje siguron perkthyes. Komunikimi nuk është e domosdoshme të jete në gjuhen në të cilen deshiron kerkuesi për të drejten e azilit, në rast kur kerkuesi i të drejtes për azil mund të komunikojë në gjuhe tjeter për të cilen mundet në menyre të arsyeshme të supozohet se e kupton.

Gjate marrjes në pyetje, kerkuesi i të drejtes për azil i paraqet faktet dhe deshmite që jane me rendesi për perkaktimin e ekzistimit të frikes së bazuar nga ndjekja, sipas nenit 4 të ketij ligji.

Gjate marrjes në pyetje mbahet procesverbal. Procesverbalin e nenshkruajne personat që kane marre pjese në marrjen në pyetje. Në rast kur azilkerkuesi nuk pajtohet me permbajtjen e procesverbalit nga marrja në pyetje dhe refuzon ta nenshkruaje, e njehta evidentohet në lenden e kerkuesit.”

Neni 19

Në nenin 31 paragrafi 1 pas fjales “marre” shtohen fjalet: “me shkrim”.

Pas paragrafit 1 shtohen dy paragrafe të rinj 2 dhe 3, si vijojne:

“Në baze të fakteve dhe deshmive të percaktuara në procedure, nese të dy prinderit e kane marre statusin e refugjatit të pranuar ose të personit nën mbrojtje subsidiare, Seksioni për azil mund të marre edhe aktvendim me të cilin i pranohet statusi i njejte i femijes së tyre të mitur që ka lindur dhe jeton në territorin e Republikës së Maqedonise.

Në rast kur njeri prind e ka marre statusin e percaktuar në paragrafin 1 të ketij neni, Seksioni për azil mund marre edhe aktvendim me të cilin femijes së mitur i cili ka lindur dhe jeton në territorin e Republikës së Maqedonise i pranohet e drejta për azil, refugjat i pranuar ose mbrojtje subsidiare”.

Paragrafi 2 behet paragrafi 4.

Neni 20

Në nenin 36 paragrafi 1 fjala “tre” zevendesohet me fjalën “pese”.

Në paragrafi 2 presja pas fjaleve: “kerkeses për azil” zevendesohet me pike, ndersa fjalet deri në fund të fjalise shlyhen.

Neni 21

Në nenin 37 paragrafi 1 fjala “tre” zevendesohet me fjalën “shtate”.

Neni 22

Në nenin 40 shtohet paragrafi i ri 1, si vijon:

“Kerkuesit të të drejtes për azil do t’i leshohet dokument identifikimi në afat prej 15 ditesh nga dita e parashtrimi të kerkeses për pranimin e të drejtes për azil.”

Pas paragrafit 1 i cili behet paragrafi 2, shtohet paragrafi i ri 3, si vijon:

“Me dokumentin identifikues nga paragrafi 1 i ketij neni vertetohet e drejta e qendrimit të kerkuesit të së drejtes për azil në afatin e vlefshmerise së dokumentit identifikues të percaktuar në paragrafin 2 të ketij neni”.

Neni 23

Në nenin 41 paragrafi 3 fjala “deri” zevendesohet me fjalën “prej së paku”.

Pas paragrafit 3 shtohet paragrafi i ri 4, si vijon:

“Me leternjoftimin për refugjat të pranuar dhe person nën mbrojtje subsidiare vertetohet e drejta e qendrimit.”

Paragrafi 4 behet paragrafi 5.

Neni 24

Në nenin 48 paragrafi 1 pas alineje 1 shtohet alineja e re 2, si vijon:

“- ndihme juridike falas.”.

Në alinene 2 që behet alineja 3, pikepresja zevendesohen me presje dhe shtohen fjalet: “nese paraqet nevojen për të njeten”.

Në alinene 3 që behet alineja 4, pas fjales “sherbime” shtohen fjalet: “në pajtim me rregullat për sigurimin shendetesor”.

Në alinene 4 që behet alineja 5, pas fjales “mbrojtje” shtohen fjalet: “në pajtim me rregullat për mbrojtje sociale”.

Pas alineje 5 shtohet alineja e re 6, si vijon:

“- të drejten e arsimit në pajtim me rregullat për arsim fillor dhe të mesem”.

Pas paragrafit 1 shtohet paragrafi i ri 2, si vijon:

“Ministria e Punes dhe Politikës Sociale, për të drejtat e theksuara në paragrafin 1 të këtij neni, i njofton kerkuesit e të drejtes për azil me shkrim në gjuhen për të cilën në menyre të arsyeshme mund të supozohet se e kuptojnë ose gjarishtë me ndihmen e perkthyesit.”

Paragrafi 2 behet paragrafi 3.

Neni 25

Në nenin 49 alineja 1 në fund të fjalise pikepresja shlyhet dhe shtohen fjalet: “dhe të mos e leshoje vendin e qendrimt të caktuar nga organi kompetent pa e informuar për kete ose pa pasur leje për leshimin e të njejtit, nese për kete eshte e nevojshme;”.

Në alinene 4 pika shlyhet dhe shtohen fjalet: “dhe të mos tregojë sjellje dhune”.

Pas paragrafit 1 shtohen tre paragrafe të rinj 2, 3 dhe 4, si vijojne:

“Nese kerkuesi i të drejtes për azil bene shkelje serioze të dispozitave nga paragrafi 1 alineja 4 të këtij neni organi kompetent mund të marre aktvendim për nderprerjen e të drejtes për vendosje në Qendren e pranimit perkatesisht kompensim të demit që azilkerkuesi e ka bere. Organi kompetent aktvendimin e merr për çdo rast në menyre individuale dhe objektive, me shenimin e shkaqeve për të njeten, për të cilin kerkuesi i të drejtes për azil ka të drejte ankese në pajtim me rregullat për mbrojtje sociale.

Kerkuesi i të drejtes për azil pasi që të vendoset në Qendren për pranim mund të parashtroje kerkese te Ministria e Punes dhe Politikës Sociale të qendroje jashte Qendres për pranim me shpenzim të vet, pas fotografimit dhe daktiloskopimit të kryer.

Kerkuesit e të drejtes për azil të cileve u eshte lejuar të qendrojnë jashte Qendres për pranim ose në vend tjetër të caktuar nga Ministria e Punes dhe Politikës Sociale detyrohen që në Seksionin për azil ta paraqesin adresen e re.”

Neni 26

Titulli para nenit 67 dhe neni 67 ndryshohen si vijojne:

“Baza e integruar për të huaj, duke perfshire të dhena për azil, migrime dhe viza

Neni 67

Seksioni për azil perpunon dhe shfrytezon të dhena nga Baza e integruar për të huaj, duke perfshire të dhena për azil, migrime dhe viza në pajtim me rregullat për mbrojtjen e të dhenave personale dhe rregullat për të huaj, si dhe perpunon edhe të dhena tjera personale për kerkuesin e të drejtes për azil, refugjat të pranuar, person nën mbrojtje subsidiare, për anetaret e familjes më të ngushte që e shoqerojnë kerkuesin e të drejtes për azil, refugjatin e pranuar, perkatesisht personin nën mbrojtje subsidiare, të dhena për qendrimin e tyre dhe të drejtat që i shfrytezojnë në Republiken e Maqedonise.

Të dhenat personale që perpunohen për kerkuesin e të drejtes për azil, refugjat të pranuar dhe person nën mbrojtje subsidiare jane: emri personal, mbiemri vajzerise, pseudonimi, emri i prinderve, gjinia, dita, muaji dhe viti i lindjes, vendi i lindjes, numri amë, shenjat e gishtave dhe fotografia.

Të dhenat personale që perpunohen për anetaret e familjes më të ngushte që e shoqerojnë kerkuesin e të drejtes për azil; refugjat të pranuar, perkatesisht person nën mbrojtje subsidiare jane: emri personal, dita, muaji dhe viti i lindjes, vendi i lindjes dhe farefisnia.

Të dhenat personale që i perpunon dhe shfrytezon Seksioni për azil ruhen dhjete vite nga dita e fillimit të perpunit të tyre.”

Neni 27

Në nenin 68 paragrafi 1 fjalet: “Permbledhja qendrore e të dhenave” zevendesohen me fjalet: “Baza e integruar për të huaj, duke perfshire të dhena për azil, migrime dhe viza”.

Neni 28

Procedurat nga neni 27 të Ligjit për azil dhe mbrojtje të perkohshme („Gazeta Zyrtare e Republikes së Maqedonise” numer 49/2003, 66/2007, 142/2008 dhe 146/2009), të filluara para dites së hyrjes në fuqi të këtij ligji do të mbarojne sipas dispozitave të Ligjit për azil dhe mbrojtje të perkohshme (“Gazeta Zyrtare e Republikes së Maqedonise” numer 49/2003, 66/2007, 142/2008 dhe 146/2009).

Neni 29

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvenes i Kuvendit të Republikes së Maqedonise që të percaktojë tekst të spastruar të Ligjit për azil dhe mbrojtje të perkohshme.

Neni 30

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tete nga dita e botimit në „Gazeten Zyrtare të Republikes së Maqedonise”.

3939.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛИЧНАТА КАРТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за личната карта, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 декември 2012 година.

Бр.07-5256/1
24 декември 2012 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА ЛИЧНАТА КАРТА

Член 1

Во Законот за личната карта („Службен весник на Република Македонија” број 8/95, 38/2002, 16/2004, 12/2005, 19/2007, 10/10, 51/11 и 13/12), во членот 9 ставот 2 се менува и гласи:

„Не е дозволено задржување на туѓа лична карта, ниту давање на лична карта на друг на послуга, како и послужување со туѓа лична карта како со своја.“

По ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Задржување на туѓа лична карта, во смисла на овој закон, ги опфаќа дејствијата со кои од страна на службени лица, кои со закон се овластени да вршат легитимирање или кое било друго овластено лице, се чува туѓата лична карта, односно се држи подолго од времето потребно за утврдување на идентитетот на граѓанинот без негово непосредно присуство, како и секое дејствие со кое на граѓанинот му се оневозможува личната карта да ја носи со себе.“

Член 2

По членот 9 се додава нов член 9-а, кој гласи:

„Член 9-а

Личната карта може да ја копираат контролорите и/или обработувачите на збирки на личните податоци само во случаи утврдени со закон.

Личната карта покрај лицата на кои се однесува, може да ја копираат и нотарите при утврдување на идентитетот и субјективитетот на учесниците во постапките кои се водат пред нотар согласно со закон, како и од страна на други контролори и/или обработувачи на збирки на лични податоци само во случаи утврдени со закон.

По исклучок од ставовите 1 и 2 на овој член, личната карта може за однапред утврдена цел или цели да се копира и по претходна писмена изречна согласност на сопственикот на личната карта.

По копирањето на личната карта, копијата соодветно се означува дека истата не може да се користи за друга цел освен за онаа за која согласно со закон е направена. Натамошното копирање, односно умножување на копијата е забрането, освен доколку со закон поинаку не е утврдено.

На барање на сопственикот на личната карта контролорот, односно обработувачот е должен да издаде потврда за направената копија на личната карта во која задолжително се наведува целта за која е направена копијата и рокот на нејзиното чување.

Забрането е обработување и чување на копија на лична карта во електронски облик, освен доколку со закон поинаку не е утврдено.

Изразите „контролор“, „обработувач“ и „согласност“, во смисла на овој закон, имаат исто значење како и изразите „контролор на збирка на лични податоци“, „обработувач на збирка на лични податоци“ и „согласност на субјектот на лични податоци“ кои се утврдени со прописите за заштита на личните податоци.“

Член 3

По членот 14 се додава нов член 14-а, кој гласи:

„Член 14-а

Надзор над спроведувањето на одредбите од членовите 9 ставот 2 и 9-а од овој закон врши Дирекцијата за заштита на личните податоци.“

Член 4

Во членот 15 став 1 точката 7 се менува и гласи:

„7) ќе ја задржи туѓата лична карта по кој било основ, односно ќе ја даде личната карта на друг на послуга или ќе се послужи со туѓа лична карта како со своја (член 9 став 2);“.

По ставот 2 се додаваат три нови става 3, 4 и 5, кои гласат:

„Глоба во износ од 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице - контролор, односно обработувач, ако постапува на начин спротивен на одредбите од членот 9-а од овој закон.“

Глоба во износ од 350 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице - контролор, односно обработувач или на службеното лице во државен орган - контролор, односно обработувач за сторен прекршок од ставот 3 на овој член.

Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице - контролор, односно обработувач за сторен прекршок од ставот 3 на овој член.“

Член 5

По членот 15-а се додава нов член 15-б, кој гласи:

„Член 15-б

За прекршоците предвидени со одредбите од членот 15 ставови 3, 4 и 5 од овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува Дирекцијата за заштита на личните податоци во согласност со прописите за заштита на личните податоци.“

Член 6

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за личната карта.

Член 7

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN E LIGJIT PËR LETERNJOFTIM

Neni 1

Në Ligjin për leternjoftim („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numer 8/95, 38/2002, 16/2004, 12/2005, 19/2007, 10/10, 51/11 dhe 13/12) në nenin 9 paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

„Nuk lejohet mbajtja e leternjoftimit të huaj, as dhenia e leternjoftimit tjetrit për shërbim, si dhe shërbimi me leternjoftim të huaj si me të vetin.“

Pas paragrafit 2 shtohet paragraf i ri 3, si vijon:

„Mbajtja e leternjoftimit të huaj, sipas këtij ligji i perfshin veprimet me të cilat nga persona zyrtare, të cilët me ligj janë të autorizuar që të kryejnë legjitimim ose cilitdo person tjetër i autorizuar, ruhet leternjoftimi i huaj, perkatesisht mbahet më gjatë se koha e nevojshme për perkaktimin e identitetit të qytetarit pa praninë e tij të drejtperdrejte, si dhe çdo veprim me të cilin qytetarit i pamundesohet që leternjoftimin ta mbaje me vete.“

Neni 2

Pas nenit 9 shtohet nen i ri 9-a si vijon:

"Neni 9-a

Leternjoftimin mund ta kopjojnë kontrolloret dhe/ose perpunuesit e permbledhjeve të të dhenave personale vetem në raste të perkaktuara me ligj.

Leternjoftimin pervec personave për të cilët ka të beje, mund ta kopjojnë edhe noteret gjatë perkaktimit të identitetit dhe subjektivitetit të pjesemarresve në procedura që udhehiqen para noterit në perputhje me ligjin, si dhe nga kontrollore dhe/ose perpunues tjere të permbledhjeve të të dhenave personale vetem në raste të perkaktuara me ligj.

Me perjashtim nga paragrafet 1 dhe 2 të ketij neni, leternjoftimi për qellim apo qellime të percaktuara paraprakisht mund të kopjohet edhe me pelqim eksplicit paraprak me shkrim të pronarit të leternjoftimit.

Pas kopjimit të leternjoftimit, kopja në menyre perkatese shenohet se e njejta nuk mund të shfrytezohej për qellim tjetër përveç atij për të cilin në është bërë perputhje me ligjin. Kopjimi i metutjeshëm, perkatesisht shumezimi i kopjes është i ndaluar, përveç nese me ligj nuk është percaktuar ndryshe.

Me kerkese të pronarit të leternjoftimit kontrollori, perkatesisht perpunuesi është i detyruar që të leshoje vertetim për kopjen e bërë të leternjoftimit, në të cilën detyrimisht shenohet qellimi për të cilin është bërë kopja dhe afati i ruajtjes së saj. Ndalohet perpunimi dhe ruajtja e kopjes së leternjoftimit në forme elektronike, përveç nese me ligj nuk është percaktuar ndryshe.

Shprehjet "kontrollor", "perpunues" dhe "pelqim" sipas ketij ligji e kanë kuptimin e njejtë si edhe shprehjet "kontrollor i përmblendhjes së të dhenave personale", "perpunues i përmblendhjes së të dhenave personale" dhe "pelqim i subjektit të të dhenave personale" që janë të percaktuara me dispozitat për mbrojtjen e të dhenave personale."

Neni 3

Pas nenit 14 shtohet nen i ri 14-a si vijon:

"Neni 14 - a

Mbiqyrje mbi zbatimin e dispozitave të neneve 9 paragrafi 2 dhe 9-a të ketij ligji, kryen Drejtoria për Mbrojtjen e të Dhenave Personale."

Neni 4

Në nenin 15 paragrafin 1 pika 7 ndryshohet si vijon:

"7) do ta mbaje leternjoftimin e huaj në çfaredo qofte baze, perkatesisht do t'ia jape leternjoftimin tjetrit për shërbim ose do të shërbehet me leternjoftim të huaj si me të vetin (neni 9 paragrafi 2);".

Pas paragrafit 2 shtohen tre paragrafe të rinj 3, 4 dhe 5, si vijojne:

"Gjobe në shume prej 2 000 eurosh në kundërvlere me denare do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik - kontrollorit, perkatesisht perpunuesit, nese vepron në kundërshtim me dispozitat e nenit 9 - a të ketij ligji.

Gjobe në shume prej 350 eurosh në kundërvlere me denare do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit pergjegjes në personin juridik - kontrollorit, perkatesisht perpunuesit ose personit zyrtar në organin shtetëror - kontrollorit, perkatesisht perpunuesit për kundërvajtje të kryer nga paragrafi 3 i ketij neni.

Gjobe në shume prej 250 eurosh në kundërvlere me denare do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit fizik - kontrollorit, perkatesisht perpunuesit për kundërvajtje të kryer nga paragrafi 3 i ketij neni."

Neni 5

Pas nenit 15-a shtohet nen i ri 15-b, si vijon:

"Neni 15 - b

Për kundërvajtjet e parapara me dispozitat e nenit 15 paragrafet 3, 4 dhe 5 të ketij ligji, procedure për kundërvajtje dhe sanksion për kundërvajtje shqipton Drejtoria për Mbrojtjen e të Dhenave Personale në pajtim me rregullat për mbrojtjen e të dhenave personale."

Neni 6

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvenes i Kuvendit të Republikës së Maqedonise që të percaktojë tekst të spastruar të Ligjit për leternjoftim.

Neni 7

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tete nga dita e botimit në „Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonise”.

3940.

Vrz основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИВАТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ

Се прогласува Законот за приватно обезбедување, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 декември 2012 година.

Бр. 07-5257/1
24 декември 2012 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н

ЗА ПРИВАТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на уредување

Член 1

Со овој закон се уредуваат условите за вршење на приватно обезбедување; вршењето на приватното обезбедување; приватното обезбедување за сопствени потреби; задолжителното приватно обезбедување; овластувањата на работниците за приватно обезбедување; работната облека и ознаката на работниците за приватно обезбедување; формирањето, овластувањата и финансирањето на Комората на Република Македонија за приватно обезбедување; евиденциите, заштитата на податоците и информациите; надзорот; овластувањето за подзаконски прописи и прекршочните одредби.

Дејност од јавен интерес

Член 2

Приватното обезбедување е дејност од јавен интерес.

Цел на приватното обезбедување

Член 3

Правните лица кои имаат дозвола за приватно обезбедување преземаат мерки и активности утврдени со овој закон заради спречување и откривање на штетни појави и противправни дејствија кои ги загрозуваат телесниот интегритет и достоинството на личноста и имотот што се обезбедува.

Недозволени работи на приватното обезбедување

Член 4

(1) Правни лица кои имаат дозвола за приватно обезбедување не смеат да обезбедуваат лица и имот кои врз основа на посебни прописи ги обезбедуваат надлежни државни органи.

(2) Правните лица од ставот (1) на овој член не смеат да вршат работи поврзани со наплата на долг.

Недозволен оперативни методи и средства на приватното обезбедување

Член 5

Правни лица кои имаат дозвола за приватно обезбедување во вршењето на обезбедувањето не смее да применуваат оперативни методи и средства кои со закон не се дозволени или за чија примена врз основа на посебни прописи се овластени само надлежни државни органи.

Договор за приватно обезбедување

Член 6

(1) Правно лице кое дејноста приватно обезбедување ја врши во вид на давање на услуги, обезбедувањето го врши врз основа на договор за приватно обезбедување (во натамошниот текст: договор), што го склучува со корисникот на услугата во писмена форма.

(2) Договор кој не е склучен во писмена форма или е склучен со правно лице кое нема дозвола за приватно обезбедување се смета за ништовен.

Значење на изразите

Член 7

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. „Приватно обезбедување“ е заштита на лица и имот што се врши од страна на правни лица кои имаат дозвола за приватно обезбедување;

2. „Приватно обезбедување во вид на давање на услуги“ е заштита на лица и имот врз основа на склучен договор што ја врши правно лице кое има извршено упис на дејноста во Централниот регистар на Република Македонија и има добиено дозвола за приватно обезбедување во вид на давање на услуги;

3. „Приватно обезбедување за сопствени потреби“ е заштита на имотот и на лицата во правно лице што се врши од страна на работници за приватно обезбедување вработени во правното лице кое има добиено дозвола за приватно обезбедување за сопствени потреби;

4. „Физичко обезбедување“ е обезбедување на лица (живот, телесен интегритет) кое се врши заради нивна лична заштита и обезбедување на имот од пристап на неповикани лица, уништување, оштетување, противправно одземање и други форми на штетни дејствија, што се врши од страна на работници за приватно обезбедување;

5. „Техничко обезбедување“ е обезбедување на лица и имот со примена на технички средства и уреди, нивно проектирање, инсталирање и одржување;

6. „Телесна заштита“ е физичко обезбедување со кое непосредно се обезбедуваат лица и имот од страна на работници за приватно обезбедување;

7. „Мониторинг обезбедување“ е физичко обезбедување што се врши како постојан физички надзор над вградени технички системи и уреди за обезбедување на лица и имот и телекомуникациски пренос на алармни сигнали во центар за обезбедување и надзор;

8. „Мониторинг-патролно обезбедување“ е физичко обезбедување што се врши како постојан физички надзор над вградени технички системи и уреди за обезбедување на лица и имот и телекомуникациски пренос на алармни сигнали во центар за обезбедување и надзор и ангажирање на работници за приватно обезбедување и употреба на возила за обезбедување заради спречување на штетни дејствија над лицата и имотот што се обезбедуваат и обезбедување на лица и имот по пристигнат алармен сигнал од центар за обезбедување и надзор;

9. „Обезбедување на транспорт и пренос на пари и други вредносни пратки“ е физичко обезбедување на

превоз и пренос на пари, злато, скапоцени камења, уметнички дела, хартии од вредност и на други вредносни пратки со работници за приватно обезбедување и посебни возила;

10. „Обезбедување на јавни собири и на други настани“ е физичко обезбедување со работници за приватно обезбедување и со употреба на технички средства заради одржување на јавниот ред на јавни собири, спортски натпревари, културни, забавни, верски, хуманитарни, социјални, политички, економски и други настани;

11. „Дозвола за приватно обезбедување“ е овластување со кое правното лице кое ги исполнува утврдените услови се стекнува со право да врши приватно обезбедување на лица и имот;

12. „Лиценца за приватно обезбедување“ е овластување со кое физичкото лице кое ги исполнува утврдените услови се стекнува со право да врши приватно обезбедување на лица и имот;

13. „Легитимација за приватно обезбедување“ е исправа издадена од Комората на Република Македонија за приватно обезбедување со која работникот за приватно обезбедување го докажува своето службено својство;

14. „Работник за приватно обезбедување“ е физичко лице кое поседува важечка лиценца за приватно обезбедување и легитимација за приватно обезбедување, кое има засновано работен однос во правно лице и врши обезбедување на лица и имот, односно работи и работни задачи врз основа на овластувањата утврдени со овој закон;

15. „Граница на простор што се обезбедува“ е линија што ги опфаќа недвижностите и површините што се составен дел на имотот што се обезбедува;

16. „Овластено службено лице“ е работник на Министерството за внатрешни работи, согласно со Законот за внатрешни работи и Законот за полиција;

17. „Присилба“ е употреба на легитимен, соодветен и пропорционален физички или механички притисок, со примена на средства согласно со закон, насочен кон одредено лице од страна на работник за приватно обезбедување, само во случај кога работите на обезбедување на лица и имот не може на друг начин да бидат извршени и

18. „Дресирано куче“ е специјално обучено куче со соодветна потврда за успешно завршена дресура кое се употребува за приватно обезбедување согласно со одредбите од овој закон.

Видови на приватно обезбедување

Член 8

Приватното обезбедување под услови утврдени со овој закон се врши:

- 1) во вид на давање на услуги и
- 2) за сопствени потреби.

Вршење на приватното обезбедување

Член 9

(1) Приватно обезбедување во вид на давање на услуги се врши како:

- 1) физичко обезбедување и
- 2) техничко обезбедување.

(2) Физичкото обезбедување од ставот (1) точка 1 на овој член се врши како:

- 1) телесна заштита;
- 2) мониторинг - патролно обезбедување;
- 3) обезбедување на транспорт и пренос на пари и други вредносни пратки и

4) обезбедување на јавни собири и други настани.
(3) Приватното обезбедување за сопствени потреби се врши како физичко обезбедување и тоа како телесна заштита и мониторинг обезбедување.

II. УСЛОВИ ЗА ВРШЕЊЕ НА ПРИВАТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ

1. Општи услови за правно лице за вршење на приватно обезбедување

Општи услови

Член 10

(1) Приватно обезбедување во вид на давање на услуги може да врши правно лице, ако:

1) има извршено упис на дејноста во Централниот регистар на Република Македонија и

2) има добиено дозвола за приватно обезбедување во вид на давање на услуги.

(2) Приватно обезбедување за сопствени потреби може да врши правно лице ако има добиено дозвола за приватно обезбедување за сопствени потреби.

(3) Правно лице од ставот (1) на овој член може да основа домашно правно лице или физичко лице кое е државјанин на Република Македонија.

Рок за започнување со работа

Член 11

(1) Правните лица од членот 10 ставови (1) и (2) од овој закон се должни да отпочнат со работа во рок од шест месеци од денот на издавањето на дозволата за приватно обезбедување од страна на Министерството за внатрешни работи (во натамошниот текст: Министерството) и во истиот рок да поднесат до Комората на Република Македонија за приватно обезбедување (во натамошниот текст: Комората) барање за издавање на легитимациите за приватно обезбедување за работниците за приватно обезбедување (во натамошниот текст: работници за обезбедување) од членот 13 ставови (1) точка 2 и (2) точка 2 и членот 14 став (1) точка 2 од овој закон.

(2) Доколку во рокот од ставот (1) на овој член правното лице нема поднесено барање за издавање на легитимациите за приватно обезбедување од ставот (1) на овој член, Комората за тоа го известува Министерството.

(3) Доколку правните лица од ставот (1) на овој член не започнат со работа во рокот од ставот (1) на овој член, Министерството донесува решение со кое се констатира престанувањето на важноста на дозволата за обезбедување на правното лице.

Видови на дозволи за приватно обезбедување

Член 12

(1) Дозвола за приватно обезбедување (во натамошниот текст: дозвола за обезбедување) може да се издаде за:

1) вршење на приватно обезбедување во вид на давање на услуги и

2) вршење на приватно обезбедување за сопствени потреби.

(2) Во дозволата од ставот (1) точка 1 на овој член се наведува начинот на кој правното лице го врши приватното обезбедување, и тоа како:

1) физичко обезбедување и/или

2) техничко обезбедување.

Услови за издавање на дозвола за обезбедување во вид на давање на услуги

Член 13

(1) Дозвола за обезбедување во вид на давање на услуги од членот 12 став (2) точка 1 од овој закон се издава на правно лице, ако:

1) има извршено упис на дејноста во Централниот регистар на Република Македонија;

2) има најмалку 15 работници за обезбедување кои имаат лиценци за физичко обезбедување;

3) има потврда од Комората дека работниците за обезбедување за кои се доставуваат лиценци за приватно обезбедување од точката 2 на овој став не поседуваат важечки легитимации за физичко обезбедување;

4) има назначено одговорно лице кое ги исполнува условите од ставот (3) на овој член;

5) поседува акт за систематизација на работни места, со опис и попис на работите и работните задачи и овластувањата на вработените за секое работно место;

6) поседува акт со кој се пропишува изгледот на работната облека и знакот на правното лице;

7) има деловна просторија и

8) има најмалку две моторни возила.

(2) Дозвола за обезбедување во вид на давање на услуги од членот 12 став (2) точка 2 од овој закон се издава на правно лице, ако:

1) има извршено упис на дејноста во Централниот регистар на Република Македонија;

2) има најмалку тројца работници за техничко обезбедување кои имаат лиценци за техничко обезбедување;

3) има потврда од Комората дека работниците за обезбедување за кои се доставуваат лиценци за техничко обезбедување од точката 2 на овој став не поседуваат важечки легитимации за техничко обезбедување;

4) има назначено одговорно лице кое ги исполнува условите од ставот (3) на овој член;

5) поседува акт за систематизација на работни места, со опис и попис на работите и работните задачи и овластувањата на вработените за секое работно место;

6) поседува акт со кој се пропишува изгледот на работната облека и знакот на правното лице;

7) има деловна просторија и

8) има најмалку две моторни возила.

(3) За одговорно лице во правно лице од ставовите (1) и (2) на овој член може да се назначи лице кое:

1) е државјанин на Република Македонија;

2) има живеалиште во Република Македонија;

3) има навршено 18 години;

4) поседува општа психофизичка здравствена способност што го докажува со соодветно лекарско уверение кое не смее да биде постаро од три месеци и

5) не е осудено со правосилна судска пресуда за кривично дело, освен за кривично дело загрозување на безбедноста на сообраќајот сторено од небрежност, или против него не се води кривична постапка за кривично дело за кое се гони по службена должност.

Услови за издавање на дозвола за обезбедување за сопствени потреби

Член 14

Дозвола за обезбедување за сопствени потреби од членот 12 став (1) точка 2 од овој закон се издава на правно лице, ако:

1) има извршено упис на дејноста во Централниот регистар на Република Македонија;

2) има најмалку десет работници за обезбедување кои имаат лиценци за физичко обезбедување;

3) има потврда од Комората дека работниците за обезбедување за кои се доставуваат лиценци за приватно обезбедување од точката 2 на овој став не поседуваат важечки легитимации за физичко обезбедување;

4) поседува акт за систематизација на работни места на правното лице, кој содржи посебен дел со опис и попис на работите и работните задачи и овластувањата на вработените кои ги вршат работите на приватно обезбедување за сопствени потреби, за секое работно место;

5) поседува посебен акт со кој се пропишува изгледот на работната облека на вработените кои ги вршат работите на приватно обезбедување за сопствени потреби и

6) има деловна просторија.

Исполнетост на условите

Член 15

Правните лица кои имаат дозвола за обезбедување во вид на давање на услуги и дозвола за обезбедување за сопствени потреби се должни во текот на своето работење во континуитет да ги исполнуваат условите од членовите 13 и 14 од овој закон.

Издавање на дозвола за обезбедување

Член 16

(1) Дозволите за обезбедување од членовите 13 и 14 од овој закон ги издава Министерството во рок од 60 дена од денот на приемот на барањето со потребната документација за издавање на дозволата.

(2) Доколку Министерството не ја издаде дозволата за обезбедување, односно не донесе решение за одбивање на барањето за издавање на дозволата за обезбедување во рокот од ставот (1) на овој член, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена од истекот на тој рок да поднесе барање до писарницата на министерот за внатрешни работи заради донесување на решение од страна на министерот за внатрешни работи. Доколку министерот за внатрешни работи нема писарница барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Министерството.

(3) Министерот за внатрешни работи е должен во рок од пет работни дена од денот на поднесувањето на барањето од ставот (2) на овој член до писарницата на министерот за внатрешни работи да донесе решение со кое барањето за издавање на дозвола за обезбедување е уважено или одбиено.

(4) Кон барањето за донесување на решението од ставот (2) на овој член подносителот на барањето доставува и копија од барањето за издавање на дозвола за обезбедување од ставот (1) на овој член.

(5) Доколку министерот за внатрешни работи не донесе решение во рокот од ставот (3) на овој член, подносителот на барањето може за тоа да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

(6) Инспекторот е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (5) на овој член да изврши инспекциски надзор во Министерството и да утврди дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го извести подносителот на барањето за утврдената состојба при извршениот надзор.

(7) Инспекторот по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува министерот за внатрешни работи во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да го уважи или одбие барањето и за преземените мерки во истиот рок да го извести инспекторот и да му достави примерок од актот со кој е одлучено по барањето.

(8) Доколку министерот за внатрешни работи не одлучи во рокот од ставот (7) на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој министерот за внатрешни работи ќе одлучи по

поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучувал по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(9) Доколку министерот за внатрешни работи не одлучи и во дополнителниот рок од ставот (8) на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(10) Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот (6) на овој член, подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

(11) Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена од денот на приемот да го разгледа приговорот од ставот (10) на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето од ставот (6) на овој член или не поднел пријава согласно со ставот (9) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор во Министерството дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(12) Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (11) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(13) Во случајот од ставот (12) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден, ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот веднаш.

(14) Во случајот од ставот (13) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(15) Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (11) на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

(16) Доколку министерот за внатрешни работи не одлучи во рокот од ставот (11) на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежниот суд.

(17) Постапката пред Управниот суд е итна.

Промена на основач, адреса, назив и одговорно лице во правното лице

Член 17

(1) За издадената дозвола за обезбедување, Министерството ја известува Комората, при што ѝ доставува податоци за називот и седиштето на правното лице на кое му е издадена дозволата за обезбедување, во рок од 15 дена од денот на издавањето на дозволата.

(2) Доколку кај правните лица кои имаат дозвола за обезбедување во вид на давање на услуги и правните лица кои имаат дозвола за обезбедување за сопствени потреби настане промена во однос на основачот, адре-

сата, називот или одговорното лице во правното лице, се должни во рок од осум дена од денот на настанатата промена за истата да го известат Министерството.

(3) Во случај на настаната промена во однос на називот на правните лица од ставот (2) на овој член, Министерството во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (2) на овој член, издава нова дозвола за обезбедување со новиот назив на правно лице.

Право на жалба

Член 18

Против решението на Министерството со кое се одбива барањето за издавање на дозвола за обезбедување, подносителот на барањето има право на жалба во рок од 15 дена од денот на доставувањето на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Престанување на важноста на дозволата за обезбедување

Член 19

Кога правно лице кое врши приватно обезбедување ќе престане да ја врши дејноста, е должно во рок од три дена од денот кога престанало да ја извршува дејноста за тоа да ја известат Комората, која во рок од три дена од денот на приемот на известувањето од правното лице го известува Министерството, кое веднаш донесува решение со кое се констатира престанувањето на важноста на дозволата за обезбедување на правното лице за што ги известува Комората и Централниот регистар на Република Македонија.

2. Општи услови за физичко лице за вршење на приватно обезбедување

Лиценца и легитимација за приватно обезбедување

Член 20

(1) Приватно обезбедување може да врши физичко лице кое поседува:

1) лиценца за приватно обезбедување (во натамошниот текст: лиценца за обезбедување) и
2) легитимација за приватно обезбедување (во натамошниот текст: легитимација за обезбедување).

(2) Лиценцата за обезбедување и легитимацијата за обезбедување ги издава Комората, ако физичкото лице ги исполнува условите утврдени со овој закон.

Видови на лиценци за обезбедување

Член 21

Лиценца за обезбедување може да му се издаде на физичко лице како:

- 1) лиценца за физичко обезбедување и
- 2) лиценца за техничко обезбедување.

Услови за издавање на лиценца за обезбедување

Член 22

(1) Лиценцата за обезбедување од овој закон се издава на физичко лице кое ги исполнува следниве услови:

- 1) е државјанин на Република Македонија;
- 2) има живеалиште во Република Македонија;
- 3) има навршено 18 години;
- 4) поседува општа психофизичка здравствена способност, што го докажува со соодветно лекарско уверение кое не смее да биде постаро од три месеци;
- 5) не е осудено со правосилна судска пресуда или против него не се води кривична постапка за кривично дело за кое се гони по службена должност;

6) има завршено најмалку средно образование;

7) да е оспособен за физичко обезбедување лица и имот, односно да е оспособен за техничко обезбедување лица и имот и

8) да има положено стручен испит за физичко обезбедување, односно да има положено стручен испит за техничко обезбедување.

(2) Физичките лица кои завршиле високо образование од областа на безбедноста и криминалистиката можат да го полагаат стручниот испит од ставот (1) точка 8 на овој член во рок од десет години од денот на стекнувањето со диплома за завршено соодветно високо образование, без претходно оспособување за приватно обезбедување.

(3) Одредбите од ставот (1) точки 7 и 8 на овој член не се однесуваат на лицата кои најмалку три години извршувале работи и работни задачи како овластено службено лице во Министерството или Министерство-то за одбрана.

Оспособување

Член 23

(1) Оспособувањето за физичко и техничко обезбедување од членот 22 став (1) точка 7 од овој закон го организира Комората, а го вршат Комисија за оспособување за физичко обезбедување и Комисија за оспособување за техничко обезбедување кои ги формира министерот за внатрешни работи.

(2) Комисијата за оспособување за физичко обезбедување е составена од девет предавачи и нивни заменици од кои седум предавачи и нивни заменици се претставници на Министерството и двајца предавачи и нивни заменици се претставници на Комората.

(3) Комисијата за оспособување за техничко обезбедување е составена од шест предавачи и нивни заменици од кои четири предавачи и нивни заменици се претставници на Министерството и двајца предавачи и нивни заменици се претставници на Комората.

(4) Трошоците за оспособувањето се на товар на барателот на лиценцата за обезбедување.

Стручни испити

Член 24

(1) Стручните испити за физичко и техничко обезбедување од членот 22 став (1) точка 8 од овој закон ги организира Комората, а се полагаат пред Комисијата за спроведување стручен испит за физичко обезбедување и Комисијата за спроведување стручен испит за техничко обезбедување кои ги формира министерот за внатрешни работи.

(2) Комисијата за спроведување стручен испит за физичко обезбедување е составена од осум испитувачи и нивни заменици од кои шест испитувачи и нивни заменици се претставници на Министерството и двајца испитувачи и нивни заменици се претставници на Комората.

(3) Комисијата за спроведување стручен испит за техничко обезбедување е составена од шест испитувачи и нивни заменици од кои четири испитувачи и нивни заменици се претставници на Министерството и двајца испитувачи и нивни заменици се претставници на Комората.

(4) Проверка на оспособеноста за ракување со огнено оружје како дел од стручниот испит за физичко обезбедување врши Комисија за проверка на оспособеноста за ракување со огнено оружје на Министерството составена од тројца полициски службеници и нивни заменици.

(5) Трошоците за полагање на стручните испити се на товар на барателот на лиценцата за обезбедување.

Легитимација за обезбедување

Член 25

(1) За вршење на приватно обезбедување се издава:
1) легитимација за физичко обезбедување и
2) легитимација за техничко обезбедување.
(2) Легитимациите за обезбедување од ставот (1) на овој член се издаваат на правното лице кое врши приватно обезбедување за физичко лице кое ги исполнува следниве услови:

1) поседува лиценца за физичко обезбедување, односно лиценца за техничко обезбедување;

2) има засновано работен однос во правното лице кое врши приватно обезбедување во вид на давање на услуги, односно правното лице кое врши приватно обезбедување за сопствени потреби;

3) здравствено и психофизички е способно и

4) со правосилна пресуда или со правосилна одлука на прекршочен орган не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана на вршење професија, дејност или должност.

(3) Правните лица од ставот (2) точка 2 на овој член се должни да поднесат барање за издавање на легитимација за обезбедување до Комората во рок од 30 дена од засновањето на работниот однос со работник за обезбедување.

(4) Во случај кога работникот за обезбедување не исполнува еден од условите утврдени во ставот (2) на овој член, правното лице кое врши приватно обезбедување му ја одзема легитимацијата за обезбедување и истата ја доставува за поништување до Комората, во рок од 30 дена од денот кога е констатирано дека работникот не го исполнува условот.

(5) Доколку правното лице од ставот (4) на овој член не е во можност во предвидениот рок да ја врати легитимацијата на Комората за поништување, тоа е должно во рокот од ставот (4) на овој член да ја извести Комората за неисполнување на еден од условите утврдени во ставот (2) на овој член од страна на работникот за обезбедување и веднаш да ја огласи легитимацијата за неважечка во „Службен весник на Република Македонија“.

(6) Работникот за обезбедување е должен на барање на правното лице од ставот (4) на овој член да му ја врати легитимацијата за обезбедување.

Стручна помош и обука

Член 26

(1) По барање на правно лице кое врши приватно обезбедување, Министерството дава стручна помош во организирање на приватното обезбедување и врши обука на вработените.

(2) Трошоците за дадената стручна помош и обука од ставот (1) на овој член се на товар на правното лице.

III. ВРШЕЊЕ НА ПРИВАТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ

1. Физичко обезбедување

Физичко обезбедување со огнено оружје

Член 27

Физичко обезбедување може да се врши со огнено оружје заради обезбедување на:

1) лицата кои се обезбедуваат со телесна заштита;

2) правни лица кои вршат работи со пари и други вредносни предмети, а особено на банки, пошти, штедилници и менувачници;

3) транспорт и пренос на пари и други вредносни пратки и

4) објекти и имот што се обезбедуваат согласно со овој закон.

Набавка и поседување на огнено оружје за физичко обезбедување

Член 28

(1) Правно лице кое врши физичко обезбедување огненото оружје го набавува согласно со прописите за оружјето.

(2) Правното лице од ставот (1) на овој член не смее да поседува огнено оружје во број што е поголем од една половина од вкупниот број вработени работници за обезбедување.

(3) Во случај кога вкупниот број вработени работници за обезбедување во правното лице за приватно обезбедување ќе се намали, правното лице е должно да изврши намалување на огненото оружје пропорционално на намалувањето на вкупниот број вработени работници за обезбедување, согласно со ставот (2) на овој член.

(4) Во случаите од ставот (3) на овој член кога се врши намалување на огненото оружје, правното лице привремено го онеспособува (деактивира) или го продава вишокот на огнено оружје, согласно со прописите за оружјето.

(5) Огненото оружје кое е привремено онеспособено (деактивирано), согласно со ставот (4) на овој член, се чува во просториите на правното лице и доколку, согласно со одредбите од овој закон, се исполнети условите за оспособување (реактивирање) на огненото оружје, истото се оспособува (активира) на барање на правното лице.

Употреба на огнено оружје за физичко обезбедување

Член 29

(1) Работник за обезбедување во вршењето на приватно обезбедување може да употребува само огнено оружје што е во сопственост на правното лице со кое има засновано работен однос.

(2) Одговорното лице во правното лице од ставот (1) на овој член издава налог за носење на огнено оружје на работниците за обезбедување кои имаат дозвола за носење на оружје, издадена согласно со прописите за оружјето.

(3) Работниците за обезбедување од ставот (2) на овој член задолжително го носат со себе налогот за носење на огнено оружје и дозволата за носење на оружје и на барање на овластено службено лице на Министерството ги даваат на увид, како и огненото оружје што го носат.

(4) Работниците за обезбедување кои вршат физичко обезбедување можат да носат огнено оружје и муниција само во објектот што го обезбедуваат, односно до границата на просторот што се обезбедува.

(5) По исклучок од ставот (4) на овој член, кога во налогот за носење на огнено оружје точно е утврдено местото и периодот во кој ќе го носат огненото оружје и муницијата, работниците за обезбедување кои вршат физичко обезбедување можат да носат огнено оружје и муниција и надвор од објектот што го обезбедуваат или надвор од границата на просторот што се обезбедува кога:

1) вршат транспорт и пренос на пари и други вредносни пратки, само за време и во правецот на одвивање на транспортот, односно преносот;

2) вршат телесна заштита и

3) вршат мониторинг - патролно обезбедување.

Забрана за носење на сопствено огнено оружје

Член 30

Работник за обезбедување за време на вршење на физичко обезбедување не смее да носи сопствено огнено оружје кое го поседува согласно со прописите за оружјето.

Контролно гаѓање

Член 31

(1) Правните лица кои вршат приватно обезбедување задолжително изведуваат контролно гаѓање најмалку во еднаш годишно за работниците за обезбедување кои вршат обезбедување со огнено оружје.

(2) Контролното гаѓање од ставот (1) на овој член го организира Комората, а се спроведува пред двајца претставници на Министерството определени од министерот за внатрешни работи.

1.1. Телесна заштита

Член 32

(1) Телесна заштита на лица и имот се врши со непосредно обезбедување на лицето, односно на имотот од страна на работник за обезбедување.

(2) Работите од ставот (1) на овој член се вршат само во објектот што се обезбедува, односно до границата на просторот што се обезбедува.

(3) По исклучок од ставот (2) на овој член, работите на телесна заштита на лица може да се вршат и на јавни места при непосредно физичко обезбедување на лица од страна на работник за обезбедување и при вршење на мониторинг -патролно обезбедување.

1.2. Мониторинг - патролно и мониторинг обезбедување

Центар за обезбедување и надзор

Член 33

(1) Правно лице кое врши мониторинг - патролно, односно мониторинг обезбедување воспоставува центар за обезбедување и надзор.

(2) Центарот за обезбедување и надзор е посебна просторија опремена со технички уреди за автоматски прием и обработка на алармни сигнали и други информации кои пристигнуваат од уреди и инсталации во објекти или возила инсталирани за таа намена.

(3) Центарот за обезбедување и надзор задолжително има дежурство од 24 часа.

(4) По пристигнат алармен сигнал во центарот за обезбедување и надзор правното лице кое врши приватно обезбедување во вид на давање услуги мора да ангажира патрола за обезбедување.

(5) Работникот за обезбедување (оператор) во центарот за обезбедување и надзор е должен веднаш да ја извести полицијата, доколку примената информација укажува дека се врши кривично дело за кое се гони по службена должност.

Патрола за обезбедување

Член 34

(1) Патролата за обезбедување на правно лице што врши приватно обезбедување во вид на давање на услуги се користи превентивно, заради спречување на штетни дејствија над лицата и имотот што се обезбедуваат, како и заради интервенција по пристигнат алармен сигнал од центар за обезбедување и надзор.

(2) Патролата од ставот (1) на овој член е составена од едно возило и работник за обезбедување.

1.3. Обезбедување на транспорт и пренос на пари и други вредносни пратки

Обезбедување на транспорт на пари и други вредносни пратки со посебно опремено возило

Член 35

(1) Правно лице кое врши приватно обезбедување во вид на давање на услуги може да врши обезбедување на транспорт на пари и други вредносни пратки, доколку има посебно опремено возило за транспорт што мора да има:

- 1) блиндирана каросерија, стакла и гуми;
- 2) вграден механички сигурносен сеф;
- 3) вграден мобилен систем за видеонадзор на возилото што се врши од персоналот на возилото;
- 4) двонасочна врска со центарот за обезбедување и надзор и работниците за обезбедување кои го напуштаат возилото при прием или предавање на пратката (глобален систем за мобилни комуникации - GSM мрежа или радиоврска);
- 5) вграден уред на глобален систем за позиционирање (ГПС уред) за сателитко следење и далечински мониторинг од центарот за обезбедување и надзор и
- 6) вграден паник тастер со можност за автоматско праќање на дојавен сигнал во центарот за обезбедување и надзор.

(2) Посебно опременото возило за транспорт, освен задолжителните елементи од ставот (1) на овој член, може да има и вграден систем за електрохемиска заштита на пари при транспорт.

Работници за обезбедување на транспорт на пари и други вредносни пратки

Член 36

(1) Персоналот на возилото од членот 35 од овој закон го сочинуваат најмалку тројца работници за обезбедување од кои еден е возач.

(2) Сите членови на персоналот од ставот (1) на овој член мора да имаат легитимации за обезбедување.

(3) Во вршењето обезбедување на транспорт на пари и други вредносни пратки, сите членови на персоналот на возилото мора да бидат вооружени со соодветно огнено оружје и да бидат опремени со заштитна опрема (балистички елек - панцир и шлем).

Обезбедување на пренос на пари и други вредносни пратки, без посебно опремено возило

Член 37

(1) Правно лице кое врши приватно обезбедување во вид на давање на услуги може да врши обезбедување на пренос на пари и други вредносни пратки без посебно опремено возило, доколку поседува сигурносен куфер чија конструкција е така изработена да може да спречи насилно отворање и отуѓување на содржината, а обидот за насилно отворање да го алармира или дојави со звучен, светлосен или друг сигнал.

(2) Работите на обезбедувањето од ставот (1) на овој член ги вршат најмалку двајца работници за обезбедување со балистички елек - панцир од кои најмалку еден е вооружен со соодветно огнено оружје и е опремен со мобилен телефон или со систем на преносни радиоврска за сопствени потреби.

(3) Сигурносниот куфер во кој се пренесуваат пари или други вредносни пратки не смее да биде механички врзан за лицето кое го носи.

1.4. Обезбедување на јавни собири и на други настани

Вршење на обезбедување на јавни собири и на други настани

Член 38

(1) Правно лице кое врши приватно обезбедување во вид на давање на услуги може да врши работи на одржување на јавниот ред на јавни собири, спортски натпревари, културни, забавни, верски, хуманитарни, социјални, политички, економски и други настани со работници за обезбедување и со употреба на технички средства и уреди во согласност со прописите за јавни собири и спречување на насилство на спортски натпревари.

(2) Работниците за обезбедување од ставот (1) на овој член носат работна облека и имаат на себе елечи со светлоодбојни ленти на кои има натпис „Обезбедување“.

(3) Во текот на вршењето на работите на одржување на јавниот ред работниците за обезбедување не смеат да регулираат сообраќај.

(4) Работите од ставот (1) на овој член работниците за обезбедување ги вршат без огнено оружје.

План за обезбедување

Член 39

(1) Кога правното лице од членот 38 став (1) од овој закон го одржува јавниот ред на јавен собир, односно настан и за таа потреба ангажира повеќе од петмина работници за обезбедување, одговорното лице во правното лице е должно да изработи план за обезбедување на настанот што го доставува до Министерството, на подрачјето каде што се одржува јавниот собир, односно настанот, најдоцна 48 часа пред одржувањето на собирот, односно настанот.

(2) Планот од ставот (1) на овој член мора да содржи: место и време на одржување на јавниот собир, односно настанот што се обезбедува; број и распоред на ангажираните работници за обезбедување; податоци за лицето кое ќе раководи со работниците за обезбедување за време на одржувањето на јавниот собир, односно настанот и средства за комуникација со ова лице.

1. Техничко обезбедување

Вршење на техничко обезбедување

Член 40

(1) Техничко обезбедување се врши со употреба на технички средства и уреди заради спречување на противправни дејствија насочени кон лица и имот, а особено за заштита од:

1) недозволен пристап во објекти и простории што се обезбедуваат;

2) неовластено користење и отуѓување на предмети што се обезбедуваат;

3) неовластено внесување на огнено оружје, експлозивни, радиоактивни, запаливи и отровни материи;

4) провалување, диверзија или насилен напад на објектот што се обезбедува;

5) неовластен пристап до податоци и документација;

6) напад на возила за транспорт на пари и други вредносни пратки и

7) напад на работници за обезбедување кои вршат пренос на пари и други вредносни пратки.

(2) Работите од ставот (1) на овој член се вршат само во објектот што се обезбедува, односно до границата на просторот што се обезбедува, во текот на транспорт и пренос на пари и други вредносни пратки и за време на вршење телесна заштита на лица.

(3) Техничките средства и уреди од ставот (1) на овој член може да бидат поврзани во систем на техничка заштита.

Заштита на приватноста и известување за вршење на видеонадзор

Член 41

(1) Техничките средства и уреди од членот 40 од овој закон не смее да се користат на начин на кој, надвор од објектот што се обезбедува или надвор од границата на просторот што се обезбедува, се нарушува приватноста на други лица.

(2) Кога обезбедувањето на одреден објект или просторија кои се користат за јавна употреба се врши со технички средства и уреди за видеонадзор, правното

лице кое го врши обезбедувањето е должно на видливо место да истакне известување за тоа дека се врши видеонадзор, согласно со прописите за заштита на личните податоци.

Квалитет и исправност на техничките средства и уреди

Член 42

(1) Правните лица техничкото обезбедување го вршат согласно со важечките стандарди на Република Македонија кои се однесуваат на квалитетот и исправноста на средствата и уредите за техничко обезбедување, односно меѓународните технички стандарди кога не постојат пропишани стандарди во Република Македонија.

(2) Правното лице кое врши техничко обезбедување е одговорно за исправноста на вградените технички средства и уреди, нивното редовно одржување и поправка, согласно со закон и склучениот договор.

IV. ПРИВАТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ЗА СОПСТВЕНИ ПОТРЕБИ

Обезбедување за сопствени потреби

Член 43

(1) Правно лице може да добие дозвола за обезбедување за сопствени потреби заради заштита на својот имот и лицата кои се наоѓаат во него, доколку ги исполнува условите од членот 14 од овој закон.

(2) Обезбедувањето од ставот (1) на овој член го вршат работници на правното лице чиј имот и лица се обезбедуваат.

(3) Правното лице на кое му е издадена дозвола за обезбедување за сопствени потреби не смее да дава услуги на приватно обезбедување на други физички и правни лица.

V. ЗАДОЛЖИТЕЛНО ПРИВАТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ

Задолжително обезбедување

Член 44

(1) Владата на Република Македонија определува кои правни лица се должни да имаат приватно обезбедување, ако вршењето на нивната дејност е поврзано со ракување со радиоактивни материи или други по луѓето и околината опасни материи, предмети и објекти од особено културно и историско значење, како и во други случаи кога е тоа во интерес на безбедноста, односно одбраната на Република Македонија.

(2) Обезбедувањето од ставот (1) на овој член правното лице може да го врши како:

1) обезбедување за сопствени потреби врз основа на издадена дозвола за обезбедување за сопствени потреби и

2) обезбедување со користење на услуги од правни лица што вршат приватно обезбедување во вид на давање на услуги, согласно со овој закон, врз основа на склучен договор.

VI. ОВЛАСТУВАЊА НА РАБОТНИЦИТЕ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ

Видови овластувања

Член 45

(1) Во вршењето на физичко обезбедување работникот за обезбедување е овластен да:

1) врши проверка на идентитет на лица при влез во имотот што го обезбедува;

2) предупреди лице да се оддалечи од имотот што го обезбедува, ако лицето неовластено се задржува во него, односно да го предупреди лицето кое со своето однесување или пропуштање да стори нешто ја загрозува сопствената или безбедноста на другите или може да предизвика оштетување на имотот што се обезбедува;

3) не дозволи влез на неповикано лице, како и да забрани неовластено снимање или внесување на средства и опрема за таа намена во имотот што го обезбедува;

4) задржи и предаде на полицијата лице затечено во вршење на кривично дело за кое се гони по службена должност до доаѓањето на полицијата;

5) врши преглед на лица, предмети, возила и багаж и

6) употреби средства за присилба.

(2) Овластувањата од ставот (1) на овој член работникот за обезбедување може да ги примени само во објектот што се обезбедува или до границата на просторот што се обезбедува, кога врши телесна заштита, обезбедување на транспорт и пренос на пари и други вредносни пратки и мониторинг - патролно обезбедување.

Легитимирање на работник за обезбедување

Член 46

(1) За време на вршење на приватно обезбедување работникот за обезбедување е должен да носи легитимација за обезбедување.

(2) Во случај кога работникот за обезбедување се повикува на своите работи и работни задачи е должен истовремено да ја покаже и легитимацијата за обезбедување.

(3) Работник за обезбедување е должен да ја покаже легитимацијата за обезбедување и на барање на овластено службено лице на Министерството.

Постапување по наредба

Член 47

(1) Работник за обезбедување е должен да постапи по наредба на овластено службено лице на Министерството.

(2) Работникот од ставот (1) на овој член не смее да изврши наредба на овластено службено лице на Министерството, како и наредба на свој претпоставен работник, доколку со тоа би извршил кривично дело.

Почитување на угледот и достоинството на граѓаните и обем на примена на овластувањата

Член 48

(1) При примената на овластувањата работниците за обезбедување се должни да ги почитуваат угледот и достоинството на граѓаните, како и основните човекови права и слободи.

(2) Примената на овластувањата мора да биде пропорционална на потребата поради која истите се применуваат.

(3) Со примената на овластувањата не смее да се предизвикаат поголеми штетни последици од оние кои евентуално би настапиле, доколку работниците за обезбедување не би ги примениле овластувањата.

1. Проверка на идентитет

Член 49

(1) Работник за обезбедување ќе изврши проверка на идентитет на лице:

1) при влез или излез од имотот што работникот го обезбедува;

2) кое се наоѓа во превозно средство кое влегува или излегува од имотот што работникот го обезбедува;

3) кое е затечено во вршење на кривично дело или прекршок и

4) по наредба на овластено службено лице на Министерството.

(2) Проверката на идентитет од ставот (1) на овој член се врши со увид во лична карта или друг документ за лична идентификација што има фотографија.

2. Предупредување

Член 50

(1) Работник за обезбедување ќе предупреди лице да се оддалечи од имотот што го обезбедува, ако лицето неовластено се задржува во него, односно ќе го предупреди лицето кое со своето однесување или пропуштање да стори нешто ја загрозува сопствената или безбедноста на другите или може да предизвика оштетување на имотот што работникот го обезбедува.

(2) Предупредувањето од ставот (1) на овој член се издава на јасен и недвосмислен начин, усно на глас, со движења на рацете и телото или со испишани предупредувања и забрани.

3. Забрана за влез и неовластено снимање

Член 51

Работник за обезбедување нема да дозволи влез на неповикано лице и ќе забрани неовластено снимање или внесување на средства и опрема за таа намена во имотот што го обезбедува, доколку лицето кое претходно било предупредено за тоа не постапи по предупредувањето на работникот за обезбедување.

4. Задржување

Член 52

(1) Работник за обезбедување ќе задржи лице кое е затечено во вршење на кривично дело за кое се гони по службена должност, а за задржувањето е должен веднаш да ја извести полицијата и ќе постапи по добиениот налог од полицијата.

(2) Доколку лицето од ставот (1) на овој член е малолетник, работникот за обезбедување е должен веднаш да го извести Министерството заради постапување согласно со прописите од областа на малолетничката правда.

5. Преглед на лица, предмети, возила и багаж

Член 53

(1) Работник за обезбедување може да врши преглед на лица, предмети, возила и багаж при влез или излез од имотот што го обезбедува.

(2) Прегледот од ставот (1) на овој член се врши заради пронаоѓање на предмети кои може да се користат заради уништување или оштетување на имотот, односно предизвикување опасност по животот на лицето кое работникот го обезбедува.

(3) Преглед на лица се врши со надворешна проверка на облеката и обувките што ги носи лицето.

(4) Прегледот од ставот (3) на овој член го врши работник за обезбедување од ист пол, освен кога е нужен итен преглед заради одземање на огнено оружје или предмети подобни за напад.

(5) Преглед на предмети се врши со надворешна проверка на предметите кои се наоѓаат кај лице или предмети кои се пренесуваат по налог на лицето.

(6) Преглед на возила и багаж се врши со надворешна проверка на просторите на возилото и на багажот.

(7) При вршење на прегледот работниците за обезбедување можат да користат технички средства за таа намена.

6. Употреба на средства за присилба

Член 54

(1) Во вршењето обезбедување, работник за обезбедување може да ги примени следниве средства за присилба:

- 1) физичка сила;
- 2) гумена палка;
- 3) средства за врзување на лица;
- 4) хемиски средства (спреј);
- 5) огнено оружје и
- 6) дресирано куче.

(2) Средствата за присилба од ставот (1) на овој член се применуваат само кога работникот за обезбедување не може на друг начин да одбие непосреден противправен напад насочен кон неговиот или животот на лицата кои ги обезбедува или непосреден противправен напад насочен кон уништување, оштетување или отуѓување на имотот што го обезбедува.

(3) Пред примена на средствата за присилба од ставот (1) на овој член, работникот за обезбедување е должен гласно да го предупреди лицето спрема кое ќе го примени средството за присилба.

(4) Средствата за присилба може да се употребат ако целта на постапувањето не може да биде остварена на друг начин.

(5) Работникот за обезбедување секогаш ќе употреби средство за присилба со кое со причинување на најмала штета ќе ја оствари целта.

(6) Работникот за обезбедување е должен да престане со употребата на средството за присилба, веднаш штом ќе престанат причините поради кои дошло до негова употреба.

(7) За употребата на средствата за присилба, работникот на обезбедување ја известува полицијата веднаш, а најдоцна во рок од еден час од моментот на престанување на вршење на дејствието.

6.1. Употреба на огнено оружје

Член 55

(1) Работник за обезбедување може да употреби огнено оружје само ако објективно не е во можност да ја известат полицијата и ако на друг начин не може да:

1) одбие непосреден противправен напад со кој се загрозува неговиот живот или животот на лицето кое го обезбедува или

2) одбие непосреден противправен напад на имотот што го обезбедува.

(2) За напад од ставот (1) точка 1 на овој член се смета секој физички напад на начин или со средство (огнено оружје, опасно орудие или друг сличен предмет со кој може да се загрози животот) кое претставува непосредна опасност по животот, напад кој го вршат две или повеќе лица, односно напад од очигледно физичко посилно лице или лице кое се служи со посебни вештини.

(3) За напад од ставот (1) точка 2 на овој член се смета секое дејствие насочено кон уништување, оштетување или отуѓување на имотот што се обезбедува.

(4) Пред употребата на огнено оружје, работникот за обезбедување гласно го предупредува лицето за намерата за употреба на огнено оружје.

(5) Употреба на огнено оружје е забранета:

1) доколку со тоа се доведува во опасност животот на други граѓани;

2) против бремена жена чија бременост е видлива, дете и старец, освен ако овие лица со огнено оружје или со други опасни средства непосредно го загрозуваат животот на работникот за обезбедување или на лицето кое се обезбедува и

3) при обезбедување на јавни собири и други настани.

6.2. Употреба на дресирано куче

Член 56

(1) За вршење на работи на физичко обезбедување може да се употреби дресирано куче, доколку:

1) има потврда за успешно завршена дресура и

2) е под непосреден надзор на работник за обезбедување (водич на дресирано куче) кој има потврда за успешно завршена обука за употреба на дресирано куче.

(2) Дресурата од ставот (1) точка 1 на овој член ја спроведува Министерството, а обуката од ставот (1) точка 2 на овој член ја спроведува Министерството или друга овластена институција во Република Македонија, за што издаваат потврда за успешно завршена дресура на дресирано куче и потврда за успешно завршена обука за употреба на дресирано куче.

(3) За дресирано куче набавено од странство Министерството врши проверка на нивото на работна способност на истото пред започнување на неговата употреба, за што издава потврда за извршена проверка на нивото на работната способност на дресирано куче набавено од странство.

(4) Дресирано куче кое врши работи на приватно обезбедување во согласност со овој закон се подложува на проверка на неговата работна способност еднаш во текот на годината од страна на Министерството, за што Министерството издава соодветна потврда за проверка на работната способност на дресирано куче кое врши работи на приватно обезбедување.

(5) При употребата на дресирано куче, кучето задолжително има заштитна корпа.

(6) Во вршењето приватно обезбедување, дресирано куче се употребува заради одбивање на непосреден напад над работникот за обезбедување, како и непосреден напад над лицето или имотот што се обезбедува.

(7) Дресирано куче се употребува во случаите кога:

1) се исполнети условите за примена на физичка сила или

2) се исполнети условите за употреба на огнено оружје.

(8) Во случаите од ставот (7) точка 2 на овој член дресирано куче може да се употреби и без заштитна корпа.

(9) Трошоците за дресурата и обуката од ставот (1) на овој член се на товар на правното лице за обезбедување.

(10) За чувањето, сместувањето, грижата и заштитата на дресираните кучиња се применуваат прописите од областа на заштитата и благосостојбата на животните.

Извештај

Член 57

(1) За извршеното задржување од членот 52 од овој закон и за употребата на средства за присилба од членот 54 од овој закон работникот за обезбедување кој ги презел наведените дејствија е должен да состави писмен извештај за истите, кој го доставува до Министерството, на подрачјето каде што се извршени дејствијата најдоцна во рок од 24 часа од моментот на престанување на вршење на дејствието, како и за истото да го известат правното лице во кое е вработен во рок од еден час од моментот на престанување на вршење на дејствието.

(2) Покрај работникот за обезбедување од ставот (1) на овој член и правното лице во кое е вработен работникот за обезбедување е должно да изготви писмен извештај за извршените дејствија од ставот (1) на овој член, што го доставува до Министерството, на подрачјето каде што е извршена употребата во рок од 24 часа од моментот на престанување на вршење на дејствието.

(3) Извештаите од ставовите (1) и (2) на овој член содржат податоци за времето, местото и начинот на вршење на дејствието, лицето спрема кое дејствието е извршено, видот на дејствието, евентуалните последици од дејствието, личното име на работникот за обезбедување кој го извршил дејствието и сервискиот број на неговата легитимација за обезбедување.

VII. РАБОТНА ОБЛЕКА И ОЗНАКА НА РАБОТНИЦИТЕ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ

Работна облека и ознака

Член 58

(1) Работниците за обезбедување обезбедувањето го вршат во работна облека.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член работник за обезбедување не мора да носи работна облека, меѓутоа мора да има соодветна ознака на правното лице.

(3) Правните лица кои вршат приватно обезбедување се должни да обезбедат работна облека за работниците за обезбедување на која треба да има соодветна ознака на правното лице.

(4) Работната облека се носи само во текот на работното време на работникот за обезбедување, како и при доаѓање и враќање од работното место.

(5) Работната облека или делови од неа и ознаката на правното лице не смеат да ги носат, односно користат лица кои не се овластени за тоа.

(6) Работната облека и ознаката мора видливо да се разликуваат од униформата и ознаките на полицијата, Армијата на Република Македонија, Царинската управа, како и од униформите и ознаките на други државни органи.

(7) Видот, составот, бојата и кројот на работната облека на работниците за обезбедување со посебен акт ги пропишува правното лице кое врши приватно обезбедување.

(8) Изгледот и содржината на ознаката на правното лице кои ги користи како сопствено обележје, на униформата, возилата и објектите со посебен акт ги пропишува правното лице кое врши приватно обезбедување.

VIII. КОМОРА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА ПРИВАТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ

Комора на Република Македонија за приватно обезбедување

Член 59

(1) Сите правни лица кои дејноста приватно обезбедување ја вршат во вид на давање на услуги се здружуваат во Комора на Република Македонија за приватно обезбедување, заради заштита и унапредување на стручноста, професионалноста и деловноста и заради заштита на професијата.

(2) Правните лица кои вршат приватно обезбедување за сопствени потреби може да се здружуваат во Комората.

Јавни овластувања на Комората

Член 60

(1) Комората во вид на јавни овластувања ги врши следниве работи:

- 1) организира оспособување за вршење на работи на приватно обезбедување;
 - 2) организира полагање на стручен испит за вршење на приватно обезбедување;
 - 3) издава лиценца за обезбедување;
 - 4) издава легитимација за обезбедување;
 - 5) издава потврда согласно со членот 13 ставови (1) точка 3 и (2) точка 3 и членот 14 став (1) точка 3 од овој закон;
 - 6) организира гаѓање за работниците за обезбедување со огненото оружје со кое се вооружени, најмалку еднаш годишно;
 - 7) донесува акти на Комората;
 - 8) води евиденции согласно со закон и
 - 9) врши други работи утврдени со овој закон.
- (2) Комората има својство на правно лице.

Финансирање на Комората

Член 61

- (1) Комората се финансира од:
- 1) надоместоци за вршење на јавните овластувања од членот 60 став (1) точки 1, 2, 3, 4, 5 и 6 од овој закон;
 - 2) членарина од правните лица кои се здружени во Комората;
 - 3) подароци и донации;
 - 4) други дополнителни извори за услугите што Комората ги врши за своите членови надвор од јавните овластувања утврдени во Статутот на Комората и
 - 5) други приходи согласно со закон.
- (2) Висината на износите од ставот (1) точки 1, 2 и 4 на овој член со одлука на Управниот одбор ги утврдува Комората.
- (3) Висината на износите од ставот (1) точка 1 на овој член се утврдуваат врз основа на следниве критериуми: закуп на објекти и простории, користење на опрема, ангажирање на лица, обезбедување на соодветна литература, спроведување на испити, набавка на муниција, амортизација на возила, набавка на стручна литература, административни и други реално направени трошоци.

IX. ЕВИДЕНЦИИ, ЗАШТИТА НА ПОДАТОЦИ И ИНФОРМАЦИИ

Евиденции на Министерството

Член 62

- (1) Министерството води евиденција на издадени и одземени дозволи за обезбедување.
- (2) Евиденцијата од ставот (1) на овој член ги содржи следниве податоци:
- 1) реден број;
 - 2) назив на правното лице на кое му е издадена, односно одземена дозволата;
 - 3) седиште на правното лице на кое му е издадена, односно одземена дозволата;
 - 4) лично име, односно назив и адреса, односно седиште на основачот;
 - 5) лично име и единствен матичен број на одговорното лице во правното лице;
 - 6) број, датум на издавање и вид на дозволата за обезбедување;
 - 7) причини (основ) за одземање на дозволата за обезбедување;
 - 8) датум на одземање на дозволата и
 - 9) забелешка.
- (3) Личните податоци содржани во евиденцијата од овој член се чуваат 45 години од денот на нивното внесување во евиденцијата.

Евиденции на Комората

Член 63

- (1) Комората води евиденција на:
- 1) правните лица на кои им е издадена и одземена дозволата за обезбедување;
 - 2) издадени лиценци за обезбедување;
 - 3) издадени и поништени легитимации за обезбедување;
 - 4) издадени потврди согласно со членот 60 став (1) точка 5 од овој закон и
 - 5) спроведено контролно гаѓање согласно со членот 31 од овој закон.
- (2) Евиденцијата од ставот (1) точка 1 на овој член ги содржи следниве податоци:
- 1) назив и седиште на правното лице и
 - 2) датум на издавање, односно одземање на дозволата.
- (3) Евиденциите од ставот (1) точки 2 и 3 на овој член ги содржат следниве податоци:
- 1) лично име;
 - 2) адреса на живеалиште, односно престојувалиште;
 - 3) број на лична карта и
 - 4) број на издадена лиценца за обезбедување, односно издадена или поништена легитимација.
- (4) Евиденцијата од ставот (1) точка 4 на овој член содржи податоци за називот и седиштето на правното лице кое поднело барање за издавање на потврдата.
- (5) Евиденцијата од ставот (1) точка 5 на овој член ги содржи следниве податоци:
- 1) назив и седиште на правното лице;
 - 2) датум на извршено контролно гаѓање;
 - 3) лично име на работникот за обезбедување кој извршил контролно гаѓање и
 - 4) вид на оружјето со кое е извршено контролното гаѓање.
- (6) Личните податоци содржани во евиденциите од овој член се чуваат:
- 1) 45 години од денот на нивното внесување во евиденциите од ставот (1) точки 2 и 3 на овој член;
 - 2) пет години од денот на нивното внесување во евиденцијата од ставот (1) точка 4 на овој член и
 - 3) три години од денот на нивното внесување во евиденцијата од ставот (1) точка 5 на овој член.

Евиденции на правните лица кои вршат приватно обезбедување

Член 64

- (1) Правните лица кои вршат приватно обезбедување во вид на давање на услуги водат евиденција на:
- 1) склучените договори;
 - 2) вработените работници за обезбедување на кои им е издадена легитимација за обезбедување;
 - 3) огненото оружје и муницијата;
 - 4) извршените задолжителни контролни гаѓања и
 - 5) употребата на овластувањата согласно со членовите 52 и 54 од овој закон.
- (2) Правните лица кои вршат приватно обезбедување за сопствени потреби водат евиденција на:
- 1) вработените работници за обезбедување на кои им е издадена легитимација за обезбедување;
 - 2) огненото оружје и муницијата;
 - 3) извршените задолжителни контролни гаѓања и
 - 4) употребата на овластувањата согласно со членовите 52 и 54 од овој закон.
- (3) Евиденцијата од ставот (1) точка 1 на овој член ги содржи следниве податоци:
- 1) вид на услуга и назив на корисник;
 - 2) број на склучениот договор;
 - 3) датум на склучување на договорот и

- 4) назнака дека договорот е исполнет.
- (4) Евиденциите од ставовите (1) точка 2 и (2) точка 1 на овој член ги содржат следниве податоци:
- 1) лично име на работникот за обезбедување и
 - 2) број на издадена легитимација за обезбедување на работникот за обезбедување.
- (5) Евиденциите од ставовите (1) точка 3 и (2) точка 2 на овој член ги содржат следниве податоци:
- 1) вид на оружјето;
 - 2) сериски број на оружјето;
 - 3) дозвола за носење на оружјето и
 - 4) вид и број на муницијата.
- (6) Евиденциите од ставовите (1) точка 4 и (2) точка 3 на овој член ги содржат следниве податоци:
- 1) датум на извршено контролно гаѓање;
 - 2) лично име на работникот за обезбедување кој извршил контролното гаѓање и
 - 3) вид на оружјето со кое е извршено контролното гаѓање.
- (7) Евиденциите од ставовите (1) точка 5 и (2) точка 4 на овој член ги содржат следниве податоци:
- 1) органот до кој се доставува извештајот;
 - 2) личното име на работникот за обезбедување кој применил одредено овластување и
 - 3) местото на примена на овластувањето.
- (8) Личните податоци содржани во евиденциите од овој член се чуваат:
- 1) три години од денот на поништување на легитимацијата за обезбедување, за личните податоци содржани во евиденциите од ставовите (1) точка 2 и (2) точка 1 на овој член;
 - 2) три години од денот на нивното внесување во евиденциите од ставовите (1) точка 4 и (2) точка 3 на овој член и
 - 3) пет години од денот на составување на извештајот, за личните податоци содржани во евиденциите од ставовите (1) точка 5 и (2) точка 4 на овој член.

Заштита и безбедност на податоци

Член 65

- (1) Министерството, Комората и правните лица кои имаат дозвола за обезбедување се должни во своето работење да ги применуваат и прописите за заштита на личните податоци и на класифицираните информации.
- (2) Собирањето и обработката на податоците од евиденциите од членовите 62, 63, 64 и 78 од овој закон се врши согласно со прописите за заштита на личните податоци.

X. НАДЗОР

Вршење на надзор

Член 66

- (1) Надзор над спроведувањето на овој закон и на прописите донесени врз основа на овој закон вршат овластени службени лица на Министерството.
- (2) Редовен надзор над работата на Комората и правните лица за приватно обезбедување врши Министерството за внатрешни работи најмалку еднаш во календарската година.

Работи на надзор

Член 67

- (1) Овластените службени лица на Министерството од членот 66 став (1) од овој закон ги вршат следниве работи на надзор:
- 1) утврдуваат дали и како се спроведува овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон;

2) проверка на евиденцијата на склучените договори од членот 6 став (1) од овој закон;

3) преглед на деловните простории, техничките средства и уреди и возилата кои се употребуваат во вршењето на работи на приватно обезбедување;

4) проверка на начинот на чување и носење на огненото оружје, како и на оспособеноста за ракување и употреба на огненото оружје и

5) проверка на начинот на примена на овластувањата на работниците за обезбедување.

(2) По потреба овластените службени лица на Министерството преземаат и други мерки и активности со кои се врши надзор.

(3) За извршениот надзор во правните лица кои вршат приватно обезбедување овластените службени лица на Министерството составуваат записник.

Овозможување на вршење на надзор и решение за отстранување на недостатоците

Член 68

(1) Одговорното лице во правното лице кое врши приватно обезбедување или лице овластено од него и Комората се должни да го овозможат вршењето на надзорот од членот 66 од овој закон, да ја стават на располагање соодветната документација и да ги дадат потребните податоци и известувања.

(2) Ако при вршењето на надзорот од ставот (1) на овој член се утврди дека правното лице кое врши приватно обезбедување, односно Комората не се придржува кон одредбите од овој закон, Министерството донесува решение за отстранување на недостатоците во рок кој не може да биде подолг од 60 дена од денот на приемот на решението.

Одземање на дозвола за обезбедување

Член 69

(1) Министерството со решение ќе ја одземе дозволата за обезбедување ако правното лице кое врши обезбедување на лица и имот:

1) повеќе не ги исполнува условите за издавање дозвола за обезбедување утврдени со овој закон и

2) не ги отстрани недостатоците во рокот утврден со решението од членот 68 став (2) од овој закон.

(2) Министерството ги известува Комората и Централниот регистар на Република Македонија за одземањето на дозволата за обезбедување на правното лице веднаш по конечност на решението.

Одземање на јавните овластувања на Комората

Член 70

(1) Министерството со решение ќе ги одземе јавните овластувања на Комората утврдени со овој закон, доколку не ги отстрани недостатоците во рокот предвиден со решението од членот 68 став (2) од овој закон.

(2) Во случај на одземање на јавни овластувања на Комората, јавните овластувања ги врши Министерството, сè до отстранувањето на недостатоците од страна на Комората.

Жалба

Член 71

Против решението од членовите 68, 69 и 70 од овој закон правното лице, односно Комората имаат право на жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од денот на неговото доставување.

XI. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 72

(1) Глоба во износ од 900 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице, ако:

1) не го известува Министерството за настанатата промена во однос на основачот, адресата, називот или одговорното лице во правното лице кое има дозвола за приватно обезбедување, во рок од осум дена од денот на настанатата промена (член 17 став (2));

2) во рокот утврден со закон не ја известува Комората дека престанало да ја врши дејноста (член 19);

3) не ја одземе легитимацијата за обезбедување, односно не ја достави за поништување до Комората во пропишаниот рок, или не ја известува Комората во пропишаниот рок за неисполнување на еден од условите утврдени членот 25 став (2) од овој закон од страна на работникот за обезбедување и не ја огласи легитимацијата за неважечка (член 25 ставови (4) и (5));

4) не изведе задолжително контролно гаѓање најмалку еднаш годишно (член 31 став (1));

5) нема дежурство од 24 часа во Центарот за обезбедување и надзор (член 33 став (3));

6) врши работи на одржување на јавниот ред на јавни собири и други настани со работници за обезбедување кои не носат работна облека и немаат на себе елени со светлодобјорни ленти на кои има натпис „Обезбедување“ (член 38) и

7) работната облека не е во согласност со членот 58 ставови (3) и (6) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 400 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за прекршоците од ставот (1) на овој член.

Член 73

(1) Глоба во износ од 3.500 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице, ако:

1) врши недозволен работи на приватно обезбедување (член 4);

2) применува недозволен оперативни методи и средства на приватно обезбедување (член 5);

3) не склучи со странката договор (член 6);

4) го надминува овластувањето за вршење на приватно обезбедување (член 9);

5) врши приватно обезбедување без соодветна дозвола за обезбедување (член 10);

6) не започне со работа по истекот на рокот од шест месеци од денот на издавањето на дозволата за приватно обезбедување, односно во рокот утврден со закон не поднесе барање за издавање на легитимации за приватно обезбедување за работниците за приватно обезбедување на лица и имот од членовите 13 став (1) точка 2, 13 став (2) точка 2 и 14 став (1) точка 2 од овој закон (член 11 став (1));

7) не ги исполнуваат во текот на своето работење во континуитет условите од членовите 13 и 14 од овој закон (член 15);

8) не поднесе до Комората барање за издавање на легитимација за обезбедување во пропишаниот рок (член 25 став (3));

9) постапува спротивно на членот 28 од овој закон;

10) врши обезбедување на транспорт на пари и други вредносни пратки спротивно на членот 35 од овој закон;

11) постапува спротивно на членот 36 од овој закон;

12) врши обезбедување на пренос на пари и други вредносни пратки, без посебно опремено возило спротивно на членот 37 од овој закон;

13) работите на обезбедување на јавни собири и други настани работниците за обезбедување вработени во правното лице ги вршат со употреба на огнено оружје (член 38 став (4));

14) постапува спротивно на членот 42 став (2) од овој закон;

15) нема организирано приватно обезбедување за сопствени потреби во согласност со овој закон (член 43);

16) не врши задолжително приватно обезбедување согласно со членот 44 став (1) од овој закон;

17) во рок од 24 часа не поднесе писмен извештај до Министерството за задржувањето, односно употребата на средства за присилба (член 57 став (2));

18) правните лица кои дејноста приватно обезбедување ја вршат во вид на давање услуги не се здружуваат во Комората (член 59 став (1)) и

19) не ги води евиденциите согласно со членот 64 од овој закон.

(2) За прекршоците од ставот (1) на овој член на правното лице ќе му се изрече прекршочна санкција забрана на вршење на дејност приватно обезбедување во траење од шест месеци до пет години.

(3) Глоба во износ од 1. 500 до 1. 800 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за прекршоците од ставот (1) на овој член.

Член 74

Глоба во износ од 1. 200 до 1. 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорно лице во правното лице, ако:

1) не издаде налог за носење на огнено оружје на работниците за обезбедување (член 29 став (2));

2) не изработи, односно не достави до Министерството план за обезбедување на јавни собири и други настани кога за таа потреба ангажира повеќе од петмина работници за обезбедување (член 39 став (1)) и

3) не овозможи вршење на надзор, не ја стави на располагање бараната документација или не ги даде потребните податоци и известувања (член 68 став (1)).

Член 75

(1) Глоба во износ од 600 до 700 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице, ако:

1) на барање на правното лице за приватно обезбедување на ја врати легитимацијата за обезбедување (член 25 став (6));

2) на барање на овластено службено лице на Министерството не го даде на увид налогот за носење на огнено оружје, дозволата за носење на оружје, како и огненото оружје што го носи (член 29 став (3));

3) врши работи на одржување на јавниот ред на јавни собири и други настани без работна облека и без елечи со светлоодбојни ленти на кои има натпис „Обезбедување“ (член 38);

4) во вршењето приватно обезбедување не носи легитимација за обезбедување (член 46 став (1));

5) не ја покаже легитимацијата за обезбедување во случај кога се повикува на вршење на приватно обезбедување или не ја покаже легитимацијата за обезбедување на барање на овластено службено лице на Министерството (член 46 ставови (2) и (3)) и

6) во рок од 24 часа не поднесе писмен извештај за задржувањето, односно употребата на средства за присилба (член 57 став (1)).

(2) За прекршоците од ставот (1) на овој член на физичкото лице ќе му се изрече прекршочна санкција забрана за вршење на дејност обезбедување на лица и имот во траење од една до пет години.

Член 76

(1) Глоба во износ од 900 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице, ако:

1) при вршење на физичко обезбедување носи огнено оружје и муниција спротивно на членот 29 ставови (4) и (5) од овој закон;

2) носи сопствено огнено оружје за време на вршење на физичко обезбедување на лица и имот (член 30);

3) веднаш не ја извести полицијата, доколку примена на информација во центарот за обезбедување и надзор укажува дека се врши кривично дело за кое се гони по службена должност (член 33 став (5));

4) работите на обезбедување на јавни собири и други настани ги врши со употреба на огнено оружје (член 38 став (4));

5) при вршење на физичко обезбедување применува овластувања за кои не е овластен согласно со членот 45 став (1) од овој закон;

6) применува овластувања спротивно на членот 45 став (2) од овој закон;

7) не постапи по наредба на овластено службено лице на Министерството (член 47 став (1));

8) изврши задржување на лице спротивно на членот 52 од овој закон;

9) употреби средства за присилба спротивно на членот 54 од овој закон;

10) употреби огнено оружје спротивно на членот 55 од овој закон и

11) употреби дресирано куче спротивно на членот 56 од овој закон.

(2) За прекршоците од ставот (1) на овој член на физичкото лице ќе му се изрече прекршочна санкција забрана за вршење на дејност обезбедување на лица и имот во траење од една до пет години.

Член 77

Прекршочната постапка за прекршоците предвидени со овој закон ја води надлежниот суд.

Постапка на порамнување

Член 78

(1) За прекршоците утврдени во членовите 72, 73, 74, 75 и 76 од овој закон, овластеното службено лице на Министерството е должно на сторителот на прекршокот да му предложи постапка за порамнување пред да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка.

(2) Кога сторителот на прекршокот е согласен за поведување на постапка за порамнување овластеното службено лице на Министерството составува записник во кој се забележуваат битните елементи на дејствието од кое произлегува правното обележје на прекршокот, времето, местото и начинот на сторување на прекршокот, описот на дејствието и лицата затекнати на самото место.

(3) Овластеното службено лице во постапката за порамнување на сторителот на прекршокот му издава платен налог.

(4) Износот на изречената глоба во платниот налог од ставот (3) на овој член е минимумот од утврдениот износ на глоба за прекршоците утврдени во членовите 72, 73, 74, 75 и 76 од овој закон.

(5) Доколку сторителот на прекршокот го прими платниот налог, е должен истиот да го потпише. Примањето на платниот налог од сторителот на прекршокот се забележува во записникот.

(6) Кога како сторител на прекршок се јавува правно лице, записникот и платниот налог го потпишува службеното лице, односно одговорното лице кое се нашло на самото место.

(7) Во случај кога сторителот на прекршокот не е согласен за поведување на постапка за порамнување, овластеното службено лице поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежен суд.

(8) Овластените службени лица се должни да водат евиденција за покрнатите постапки за порамнување и за нивниот исход.

(9) Во евиденцијата од ставот (8) на овој член се собираат, обработуваат и чуваат следниве лични податоци: име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојувалиште, седиште, вид на прекршокот, број на платниот налог кој му се издава и исходот од постапката.

(10) Личните податоци од ставот (9) на овој член се чуваат пет години од денот на внесувањето во евиденцијата.

XII. ОВЛАСТУВАЊЕ ЗА ПОДЗАКОНСКИ ПРОПИСИ

Член 79

Министерот за внатрешни работи ги пропишува:

1) формата и содржината на образецот на барањето за издавање дозвола за приватно обезбедување и формата и содржината на образецот на дозволата за приватно обезбедување;

2) формата и содржината на образецот на барањето до министерот за внатрешни работи за донесување решение по поднесено барање за издавање на дозвола за приватно обезбедување;

3) содржината на програмите и начинот на оспособувањето на физичките лица за физичко и техничко обезбедување, полагањето на стручните испити, формата и содржината на образецот на барањето за издавање на лиценца за приватно обезбедување и формата и содржината на обрасците на лиценците за приватно обезбедување;

4) видовите и типовите на огнено оружје и другите средства за присилба за потребите на правните лица кои вршат приватно обезбедување, бројот на часови за оспособување за гаѓање со огнено оружје и формата и содржината на налогот за носење на оружје;

5) начинот на вршење на транспорт и пренос на пати и други вредносни пратки;

6) формата и содржината на обрасците на легитимациите за приватно обезбедување, начинот на нивното издавање и употреба;

7) начинот на примена на средствата за присилба и

8) формата и содржината на обрасците на потврдите за успешно завршена дресура на дресирано куче, успешно завршена обука за употреба на дресирано куче, извршена проверка на нивото на работна способност на дресирано куче набавено од странство и за проверка на работната способност на дресирано куче кое врши работи на приватно обезбедување.

XIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 80

Постојната Комора на Република Македонија за обезбедување на лица и имот ќе го усогласи своето работење со одредбите од овој закон во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на подзаконските прописи предвидени со овој закон.

Член 81

Подзаконските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон, освен подзаконските прописи од членот 79 точки 1 и 2 од овој закон кои ќе се донесат во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 82

(1) Постојните правни лица што вршат работи на обезбедување на лица и имот се должни својата работа да ја усогласат со овој закон во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на подзаконските прописи предвидени со овој закон.

(2) Правните лица кои вршат техничко обезбедување и работниците за техничко обезбедување, можат да ги вршат работите и задачите и по влегувањето во сила од овој закон, но најдолго шест месеци од денот на влегувањето во сила на подзаконските прописи предвидени со овој закон, во кој рок се должни да се стекнат со дозволи за техничко обезбедување, односно да се оспособат за вршење на работи на техничко обезбедување, да го положат стручниот испит за вршење на работи на техничко обезбедување и да се стекнат со лиценца за техничко обезбедување.

(3) Правните лица и физичките лица кои поседуваат дозволи за обезбедување, односно лиценци за обезбедување и легитимации за обезбедување што се издадени пред започнувањето на примената на овој закон, продолжуваат да вршат само физичко обезбедување согласно со одредбите од овој закон.

(4) Легитимациите за обезбедување што се издадени пред започнувањето на примената на овој закон се заменуваат со нови легитимации за обезбедување во согласност со овој закон, во рок од пет години од денот на започнувањето на примената на овој закон.

Член 83

Постапките кои се започнати пред започнувањето на примената на овој закон ќе завршат согласно со одредбите од Законот за обезбедување на лица и имот („Службен весник на Република Македонија” број 80/99, 66/2007 и 51/11).

Член 84

Со денот на започнувањето на примената на овој закон престанува да важи Законот за обезбедување на лица и имот („Службен весник на Република Македонија” број 80/99, 66/2007 и 51/11).

Член 85

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”, а ќе започне да се применува по шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

L I G J PËR SIGURIM PRIVAT

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Lënda e rregullimit

Neni 1

Me këtë ligj rregullohen kushtet për kryerjen e sigurimit privat; kryerja e sigurimit privat; sigurimi privat për nevoja personale; sigurimi privat i detyrueshëm; autorizimet e punëtorëve për sigurim privat; rrobat e punës dhe shenja e punëtorëve për sigurim privat; formimi; autorizimi dhe financimi i Odës së Republikës së Maqedonisë për Sigurim Privat; evidencat; mbrojtja e të dhënave dhe informatave; mbikëqytja; autorizimet për rregulla nënligjore dhe dispozitat kundërvajtëse.

Veprimtari me interes publik

Neni 2

Sigurimi privat është veprimtari me interes publik.

Qëllimi i sigurimit privat

Neni 3

Personat juridikë që kanë leje për sigurim privat marrin masa dhe aktivitet të përcaktuara me këtë ligj për parandalimin dhe zbulimin e dukurive negative dhe veprimeve të paligjshme që e rrezikojnë integritetin trupor dhe dinjitetin e personit dhe pronën që sigurohet.

Punë të palejuara të sigurimit privat

Neni 4

(1) Personat juridikë që kanë leje për sigurim privat nuk guxojnë të sigurojnë persona dhe pronë të cilat në bazë të rregullave të veçanta i sigurojnë organet kompetente shtetërore.

(2) Personat juridikë nga paragrafi (1) i këtij neni nuk guxojnë të kryejnë punë të lidhura me arkëtimin e borxhit.

Metoda dhe mjete operative të palejuara të sigurimit privat

Neni 5

Personat juridikë që kanë leje për sigurim privat gjatë kryerjes së sigurimit nuk guxojnë të zbatojnë metoda dhe mjete operative që nuk lejohen me ligj ose për zbatimin e të cilave në bazë të rregullave të veçanta janë të autorizuar vetëm organet kompetente shtetërore.

Marrëveshja për sigurim privat

Neni 6

(1) Personi juridik që veprimtarinë e sigurimit privat e kryen në formë të ofritit të shërbimeve, sigurimin e kryen në bazë të marrëveshjes për sigurim privat (në tekstin e mëtejshme: marrëveshje), që lidhet me shkrim me shfrytëzuesin e shërbimit.

(2) Marrëveshja që nuk lidhet me shkrim ose lidhet me person juridik që nuk ka leje për sigurim privat konsiderohet e pavlefshme.

Kuptimi i shprehjeve

Neni 7

Shprehje të veçanta të përdorura në këtë ligj e kanë kuptimin si vijojnë:

1. "Sigurim privat" është mbrojtja e personave dhe pronës që kryhet nga persona juridikë që kanë leje për sigurim privat;

2. "Sigurim privat në formë të dhënies së shërbimeve" është mbrojtja e personave dhe pronës që kryhet në bazë të marrëveshjes së lidhur që e kryen personi juridik që e ka regjistruar veprimtarinë në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë dhe që ka marrë leje për sigurim privat në formë të dhënies së shërbimeve;

3. "Sigurim privat për nevoja personale" është mbrojtja e personave dhe pronës së personit juridik që kryhet nga punëtorët për sigurim privat të punësuar te personi juridik që ka marrë leje për sigurim privat për nevoja personale;

4. "Sigurim fizik" është sigurimi i personave (jetës, integritetit trupor) që kryhet për sigurimin e tyre personal dhe sigurimin e pronës nga qasja e personave të paftuar, shkatërrimi, dëmtimi, marrja e paligjshme dhe forma tjera të veprimeve të dëmshme, që kryhet nga punëtorët për sigurim privat;

5. "Sigurim teknik" është sigurimi i personave dhe pronës me aplikimin e mjeteve dhe aparateve teknike, projektimin, instalimin dhe mirëmbajtjen e tyre;

6. "Sigurim trupor" është sigurimi fizik me të cilin drejtpërdrejt sigurohen personat dhe prona nga punëtorët për sigurim privat;

7. "Sigurim monitorimi" është sigurimi fizik që kryhet si mbikëqyrje e përhershme fizike mbi sistemet dhe aparatet e montuara teknike për sigurimin e personave dhe pronës dhe transmetimit telekomunikues të sinjaleve të alarmit në qendrën për sigurim dhe mbikëqyrje;

8. "Sigurim monitorues patrollues" është sigurimi fizik që kryhet si mbikëqyrje e përhershme fizike mbi sistemet dhe aparatet e montuara teknike për sigurimin e personave dhe pronës dhe transmetimit telekomunikues të sinjaleve të alarmit në qendrën për sigurim dhe mbikëqyrje dhe angazhimi i punëtorëve për sigurim privat dhe përdorimi i automjeteve për parandalimin e veprimeve të dëmshme mbi personat dhe pronën që sigurohen dhe sigurimi i personave dhe pronës pas sinjalit të arritur nga qendra për sigurim dhe mbikëqyrje;

9. "Sigurimi i transportit dhe bartjes së parave dhe dërgesave tjera me vlerë" është sigurimi fizik i transportit dhe bartjes së parave, arit, gurëve të çmueshëm, veprave artistike, letrave me vlerë dhe dërgesave tjera me vlerë me punëtorë për sigurim privat dhe automjete të veçanta;

10. "Sigurimi i tubimeve publike dhe ngjarjeve tjera" është sigurimi fizik me punëtorë për sigurim privat dhe përdorimin e mjeteve teknike për mbajtjen e rendit publik në tubime publike, ndeshje sportive, ngjarje kulturore, argëtuese, fetare, humanitare, sociale, politike, ekonomike e ngjarje të tjera;

11. "Leja për sigurim privat" është autorizimi me të cilin personi privat që i plotëson kushtet e përcaktuara e merr të drejtën që të kryejë sigurim privat të personave dhe pronës;

12. "Licenca për sigurim privat" është autorizimi me të cilin personi fizik që i plotëson kushtet e përcaktuara e merr të drejtën që të kryejë sigurim privat të personave dhe pronës;

13. "Legjitimacion për sigurim privat" është dokument i lëshuar nga Oda e Republikës së Maqedonisë për Sigurim Privat me të cilin punëtori për sigurim privat e dëshmon cilësinë e tij zyrtarë;

14. "Punëtor për sigurim privat" është personi fizik që posedon licencë të vlefshme për sigurim privat dhe legjitimacion për sigurim privat, që ka themeluar marrëdhënie pune te personi juridik dhe kryen sigurim privat të personave dhe pronës, përkatësisht punë dhe detyra pune në bazë të autorizimeve të përcaktuara me këtë ligj;

15. "Kufiri i hapësirës që sigurohet" është vija që i përfshin patundshmëritë dhe sipërfaqet që janë pjesë përbërëse e pronës që sigurohet;

16. "Person i autorizuar zyrtar" është punëtori i Ministrisë së Punëve të Brendshme, në pajtim me Ligjin për punë të brendshme dhe Ligjin për polici;

17. "Detyrim" është përdorimi i shtypjes legjitime, përkatëse dhe proporcionale, fizike ose mekanike, me përdorimin e mjeteve në pajtim me ligjin drejtuar personit të caktuar nga punëtori për sigurim privat, vetëm në rast kur punët e sigurimit të personave dhe pronës nuk mund të kryhen në mënyrë tjetër dhe

18. "Qen i stërvitur" është qeni i stërvitur në mënyrë të veçantë me vërtetim përkatës për kryerje të suksesshme të stërvitjes që përdoret për sigurim privat sipas dispozitave të këtij ligji.

Lloje të sigurimit privat

Neni 8

Sigurimi privat nën kushtet e përcaktuara me këtë ligj kryhet:

- 1) në formë të dhënies së shërbimeve dhe
- 2) për nevoja personale.

Kryerja e sigurimit privat

Neni 9

(1) Sigurimi privat në formë të dhënies së shërbimeve kryhet si:

- 1) sigurim fizik dhe
- 2) sigurim teknik.

(2) Sigurimi fizik nga paragrafi (1) pika 1 të këtij neni kryhet si:

- 1) mbrojtje trupore;
 - 2) sigurim monitorues patrullues;
 - 3) sigurim i transportit dhe bartjes së parave dhe dërgesave tjera me vlerë dhe
 - 4) sigurim i tubimeve publike dhe ngjarjeve tjera.
- (3) Sigurimi privat për nevoja personale kryhet si sigurim fizik, si mbrojtje trupore dhe sigurim monitorues.

II. KUSHTE PËR KRYERJEN E SIGURIMIT PRIVAT

1. Kushte të përgjithshme për person juridik për kryerjen e sigurimit privat

Kushte të përgjithshme

Neni 10

(1) Sigurim privat në formë të dhënies së shërbimeve mund të kryejë personi juridik nëse:

- 1) e ka regjistruar veprimtarinë në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë dhe
- 2) dhe ka marrë leje për sigurim privat në formë të dhënies së shërbimeve.

(2) Sigurim privat për nevoja personale mund të kryejë personi juridik që ka marrë leje për sigurim privat për nevoja personale.

(3) Person juridik nga paragrafi (1) i këtij neni mund të themelojë personi juridik që është shtetas i Republikës së Maqedonisë.

Afati i fillimit të punës

Neni 11

(1) Personat juridikë nga neni 10 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji detyrohen ta fillojnë punën në afat prej gjashtë muajsh nga dita e lëshimit të lejes për sigurim privat nga Ministria e Punëve të Brendshme (në tekstin e mëtejme: Ministria) dhe në afatin e njëjtë të parashtrajnë në Oden e Republikës së Maqedonisë për Sigurim Privat (në tekstin e mëtejme: Oda) kërkesë për lëshimin e legjitimacioneve për sigurim privat për punëtorët për sigurim privat (në tekstin e mëtejme: punëtorët e sigurimit) nga neni 13 paragrafët (1) pika 2 dhe (2) pika 2 dhe neni 14 paragrafi (1) pika 2 të këtij ligji.

(2) Nëse në afatin nga paragrafi (1) i këtij neni, personi juridik nuk parashtron kërkesë për lëshimin e legjitimacioneve për sigurim privat nga paragrafi (1) i këtij neni, Oda për këtë e njofton Ministrinë.

(3) Nëse personat juridikë nga paragrafi (1) i këtij neni nuk e fillojnë punën në afat nga paragrafi (1) i këtij neni, Ministria miraton aktvendim me të cilin konstatohet shfuqizimi i lejes për sigurim të personit juridik.

Lloje të lejeve për sigurim privat

Neni 12

(1) Leje për sigurim privat (në tekstin e mëtejme: leje për sigurim) mund të jepet për:

1) kryerje të sigurimit privat në formë të dhënies së shërbimeve dhe

2) kryerje të sigurimit privat për nevoja personale.

(2) Në lejen nga paragrafi (1) pika 1 të këtij neni, shënohet mënyra se si personi juridik e kryen sigurimin privat, si vijon:

- 1) sigurim fizik dhe/ose
- 2) sigurim teknik.

Kushte për dhënien e lejes për sigurim në formë të dhënies së shërbimeve

Neni 13

(1) Leje për sigurim në formë të dhënies së shërbimeve nga neni 12 paragrafi (2) pika 1 të këtij ligji i jepet personit juridik nëse:

1) e ka regjistruar veprimtarinë në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë;

2) ka së paku 15 punëtorë për sigurim që kanë licenca për sigurim fizik;

3) ka vërtetim nga Oda se punëtorët për sigurim për të cilët lëshohen licenca për sigurim privat nga pika 2 e këtij paragrafi nuk posedojnë legjitimacione të vlefshme për sigurim fizik;

4) ka caktuar person përgjegjës që i plotëson kushtet nga paragrafi (3) i këtij neni;

5) posedon akt për sistematizimin e vendeve të punës, me listën dhe përshkrimin e punëve dhe detyrave të punës dhe autorizimeve të të punësuarve për çdo vend të punës;

6) posedon akt me të cilin përshkruhet pamja e rrobave të punës dhe shenjës së personit juridik;

7) ka lokal afarist dhe

8) ka së paku dy automjete.

(2) Leje për sigurim në formë të dhënies së shërbimeve nga neni 12 paragrafi (2) pika 2 të këtij ligji i jepet personit juridik nëse:

1) e ka regjistruar veprimtarinë në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë;

2) ka së paku tre punëtorë për sigurim teknik që kanë licenca për sigurim teknik;

3) ka vërtetim nga Oda se punëtorët për sigurim për të cilët lëshohen licenca për sigurim teknik nga pika 2 e këtij paragrafi nuk posedojnë legjitimacione të vlefshme për sigurim teknik;

4) ka caktuar person përgjegjës që i plotëson kushtet nga paragrafi (3) i këtij neni;

5) posedon akt për sistematizimin e vendeve të punës, me listën dhe përshkrimin e punëve dhe detyrave të punës dhe autorizimeve të të punësuarve për çdo vend të punës;

6) posedon akt me të cilin përshkruhet pamja e rrobave të punës dhe shenjës së personit juridik;

7) ka lokal afarist dhe

8) ka së paku dy automjete.

(3) Person përgjegjës të personi juridik nga paragrafët (1) dhe (2) i këtij neni mund të caktohet personi i cili është:

1) është shtetas i Republikës së Maqedonisë;

2) ka vendbanim në Republikën e Maqedonisë;

3) i ka mbushur 18 vjet;

4) posedon aftësi të përgjithshme shëndetësore psikofizike që e dëshmon me certifikatë përkatëse të mjekut e cila nuk guxon të jetë më e vjetër se tre muaj dhe

5) nuk është i dënuar me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor për vepër penale, përveç për vepër penale rrezikim i sigurisë së komunikacionit të kryer nga pakujdesia, ose kundër tij nuk mbahet proces penal për vepër penale për të cilën ndiqet me detyrë zyrtare.

Kushte për dhënien e lejes për sigurim për nevoja personale

Neni 14

Leje për sigurim për nevoja personale nga neni 12 paragrafi (1) pika 2 të këtij ligji i jepet personit juridik nëse:

1) e ka regjistruar veprimtarinë në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë;

2) ka së paku dhjetë punëtorë për sigurim që kanë licenca për sigurim fizik;

3) ka vërtetim nga Oda se punëtorët për sigurim për të cilët lëshohen licenca për sigurim privat nga pika 2 e këtij paragrafi nuk posedojnë legjitimacione të vlefshme për sigurim fizik;

4) posedon akt për sistematizimin e vendeve të punës të personit juridik, që përmban pjesë të veçantë me listën dhe përshkrimin e punëve dhe detyrave të punës dhe autorizimeve të të punësuarve që kryejnë punë të sigurimit fizik për nevoja personale, për çdo vend të punës;

5) posedon akt të veçantë me të cilin përshkruhet pamja e rrobave të punës të të punësuarve që kryejnë punë të sigurimit privat për nevoja personale dhe

6. ka lokal afarist.

Plotësimi i kushteve

Neni 15

Personat juridikë që kanë leje për sigurim në formë të dhënies së shërbimeve dhe leje për sigurim për nevoja personale, detyrohen që gjatë punës së tyre vazhdimisht t'i plotësojnë kushtet nga nenet 13 dhe 14 të këtij ligji.

Lëshimi i lejes për sigurim

Neni 16

(1) Lejet për sigurim nga nenet 13 dhe 14 të këtij ligji i lëshon Ministria në afat prej 60 ditësh nga dita e pranimi të dokumentacionit të nevojshëm për lëshimin e lejes.

(2) Nëse Ministria nuk e lëshon lejen për sigurim, përkatësisht nuk miraton aktvendim për refuzimin e kërkesës për lëshimin e lejes për sigurim në afatin nga paragrafi (1) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës ka të drejtë që në afat prej tri ditësh pune nga kalimi i atij afati, të parashtojë kërkesë te sekretaria e ministrit të Punëve të Brendshme për miratimin e aktvendimit nga ministri i Punëve të Brendshme. Nëse ministri i Punëve të Brendshme nuk ka sekretari kërkesa parashtrohet në sekretarinë e selisë së Ministrisë.

(3) Ministri i Punëve të Brendshme detyrohet që në afat prej pesë ditësh pune nga dita e parashtrimit të kërkesës nga paragrafi (2) i këtij neni në sekretarinë e ministrit të Punëve të Brendshme, të miratojë aktvendim me të cilin kërkesa për lëshimin e lejes për sigurim pranohet ose refuzohet.

(4) Me kërkesën për miratimin e aktvendimit nga paragrafi (2) i këtij neni parashtruesi i kërkesës parashtron edhe kopje të kërkesës për lëshimin e lejes për sigurim nga paragrafi (1) i këtij neni.

(5) Nëse ministri i Punëve të Brendshme nuk miraton aktvendim në afatin nga paragrafi (3) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës për këtë mund ta njoftojë Inspektoratin Shtetëror Administrativ në afat prej pesë ditësh pune.

(6) Inspektori detyrohet që në afat prej dhjetë ditësh pune nga dita e pranimi të kërkesës nga paragrafi (5) i këtij neni të kryejë mbikëqyrje inspektuese në Ministri dhe të konstatojë nëse është zbatuar procedura në pajtim me ligjin dhe në afat prej tri ditësh pune nga dita e mbikëqyrjes së kryer ta njoftojë parashtruesin e kërkesës për gjendjen e konstatuar gjatë mbikëqyrjes së kryer.

(7) Inspektori pas mbikëqyrjes së kryer në pajtim me ligjin miraton aktvendim me të cilin e ngarkon ministrin e Punëve të Brendshme që në afat prej dhjetë ditësh të vendosë për kërkesën e parashtruar, përkatësisht ta pranojë apo refuzojë kërkesën dhe për masat e marra në afatin e njëjtë ta njoftojë inspektorin dhe t'i dorëzojë kopje të aktit me të cilin është vendosur për kërkesën.

(8) Nëse ministri i Punëve të Brendshme nuk vendos në afatin nga paragrafi (7) i këtij neni, inspektori do të paraqesë kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse dhe do të caktojë afat plotësues prej pesë ditësh pune në të cilin ministri i Punëve të Brendshme do të vendosë për kërkesën e parashtruar për çfarë në afatin e njëjtë do ta njoftojë inspektorin për aktin e miratuar. Me njoftim dorëzohet edhe kopje e aktit me të cilin është vendosur për kërkesën. Inspektori në afat prej tri ditësh e informon parashtruesin e kërkesës për masat e marra.

(9) Nëse ministri i Punëve të Brendshme nuk vendos edhe në afatin plotësues nga paragrafi (8) i këtij neni, inspektori prej tri ditësh pune do të paraqesë kallëzim te prokurori publik kompetent dhe në këtë afat e informon parashtruesin e kërkesës për masat e marra.

(10) Nëse inspektori nuk vepron pas njoftimit nga paragrafi (6) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës ka të drejtë që në afat prej pesë ditësh pune të parashtojë kundërshtim te sekretaria e drejtorit të Inspektoratit Shtetëror Administrativ. Nëse drejtori nuk ka sekretari kërkesa parashtrohet në sekretarinë e selisë së Inspektoratit Shtetëror Administrativ.

(11) Drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ detyrohet që në afat prej tri ditësh pune nga dita e pranimi ta shqyrtojë kundërshtimin nga paragrafi (10) i këtij neni dhe nëse konstaton se inspektori nuk ka vepruar sipas njoftimit të parashtruesit të kërkesës nga paragrafi (6) i këtij neni ose nuk ka paraqitur kallëzim sipas paragrafit (9) të këtij neni drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ paraqesë kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuar me Ligjin për inspeksion administrativ për inspektorin dhe do të caktojë afat plotësues prej pesë ditësh pune në të cilin inspektori do të kryejë mbikëqyrje në Ministri nëse është zbatuar procedura në pajtim me ligjin dhe në afat prej tri ditësh pune nga dita e mbikëqyrjes së kryer ta njoftojë parashtruesin e kërkesës për masat e marra.

(12) Nëse inspektori nuk vepron edhe në afatin plotësues nga paragrafi (11) i këtij neni, drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ inspektori do të paraqesë kallëzim te prokurori publik kompetent kundër inspektorit dhe në afat prej tri ditësh pune e informon parashtruesin e kërkesës për masat e marra.

(13) Në rastin nga paragrafi (12) i këtij neni drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ menjëherë, e më së voni në afat prej një ditë pune do të autorizojë inspektor tjetër që menjëherë ta kryejë mbikëqyrjen.

(14) Në rastin nga paragrafi (13) i këtij neni drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ në afat prej tri ditësh pune e informon parashtruesin e kërkesës për masat e marra.

(15) Nëse drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ nuk vepron në pajtim me paragrafin (11) të këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të paraqesë kallëzim te prokurori publik kompetent në afat prej tetë ditësh pune.

(16) Nëse ministri i Punëve të Brendshme nuk vendos në afatin nga paragrafi (11) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të ngritë kontest administrativ para gjykatës kompetente.

(17) Proceduar para Gjykatës Administrative është urgjente.

Ndryshimi i themeluesit, adresës, emrit të personit përgjegjës te personi juridik

Neni 17

(1) Për lejen e lëshuar për sigurim, Ministria e njofton Odën me ç'rast i dorëzon të dhëna për emrin dhe selinë e personit juridik të cilit i lëshohet leja për sigurim, në afat prej 15 ditësh nga dita e lëshimit të lejes.

(2) Nëse te personat juridikë që kanë leje për sigurim në formë të dhënies së shërbimeve dhe personat juridikë që kanë leje për sigurim për nevoja personale ndodh ndryshim në aspekt të themeluesit, adresës, emrit ose personit përgjegjës te personi juridik, detyrohen që në afat prej tetë ditësh nga dita e ndryshimit të ndodhur për të njëjtin ta informojnë Ministrinë.

(3) Në rast të ndryshimit të ndodhur lidhur me emrin e personave juridikë nga paragrafi (2) i këtij neni, Ministria në afat prej dhjetë ditësh nga dita e pranimi të njoftimit nga paragrafi (2) i këtij neni, lëshon leje të re për sigurim me emrin e ri të personit juridik.

E drejta për ankesë

Neni 18

Kundër aktvendimit të Ministrisë me të cilin refuzohet kërkesa për lëshimin e lejes për sigurim, parashtruesi ka të drejtë ankese në afat prej 15 ditësh nga dita e dorëzimit të aktvendimit, te Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë.

Shfuqizimi i lejes për sigurim

Neni 19

Kur personi juridik që kryen sigurim privat pushon me kryerjen e veprimtarisë, detyrohet që në afat prej tri ditësh nga dita kur pushon me kryerjen e veprimtarisë, për këtë ta njoftojë Odën, e cila në afat prej tri ditësh nga dita e pranimit të njoftimit nga personi juridik e njofton Ministrinë, e cila menjëherë miraton aktvendim me të cilin konstatohet shfuqizimi i lejes për sigurim të personit juridik, për çfarë e njofton Odën dhe Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë.

2. Kushte të përgjithshme për personin fizik për kryerjen e sigurimit privat**Licenca dhe legjitimacioni për sigurimit privat**

Neni 20

(1) Sigurim privat mund të kryejë personi fizik që posedon:

1) licencë për sigurim privat (në tekstin e mëtejme: licencë për sigurim) dhe

2) legjitimacion për sigurim privat (në tekstin e mëtejme: legjitimacion për sigurim).

(2) Licencë dhe legjitimacion për sigurim lëshon Oda, nëse personi fizik i plotëson kushtet e përcaktuara me këtë ligj.

Lloje të licencave për sigurim

Neni 21

Licenca për sigurim mund t'i lëshohet personit fizik si:

1) licencë për sigurim fizik dhe

2) licencë për sigurim teknik.

Kushte për lëshimin e licencës për sigurim

Neni 22

Licenca për sigurim sipas këtij ligji i lëshohet personit fizik që i plotëson kushtet si vijojnë:

1) është shtetas i Republikës së Maqedonisë;

2) ka vendbanim në Republikën e Maqedonisë;

3) i ka mbushur 18 vjet;

4) posedon aftësi të përgjithshme shëndetësore psikofizike që e dëshmon me certifikatë përkatëse të mjekut e cila nuk guxon të jetë më e vjetër se tre muaj;

5) nuk është i dënuar me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor, ose kundër tij nuk mbahet procedurë penale për vepër penale për të cilën ndiqet me detyrë zyrtare.

6) ka të kryer së paku arsimin e mesëm;

7) të jetë i aftësuar për sigurimin fizik të personave dhe pronës, përkatësisht të jetë i aftësuar për sigurimin teknik të personave dhe pronës dhe

8) ta ketë dhënë provimin profesional për sigurim fizik, përkatësisht ta ketë dhënë provimin profesional për sigurim teknik.

(2) Personat fizikë që kanë kryer arsim të lartë nga sfera e sigurimit dhe kriminalistikës mund ta japin provimin profesional nga paragrafi (1) pika 8 të këtij neni në afat prej dhjetë vitesh nga dita e marrjes së diplomës për arsim përkatës të kryer të lartë, pa aftësim paraprak për sigurim privat.

(3) Dispozitat nga paragrafi (1) pikat 7 dhe 8 të këtij neni kanë të bëjnë për personat të cilët së paku tri vite kanë kryer punë dhe detyra pune si person zyrtar i autorizuar në Ministri apo Ministri të Mbrojtjes.

Aftësimi

Neni 23

(1) Aftësimin për sigurim fizik dhe teknik nga neni 22 paragrafi (1) pika 7 të këtij ligji e organizon Oda, ndërsa e kryejnë Komisioni për Aftësim për Sigurim Fizik dhe Komisioni për Aftësim për Sigurim Teknik të cilët i formon ministri i Punëve të Brendshme.

(2) Komisioni për aftësim për sigurim fizik përbëhet nga dhjetë ligjërues dhe zëvendësit e tyre, nga të cilët shtatë ligjërues dhe zëvendësit e tyre janë përfaqësues të Odës.

(3) Komisioni për Aftësim për Sigurim Teknik përbëhet nga gjashtë ligjërues dhe zëvendësit e tyre, nga të cilët katër ligjërues dhe zëvendësit e tyre janë përfaqësues të Ministrisë dhe dy ligjërues dhe zëvendësit e tyre janë përfaqësues të Odës.

(4) Shpenzimet e aftësimit janë në llogari të kërkuarit të licencës për sigurim.

Provime profesionale

Neni 24

(1) Provimet profesionale për sigurim fizik dhe teknik nga neni 22 paragrafi (1) pika 8 e këtij ligji i organizon Oda, ndërsa jepen para Komisionit për realizimin e provimit profesional për sigurim fizik dhe Komisionit për Realizimin e Provimit Profesional për Sigurim Teknik që i formon ministri i Punëve të Brendshme.

(2) Komisioni për Realizimin e Provimit Profesional për Sigurim Fizik përbëhet nga tetë testues dhe zëvendësit e tyre, nga të cilët gjashtë testues dhe zëvendësit e tyre janë përfaqësues të Ministrisë dhe dy testues dhe zëvendësit e tyre janë përfaqësues të Odës.

(3) Komisioni për Realizimin e Provimit Profesional për Sigurim Teknik përbëhet nga gjashtë testues dhe zëvendësit e tyre, nga të cilët katër testues dhe zëvendësit e tyre janë përfaqësues të Ministrisë dhe dy testues dhe zëvendësit e tyre janë përfaqësues të Odës.

(4) Kontroll të aftësisë për përdorim të armës së zjarrit si pjesë e provimit profesional për sigurim fizik kryen Komisioni për Kontroll të Aftësisë për Përdorim të Armës së Zjarrit i Ministrisë i përbërë nga tre nëpunës policorë dhe zëvendësit e tyre.

(5) Shpenzimet për dhënien e provimeve profesionale janë në llogari të kërkuarit të licencës për sigurim.

Legjitimacioni për sigurim

Neni 25

(1) Për kryerje të sigurimit privat lëshohet:

1) legjitimacion për sigurim fizik dhe

2) legjitimacion për sigurim teknik.

(2) Legjitimacione për sigurim nga paragrafi (1) i këtij neni i lëshohen personit juridik që kryen sigurim privat për person fizik që i plotëson kushtet si vijojnë:

1) posedon licencë për sigurim fizik, përkatësisht licencë për sigurim teknik;

2) ka themeluar marrëdhënie pune te personi juridik që kryen sigurim privat në formë të dhënies së shërbimeve, përkatësisht personi juridik që kryen sigurim privat për nevoja personale;

3) është i aftë në aspekt shëndetësor dhe psikofizik dhe

4) me aktgjykim të plotfuqishëm ose me vendim të plotfuqishëm të organit kundërvajtës nuk i është shqiptuar dënim apo sanksion kundërvajtës ndalim për kryerjen e profesionit, veprimtarisë ose detyrës.

(3) Personat juridikë nga paragrafi (2) pika 2 të këtij neni detyrohen që të paraqesin kërkesë për lëshimin e legjitimacioneve për sigurim te Oda në afat prej 30 ditësh nga themelimi i marrëdhënies së punës me punëtor për sigurim.

(4) Në rastin kur punëtori për sigurim nuk e plotëson një nga kushtet e përcaktuara nga paragrafi (2) të këtij neni, personi juridik që kryen sigurim privat ia heq legjitimacionin për sigurim dhe të njëjtin e dorëzon për anulim te Oda, në afat prej 30 ditësh nga dita e konstatimit se punëtori nuk e plotëson kushtin.

(5) Nëse personi juridik nga paragrafi (4) i këtij neni nuk ka mundësi që në afatin e përcaktuar ta kthejë legjitimacionin te Oda për anulim, ai detyrohet që në afat nga paragrafi (4) i këtij neni ta njoftojë Odën për mosplotësimin e një nga kushtet e përcaktuara në paragrafin (2) të këtij neni nga punëtori për sigurim dhe menjëherë ta shpallë legjitimacionin të pavlefshëm në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(6) Punëtori për sigurim detyrohet që me kërkesë të personit juridik nga paragrafi (4) i këtij neni t'ia kthejë legjitimacionin për sigurim.

Ndihma dhe trajnimi profesional

Neni 26

(1) Me kërkesë të personit juridik që kryen sigurim privat, Ministria ofron ndihmë profesionale në organizimin e sigurimit privat dhe kryen trajnim të të punësuarve.

(2) Shpenzimet për dhënien e ndihmës dhe trajnimin profesional nga paragrafi (1) i këtij neni janë në llogari të personit juridik.

III. KRYERJA E SIGURIMIT PRIVAT

1. Sigurimi fizik

Sigurimi fizik me armë zjarri

Neni 27

Sigurimi fizik mund të kryhet me armë zjarri për sigurimin e:

- 1) personave që sigurohen me mbrojtje fizike;
- 2) personave juridikë që kryejnë punë me para dhe sende tjera me vlerë, e veçanërisht bankave, postave, kursimoreve dhe këmbimoreve;
- 3) transportit dhe bartjes së parave dhe dërgesave tjera me vlerë dhe
- 4) objekteve dhe pronës që sigurohen në pajtim me këtë ligj.

Blerja dhe posedimi i armës së zjarrit për sigurim fizik

Neni 28

(1) Personi juridik që kryen sigurim fizik armën e zjarrit e blen në pajtim me rregullat për armë.

(2) Personi juridik nga paragrafi (1) i këtij neni nuk guxon të posedojë armë zjarri në numër më të madh se gjysma e numrit të përgjithshëm të punëtorëve të punësuar për sigurim.

(3) Në rastin kur numri i përgjithshëm i punëtorëve të punësuar për sigurim te personi juridik për sigurim privat zvogëlohet, personi juridik detyrohet t'i zvogëlojë armët e zjarrit proporcionalisht me zvogëlimin e numrit të përgjithshëm të punëtorëve të punësuar për sigurim, nga paragrafi (2) i këtij neni.

(4) Në rastin nga paragrafi (3) i këtij neni kur kryhet zvogëlimi i armëve të zjarrit, personi juridik përkohësisht e deaktivizon ose e shet tepicën e armëve të zjarrit, në pajtim me rregullat për armë.

(5) Armët e zjarrit përkohësisht të deaktivizuara sipas paragrafit (4) të këtij neni, ruhen në lokalet e personit juridik dhe nëse sipas dispozitave të këtij ligji plotësohen kushtet për riaktivizim të armëve të zjarrit, të njëjtat aktivizohen me kërkesë të personit juridik.

Përdorimi i armës së zjarrit për sigurim fizik

Neni 29

(1) Punëtori për sigurim në kryerjen e sigurimit privat mund të përdorë vetëm armë zjarri që është në pronësi të personit juridik me të cilin ka themeluar marrëdhënie pune.

(2) Personi përgjegjës te personi juridik nga paragrafi (1) i këtij neni, u lëshon urdhër për mbajtje të armës së zjarrit punëtorëve për sigurim që kanë leje për armëmbajtje, të lëshuar në pajtim me rregullat për armë.

(3) Punëtorët për sigurim nga paragrafi (2) i këtij neni detyrimisht e mbajnë me vete urdhrin për mbajtje të armës së zjarrit dhe lejen për armëmbajtje dhe me kërkesë të personit zyrtar të Ministrisë i paraqesin për shikim, si dhe armën e zjarrit që e mbajnë.

(4) Punëtorët për sigurim që kryejnë sigurim fizik mund të mbajnë armë zjarri dhe municion vetëm në objektin që e sigurojnë, përkatësisht deri në kufirin e hapësirës që sigurohet.

(5) Me përjashtim nga paragrafi (4) i këtij neni, kur në urdhrin për mbajtje të armës së zjarrit saktësisht përcaktohet vendi dhe periudha kur mbahet arma e zjarrit dhe municioni, punëtorët e sigurimit që kryejnë sigurim fizik mund të mbajnë armë zjarri dhe municion edhe jashtë objektit që e sigurojnë ose jashtë hapësirës që sigurohet kur:

- 1) kryejnë transport dhe bartje të parave dhe dërgesave tjera me vlerë, vetëm në kohën dhe drejtimin e zhvillimit të transportit, përkatësisht bartjes;
- 2) kryejnë mbrojtje trupore dhe
- 3) kryejnë sigurim monitorues patrullues.

Ndalimi për mbajtjen e armës personale të zjarrit

Neni 30

Punëtori i sigurimit në kohën e kryerjes së sigurimit fizik nuk guxon të mbajë armë personale të zjarrit që e posedon në pajtim me rregullat për armë.

Qitja kontrolluese

Nenin 31

(1) Personat juridikë që kryejnë sigurim privat, detyrimisht kryejnë qitje kontrolluese së paku një herë në vit për punëtorët e sigurimit që kryejnë sigurim me armë zjarri.

(2) Qitjen kontrolluese nga paragrafi (1) i këtij neni e organizon Oda, ndërsa realizohet para dy përfaqësuesve të Ministrisë të caktuar nga ministri i Punëve të Brendshme.

1.1. Mbrojtja trupore

Neni 32

(1) Mbrojtja trupore e personave dhe pronës kryhet me sigurim të drejtpërdrejtë të personit, përkatësisht pronës nga punëtori i sigurimit.

(2) Punët nga paragrafi (1) i këtij neni kryhen vetëm në objektin që sigurohet, përkatësisht deri në kufirin e hapësirës që sigurohet.

(3) Me përjashtim nga paragrafi (2) i këtij neni, punët e mbrojtjes trupore të personave mund të kryhen edhe në vende publike gjatë sigurimit të drejtpërdrejtë fizik të personave nga personi i sigurimit dhe gjatë sigurimit monitorues patrullues.

1.2. Sigurimi monitorues patrullues dhe sigurimi monitorues

Qendra e sigurimit dhe mbikëqyrjes

Neni 33

(1) Personi juridik që kryen sigurim monitorues patrullues, përkatësisht monitorues themelon Qendrë të sigurimit dhe mbikëqyrjes.

(2) Qendra e sigurimit dhe mbikëqyrjes është lokal i veçantë i pajisur me aparate teknike për pranim dhe përpunim automatik të sinjaleve të alarmit dhe informatave tjera që arrijnë nga aparate dhe instalime në objekte apo automjete të instaluar për këtë dedikim.

(3) Qendra e sigurimit dhe mbikëqyrjes detyrimisht mban kujdestari prej 24 orësh.

(4) Pas sinjalit të arritur të alarmit në Qendrën e sigurimit dhe mbikëqyrjes, personi juridik që kryen sigurim privat në formë të dhënies së shërbimeve doemos duhet të angazhojë patrullë për sigurim.

(5) Punëtori i sigurimit (operatori) në Qendrën e sigurimit dhe mbikëqyrjes detyrohet që menjëherë ta njoftojë policinë nëse informata e pranuar tregon se kryhet vepër penale që ndiqet me detyrë zyrtare.

Patrulla e sigurimit

Neni 34

(1) Patrulla e sigurimit e personit juridik që kryen sigurim privat në formë të dhënies së shërbimeve shfrytëzohet në mënyrë preventive, për parandalimin e veprimeve të dëmshme ndaj personave dhe pronës që sigurohen, si dhe për intervenim pas sinjalit të arritur të alarmit në Qendrën e sigurimit dhe mbikëqyrjes.

(2) Patrulla nga paragrafi (1) i këtij neni përbëhet nga një automjet dhe punëtori i sigurimit.

1.3. Sigurimi i transportit dhe bartjes së parave dhe dërgesave tjera me vlerë

Sigurimi transportit të parave dhe dërgesave tjera me vlerë me automjet me pajisje të veçantë

Neni 35

(1) Personit juridik që kryen sigurim privat në formë të dhënies së shërbimeve mund të kryejë transportit të parave dhe dërgesave tjera me vlerë nëse ka automjet me pajisje të veçantë për transport që doemos duhet të ketë:

- 1) karroceri, qelq dhe goma të blinduara;
- 2) arkë të montuar siguruese;
- 3) sistem të montuar mobil për video mbikëqyrje të automjetit që kryhet nga personeli i automjetit;
- 4) lidhje dykahëshe me Qendrën e sigurimit dhe mbikëqyrjes dhe punëtorët e sigurimit e lëshojnë, automjetin gjatë pranimi ose dorëzimit të dërgesës (sistem global për komunikime mobile - rrjet GSM ose radiolidhje);
- 5) aparat të montuar të sistemit global për pozicionim (aparat GPS) për ndjekje satelitore dhe monitorim në largësi nga Qendra e sigurimit dhe mbikëqyrjes dhe
- 6) tastierë paniku të montuar me mundësi dërgimi automatik të sinjalit informues te Qendra e sigurimit dhe mbikëqyrjes.

(2) Automjeti për transport me pajisje të veçantë përveç elementeve të detyrueshme nga paragrafi (1) i këtij neni, mund të ketë edhe sistem të montuar për mbrojtje elektrokimike të parave gjatë transportit.

Punëtorët për sigurimin e transportit të parave dhe dërgesave tjera me vlerë

Neni 36

(1) Personelin e automjeteve nga neni 35 i këtij ligji e përbëjnë së paku tre punëtorë të sigurimit nga të cilët njëri është shofer.

(2) Tërë anëtarët e personelit nga paragrafi (1) i këtij neni doemos duhet të kenë legjitimacion për sigurim.

(3) Në kryerjen e sigurimit të transportit të parave dhe dërgesave tjera me vlerë, tërë anëtarët e personelit të automjetit doemos duhet të jenë të armatosur me armë zjarri përkatëse dhe të jenë të pajisur me pajisje mbrojtëse (jelek antiplumb dhe helmetë).

Sigurimi i bartjes së parave dhe dërgesave tjera me vlerë, pa automjet me pajisje të veçantë

Neni 37

(1) Personi juridik që kryen sigurim privat në formë të dhënies së shërbimeve mund të kryejë sigurim të bartjes së parave dhe dërgesave tjera me vlerë pa automjet me pajisje të veçantë, nëse posedon valixhe siguruese konstruksioni i së cilës është përpunuar në mënyrë që ta pengojë hapjen me forcë dhe tjetërsimin e përmbajtjes, ndërsa tentimi për hapje me forcë të alarmojë ose njoftojë me sinjal zëri, ndriçues ose sinjal tjetër.

(2) Punët e sigurimit nga paragrafi (1) i këtij neni i kryejnë së paku dy punëtorë të sigurimit me jelekë antiplumbë balistikë, nga të cilët së paku njëri është i armatosur me armë përkatëse zjarri dhe i pajisur me telefon celular ose me sistem të radiolidhjeve bartëse për nevoja personale.

(3) Valixhja siguruese në të cilën barten para ose dërgesa tjera me vlerë nuk guxon të lidhet mekanikisht me personin që e bart.

1.4. Sigurimi i tubimeve publike dhe ngjarjeve tjera

Kryerja e sigurimit të tubimeve publike dhe ngjarjeve tjera

Neni 38

(1) Personi juridik që kryen sigurim privat në formë të dhënies së shërbimeve mund të kryejë punë të mbajtjes së rendit publik në tubime publike, ndeshje sportive, ngjarje kulturore, argëtuese, fetare, humanitare, sociale, politike, ekonomike e ngjarje të tjera me punëtorë të sigurimit dhe me përdorimin e mjeteve dhe aparateve teknike në pajtim me rregullat për tubime publike dhe parandalim të dhunës në ndeshje sportive.

(2) Punëtorët e sigurimit nga paragrafi (1) i këtij neni mbajnë rroba pune dhe kanë me vete jelekë me shirita reflektues me mbishkrimin "Sigurimi".

(3) Gjatë kryerjes së punëve të mbajtjes së rendit publik punëtorët e sigurimit nuk guxojnë ta rregullojnë komunikacionin.

(4) Punët nga paragrafi (1) i këtij neni punëtorët e sigurimit i kryejnë pa armë zjarri.

Plani i sigurimit

Neni 39

(1) Kur personi juridik nga neni 38 paragrafi (1) i këtij ligji e mban rendin publik në tubim publik, përkatësisht ngjarje, personi përgjegjës te personi juridik detyrohet të përpilojë plan të sigurimit të ngjarjes që e dorëzon në Ministri, në rajonin ku mbahet tubimi publik përkatësisht ngjarja, më së voni 48 orë para mbajtjes së tubimit, përkatësisht ngjarjes.

(2) Plani nga paragrafi (1) i këtij neni doemos duhet të përmbajë: vendin dhe kohën e mbajtjes së tubimit publik, përkatësisht ngjarjes që sigurohet, numrin dhe sistemimin e punëtorëve të angazhuar për sigurim, të dhëna për personin që udhëheq me punëtorët e sigurimit gjatë mbajtjes së tubimit publik, përkatësisht ngjarjes dhe mjetet e komunikimit me këtë person.

7. Sigurimi teknik

Kryerja e sigurimit teknik

Neni 40

(1) Sigurimi teknik kryhet me përdorimin e mjeteve dhe aparateve teknike për parandalimin e veprimeve të paligjshme ndaj personave dhe pronës e veçanërisht për mbrojtje nga:

- 1) qasja e palejuar te objektet dhe lokalet që sigurohen;
- 2) shfrytëzimi dhe tjetërsimi i paautorizuar i sendeve që sigurohen;
- 3) futja e paautorizuar e armëve të zjarrit, materieve shpërthyes, radioaktive, ndezëse dhe helmuese;
- 4) thyerja, diversioni ose sulmi me forcë në objektin që sigurohet;

5) qasja e paautorizuar te të dhënat dhe dokumentacioni;

6) sulmi në automjete për transport të parave dhe dërgesave tjera me vlerë dhe

7) sulmi ndaj punëtorëve të sigurimit që kryejnë transport të parave dhe dërgesave tjera me vlerë.

(2) Punët nga paragrafi (1) i këtij neni kryhen vetëm në objektin që sigurohet, përkatësisht deri në kufirin e hapësirës që sigurohet, gjatë transportit të parave dhe dërgesave tjera me vlerë dhe gjatë kryerje së mbrojtjes trupore të personave.

(3) Mjetet teknike dhe aparatet paragrafi (1) i këtij neni mund të lidhen me sistemin e mbrojtjes teknike.

Mbrojtja e privatësisë dhe njoftimi për kryerje të video mbikëqyrjes

Neni 41

(1) Mjetet teknike dhe aparatet nga neni 40 i këtij ligji nuk guxojnë të përdoren në mënyrë me të cilën jashtë objektit që sigurohet apo jashtë kufirit të hapësirës që sigurohet, cenohet privatësia e personave tjerë.

(2) Kur sigurimi i objektit apo hapësirës së caktuar që shfrytëzohen për përdorim publik kryhet me mjete teknike dhe aparate për video mbikëqyrje, personi juridik që e kryen mbikëqyrjen detyrohet që në vend të dukshëm të paraqesë njoftim se kryhet video mbikëqyrje, në pajtim me rregullat për mbrojtjen e të dhënave personale.

Kualiteti dhe rregullsia e mjeteve teknike dhe aparateve

Neni 42

(1) Personat juridikë sigurimin teknik e kryejnë në pajtim me standardet në fuqi në Republikën e Maqedonisë që kanë të bëjnë me kualitetin dhe rregullsinë e mjeteve teknike dhe aparateve për sigurim teknik, përkatësisht standardet teknike ndërkombëtare kur nuk ekzistojnë standarde të përcaktuara në Republikën e Maqedonisë.

(2) Personi juridik që kryen sigurim teknik është përgjegjës për rregullsinë e mjeteve të montuara teknike dhe aparateve, mirëmbajtjen dhe riparimin e tyre të rregullt, në pajtim me ligjin dhe marrëveshjen e lidhur.

IV. SIGURIMI PRIVAT PËR NEVOJA PERSONALE

Sigurimi privat për nevoja personale

Neni 43

(1) Personi juridik mund të marrë leje sigurimi për nevoja personale për mbrojtjen e pronës së vet dhe personave që gjenden në të, nëse i plotëson kushtet nga neni 14 i këtij ligji.

(2) Sigurimin nga paragrafi (1) i këtij neni e kryejnë punëtorët e personit juridik prona dhe personat e të cilit sigurohen.

(3) Personi juridik të cilit i është lëshuar leje sigurimi për nevoja personale nuk guxon t'u japë shërbime të sigurimit privat personave tjerë fizikë dhe juridikë.

V. MBROJTJA E DETYRUESHME PRIVATE

Mbrojtja e detyrueshme

Neni 44

(1) Qeveria e Republikës së Maqedonisë përcakton se cilët persona juridikë detyrohen që të kenë sigurim privat nëse kryerja e veprimtarisë së tyre lidhet me manipulimin e materieve radioaktive ose materieve tjera të rrezikshme për njerëzit dhe mjedisin, sendeve dhe objekteve me rëndësi të veçantë kulturore dhe historike, si dhe në raste tjera kur kjo është në interes të sigurisë, përkatësisht mbrojtjes së Republikës së Maqedonisë.

(2) Sigurimin nga paragrafi (1) i këtij neni personi juridik mund ta kryejë si:

1) sigurim për nevoja personale në bazë të lejes së lëshuar të sigurimit për nevoja personale dhe

2) sigurim me shfrytëzim të shërbimeve nga persona juridikë që kryejnë sigurim privat në formë të dhënies së shërbimeve, në pajtim me këtë ligj, në bazë të marrëveshjes së lidhur.

VI. AUTORIZIME TË PUNËTORËVE TË SIGURIMIT

Lloje të sigurimit

Neni 45

(1) Me kryerjen e sigurimit fizik, punëtori i sigurimit autorizohet që:

1) të kryejë kontroll të identitetit të personave gjatë hyrjes në pronën që e siguron;

2) ta paralajmërojë personin të largohet nga prona që e siguron, nëse personi i paautorizuar qëndron aty, përkatësisht ta paralajmërojë personin që me sjelljen apo lëshimin e tij të kryejë diçka e rrezikon pronën dhe sigurinë e të tjerëve ose mund të shkaktojë dëm të pronës që e siguron;

3) të mos lejojë hyrjen e personit të paftuar, si dhe të ndalojë incizimin e paautorizuar ose futjen e mjeteve dhe pajisjes për këtë dedikim në pronën që e siguron;

4) ta mbajë dhe t'ia dorëzojë policisë personin e zënë në kryerjen e veprës penale që ndiqet me detyrë zyrtare, deri në ardhjen e policisë;

5) të kryejë kontroll të personave, sendeve, automjeteve dhe bagazhit dhe

6) të përdorë mjete për detyrim.

(2) Autorizimet nga paragrafi (1) i këtij neni punëtori i sigurimit mund t'i zbatojë vetëm në objektin që e siguron ose deri në kufirin e hapësirës që e siguron, kur kryen mbrojtje trupore, sigurim të transportit dhe bartje të parave dhe dërgesave tjera me vlerë dhe sigurim monitorues patrullues.

Legjitimimi i punëtorit të sigurimit

Neni 46

(1) Gjatë kryerjes së sigurimit privat punëtori i sigurimit detyrohet që të mbajë legjitimacion të sigurimit.

(2) Në rastin kur punëtori i sigurimit thirret në punët dhe detyrat e veta të punës detyrohet që njëkohësisht ta tregojë legjitimacionin e sigurimit.

(3) Punëtori i sigurimit detyrohet që ta tregojë legjitimacionin e sigurimit edhe me kërkesë të personit zyrtar të autorizuar të Ministrisë.

Veprimi sipas urdhrnit

Neni 47

(1) Punëtori i sigurimit detyrohet që të veprojë sipas urdhrnit të personit zyrtar të autorizuar të Ministrisë.

(2) Punëtori nga paragrafi (1) i këtij neni nuk guxon ta zbatojë urdhrin e personit zyrtar të autorizuar të Ministrisë, si dhe urdhrin e punëtorit të tij epror, nëse me këtë do të kryente veprë penale.

Respektimi i prestigjit dhe dinjitetit të qytetarëve dhe vëllimi i zbatimit të autorizimeve

Neni 48

(1) Gjatë zbatimit të autorizimeve punëtorët e sigurimit detyrohen t'i respektojnë prestigjin dhe dinjitetin e qytetarëve, si dhe të drejtat dhe liritë themelore të njeriut.

(2) Zbatimi i autorizimeve doemos duhet të jetë proporcional me nevojën për të cilën të njëjtat zbatohen.

(3) Me zbatimin e autorizimeve nuk guxon të shkaktohen pasoja më të mëdha të dëmshme nga ato që eventualisht do të ndodhnin nëse punëtorët e sigurimit nuk do t'i zbatonin autorizimet.

1. Kontrolli i identitetit

Neni 49

(1) Punëtori i sigurimit do të kryejë kontroll të identitetit të personit:

1) gjatë hyrjes apo daljes nga prona që e siguron punëtori;

2) që gjendet në mjetin transportues i cili hyn apo del nga prona që e siguron punëtori;

3) që haset në kryerjen e veprës penale apo kundërvajtjes dhe

4) me urdher të personit zyrtar të autorizuar të Ministrisë.

(2) Kontrolli i identitetit nga paragrafi (1) i këtij neni kryhet me shikim të letërnjoftimit ose dokumentit tjetër për identifikim personal që ka fotografi.

2. Paralajmërimi

Neni 50

(1) Punëtori i sigurimit do ta paralajmërojë personin që të largohet nga prona që e siguron, nëse personi i paaautorizuar qëndron aty, përkatësisht ta paralajmërojë personin që me sjelljen apo lëshimin e tij që të kryejë dëkka e rrezikon pronën ose sigurinë e të tjerëve ose mund të shkaktojë dëm të pronës që e siguron.

(2) Paralajmërimi nga paragrafi (1) i këtij neni jepet në mënyrë të qartë dhe të padyshimtë, gojarisht zëshëm, me lëvizjen e duarve dhe trupit ose me paralajmërime dhe ndalime të shkruara.

3. Ndalimi i hyrjes së personit të paaautorizuar

Neni 51

Punëtori i sigurimit nuk do ta lejojë hyrjen e personit të paftuar dhe do ta ndalojë incizimin e paaautorizuar ose futjen e mjeteve dhe pajisjes për këtë dedikim në pronën që e siguron nëse personi që paraprakisht është paralajmëruar për këtë nuk vepron sipas paralajmërimit të personit të sigurimit.

4. Mbajtja

Neni 52

(1) Punëtori i sigurimit nuk do ta mbajë personin e zënë në kryerjen e veprës penale që ndiqet me detyrë zyrtare, e për mbajtjen detyrohet që menjëherë ta njoftojë policinë dhe do të veprojë sipas urdhrnit të marrë nga policia.

(2) Nëse personi nga paragrafi (1) i këtij neni është i mitur, punëtori i sigurimit detyrohet që menjëherë ta njoftojë Ministrinë për veprim sipas rregullave nga sfera e drejtësisë së të miturve.

5. Kontrolli i personave, sendeve, automjeteve dhe bagazhit

Neni 53

(1) Punëtori i sigurimit mund të kryejë kontroll të personave, sendeve, automjeteve dhe bagazhit gjatë hyrjes dhe daljes nga prona që e siguron.

(2) Kontrolli nga paragrafi (1) i këtij neni kryhet për gjetjen e sendeve që mund të shfrytëzohen për shkatërrimin apo dëmtimin e pronës, përkatësisht shkaktimin e rrezikut për jetën e personit që e siguron punëtori.

(3) Kontrolli i personave kryhet me kontroll të jashtëm të veshjeve dhe mbathjeve që i mban personi.

(4) Kontrollin nga paragrafi (3) i këtij neni e kryen punëtori i sigurimit i gjinisë së njëjtë, përveç nëse nevojitet kontroll urgjent i detyrueshëm për marrjen e armës së zjarrit ose sendit të përshtatshëm për sulm.

(5) Kontrolli i sendeve kryhet me kontroll të jashtëm të sendeve që i mban personi ose sendeve që barten me urdhrin e personit.

(6) Kontrolli i automjeteve dhe bagazhit kryhet me kontroll të jashtëm të hapësirave të automjetit dhe bagazhit.

(7) Gjatë kryerjes së kontrollit punëtorët e sigurimit mund të shfrytëzojnë mjete teknike për këtë dedikim.

6. Përdorimi i mjeteve të detyrimit

Neni 54

(1) Gjatë kryerjes së sigurimit, punëtori i sigurimit mund t'i zbatojë mjetet e detyrimit si vijojnë:

1) forca fizike;

2) shkopë i gomës;

3) mjetet për lidhjen e personave;

4) mjete kimike (spërkatës);

5) armë zjarri dhe

6) qeni i stërvitur.

(2) Mjetet e detyrimit nga paragrafi (1) i këtij neni zbatohen vetëm kur punëtori i sigurimit nuk mundet në mënyrë tjetër ta refuzojë kundërsulmin e drejtpërdrejtë drejtuar ndaj jetës së tij apo jetës së personave që i siguron ose kundërsulmin e drejtpërdrejtë për shkatërrimin ose tjetërsimin e pronës që e siguron.

(3) Para zbatimi të mjeteve të detyrimit nga paragrafi (1) i këtij neni punëtori i sigurimit detyrohet që zëshëm ta paralajmërojë personin ndaj të cilit do ta përdorë mjetin e detyrimit.

(4) Mjetet e detyrimit mund të përdoren nëse qëllimi i veprimit nuk mund të arrihet në mënyrë tjetër.

(5) Punëtori i sigurimit përherë do të përdorë mjet të detyrimit me të cilin me dëmin më të vogël do ta arrijë qëllimin.

(6) Punëtori i sigurimit detyrohet që ta ndërpresë përdorimin e mjetit për detyrim, menjëherë pasi të hiqen shkaqet për të cilat është përdorur i njëjti.

(7) Për përdorimin e mjetit të detyrimit, punëtori i sigurimit njofton menjëherë policinë, e më së voni në afat prej një ore nga momenti i përfundimit të kryerjes së veprimit.

6.1. Përdorimi i armës së zjarrit

Neni 55

(1) Punëtori i sigurimit mund të përdorë armë zjarri vetëm nëse objektivi nuk ka mundësi ta njoftojë policinë dhe nëse në mënyrë tjetër nuk mundet:

1) ta refuzojë kundërsulmin e drejtpërdrejtë që e rrezikon jetën e tij apo jetën e personit që e siguron ose

2) ta refuzojë kundërsulmin e drejtpërdrejtë ndaj pronës që e siguron.

(2) Sulm nga paragrafi (1) pika 1 të këtij ligji konsiderohet çdo sulm fizik në mënyrë ose me mjet (armë zjarri, vegël të rrezikshme ose send tjetër të ngjashëm me të cilin mund të rrezikohet jeta) që paraqet rrezik të drejtpërdrejtë për jetën, sulmi që e kryejnë dy apo më tepër persona, ose sulmi nga personi dukshëm më i fuqishëm fizikisht ose personi që shërbehet me shkathtësi të veçanta.

(3) Sulm nga paragrafi (1) pika 2 të këtij neni konsiderohet çdo veprim i drejtuar për shkatërrimin, dëmtimin ose tjetërsimin e pronës që e siguron.

(4) Para përdorimit të armës së zjarrit punëtori i sigurimit zëshëm e paralajmëron personin për qëllimin e përdorimit të armës së zjarrit.

(5) Përdorimi i armës së zjarrit ndalohet:

1) nëse me këtë rrezikohet jeta e qytetarëve të tjerë;

2) kundër gruas shtatzënë shtatzënia e së cilës duket, fëmijës dhe plakut, përveç nëse këta persona me armë zjarri ose me mete tjera të rrezikshme drejtpërdrejt e rrezikojnë jetën e punëtorit të sigurimit ose të personit që e siguron dhe

3) gjatë sigurimit të tubimeve publike dhe ngjarjeve tjera.

6.2. Përdorimi i qenit të stërvitur

Neni 56

(1) Për kryerjen e punëve të sigurimit fizik mund të përdoret qeni i stërvitur, nëse:

1) ka vërtetim për stërvitjen e kryer me sukses dhe

2) është nën mbikëqyrje të drejtpërdrejtë të punëtorit të sigurimit (përcjellësi i qenit të stërvitur) që ka vërtetim për trajnim të kryer me sukses për përdorim të qenit të stërvitur.

(2) Stërvitjen nga paragrafi (1) pika 1 të këtij neni e realizon Ministria, ndërsa trajnimin nga paragrafi (1) pika 2 të këtij neni e realizon Ministria ose institucioni tjetër i autorizuar në Republikën e Maqedonisë, për çfarë lëshojnë vërtetim për stërvitje të kryer me sukses të qenit të stërvitur dhe vërtetim për stërvitje trajnim të kryer me sukses të qenit të stërvitur.

(3) Për qenin e stërvitur të blerë nga jashtë Ministria kryen kontroll të nivelit të aftësisë punuese të të njëjtit para fillimit të përdorimit të tij, për çfarë lëshon vërtetim për kontroll të kryer të nivelit të aftësisë punuese të qenit të stërvitur të blerë nga jashtë.

(4) Qeni i stërvitur që kryen punë të sigurimit privat në pajtim me këtë ligj i nënshtrohet kontrollit të nivelit të aftësisë punuese të tij një herë në vit nga Ministria, për çfarë Ministria lëshon vërtetim përkatës për kontrollin e nivelit të aftësisë punuese të qenit të stërvitur që kryen punë të sigurimit privat.

(5) Gjatë përdorimit të qenit të stërvitur, qeni detyrimisht mban shportë mbrojtëse.

(6) Gjatë kryerjes së sigurimit privat, qeni i stërvitur përdoret për refuzimin e sulmit të drejtpërdrejtë ndaj punëtorit të sigurimit, si dhe sulmit të drejtpërdrejtë ndaj personit dhe pronës që sigurohet.

(7) Qeni i stërvitur përdoret në rastet kur:

1) janë plotësuar kushtet për përdorim të forcës fizike ose

2) janë plotësuar kushtet për përdorim të armës së zjarrit.

(8) Në rastet nga paragrafi (7) pika 2 të këtij neni qeni i stërvitur mund të përdoret edhe pa shportë mbrojtëse.

(9) Shpenzimet e stërvitjes nga paragrafi (1) i këtij neni janë në llogari të personit juridik për sigurim.

(10) Për ruajtjen, vendosjen, kujdesin dhe mbrojtjen e qenve të stërvitur zbatohen dispozitat nga sfera e mbrojtjes dhe mirëqenies së kafshëve.

Raporti

Neni 57

(1) Për mbajtjen e kryer nga neni 52 i këtij ligji dhe për përdorimin e mjeteve të detyrimit nga neni 54 i këtij ligji punëtori i sigurimit që i ka marrë veprimet e përmendura detyrohet që të përpilojë raport me shkrim për të njëjtat, që e dorëzon në Ministri, në rajonin ku janë kryer veprimet, më së voni në afat prej 24 orësh nga momenti i mbarimit të kryerjes së veprimit, si dhe për të njëjtën ta njoftojë personin juridik ku është punësuar në afat prej një ore nga momenti i mbarimit të kryerjes së veprimit.

(2) Përveç punëtorit të sigurimit nga paragrafi (1) i këtij neni, edhe personi juridik ku është punësuar punëtori i sigurimit detyrohet që të përpilojë raport me shkrim për veprimet e kryera nga paragrafi (1) i këtij neni, që e dorëzon në Ministri, në rajonin ku është kryer përdorimi, më së voni në afat prej 24 orësh nga momenti i mbarimit të kryerjes së veprimit.

(3) Raportet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni përmbajnë të dhëna për: kohën, vendin dhe mënyrën e kryerjes së veprimit, personin ndaj të cilit është kryer veprimi, lloji i veprimit, pasojat eventuale të veprimit, emrin personal të punëtorit të sigurimit që e ka kryer veprimin dhe numrin serik të legjitimacionit të tij të sigurimit.

VII. RROBAT E PUNËS DHE SHENJA E PUNËTORËVE TË SIGURIMIT

Rrobat e punës dhe shenja

Neni 58

(1) Punëtorët e sigurimit sigurimin e kryejnë me rroba të punës.

(2) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni punëtori i sigurimit nuk duhet të mbajë doemos rroba të punës, megjithatë duhet të mbajë shenjë përkatëse të personit juridik.

(3) Personat juridikë që kryejnë sigurim privat detyrohen që të sigurojnë rroba të punës për punëtorët e sigurimit në të cilat duhet të ketë shenjë përkatëse të personit juridik.

(4) Rrobat e punës mbahen vetëm gjatë orarit të punës të punëtorit të sigurimit, si dhe gjatë ardhjes dhe shkuarjes nga vendi i punës.

(5) Rrobat e punës ose pjesë të tyre dhe shenjën e personit juridik nuk guxojnë t'i mbajnë, përkatësisht shfrytëzojnë personat që për këtë nuk janë të autorizuar.

(6) Rrobat e punës dhe shenja doemos duhet të dallohen dukshëm nga uniforma dhe shenjat e policisë, Armatës së Republikës së Maqedonisë, Drejtorisë Doganore, si dhe nga uniformat dhe shenjat e organeve tjera shtetërore.

(7) Llojin, përbërjen, ngjyrën dhe formën e rrobave të punës së punëtorëve të sigurimit, me akt të veçantë i përcakton personi juridik që kryen sigurim privat.

(8) Formën dhe përmbajtjen e shenjës së personit juridik që i shfrytëzon si shenjë personale, të uniformës, automjeteve dhe objekteve me akt të veçantë i përcakton personi juridik që kryen sigurim privat.

VIII. ODA E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË PËR SIGURIM PRIVAT

Oda e Republikës së Maqedonisë për Sigurim Privat

Neni 59

(1) Të gjithë personat juridikë që veprimtarinë e sigurimit privat e kryejnë në formë të dhënies së shërbimeve, bashkohen në Odë të Republikës së Maqedonisë për Sigurim Privat, për mbrojtjen dhe përparimin e aftësisë, profesionalitetit dhe afarizmit për mbrojtje të profesionit.

(2) Personat juridikë që kryejnë sigurim privat për nevoja personale mund të bashkohen në Odë.

Autorizime publike të Odës

Neni 60

- (1) Oda si autorizime publike i kryen punët si vijojnë:
- 1) organizon aftësim për kryerjen e punëve të sigurimit privat;
 - 2) e organizon dhënien e provimit profesional për kryerjen e sigurimit privat;
 - 3) lëshon licenca për sigurim;
 - 4) lëshon legjitimacion për sigurim;
 - 5) lëshon vërtetim sipas nenit 13 paragrafi (1) pika 3 dhe (2) pika 3 dhe nenit 14 paragrafi (1) pika 3 të këtij ligji;
 - 6) organizon qitje për punëtorët e sigurimit, me armë zjarri me të cilat janë të armatosur, së paku një herë në vit;
 - 7) miraton akte të Odës;
 - 8) mban evidencë në pajtim me ligjin dhe
 - 9) kryen punë tjera të përcaktuara me këtë ligj.
- (2) Oda ka cilësi të personit juridik.

Financimi i Odës

Neni 61

- (1) Oda financohet nga
- 1) kompensime për kryerje të autorizimeve publike nga neni 60 paragrafi (1) pikat 1, 2, 3, 4, 5 dhe 6 të këtij ligji;
 - 2) taksa e anëtarësisë nga personat juridikë të bashkuar në Odë;
 - 3) dhurata dhe donacione;
 - 4) burime tjera plotësuese që Oda i kryen për anëtarët e vet jashtë autorizimeve publike, të përcaktuara në Statutin e Odës dhe
 - 5) të hyra tjera në pajtim me ligjin.
- (2) Lartësinë e shumave nga paragrafi (1) pikat 1, 2 dhe 4 të këtij neni me vendim të Këshillit Drejtues, i përcakton Oda.
- (3) Lartësia e shumave nga paragrafi (1) pika 1 të këtij neni përcaktohet në bazë të kriterëve si vijojnë: qiraja e objekteve dhe lokaleve, shfrytëzimi i pajisjes, angazhimi i personave, sigurimi i literaturës përkatëse, realizimi i provimeve, blerja e municionit, amortizimi i mjeteve, blerja e literaturës profesionale, shpenzime administrative dhe shpenzime tjera të bëra reale.

IX. EVIDENCA, MBROJTJA E TË DHËNAVE DHE INFORMATAVE

Evidenca të Ministrisë

Neni 62

- (1) Ministria mban evidencë për lejet e sigurimit të lëshuara dhe të hequra.
- (2) Evidenca nga paragrafi (1) i këtij neni i përmban të dhënat si vijojnë:
- 1) numrin dor;
 - 2) emrin e personit juridik të cilit i është lëshuar, përkatësisht hequr leja;
 - 3) selinë e personit juridik të cilit i është lëshuar, përkatësisht hequr leja;
 - 4) emrin personal, përkatësisht emrin dhe adresën, përkatësisht selinë e themeluesit;
 - 5) emrin personal dhe numrin unik amë të personit përgjegjës të personi juridik;
 - 6) numrin, datën e lëshimit dhe llojin e lejes së sigurimit;
 - 7) shkaqet (bazën) për heqjen e lejes së sigurimit;
 - 8) datën e heqjes së lejes dhe
 - 9) vërejtje.
- (3) Të dhënat personale të përmbajtura në evidencë nga ky nen ruhen 45 vite nga dita e futjes së tyre në evidencë.

Evidenca të Odës

Neni 63

- (1) Oda mban evidencë për:
- 1) personat juridik të cilëve u është lëshuar, përkatësisht hequr leja e sigurimit;
 - 2) licencat e lëshuara të sigurimit;
 - 3) legjitimacionet e lëshuara dhe të anuluar të sigurimit;
 - 4) vërtetimet e lëshuara sipas nenit 60 paragrafi (1) pika 5 të këtij ligji dhe
 - 5) qitjen e realizuar kontrolluese sipas nenit 31 të këtij ligji.
- (2) Evidenca nga paragrafi (1) pika 1 të këtij neni i përmban të dhënat si vijojnë:
- 1) emrin dhe selinë e personit juridik dhe
 - 2) datën e lëshimit, përkatësisht heqjes së lejes.
- (3) Evidencat nga paragrafi (1) pikat 2 dhe 3 të këtij neni i përmbajnë të dhënat si vijojnë:
- 1) emrin personal;
 - 2) adresën e vendbanimit, përkatësisht vendqëndrimin;
 - 3) numrin e letërnjoftimit dhe numrin e licencës së lëshuar të sigurimit, përkatësisht legjitimacionit të lëshuar apo të anuluar.
- (4) Evidenca nga paragrafi (1) pika 4 të këtij neni përmban të dhëna për emrin dhe selinë e personit juridik që ka lëshuar kërkesë për lëshimin e vërtetimit.
- (5) Evidenca nga paragrafi (1) pika 5 të këtij neni i përmban të dhënat si vijojnë:
- 1) emrin dhe selinë e personit juridik;
 - 2) datën e kryerjes së qitjes kontrolluese;
 - 3) emrin personal të punëtorit të sigurimit që ka kryer qitje kontrolluese dhe
 - 4) llojin e armës me të cilën është kryer qitje kontrolluese.
- (6) Të dhënat personale të përmbajtura në evidencën nga ky nen ruhen:
- 1) 45 vite nga dita e futjes së tyre në evidencat nga paragrafi (1) pikat 2 dhe 3 të këtij neni;
 - 2) pesë vite nga dita e futjes së tyre në evidencën nga paragrafi (1) pika 4 të këtij neni dhe
 - 3) tri vite nga dita e futjes së tyre në evidencën nga paragrafi (1) pika 5 të këtij neni.

Evidenca të personave juridikë që kryejnë sigurim privat

Neni 64

- (1) Personat juridikë që kryejnë sigurim privat në formë të dhënies së shërbimeve mbajnë evidencë për:
- 1) marrëveshjet e lidhura;
 - 2) punëtorët e punësuar të sigurimit të cilëve u është lëshuar legjitimacion i sigurimit;
 - 3) armët e zjarrit dhe municionin;
 - 4) qitjet e detyrueshme kontrolluese të kryera dhe
 - 5) përdorimin e autorizimeve sipas neneve 52 dhe 54 të këtij ligji.
- (2) Personat juridikë që kryejnë sigurim privat për nevoja personale mbajnë evidencë për:
- 1) punëtorët e punësuar të sigurimit të cilëve u është lëshuar legjitimacion i sigurimit;
 - 2) armët e zjarrit dhe municionin;
 - 3) qitjet e detyrueshme të kryera dhe
 - 4) përdorimin e autorizimeve sipas neneve 52 dhe 54 të këtij ligji.
- (3) Evidenca nga paragrafi (1) pika 1 të këtij neni i përmban të dhënat si vijojnë:
- 1) llojin e shërbimit, emrin e shfrytëzuesit;
 - 2) numrin e marrëveshjes së lidhur;
 - 3) datën e lidhjes së marrëveshjes dhe
 - 4) shenjë se marrëveshja është plotësuar.

(4) Evidencat nga paragrafi (1) pika 2 dhe paragrafi (2) pika 1 të këtij neni i përmbajnë të dhënat si vijojnë:

- 1) emrin personal të punëtorit të sigurimit dhe
- 2) numrin e legjitimacionit të lëshuar të punëtorit të sigurimit.

(5) Evidencat nga paragrafi (1) pika 3 dhe paragrafi (2) pika 2 të këtij neni i përmbajnë të dhënat si vijojnë:

- 1) llojin e armës;
 - 2) numrin serik të armës;
 - 3) lejen për armëmbajtje dhe
 - 4) llojin dhe numrin e municionit.
- (6) Evidencat nga paragrafi (1) pika 4 dhe paragrafi (2) pika 3 të këtij neni i përmbajnë të dhënat si vijojnë:
- 1) datën e kryerjes së qitjes kontrolluese;
 - 2) emrin personal të punëtorit të sigurimit që ka kryer qitje kontrolluese dhe
 - 3) llojin e armës me të cilën është kryer qitje kontrolluese.

(7) Evidencat nga paragrafi (1) pika 5 dhe paragrafi (2) pika 4 të këtij neni i përmbajnë të dhënat si vijojnë:

- 1) organin te i cili dorëzohet raporti;
- 2) emrin personal të punëtorit të sigurimit që ka zbatuar autorizim të caktuar dhe
- 3) vendin e zbatimit të autorizimit.

(8) Të dhënat personale të përmbajtura në evidencë nga ky nen ruhen:

- 1) tri vite nga dita e anulimit të legjitimacionit të sigurimit, për të dhënat personale të përmbajtura në evidencat nga paragrafët (1) pika 2 dhe (2) pika 1 të këtij neni;

- 2) tri vite nga dita e futjes së tyre në evidencat nga paragrafi (1) pika 4 dhe paragrafi (2) pika 3 të këtij neni dhe

- 3) pesë vite nga dita e përpilimit të raportit për të dhënat personale të përmbajtura në evidencat nga paragrafët (1) pika 5 dhe (2) pika 4 të këtij neni.

Mbrojtja dhe siguria e të dhënave

Neni 65

(1) Ministria, Oda dhe personat juridikë që kanë leje sigurimi, detyrohen që gjatë punës së tyre t'i zbatojnë rregullat për mbrojtjen e të dhënave personale dhe të informatave të klasifikuara.

(2) Grumbullimi dhe përpunimi i të dhënave të evidencave nga nenet 62, 63, 64 dhe 78 të këtij ligji, kryhet sipas rregullave për mbrojtjen e të dhënave personale.

X. MBIKËQYRJA

Kryerja e mbikëqyrjes

Neni 66

(1) Mbikëqyrje të zbatimit të këtij ligji dhe rregullave të miratuara në bazë të këtij ligji, kryejnë personat e autorizuar zyrtarë të Ministrisë.

(2) Mbikëqyrje të rregullt të punës së Odës dhe personave juridikë për sigurim privat kryen Ministria e Punëve të Brendshme së paku një herë në vitin kalendarik.

Punët e mbikëqyrjes

Neni 67

(1) Personat e autorizuar zyrtarë të Ministrisë së Punëve të Brendshme nga neni 66 paragrafi (1) të këtij ligji, i kryejnë punët e mbikëqyrjes si vijojnë:

- 1) konstatojnë nëse dhe si zbatohet ky ligj dhe dispozita e miratuara në bazë të këtij ligji;
- 2) kontroll të evidencës së marrëveshjeve të lidhura nga neni 6 paragrafi (1) të këtij ligji;

3) kontroll të lokaleve të punës, mjeteve teknike dhe aparateve dhe automjeteve që përdoren në kryerjen e punëve të sigurimit privat;

4) kontroll të mënyrës së ruajtjes dhe mbajtjes së armëve të zjarrit, si dhe të aftësimit për manipulim dhe përdorim të armës së zjarrit dhe

5) kontroll të mënyrës së zbatimit të autorizimeve të punëtorëve të sigurimit.

(2) Sipas nevojës, personat e autorizuar zyrtarë të Ministrisë marrin edhe masa dhe aktivitete tjera me të cilat kryhet mbikëqyrje.

(3) Për mbikëqyrjen e kryer te personat juridikë që kryejnë sigurim privat personat e autorizuar zyrtarë të Ministrisë përpilojnë procesverbal.

Mundësimi i kryerjes së mbikëqyrjes dhe aktvendimi për evitimin e mangësive

Neni 68

(1) Personi përgjegjës te personi juridik që kryen sigurim privat ose personi i autorizuar prej tij dhe Oda, detyrohen që ta mundësojnë kryerjen e mbikëqyrjes nga neni 66 i këtij ligji, ta paraqesin në disponim dokumentacionin përkatës dhe t'i japin të dhënat dhe njoftimet e nevojshme.

(2) Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes nga paragrafi (1) i këtij neni konstatohet se personi juridik që kryen sigurim privat, përkatësisht Oda nuk i përmbahen dispozitave të këtij ligji, Ministria miraton aktvendim për evitimin e mangësive në afat që nuk mund të jetë më i gjatë se 60 ditë nga dita e pranimit të aktvendimit.

Heqja e lejes së sigurimit

Neni 69

(1) Ministria me aktvendim ia heq lejen e sigurimit nëse personi juridik që kryen sigurim të personave dhe pronës:

1) më tej nuk i plotëson kushtet e lëshimit të lejes së sigurimit të përcaktuara me këtë ligj edhe

2) nuk i eviton mangësitë në afatin e përcaktuar me aktvendimin nga neni 68 paragrafi (2) të këtij ligji.

(2) Ministria e njofton Odën dhe regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë për heqjen e lejes së sigurimit të personit juridik menjëherë pas përfundimit të aktvendimit.

Heqja e autorizimeve publike të Odës

Neni 70

(1) Ministria me aktvendim ia heq autorizimet publike Odës të përcaktuara me këtë ligj, nëse nuk i eviton mangësitë në afatin e përcaktuar me aktvendimin nga neni 68 paragrafi (2) të këtij ligji.

(2) Në rast të heqjes së autorizimeve publike të Odës, autorizimet publike i kryen Ministria, deri në evitimin e mangësive nga Oda.

Ankesa

Neni 71

Kundër aktvendimit nga nenet 68, 69 dhe 70 të këtij ligji, personi juridik, përkatësisht Oda kanë të drejtë ankese te Komisionin Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë në afat prej 15 ditësh nga dita e miratimit të tij.

XI. DISPOZITA PËR KUNDËRVAJTJE

Neni 72

(1) Gjohë në shumë prej 900 deri në 1 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personi juridik, nëse:

1) nuk e njofton Ministrinë për ndryshimin e ndodhur lidhur me themeluesin, adresën, emrin ose personin përgjegjës te personi juridik që ka leje për sigurim privat, në afat prej tetë ditësh nga ndryshimi i ndodhur (neni 17 paragrafi (2));

2) në afatin e përcaktuar me këtë ligj nuk e njofton Odën se ka pushuar me kryerjen e veprimtarisë (neni 19);

3) nuk e heq legjitimacionin e sigurimit, përkatësisht nuk e dorëzon për anulim te Oda në afatin e përcaktuar, ose nuk e njofton Odën në afatin e përcaktuar për mosplotësim të njërit nga kushtet e përcaktuara në neni 25 paragrafi (2) të këtij ligji nga punëtori i sigurimit dhe nuk e shpall legjitimacionin të pavlefshëm (neni 25 paragrafët (4) dhe (5));

4) nuk realizon qitje të detyrueshme kontrolluese së paku një herë në vit (neni 31 paragrafi (1));

5) nuk mban kujdestari prej 24 orësh në Qendrën e sigurimit dhe mbikëqyrjes (neni 33 paragrafi (3));

6) kryen punë të mbajtjes së rendit publik në tubime publike dhe ngjarje tjera me punëtorë të sigurimit që nuk mbajnë rroba pune dhe nuk mbajnë jelekë me shirita reflektues me mbishkrimin "Sigurimi" (neni 38) dhe

7) rrobat e punës nuk janë në pajtim me nenin 58 paragrafët (3) dhe (6) të këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 400 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni personit përgjegjës te personi juridik.

Neni 73

1) Gjobë në shumë prej 3 500 deri në 4 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik nëse:

1) kryen punë të palejuara të sigurimit privat (neni 4);

2) zbaton metoda dhe mjete operative të palejuara të sigurimit privat (neni 5);

3) nuk lidh marrëveshje me palën (neni 6);

4) e tejkalon autorizimin e kryerje së sigurimit privat (neni 9);

5) kryen sigurimit privat pa leje përkatëse të sigurimit (neni 10);

6) nuk ia fillon punës pas kalimit të afatit prej gjashtë muajsh nga dita e lëshimit të lejes për sigurim privat, përkatësisht në afatin e përcaktuar me ligj nuk parashtron kërkesë për lëshimin e legjitimacionit për sigurim privat për punëtorët e sigurimit privat të personave dhe pronës nga neni 13 paragrafi (1) pika 2, neni 13 paragrafi (2) pika 2 dhe neni 14 paragrafi (1) pika 2 të këtij ligji (neni 11 paragrafi (1));

7) nuk i plotësojnë gjatë punës së tyre vazhdimisht kushtet nga nenet 13 dhe 14 të këtij ligji (neni 15);

8) nuk parashtron në Odë kërkesë për lëshimin e legjitimacionit për sigurim në afatin e përcaktuar (neni 25 paragrafi (3));

9) vepron në kundërshtim me nenin 28 të këtij ligji;

10) kryen sigurim të transportit të parave dhe dërgesave tjera me vlerë në kundërshtim me nenin 35 të këtij ligji;

11) vepron në kundërshtim me nenin 36 të këtij ligji;

12) kryen sigurim të transportit të parave dhe dërgesave tjera me vlerë pa automjet me pajisje të veçantë në kundërshtim me nenin 37 të këtij ligji;

13) punët e sigurimit të tubimeve publike dhe ngjarjeve tjera, punëtorët e sigurimit të punësuar te personi juridik i kryejnë me përdorim të armës së zjarrit (neni 38 paragrafi (4));

14) vepron në kundërshtim me nenin 42 paragrafi (2) të këtij ligji;

15) nuk ka sigurim të organizuar privat për nevoja personale në pajtim me këtë ligj (neni 43);

16) nuk kryejnë sigurim të detyrueshëm privat, në pajtim me nenin 44 paragrafi (1) të këtij ligji;

17) në afat prej 24 orësh nuk parashtron raport në Ministri për mbajtjen, përkatësisht përdorimin e mjeteve të detyrimit (neni 57 paragrafi (2));

18) personat juridikë që veprimtarinë e sigurimit privat e kryejnë në formë të dhënies së shërbimeve nuk mbahen në Odë (neni 59 paragrafi (1)) dhe

19) nuk i mban evidencat në pajtim me nenin 64 të këtij ligji.

(2) Për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni personit juridik do t'i kumtohet sanksion për kundërvajtje ndalim i kryerjes së veprimtarisë për sigurim privat në kohëzgjatje prej gjashtë muaj deri në pesë vjet.

(3) Gjobë në shumë prej 1 500 deri në 1 800 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet edhe personit përgjegjës te personi juridik për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 74

Gjobë në shumë prej 1 200 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës te personi juridik nëse:

1) nuk u lëshon urdhër për mbajtje të armës së zjarrit punëtorëve të sigurimit (neni 29 paragrafi (2));

2) nuk përpilon, përkatësisht nuk dorëzon në Ministri plan të sigurimit të tubimeve publike dhe ngjarjeve tjera kur për këtë nevojë angazhon më tepër se pesë punëtorë të sigurimit (neni 39 paragrafi (1)) dhe

3) nuk mundëson kryerje të mbikëqyrjes, nuk e paraqet në disponim dokumentacionin e nevojshëm ose nuk i jep të dhënat dhe njoftimet e nevojshme (neni 68 paragrafi (1)).

Neni 75

(1) Gjobë në shumë prej 600 deri në 700 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit fizik nëse:

1) me kërkesë të personit juridik për sigurim privat nuk e kthen legjitimacionin e sigurimit (neni 25 paragrafi (6));

2) me kërkesë të personit të autorizuar zyrtar të Ministrisë nuk e paraqet për shikim urdhrin për mbajtje të armës së zjarrit, lejen për armëmbajtje, si dhe armën e zjarrit që e mban (neni 29 paragrafi (3));

3) kryen punë të mbajtjes së rendit publik në tubime publike dhe ngjarje tjera pa rroba pune dhe pa jelekë me shirita reflektues me mbishkrimin "Sigurimi" (neni 38);

4) në kryerjen e sigurimit privat nuk mban legjitimacion të sigurimit (neni 46 paragrafi (1));

5) nuk e tregon legjitimacionin e sigurimit në rast kur thirret të kryejë sigurim privat ose nuk e tregon legjitimacionin e sigurimit me kërkesë të personit të autorizuar zyrtar të Ministrisë (neni 46 paragrafët (2) dhe (3)) dhe

6) në afat prej 24 orësh nuk paraqet raport me shkrim për mbajtjen përkatësisht përdorimin e mjeteve të detyrimit (neni 57 paragrafi (1)).

(2) Për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni personit fizik do t'i kumtohet sanksion për kundërvajtje ndalim i kryerjes së veprimtarisë për sigurim të personave dhe pronës në kohëzgjatje prej një deri në pesë vjet.

Neni 76

(1) Gjobë në shumë prej 900 deri në 1 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit fizik nëse:

1) gjatë kryerjes së sigurimit fizik mban armë zjarri dhe municion në kundërshtim me nenin 29 paragrafët (4) dhe (5) të këtij ligji;

2) mban armë zjarri personale gjatë kryerjes së sigurimit fizik të personave dhe pronës (neni 30);

3) menjëherë nuk e njofton policinë nëse informata e pranuar në Qendrën e sigurimit dhe mbikëqyrjes tregon se kryhet vepër penale që ndiqet me detyrë zyrtare (neni 33 paragrafi (5));

4) punët e sigurimit të tubimeve publike dhe ngjarjeve tjera i kryen e përdorimin e armës së zjarrit (neni 38 paragrafi (4));

5) gjatë kryerjes së sigurimit fizik zbaton autorizime për të cilat nuk është i autorizuar në pajtim me nenin 45 paragrafi (1) të këtij ligji;

6) zbaton autorizime në kundërshtim me nenin 45 paragrafi (2) të këtij ligji;

7) nuk vepron sipas urdhrit të personit të autorizuar zyrtar të Ministrisë (neni 47 paragrafi (1));

8) e mban personin në kundërshtim me nenin 52 të këtij ligji;

9) përdor mjete të detyrimit në kundërshtim me nenin 54 të këtij ligji;

10) përdor armë zjarri në kundërshtim me nenin 55 të këtij ligji dhe

11) përdor qen të stërvitur në kundërshtim me nenin 56 të këtij ligji.

(2) Për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni personit fizik do t'i kumtohet sanksion për kundërvajtje ndalim i kryerjes së veprimtarisë për sigurim të personave dhe pronës në kohëzgjatje prej një deri në pesë vjet.

Neni 77

Procedurën kundërvajtëse për kundërvajtje të parapara me këtë ligj e udhëheq gjykata kompetente.

Procedura e barazimit

Neni 78

(1) Për kundërvajtje të përcaktuara në nenet 72, 73, 74, 75 dhe 76 të këtij ligji, personi i autorizuar zyrtar i Ministrisë detyrohet që kryerësit të kundërvajtjes t'i propozojë procedurë për barazim para se të parashtrijë kërkesë për ngritje të procedurës kundërvajtëse.

(2) Kur kryerësi i kundërvajtjes pajtohet për ngritjen e procedurës për barazim personi i autorizuar zyrtar i Ministrisë përpilon procesverbal në të cilin shënohen elementet e rëndësishme të veprimit nga i cili rezultojnë karakteristikat juridike e veprimit, koha, vendi dhe mënyra e kryerjes së kundërvajtjes, përshkrimi i veprimit dhe personat e zënë aty për aty.

(3) Personi i autorizuar zyrtar në procedurën për barazim kryerësit të kundërvajtjes i lëshon urdhërpagesë.

(4) Shuma e gjobës së kumtuar në urdhërpagesë nga paragrafi (3) i këtij neni është minimumi i shumës së kumtuar të gjobës për kundërvajtje të përcaktuara në nenet 72, 73, 74, 75 dhe 76 të këtij ligji.

(5) Nëse kryerësi i kundërvajtjes e pranon urdhërpagesën, detyrohet që të njëjtën ta nënshkruajë. Pranimi i urdhërpagesës nga kryerësi i kundërvajtjes shënohet në procesverbal.

(6) Kur si kryerës i kundërvajtjes paraqitet personi juridik, procesverbalin dhe urdhërpagesën e nënshkruan personi zyrtar, përkatësisht personi përgjegjës që ka qenë në vendin e ngjarjes.

(7) Në rastin kur kryerësi i kundërvajtjes nuk pajtohet për ngritjen e procedurës për barazim, personi i autorizuar zyrtar parashtron kërkesë për ngritje të procedurës kundërvajtëse në gjykatën kompetente.

(8) Personat e autorizuar zyrtarë detyrohen që të mbajnë evidencë për procedurat e ngritura për barazim dhe përfundimin e tyre.

(9) Në evidencën nga paragrafi (8) i këtij neni grumbullohen, përpunohen dhe ruhen të dhënat personale si vijojnë: emri dhe mbiemri, përkatësisht emri i kryerësit të kundërvajtjes, vendbanimi përkatësisht vendqëndrimi, selia, lloji i kundërvajtjes, numri i urdhërpagesës që i lëshohet dhe përfundimi i procedurës.

(10) Të dhënat personale nga paragrafi (9) i këtij neni ruhen pesë vite nga dita e futjes në evidencë.

XII. AUTORIZIMI PËR DISPOZITA NËNLIGJORE

Neni 79

Ministri i Punëve të Brendshme i përcakton:

1) formën dhe përmbajtjen e formularit të kërkesës për lëshimin e lejes për sigurim privat dhe formën dhe përmbajtjen e formularit të lejes për sigurim privat;

2) formën dhe përmbajtjen e formularit të kërkesës të ministrit i Punëve të Brendshme për miratimin e aktvendimit pas kërkesës së parashtruar për lëshimin e lejes për sigurim privat;

3) përmbajtjen e programeve për mënyrën e aftësisimit të personave fizikë për sigurim fizik dhe teknik, dhënien e provimeve profesionale, formën dhe përmbajtjen e formularit të kërkesës për lëshimin e licencës për sigurim privat dhe formën dhe përmbajtjen e formularit të licencave për sigurim privat;

4) llojet dhe tipat e armëve të zjarrit dhe mjeteve tjera të detyrimit për nevojat e personave juridikë që kryejnë sigurim privat, numrin e orëve për aftësim për qitje me armë zjarri dhe formën dhe përmbajtjen e urdhrit për armëmbajtje;

5) mënyrën kryerjes së transportit dhe bartjes së parave dhe dërgesave tjera me vlerë;

6) formën dhe përmbajtjen e formularëve të legjitimacioneve për sigurim privat, mënyrën e lëshimit dhe përdorimit të tyre;

7) mënyrën e përdorimit të mjeteve të detyrimit dhe

8) formën dhe përmbajtjen e formularëve të vërtetimeve për stërvitjen e realizuar me sukses të qenit të stërvitur, trajnimit e realizuar me sukses për përdorimin e qenit të stërvitur, kontrollin e kryer të nivelit të aftësisë së punës të qenit të stërvitur të blerë nga jashtë dhe për kontrollin e kryer të aftësisë së punës të qenit të stërvitur që kryen punë të sigurimit privat.

XIII. DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 80

Oda ekzistuese e Republikës së Maqedonisë për sigurimin e personave dhe pronës, do ta harmonizojë punën e vet me dispozitat e këtij ligji në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të dispozitave nënligjore të parapara me këtë ligj.

Neni 81

Dispozitat nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi këtij ligji, përveç dispozitave nënligjore nga neni 79 pikat 1 dhe 2 të këtij ligji që do të miratohen në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi këtij ligji.

Neni 82

(1) Personat ekzistues juridikë që kryejnë punë për sigurimin e personave dhe pronës, janë të obliguar që punën e vet ta harmonizojnë me këtë ligj në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të dispozitave nënligjore të parapara me këtë ligj.

(2) Personat juridikë dhe punëtorët për sigurim teknik, mund t'i kryejnë punët dhe detyrat edhe pas hyrjes në fuqi këtij ligji, por më së shumti në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të dispozitave nënligjore të parapara me këtë ligj, në të cilin afat detyrohen që të marrin leje për sigurim teknik, përkatësisht të aftësohen për kryerjen e punëve të sigurimit teknik, ta japin provimin profesional për kryerjen e punëve të sigurimit teknik dhe të marrin licencë për sigurim teknik.

(3) Personat juridikë dhe fizikë që posedojnë leje për sigurim teknik, përkatësisht licenca për sigurim dhe legjitimacione për sigurim të lëshuara para fillimit të zbatimit të këtij ligji, vazhdojnë të kryejnë vetëm sigurim fizik në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(4) Legjitimacionet për sigurim të lëshuara para fillimit të zbatimit të këtij ligji, zëvendësohen me legjitimacione të reja për sigurim në pajtim me këtë ligji, në afat prej pesë vitesh nga dita e fillimit të zbatimit të këtij ligji.

Neni 83

Procedurat e filluara para fillimit të zbatimit të këtij ligji, do të përfundojnë në pajtim me dispozitat e Ligjit për sigurim të personave dhe pronës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 80/99, 66/2007 dhe 51/11).

Neni 84

Në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji shfuqizohet Ligji për sigurim të personave dhe pronës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 80/99, 66/2007 dhe 51/11).

Neni 85

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të fillojë të zbatohet pas gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

3941.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Кривичниот законик, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 декември 2012 година.

Бр. 07-5258/1 Претседател
24 декември 2012 година на Република Македонија,
Скопје **Горге Иванов, с.р.**

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ
НА КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК

Член 1

Во Кривичниот законик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 37/96, 80/99, 4/2002, 43/2003, 19/2004, 81/2005, 60/2006, 73/2006, 87/2007, 7/2008, 139/2008, 114/2009, 51/11, 135/11, 185/11 и 142/12), во членот 122 став (17) точката се заменува со записка и се додаваат зборовите: „собрана и дистрибуирана вода за пиење и други предмети во општа употреба“.

Член 2

Во членот 225 став (1) по зборовите: „природно богатство“ записката се брише и се додаваат зборовите: „или земјоделско земјиште во туѓа сопственост“.

Ставот (2) се менува и гласи:

„Ако делото е сторено со намера земјиштето да се употреби за градба или користење со кое неповратно се уништуваат природните својства на недвижноста, ќе се казни со затвор од една до пет години.“

Член 3

По членот 235 се додава нов наслов и нов член 235-а, кои гласат:

„Кражба на електрична енергија, топлинска енергија или природен гас

Член 235-а

(1) Тој што со приклучување без согласност на соодветниот оператор на системот, со преземање пред уред за мерење, со отстранување, онеспособување, премостување, промени и слично ракување со уред за мерење или на друг начин неовластено ќе користи електрична енергија, топлинска енергија или природен гас, со намера за себе или за друг да прибави противправна имотна корист,

ќе се казни со затвор до три години и со парична казна.

(2) Ако вредноста на украдената електрична енергија, топлинска енергија или природен гас е поголема, сторителот ќе се казни со затвор до пет години и со парична казна.

(3) Обидот за делата од ставовите (1) и (2) на овој член е казнив.

(4) Ако делото го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“

Член 4

Во членот 236 став (5) по зборовите: „украдениот предмет“ се додаваат зборовите: „од ставот (1) на овој член“.

Член 5

Насловот пред членот 274-а и членот 274-а се менуваат и гласат:

„Издавање на задолжница без покритие

Член 274-а

Тој што ќе издаде задолжница за која во моментот на достасување на задолжницата нема покритие, ќе се казни со парична казна или со казна затвор до три години.“

Член 6

Во членот 275-б ставот (1) се менува и гласи:

„Овластен ревизор кој потпишал извештај за извршена ревизија на финансиски извештаи на издавач на хартии од вредност кои се тргуваат на овластена берза кој не е точен, не е комплетен, предизвикува заблуда или е во спротивност со меѓународните стандарди за ревизија и со тоа довел во заблуда определено лице да претрпи штета или оствари имотна корист преку влијание на обемот на тргување или цената на хартијата од вредност на издавачот на начин што се зголемува или намалува цената на хартиите од вредност и ги наведува инвеститорите да ги купуваат или продаваат хартиите од вредност или се предизвикува привид на активно тргување со хартиите од вредност за да се наведат инвеститори да купуваат, односно продаваат хартии од вредност,

ќе се казни со затвор до пет години и со парична казна.“

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Ако делото од ставот (1) на овој член е сторено од застапникот на друштвото за ревизија кој го потпишал извештајот на извршена ревизија, а знаел и бил должен или можел да знае дека не е точен, не е комплетен, предизвикува заблуда или е во спротивност со меѓународните стандарди за ревизија,

сторителот ќе се казни со затвор до три години и со парична казна.“

Ставовите (2), (3), (4) и (5) стануваат ставови (3), (4), (5) и (6).

Член 7

По членот 284 се додава нов наслов и нов член 284-а, кои гласат:

„Вршење на јавен превоз без поседување лиценца

Член 284-а

Тој што врши јавен превоз без поседување лиценца, ќе се казни со парична казна.“

Член 8

Во членот 358 став (6) зборовите: „а во случајот од ставот (3) кога е ослободено од казна може да му се вратат на лицето кое го дало поткупот“ се бришат.

Член 9

Во членот 358-а насловот „Давање награда за противзаконито влијание“ се става пред членот.

Член 10

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN
E KODIT PENAL**

Neni 1

Në Kodin penal (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonise” numer 37/96, 80/99, 4/2002, 43/2003, 19/2004, 81/2005, 60/2006, 73/2006, 87/2007, 7/2008, 139/2008, 114/2009, 51/11, 135/11, 185/11 dhe 142/12), në nenin 122 paragrafi (17) pika zevendesohet me presje dhe shtohen fjalet: “uji i mbledhur dhe i distribuuar për pije dhe sendet tjera për perdorim të përgjithshëm”.

Neni 2

Në nenin 225 paragrafi (1) pas fjaleve: “pasuri natyrore” presja shlyhet dhe shtohen fjalet: “ose toke bujqesore në pronësi të huaj”.

Paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

“Nese vepra është kryer me qellim që toka të perdoret për ndertim ose shfrytezim me të cilin në mënyrë të pakthyeshme shkatërohen cilesite natyrore të patundshmerise, do të denohet me burg prej një deri në pesë vite.”

Neni 3

Pas nenit 235 shtohet titull i ri dhe nen i ri 235-a, si vijon:

“Vjedhja e energjise elektrike, energjise termike ose gazit natyror

Neni 235-a

(1) Ai që me kycje pa pelqim të operatorit perkates të sistemit, me marrje para aparatit për matje, me menjanim, deaktivizim, bajpasim, ndryshime dhe manipulim të ngjashëm me aparatit për matje ose në mënyrë tjetër pa autorizim do të shfrytëzoje energji elektrike, energji termike ose gaz natyror, me qellim që për vete ose për tjetrin të perfitoje dobi pronesore të kunderligjshme, do të denohet me burg deri në tri vite dhe me denim me para.

(2) Nese vlera e energjise elektrike, energjise termike ose gazit natyror të vjedhura është më e madhe, kryeresi do të denohet me burg deri në pesë vite dhe me denim me para..

(3) Tentimi për veprat nga paragrafet (1) dhe (2) është ndeshkues.

(4) Nese vepren e kryen personi juridik, do të denohet me denim me para.”

Neni 4

Në nenin 236 paragrafi (5) pas fjaleve: “sendit të vjedhur” shtohen fjalet: “nga paragrafi (1) i ketij neni”.

Neni 5

Titulli para nenit 274-a dhe neni 274-a ndryshohen si vijojne:

“Leshimi i vlerenote premtimit pa mbulese

Neni 274-a

Ai që do të leshoje vlerenote premtimi për të cilin në momentin e maturimit të vlerenote premtimit nuk ka mbulese, do të denohet me denim me para ose me denim me burg deri në tri vite.”

Neni 6

Në nenin 275 – b paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

“Revizori i autorizuar i cili ka nenshkruar raport për revizionin e kryer të raporteve financiare të emetuesit të letrave me vlerë që tregtohen në burse të autorizuar që është i pasakte, i pakompletuar, shkakton huti ose është në kundërshtim me standardet nderkombetare për revizion dhe me kete e ka hutuar personin e caktuar që të pesoje dëm ose të realizoje dobi pronesore nepermjet ndikimit të vellimit të tregtimit ose cmimit të letres me vlerë të emetuesit në mënyrë që rritet ose zvogelohet cmimi i letrave me vlerë dhe i nxit investitorët që t'i blejnë ose shesin letrat me vlerë ose shkaktohet mashtrim në tregtimin aktiv me letra me vlerë që të nxiten investuesit të blejnë, perkatesisht të shesin letra me vlerë, do të denohet me burg deri në pesë vite dhe me denim me para.”

Pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2), si vijon:

“(2) Nese vepra nga paragrafi (1) i ketij neni është kryer nga perfakesuesi i shoqerise për revizion që e ka nenshkruar raportin e revizionit të kryer, që e ka ditur dhe ka qene i detyruar ose ka mundur ta dije se nuk është i sakte, nuk është i kompletuar, shkakton huti ose është në kundërshtim me standardet nderkombetare të revizionit, kryeresi do të denohet me burg deri në tri vite dhe me denim me para.”

Paragrafet (2), (3), (4) dhe (5) behen paragrafe (3), (4), (5) dhe (6).

Neni 7

Pas nenit 284 shtohet titull i ri dhe nen i ri 284-a, si vijon:

“Kryerja e transportit publik pa posedim të licences

Neni 284-a

Ai që kryen transport publik pa posedim të licences, do të denohet me denim me para.”

Neni 8

Në nenin 358 paragrafi (6) fjalet: “e në rastin nga paragrafi (3) kur është i liruar nga denimi mund t'i kthehen personit që e ka dhene ryshfetin” shlyhen.

Neni 9

Në nenin 358 – a titulli “Dhenia e shperblimit për ndikim kunderligjor” vendoset para nenit.

Neni 10

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tete nga dita e botimit në “Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonise”.

3942.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АКАДЕМИЈАТА ЗА СУДИИ И ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за Академијата за судии и јавни обвинители,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 декември 2012 година.

Бр. 07-5259/1
24 декември 2012 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АКАДЕМИЈАТА ЗА СУДИИ И ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ****Член 1**

Во Законот за Академијата за судии и јавни обвинители („Службен весник на Република Македонија“ број 88/10), членот 53 се менува и гласи:

„Претседателот и членовите на Комисијата од членот 52 од овој закон имаат право на надоместок чија висина со посебен акт ја утврдува Управниот одбор на Академијата, а земајќи ги предвид бројот на пријавените кандидати, времетраењето на приемниот испит, сложеноста на активностите на подготовка и спроведување на приемниот испит, како и присуството на седници на Комисијата.“

Член 2

Во членот 62 ставот (7) се менува и гласи:

„Претседателот и членовите на Комисијата за завршен испит имаат право на надоместок чија висина со посебен акт ја утврдува Управниот одбор на Академијата, а земајќи ги предвид бројот на кандидатите кои го полагаат завршниот испит, времетраењето на завршниот испит, сложеноста на активностите на подготовка и спроведување на завршниот испит, како и присуството на седници на Комисијата.“

Член 3

По членот 69 се додава нов наслов и нов член 69-а, кои гласат:

„Надоместок на патни трошоци

Член 69 - а

Учесниците на континуирана обука имаат право на надоместок на патни трошоци чија висина ја определува Управниот одбор на Академијата со посебен акт имајќи ги предвид реалните трошоци за превоз од работното место до местото на одржување на обуката.“

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 1 јануари 2013 година.

L I G J**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN E LIGJIT PËR AKADEMINE PËR GJYKATËS DHE PROKURORË PUBLIKË****Neni 1**

Në Ligjin për Akademinë për Gjykatës dhe Prokurorë Publike (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonise” numër 88/10), neni 53 ndryshohet si vijon:

“Kryetari dhe anëtarët e Komisionit nga neni 52 i këtij ligji kanë të drejtë kompensimi, lartësine e të cilit me akt të vecantë e percakton Këshilli Drejtues i Akademisë, e duke i marrë parasysh numrin e kandidatëve të paraqitur, kohezgjatjen e provimit pranues, nderlikimin e aktiviteteve të përgatitjes dhe zbatimit të provimit pranues, si dhe praninë në mbledhjet e Komisionit.”

Neni 2

Në nenin 62 paragrafi (7) ndryshohet si vijon:

“Kryetari dhe anëtarët e Komisionit të Provimit Perfundimtar kanë të drejtë kompensimi, lartësine e të cilit me akt të vecantë e percakton Këshilli Drejtues i Akademisë, e duke i marrë parasysh numrin e kandidatëve që e japin provimin perfundimtar, kohezgjatjen e provimit perfundimtar, nderlikimin e aktiviteteve të përgatitjes dhe zbatimit të provimit perfundimtar, si dhe praninë në mbledhjet e Komisionit.”

Neni 3

Pas nenit 69 shtohet titulli i ri dhe neni i ri 69 – a, si vijojne:

“Kompensimi i shpenzimeve të rruges

Neni 69 - а

Pjesëmarrësit në trajnimin e vazhdueshëm kanë të drejtë kompensimi të shpenzimeve të rruges, lartësine e të cilit e percakton Këshilli Drejtues i Akademisë me akt të vecantë, duke i pasur parasysh shpenzimet reale të transportit nga vendi i punës deri në vendin e mbajtjes së trajnimit.”

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tete nga dita e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonise”, ndërsa do të filloje të zbatohet nga 1 janari 2013.

3943.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УПАТУВАЊЕ РАБОТНИЦИ ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО ДРУГИ ДРЖАВИ ЗА ИЗВЕДУВАЊЕ НА ГРАДЕЖНИ РАБОТИ ПРЕКУ ПРОЕКТНИ ДОГОВОРИ И ЗА ВРШЕЊЕ НА ДРУГИ СЕЗОНСКИ РАБОТИ**

Се прогласува Законот за упатување работници од Република Македонија во други држави за изведување на градежни работи преку проектни договори и за вршење на други сезонски работи,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 декември 2012 година.

Бр. 07-5260/1
24 декември 2012 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА УПАТУВАЊЕ РАБОТНИЦИ ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО ДРУГИ ДРЖАВИ ЗА ИЗВЕДУ- ВАЊЕ НА ГРАДЕЖНИ РАБОТИ ПРЕКУ ПРОЕКТ- НИ ДОГОВОРИ И ЗА ВРШЕЊЕ НА ДРУГИ СЕЗОНСКИ РАБОТИ

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат условите, критериумите и постапката за упатување на работници од Република Македонија во други држави за изведување на градежни работи преку проектни договори и за вршење на други сезонски работи.

Член 2

Упатувањето на работници од Република Македонија во други држави за извршување на проектни договори, се врши под условите и на начинот утврдени со договор или спогодба склучен/а меѓу Република Македонија и друга држава.

Во случај кога упатувањето на работници за изведување на проектни договори се врши според претходно утврдена квота, согласно со договор или спогодба, основа за распределбата на правото на упатување е утврдената квота.

Член 3

Упатувањето на работници од Република Македонија во друга држава за извршување на градежни и други сезонски работи, во случај кога упатувањето не се врши преку проектни договори, се врши под условите и на начинот утврдени во договор или спогодба склучен/а меѓу Република Македонија и друга држава, овој закон и договорот за вработување склучен меѓу упатениот работник и работодавачот од земјата во која се упатува работникот.

Упатувањето на работници од Република Македонија во друга држава за вршење на сезонски работи се врши врз основа на претходно доставена конкретна потреба од работници од страна на работодавач од државата во која се упатува работникот до министерството надлежно за работите од областа на трудот.

Министерството надлежно за работите од областа на трудот, конкретно доставената потреба од работници, согласно со утврдените услови и барања на странскиот работодавач ја доставува до Агенцијата за вработување на Република Македонија, заради огласување преку центрите за вработување, со определување на рокот за пријавување на заинтересираните кандидати.

По истекот на рокот за пријавување од редот на пријавените кандидати кои ги исполнуваат условите, се врши избор од страна на овластено лице на работодавачот кој искажал потреба од работници или овластена јавна или приватна агенција за посредување за вработување од Република Македонија.

По извршениот избор, со избраните лица се склучува договор за вработување и се врши нивно упатување за вршење на сезонски работи кај работодавачот во другата држава.

Пред упатувањето на работниците, работодавачот од другата држава до министерството надлежно за работите од областа на трудот е должен да достави на заверка листа на избраните лица кои ќе бидат упатени за извршување на сезонски работи во другата држава.

Член 4

Информирање во врска со упатување на работници од Република Македонија во други држави за изведување на градежни работи преку проектни договори или за вршење на други сезонски работи се врши во министерството надлежно за работите од областа на трудот.

II. УСЛОВИ И КРИТЕРИУМИ ЗА РАСПРЕДЕЛБА НА КВОТАТА НА РАБОТНИЦИ ЗА ИЗВЕДУВАЊЕ НА ГРАДЕЖНИ РАБОТИ ПРЕКУ ПРОЕКТНИ ДОГОВОРИ

Член 5

Во распределбата на правото на определената квота на работници за изведување на градежни, монтажни и изолациски работи преку проектни договори, може да учествува трговско друштво:

- кое кадровски и технички е опремено за самостојно изведување на конкретни проектни договори во странство и кое ги исполнува другите услови утврдени со овој закон,
- кое има регистрирано дејност во областа на градежништвото,
- кое има најмалку десет вработени на неопределено работно време, шест месеци пред пријавување на јавен повик,
- кое има позитивен бонитет во работењето во претходната година,
- кое ги има намирено сите даноци, придонеси и други јавни давачки,
- против кое не е отворена стечајна постапка и
- против кое не е поведена постапка за ликвидација.

Распределбата на определената квота се врши според условите утврдени во ставот 1 на овој член и според референците на трговското друштво во земјата и странство и степен на искористеност на претходно добиено право на упатување на работници за изведување на градежни работи преку проектни договори.

На трговските друштва кои прв пат се јавуваат со барање за упатување на работници во друга држава може да им се распредели до 20% од вкупното право на определената квота за тековната година.

За учество во распределба на право на определена квота на работници, трговското друштво треба до министерството надлежно за работите од областа на трудот да достави:

- барање од трговското друштво со негово претставување (назив, адреса, седиште, овластено лице на трговското друштво, телефон, факс, е-маил),
- документ за регистрирана дејност во Централниот регистар на Република Македонија или документ за тековна состојба на правното лице,
- документ за вкупниот број на вработени во трговското друштво, од кои најмалку десет работници да биле во работен однос на неопределено време, најмалку шест месеци пред пријавување на трговското друштво на јавен повик,
- образец М-1/М-2 за вкупниот број на вработени работници во трговското друштво, со преглед на пријави/одјави во задолжително социјално осигурување за друштвото издаден од Агенција за вработување на Република Македонија,
- документ за бонитет на друштвото, издаден од Централниот регистар,
- потврда од Управата за јавни приходи за платени даноци, придонеси и други јавни давачки,
- потврда од надлежен суд дека не е отворена постапка за стечај и
- потврда од Централниот регистар на Република Македонија дека не е поведена постапка за ликвидација.

Наведените документи не смеат да бидат постари од шест месеци од денот на издавањето, а се доставуваат во оригинал или копија заверена кај нотар.

Член 6

Распределбата на квотата според условите од членот 5 од овој закон се врши врз основа на следниве критериуми:

- вкупен број на вработени работници во трговското друштво на неопределено време,

- референци на трговското друштво во земјата и странство и
- степен на искористеност на претходно добиено право на упатување работници за изведување на градежни работи преку проектни договори.

Според бројот на вработени работници на неопределено време, трговските друштва се групираат во три групи со определување на бројот на бодови за секоја група, и тоа од:

- 10 до 20 вработени 15 бода,
- 21 до 50 вработени 30 бода и
- над 51 и повеќе вработени 50 бода.

Според референците, трговските друштва се поделени во три групи со определување на бројот на бодови за секоја група, и тоа за:

- референции во земјата барател 15 бода,
- референции во други земји во странство 7 бода и
- референции во Република Македонија 3 бода.

Според степенот на искористеност на претходно добиено право, трговските друштва се поделени во пет групи со определување на бројот на бодови за секоја група, и тоа од:

- 0 до 20% искористеност 0 бодови,
- 21 до 40% искористеност 5 бода,
- 41 до 60% искористеност 10 бода,
- 61 до 80% искористеност 15 бода и
- 81 до 100% искористеност 25 бода.

III. КОМИСИЈА ЗА РАСПРЕДЕЛБА НА КВОТА ЗА УПАТУВАЊЕ НА РАБОТНИЦИ ЗА ИЗВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТНИ ДОГОВОРИ

Член 7

За извршување на распределба на правото на определена квота, во врска со упатувањето на работници за изведување на проектни договори во други земји, се формира Комисија за распределба на квота за упатување на работници за изведување на проектни договори (во натамошниот текст: Комисијата).

Комисијата од ставот 1 на овој член ја формира министерот надлежен за работите од областа на трудот.

Комисијата од ставот 1 на овој член е составена од пет члена, од кои по еден претставник од Министерството за труд и социјална политика, Министерството за економија, Министерството за финансии, Министерството за транспорт и врски и Стопанската комора на Македонија.

Член 8

Членовите на Комисијата се назначуваат за време од една година, но не повеќе од два мандати.

Мандатот на членовите на Комисијата од членот 7 од овој закон започнува да тече од денот на назначувањето, утврден во решението за назначување.

Член на Комисијата може да биде разрешен пред истекот на мандатот за кој е назначен, доколку:

- му е изречена казна за кривично дело против имотот,
- несовесно и ненавремено ја извршува работата во Комисијата,
- издаде деловна тајна со која се стекнал во текот на работењето во Комисијата,
- во други случаи кога се нарушува угледот на Комисијата и
- по сопствено барање.

IV. НАЧИН НА РАСПРЕДЕЛБА НА КВОТАТА НА РАБОТНИЦИ ЗА ИЗВЕДУВАЊЕ НА ГРАДЕЖНИ РАБОТИ ПРЕКУ ПРОЕКТНИ ДОГОВОРИ

Член 9

Распределбата на определена квота на Република Македонија од страна на друга држава се врши по пат на јавен повик, кој го објавува министерството надлежно за работите од областа на трудот.

Јавниот повик се објавува во дневниот печат, по добивањето на писмено известување за доделената квота на Република Македонија за изведување на проектни договори од друга држава.

Рокот за поднесување на барања за учество во распределбата на доделената квота на јавниот повик од заинтересираните трговски друштва изнесува 15 дена, сметано од наредниот ден од денот на објавувањето на јавниот повик.

Распределбата на определена квота на заинтересираните трговски друштва, кои се пријавиле на јавниот повик, се врши најдоцна во рок од 15 дена по истекот на рокот за пријавување на јавниот повик.

Член 10

Комисијата ги разгледува пристигнатите барања врз основа на условите и критериумите утврдени во членовите 5 и 6 од овој закон, ја утврдува комплетноста и уредноста на доставената документација и ги внесува податоците во софтверот за распределба на определена квота.

Врз основа на внесените податоци во софтверот се врши електронска распределба на определена квота.

Врз основа на извршената распределба по електронски пат, Комисијата донесува одлука за распределба на определена квота по трговски друштва и истата ја доставува до учесниците на јавниот повик.

Против одлуката од ставот 3 на овој член може да се поднесе приговор до министерот надлежен за работите од областа на трудот во рок од пет дена од денот на приемот на одлуката.

Министерот надлежен за работите од областа на трудот донесува решение по приговорот од ставот 4 на овој член.

Решението од ставот 5 на овој член е конечно.

Член 11

Трговското друштво кое добило право на упатување на работници е должно добиеното право да започне да го користи најдоцна во рок од 60 дена по добивање на одлуката од страна на Комисијата.

Ако корисникот на правото во рок од пет дена по истекот на рокот од ставот 1 на овој член писмено не ја извести Комисијата преку министерството надлежно за работите од областа на трудот за започнување на користење на правото или за причините поради кои не започнал да го користи, како и за времето на започнувањето на користење на ова право, Комисијата може да донесе одлука со која ќе му биде одземено правото.

Доколку на трговското друштво, Комисијата не му го одземе правото, а истото ќе започне да го користи по истекот на рокот од ставот 1 на овој член, доделеното право му припаѓа од денот на започнување со користење.

Член 12

Во случај на потреба од привремено зголемување на бројот на работници за упатување врз основа на проектни договори за определен период, трговското друштво може да побара дополнителен број на работници за упатување по пат на повторен јавен повик, кој го објавува министерството надлежно за работите од областа на трудот, доколку има неискористен дел од доделената квота.

Член 13

Две или повеќе трговски друштва, на кои им е доделен дел од квотата, врз основа на писмен договор, а со претходна согласност од Комисијата, можат да го соединуваат добиеното право за упатување на работници, заради заеднички настап на пазарот во друга држава.

Член 14

Доколку трговските друштва немаат доволен број на работници за извршување на проектниот договор што се во работен однос на неопределено време за извршување на конкретен проектен договор, можат да упатат на работа во други држави и работници со кои склучиле договор за работен однос на неопределено време.

V. УСЛОВИ ЗА УПАТУВАЊЕ НА РАБОТНИЦИ ЗА ИЗВЕДУВАЊЕ НА ГРАДЕЖНИ РАБОТИ ПРЕКУ ПРОЕКТНИ ДОГОВОРИ

Член 15

Трговското друштво кое добило право на упатување е должно пред упатувањето на работниците во друга држава за работа по конкретен проектен договор да достави до министерството надлежно за работите од областа на трудот барање за добивање согласност за упатување на работници кон кое приложува:

- договор за работа со фирма од друга држава за конкретен објект со превод на македонски јазик и неговото кирилско писмо,
- меѓусебен договор, потпишан од страна на работодавачот и работникот, со кој се регулираат правата, обврските и одговорностите на работодавачот и на работниците кои се упатуваат на привремена работа во друга држава, кои по правило треба да се исти како и на работниците во тоа друштво во земјата и
- список на работниците кои ги упатува на работа со назначување на датумот од кога се во работен однос (прилог: образци M1 и M2).

Член 16

Министерството надлежно за работите од областа на трудот согласноста за упатување на работници на работа, во рамките на доделеното право од страна на Комисијата, ја издава во рок од осум дена од денот на приемот на барањето, доколку се исполнети условите од членовите 5 и 6 од овој закон.

Член 17

Доколку трговското друштво, корисник на правото, од неоправдани причини не реализира едно по друго два одобрени договора за кои добило согласност, Комисијата може да донесе одлука за одземање на доделеното право на упатување на работници.

VI. ВРШЕЊЕ КОНТРОЛА НА ПРАВОТО НА УПАТУВАЊЕ НА РАБОТНИЦИ

Член 18

Корисникот на право на упатување на работници е должен да ги почитува одредбите од договорот или спогодбата за упатување, овој закон и општите прописи за работните односи во врска со испраќањето на работници во друга држава.

Член 19

Корисникот на право на упатување на работници е должен писмено да го извести министерството надлежно за работите од областа на трудот за датата на започнување на користењето на правото на упатување.

Со цел да се следи користењето на правото на упатување, корисникот на право на упатување е должен секои три месеци да доставува до министерството надлежно за работите од областа на трудот прегледи - листи за упатените работници.

Евиденцијата во врска со користењето на правото на упатување работници ја води министерството надлежно за работите од областа на трудот.

Комисијата, на барање на Владата на Република Македонија, ја информира за распределбата и користењето на правото на упатени работници по трговски друштва.

Член 20

Надзор и контрола над спроведувањето на овој закон врши министерството надлежно за работите од областа на трудот - Државниот инспекторат за труд.

Член 21

Доколку по пат на контрола или на друг начин се утврди од страна на министерството надлежно за работите од областа на трудот - Државниот инспекторат за труд дека корисникот на правото на упатување им отстапувал дел или целото право на упатување на друго трговско друштво или вработува повеќе работници од бројот што му е доделен, вработува работници спротивно на закон, или на работникот не му ја исплатува платата што е предвидена во претходно склучените договори и во други случаи кога постапува спротивно на закон, договор или спогодбата, ја информира Комисијата и Комисијата донесува одлука за исклучување на тоа друштво од правото на упатување на работници, најдолго за наредните три години.

VII. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 22

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J

PËR DERGIMIN E PUNETOREVE NGA REPUBLIKA E MAQEDONISE NË SHTETE TJERA PËR REALIZIMIN E PUNEVE NDERTIMORE NEPERMJET MARREVESHJEVE TË PROJEKTEVE DHE PËR KRYERJEN E PUNEVE TJERA SEZONALE

I. DISPOZITA THEMELORE

Neni 1

Me kete ligj rregullohen kushtet, kriteret dhe procedurat për dergimin e punetoreve nga Republika e Maqedonise në shtete tjera për realizimin e puneve ndertimore nepermjet marreveshjeve të projekteve dhe për kryerjen e puneve tjera sezonale.

Neni 2

Dergimi i punetoreve nga Republika e Maqedonise në shtete tjera për realizimin e marreveshjeve të projekteve, behet në kushte dhe në menyre të percaktuar me marreveshje apo kontrate të lidhur ndermjet Republikës së Maqedonise dhe shtetit tjetër.

Në rast kur dergimi i punetoreve për realizimin e marreveshjeve të projekteve behet sipas kuotes së percaktuar paraprakisht, në pajtim me marreveshje apo kontrate, baze për ndarjen e të drejtes për dergim eshte kuota e percaktuar.

Neni 3

Dergimi i punetoreve nga Republika e Maqedonise në shtet tjetër për kryerjen e puneve ndertimore dhe puneve tjera sezonale, në rast kur dergimi nuk kryhet nepermjet marreveshjeve të projekteve, behet në kushte dhe në menyre të percaktuar në marreveshje apo kontrate të lidhur ndermjet Republikës së Maqedonise dhe shtetit tjetër, kete ligj dhe marreveshje për punesim të lidhur ndermjet punetorit të derguar dhe punedhenesit të vendit në të cilin dergohet punetori.

Dergimi i punetoreve nga Republika e Maqedonise në shtet tjetër për kryerjen e puneve sezonale, behet në baze të nevojës konkrete për punetore nga punedhenesi i shtetit në të cilin dergohet punetori, të paraqitur paraprakisht në ministrine kompetente për ceshtje nga sfera e punes.

Ministria kompetente për ceshtje nga sfera e punes, nevojën konkrete të paraqitur për punetore, në pajtim me kushtet e percaktuara dhe kerketat e punedhenesit të huaj e dorezon në Agjenci për Punesim të Republikës së Maqedonise, për shpallje nepermjet qendrave për punesim, me caktimin e afatit për paraqitjen e kandidateve të interesuar.

Pas kalimit të afatit për paraqitje nga radhet e kandidateve të paraqitur që i plotesojnë kushtet, behet zgjedhja nga personi i autorizuar i punedhenesit që ka shfaqur nevojë për punetore apo agjencia e autorizuar publike apo private për ndermjetesim për punesim nga Republika e Maqedonise.

Pas zgjedhjes së kryer, me personat e zgjedhur lidhet marrevshje për punesim dhe kryhet dergimi i tyre për kryerjen e puneve sezonale të punedhenesi në shtetin tjetër.

Para dergimit të punetoreve, punedhenesi i shtetit tjetër, në ministrine kompetente për ceshtje nga sfera e punes, detyrohet që të dorezojë për verifikim liste të personave të zgjedhur që do të dergohen për kryerjen e puneve sezonale në shtetin tjetër.

Neni 4

Informimi lidhur me dergimin e punetoreve nga Republika e Maqedonise në shtet tjetër për realizimin e puneve nderimore nepermjet marrevshjeve të projekteve apo për kryerjen e puneve tjera sezonale, kryhet në ministrine kompetente për ceshtje nga sfera e punes.

II. KUSHTE DHE KRITERE PËR NDARJEN E KUOTES SË PUNETOREVE PËR REALIZIMIN E PUNEVE NDERITIMORE NEPERMJET MARREVSHJEVE TË PROJEKTEVE

Neni 5

Në ndarjen e të drejtes së kuotes së percaktuar të punetoreve për realizimin e puneve nderimore, të montimit dhe izolimit nepermjet marrevshjeve të projekteve, mund të marre pjesë shoqeria tregtare, që:

- është e pajisur me teknike dhe kuader për realizimin e pavarur të marrevshjeve konkrete të projekteve jashtë vendit dhe që i ploteson kushtet tjera të percaktuara me kete ligj,
- ka të regjistruar veprimtari në sferen e nderimtarise,
- ka së paku dhjetë të punesuar me periudhe pune të pacaktuar, gjashtë muaj para paraqitjes në thirrjen publike,
- ka bonitet pozitiv të punes në vitin paraprak,
- i ka shlyer të gjitha tatimet, kontributet dhe detyrimet tjera publike,
- kunder të ciles nuk është hapur procedure e falimentimit dhe
- kunder të ciles nuk është ngritur procedure për likuidim.

Ndarja e kuotes së percaktuar kryhet sipas kushteve të percaktuara në paragrafin 1 të ketij neni dhe sipas referencave të shoqerise tregtare në vend dhe jashtë vendit dhe shkalles së shfrytezimit të së drejtes së fituar paraprake për dergimin e punetoreve për realizimin e puneve nderimore nepermjet marrevshjeve të projekteve.

Shoqerive tregtare që për here të pare paraqiten me kerkese për dergimin e punetoreve në shtet tjetër, mund t'u ndahet deri në 20% nga e drejta e pergjithshme e kuotes së percaktuar, për vitin rrjedhes.

Për pjesëmarrje në ndarjen e të drejtes së kuotes së percaktuar të punetoreve, shoqeria tregtare në ministrine kompetente për ceshtje nga sfera e punes, duhet të dorezojë:

- kerkese nga shoqeria tregtare me prezantimin e saj (emri, adresa, selia, personi i autorizuar i shoqerise tregtare, telefoni, faxi, e-maili),

- dokument për veprimtari të regjistruar në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonise apo dokument për gjendjen rrjedhese të personit juridik,

- dokument për numrin e pergjithshem të punonjesve në shoqerine tregtare, nga të cilet së paku dhjetë punetore të kene qene në marredhenie pune në kohe të pacaktuar, së paku gjashtë muaj para paraqitjes së shoqerise tregtare në thirrjen publike,

- formular M-1/M-2 për numrin e pergjithshem të punetoreve të punesuar në shoqerine tregtare, me pasqyre të regjistrimeve/cregjistrimeve në sigurimin e detyrueshem social për shoqerine, të leshtuar nga Agjencia për Punesim e Republikës së Maqedonise,

- dokument për bonitet të shoqerise, të leshtuar nga Regjistri Qendror,

- vertetim nga Drejtoria e të Hyrave Publike për tatimet, kontributet dhe detyrimet tjera publike të paguara,

- vertetim nga gjykata kompetente se nuk është hapur procedure e falimentimit dhe

- vertetim nga Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonise se nuk është ngritur procedure për likuidim.

Dokumentet e theksuara nuk guxojnë të jene më të vjetra se gjashtë muaj nga dita e leshtimit, ndersa dorezohen në original apo kopje të verifikuar te noteri.

Neni 6

Ndarja e kuotave sipas kushteve nga neni 5 i ketij ligji, behet në baze të kriterëve në vijim:

- numrit të pergjithshem të punetoreve të punesuar në shoqerine tregtare në kohe të pacaktuar,
- referencave të shoqerise tregtare në vend dhe jashtë vendit dhe

- shkalles së shfrytezimit të së drejtes së fituar paraprake për dergimin e punetoreve për realizimin e puneve nderimore nepermjet marrevshjeve të projekteve.

Sipas numrit të punetoreve të punesuar në kohe të pacaktuar, shoqerite tregtare ndahen në tri grupe me caktimin e numrit të pikeve për secilin grup, si vijon:

- 10 - 20 të punesuar	15 pike,
- 21 - 50 të punesuar	30 pike dhe
- mbi 51 e më shume të punesuar	50 pike.

Sipas referencave, shoqerite tregtare ndahen në tri grupe me caktimin e numrit të pikeve për secilin grup, si vijon:

- referencave në vendin kerkues	15 pike,
- referencave në vende tjera të jashtme	7 pike dhe
- referencave në Republikën e Maqedonise	3 pike.

Sipas shkalles së shfrytezimit të së drejtes së fituar paraprakisht, shoqerite tregtare ndahen në pese grupe me caktimin e numrit të pikeve për secilin grup, si vijon:

- shfrytezimi 0-20%	0 pike,
- shfrytezimi 21-40%	5 pike,
- shfrytezimi 41-60%	10 pike,
- shfrytezimi 61-80%	15 pike dhe
- shfrytezimi 81-100%	25 pike.

III. KOMISIONI PËR NDARJEN E KUOTES PËR DERGIMIN E PUNETOREVE PËR REALIZIMIN E MARREVSHJEVE TË PROJEKTEVE

Neni 7

Për kryerjen e ndarjes së të drejtes së kuotes së percaktuar, lidhur me dergimin e punetoreve për realizimin e marrevshjeve të projekteve në vende tjera, formohet Komision për Ndarjen e Kuotes për Dergimin e Punetoreve për Realizimin e Marrevshjeve të Projekteve (në tekstin e metejme: Komisioni).

Komisionin nga paragrafi 1 i ketij neni, e formon ministri kompetent për ceshtje nga sfera e punes.

Komisioni nga paragrafi 1 i ketij neni, perbehet nga peset anetare, nga të cilet nga një perfaqesues të: Ministrise së Punes dhe Politikës Sociale, Ministrise së Ekonomise, Ministrise së Financave, Ministrise së Transportit dhe Lidhjeve dhe Odes Ekonomike të Maqedonise.

Neni 8

Anetaret e Komisionit, emerohen për periudhe prej një viti, por jo më shumë se dy mandate.

Mandati i anetareve të Komisionit nga neni 7 i ketij ligji, fillon të rrjedhe nga dita e emerimit, të percaktuar në aktvendimin për emerim.

Anetari i Komisionit mund të shkarkohet para perfundimit të mandatit për të cilin është emruar, nese:

- i është shqiptuar denim për veper penale kunder pronës,
- e kryen punen në Komision në menyre të pandergjegjshme dhe jo në kohe,
- zbulon sekret afarist të cilin e ka kuptuar gjate punes në Komision,
- në raste tjera kur prishet prestigji i Komisionit dhe
- me kerkese të vet.

IV. MENYRA E NDARJES SË KUOTAVE TË PUNETOREVE PËR REALIZIMIN E PUNEVE NDERTIMORE NEPERMJET MARREVESHJEVE TË PROJEKTEVE

Neni 9

Ndarja e kuotes së percaktuar të Republikës së Maqedonise nga shteti tjetër, kryhet nepermjet thirrjes publike, që e shpall ministria kompetente për ceshtje nga sfera e punes.

Thirrja publike shpallet në shtypin ditor, pas marrjes së njoftimit me shkrim për kuoten e ndare të Republikës së Maqedonise për realizimin e marreveshjeve të projekteve nga shteti tjetër.

Afati për parashtrimin e kerkeseve për pjesemarrje në ndarjen e kuotes së ndare në thirrje publike nga shoqerite e interesuara tregtare është 15 dite, duke llogaritur nga dita e ardhshme nga dita e shpalljes së thirrjes publike.

Ndarja e kuotes së percaktuar, shoqerive të interesuara tregtare që janë paraqitur në thirrje publike, kryhet më së voni në afat prej 15 ditësh pas kalimit të afatit për paraqitje në thirrje publike.

Neni 10

Komisioni i shqyrton kerkesat e arritura, në baze të kushteve dhe kriterëve të percaktuara në nenet 5 dhe 6 të ketij ligji, e percakton plotesimin dhe rregullshmerine e dokumentacionit të dorezuar dhe i fut të dhenat në softuer për ndarje të kuote së percaktuar.

Në baze të të dhenave të futura në softuer kryhet ndarja elektronike e kuotes së percaktuar.

Në baze të ndarjes së kryer në menyre elektronike, Komisioni miraton Vendim për ndarje të kuotes së percaktuar për shoqeri tregtare dhe të njejtin ua dorezon pjesemarrjesve në thirrje publike.

Kunder vendimit nga paragrafi 3 i ketij neni, mund të parashtrohet kundershtim të ministri kompetent nga sfera e punes, në afat prej pese ditësh nga dita e pranimit të vendimit.

Ministri kompetent për ceshtje nga sfera e punes, miraton aktvendim për kundershtimin, nga paragrafi 4 i ketij neni.

Aktvendimi nga paragrafi 5 i ketij neni, është perfundimtar.

Neni 11

Shoqeria tregtare që e ka fituar të drejten për dergimin e punetoreve detyrohet që të drejten e fituar të filloje ta shfrytëzojë në afat prej 60 ditësh pas marrjes së vendimit nga Komisioni.

Nese shfrytëzuesi i të drejtes në afat prej pese ditësh pas kalimit të afatit nga paragrafi 1 i ketij neni, nuk e njofton me shkrim Komisionin, nepermjet ministrise kompetente për ceshtje nga sfera e punes, për fillimin e shfrytëzimit e të së drejtes apo për shkaqet për të cilat nuk ka filluar ta shfrytëzojë, si dhe për kohën e fillimit të shfrytëzimit të kesaj të drejte, Komisioni mund të miratojë vendim me të cilin do t'i hiqet e drejta.

Nese shoqerise tregtare, Komisioni nuk ia heq të drejten, e ajo fillon ta shfrytëzojë pas kalimit të afatit nga paragrafi 1 i ketij neni, e drejta e ndare i takon nga dita e fillimit të shfrytëzimit.

Neni 12

Në rast të nevojës për rritje të perkohshme të numrit të punetoreve për dergim në baze të marreveshjeve të projekteve për kohe të caktuar, shoqeria tregtare mund të kërkojë numer plotësues të punetoreve për dergim nepermjet thirrjes publike të perseritur, që e shpall ministria kompetente për ceshtje nga sfera e punes, nese ka pjese të pashfrytëzuar nga kuota e ndare.

Neni 13

Dy a më teper shoqeri tregtare, të cilave u është ndare pjese e kuotes, në baze të marreveshjes me shkrim, e me pelqim paraprak të Komisionit, mund ta bashkojnë të drejtën e fituar për dergimin e punetoreve, për paraqitje të perbashket në tregun e shtetit tjetër.

Neni 14

Nese shoqerite tregtare nuk kanë numer të mjaftueshem të punetoreve për realizimin e marreveshjes së projektit që janë në marredhenie pune në kohe të pacaktuar për realizimin e marreveshjes konkrete të projektit, mund të dergojnë në pune në shtete tjera edhe punetore me të cilet kanë lidhur marreveshje për marredhenie pune për kohe të pacaktuar.

V. KUSHTE PËR DERGININ E PUNETOREVE PËR REALIZIMIN E PUNEVE NDERTIMORE NEPERMJET MARREVESHJEVE TË PROJEKTEVE

Neni 15

Shoqeria tregtare që e ka fituar të drejten për dergim, detyrohet që para dergimit të punetoreve në shtetin tjetër për pune sipas marreveshjes konkrete të projektit, të dergojnë në ministrine kompetente për ceshtje nga sfera e punes, kerkese për marrjen e Pelqimit për dergimin e punetoreve, të ciles i bashkengjit:

- marreveshje për pune me firme nga shteti tjetër për objekt konkret me perkthim në gjuhen maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik,
- marreveshje të ndersjelle, të nenshkruar nga punedhenesi dhe punetori, me të cilën rregullohen të drejtat, detyrat dhe pergjegjesite e punedhenesit dhe të punetoreve që dergohen në pune të perkohshme në shtet tjetër, që sipas rregulles duhet të jene të njejtat si edhe të punetoreve në atë shoqeri në vend dhe
- liste të punetoreve që i dergon në pune me caktimin e dates prej kur janë në marredhenie pune (shtojce: formula-re M1 dhe M2).

Neni 16

Ministria kompetente për ceshtje nga sfera e punes, pelqimin për dergimin e punetoreve në pune, në kuader të së drejtes së ndare nga Komisioni, e leshon në afat prej tete ditësh nga dita e pranimit të kerkeses, nese janë permbushura kushtet nga nenet 5 dhe 6 të ketij ligji.

Neni 17

Nese shoqeria tregtare, shfrytëzuese e të drejtes, për shkaqe të paarsyeshme nuk i realizon njera pas tjetres dy marreveshje të miratuara për të cilat ka marre pelqim, Komisioni mund të miratojë vendim për heqjen e të drejtes së ndare për dergimin e punetoreve.

VI. KRYERJA E KONTROLLIT TË SË DREJTES PËR DERGIMIN E PUNETOREVE

Neni 18

Shfrytezuesi i të drejtes për dergimin e punetoreve detyrohet që t'i respektojë dispozitat e Marreveshjes apo Kontrates për dergim, ketij ligj dhe rregullat e pergjithshme për marrëdhënie pune lidhur me dergimin e punetoreve në shtet tjetër.

Neni 19

Shfrytezuesi i të drejtes për dergimin e punetoreve detyrohet që t'i respektojë dispozitat e Marreveshjes nga sfera e punes për datën e fillimit të shfrytezimit të së drejtes për dergim.

Me qëllim që të ndiqet shfrytezimi i të drejtes për dergim, shfrytezuesi i të drejtes për dergim detyrohet që çdo tre muaj të dorëzojë në ministrinë kompetente për ceshtje nga sfera e punes, pasqyra-lista të punetoreve të derguar.

Evidencën lidhur me shfrytezimin e të drejtes për dergimin e punetoreve, e mban ministria kompetente për ceshtje nga sfera e punes.

Komisioni, me kerkese të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë e informon të njejtën për ndarjen dhe shfrytezimin e të drejtes së punetoreve të derguar sipas shoqerive tregtare.

Neni 20

Mbikëqyrje dhe kontroll mbi zbatimin e ketij ligji kryen ministria kompetente për ceshtje nga sfera e punes - Inspektorati Shtetëror i Punes.

Neni 21

Nese nepermjet kontrollit apo në menyre tjetër konstatohet, nga ministria kompetente për ceshtjet nga sfera e punes - Inspektorati Shtetëror i Punes, se shfrytezuesi i të drejtes për dergim ia ka kaluar pjesën apo të drejtën e plote për dergim shoqerisë tjetër tregtare apo puneson më tepër punetore nga numri që i është ndare, puneson punetore në kundërshtim me ligjin, apo punetorit nuk ia paguan rrogën që është parapare në marreveshjet e lidhura paraprake dhe në raste tjera kur vepron në kundërshtim me ligjin, Marreveshjen apo Kontraten, e informon Komisionin dhe Komisioni miraton vendim për përjashtimin e asaj shoqerie nga e drejta për dergim të punetoreve, më së gjati për tre vitet e ardhshme.

VII. DISPOZITA E FUNDIT

Neni 22

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tete nga dita e botimit në "Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

3944.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕВИДЕНЦИИТЕ ОД ОБЛАСТА НА ТРУДОТ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за евиденциите од областа на трудот, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 декември 2012 година.

Бр. 07-5261/1
24 декември 2012 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕВИДЕНЦИИТЕ ОД ОБЛАСТА НА ТРУДОТ

Член 1

Во Законот за евиденциите од областа на трудот („Службен весник на Република Македонија“ број 16/2004, 102/2008 и 17/11), во членот 1 став 2 по точката 1 се додава нова точка 1-а, која гласи:

„1-а. Евиденција на корисници на јавни средства од Агенцијата за вработување;“.

Во точката 4 по зборот „лица“ се додаваат зборовите: „и други лица кои бараат работа“.

Член 2

Во членот 2 став 2 по зборот „работодавците“ се додаваат зборовите: „евиденцијата на корисници на јавни средства од Агенцијата за вработување“, а по зборовите: „невработените лица“ се додаваат зборовите: „и други лица кои бараат работа“.

Член 3

По членот 6 се додава нов наслов и нов член-6 а, кои гласат:

"1-а. Евиденција на корисници на јавни средства од
Агенцијата за вработување

Член 6-а

Евиденцијата на корисници на јавни средства од Агенцијата за вработување, ги содржи следниве податоци:

- 1) име и презиме;
- 2) датум на раѓање;
- 3) пол;
- 4) единствен матичен број на граѓанинот (ЕМБГ);
- 5) даночен број на лиценцираните агенции и спроведувачите на активните мерки за вработување;
- 6) адреса на постојано или привремено живеалиште (во други земји и државен код);
- 7) државјанство;
- 8) статус (ученик во средно образование, студент, вработен, самовработен, пензионер, земјоделец, доколку лицето се изјасни);
- 9) припадност на етничка заедница;
- 10) број на трансакциска сметка;
- 11) број на телефон и електронска пошта за контакт;
- 12) образование, стручни квалификации, вештини, доквалификации и работно искуство;
- 13) работоспособност и ограничувања;
- 14) осигурителен период;
- 15) период на вработување;
- 16) регистрирано име и седиште или име и адреса на деловниот субјект;
- 17) регистарски број на деловниот субјект;
- 18) даночен број на деловниот субјект;
- 19) име и презиме на одговорното лице во деловниот субјект;
- 20) правен основ за исплата на средствата (договор, налог за набавка и друго);
- 21) износ и намена на платени средства;
- 22) датум на надзорот;
- 23) барања за поврат на неправедно примени и користени износи и начин на поврат;
- 24) датум на барање за поврат;
- 25) жалби;
- 26) почеток и крај на судска постапка во која засегнатото лице е странка во врска со примена на одредбите од овој закон (вид судска постапка, предмет на спор, упатен број и известување за исходот од судењето) и

27) информација за редовноста на исплатата на платите и уплатите на придонесите од задолжително социјално осигурување од работодавачот."

Член 4

Насловот пред членот 18 и членот 18 се менуваат и гласат:

"5. Евиденција на невработените лица и други лица кои бараат работа

Член 18

Евиденцијата на невработените лица и други лица кои бараат работа ги содржи следниве податоци:

- 1) име и презиме;
- 2) датум на раѓање;
- 3) пол;
- 4) единствен матичен број на граѓанинот (ЕМБГ);
- 5) даночен број на лиценцираните агенции и спроведувачите на активните мерки за вработување;
- 6) адреса на постојано или привремено живеалиште (во други земји и државен код);
- 7) државјанство;
- 8) статус (ученик во средно образование, студент, вработен, самовработен, пензионер, земјоделец, доколку лицето се изјасни);
- 9) припадност на етничка заедница;
- 10) број на трансакциска сметка;
- 11) број на телефон и електронска пошта за контакт;
- 12) образование, стручни квалификации, вештини, доквалификации и работно искуство;
- 13) работоспособност и ограничувања;
- 14) осигурителен период и
- 15) период на вработување.

Евиденцијата на невработените лица покрај податоците од ставот 1 на овој член содржи податоци и за:

- 1) пријавување, водење во евиденцијата и бришењето од евиденцијата;
- 2) причината за бришење од евиденцијата;
- 3) исполнување на обврски кои произлегуваат од статусот невработено лице (известување, упатување и исполнување на други обврски);
- 4) основ за надоместок во случај на невработеност;
- 5) период и висина на надоместокот по основ на невработеност;
- 6) вид и висина на надоместоци по основ на невработеност;
- 7) период во кој се прима социјална парична помош од центарот за социјални работи;
- 8) вид, времетраење и давател на услугата, утврден со овој закон;
- 9) барање за поврат на неправедно примени средства и начинот на поврат;
- 10) жалби и
- 11) почеток и крај на судска постапка во која засегнатото лице е странка во врска со примена на одредбите од овој закон (вид на судска постапка, предмет на спор, упатен број и известување за исходот од судењето).

Евиденцијата на лица со привремена неможност за вработување покрај податоците од ставот 1 на овој член содржи податоци и за:

- 1) пријавување, водење во евиденцијата и бришење од евиденцијата;
- 2) причини за бришење од евиденцијата;
- 3) период на оневозможност за вработување;
- 4) датум на разгледување на неможноста за вработување од надлежен орган согласно со закон и
- 5) предлог-мерки на надлежниот орган за утврдување на привремена неможност за вработување.

Евиденцијата на лица кои учествуваат во активни програми и мерки за вработување покрај податоците од ставот 1 на овој член содржи податоци и за:

- 1) пријавување, водење во евиденцијата и бришење од евиденцијата;
- 2) причини за бришење од евиденцијата;
- 3) вид, времетраење и спроведувач на активната мерка;
- 4) припадност на одредена целна група;
- 5) потрошени финансиски средства;
- 6) успешност на спроведната програма;
- 7) исполнување на договорните обврски од страна на учесникот во активната мерка;
- 8) барање за поврат на неправилно искористени средства и начин на поврат;
- 9) жалби и
- 10) почеток и крај на судска постапка во која засегнатото лице е странка во врска со примена на одредбите од овој закон (вид на судска постапка, предмет на спор, упатен број и известување за исходот од судењето).

Евиденцијата на други лица кои бараат работа покрај податоците од ставот 1 на овој член содржи податоци и за:

- 1) пријавување, водење во евиденција и бришење од евиденција;
- 2) причини за бришење од евиденција;
- 3) вид, времетраење и давател на услугата, утврден со овој закон;
- 4) вид и висина на парични надоместоци на кои има право лицето кое бара работа, според одредбите од овој закон;
- 5) за лица кои бараат работа, а чиј работен однос е во опасност, име и издавач на документот со кој се потврдува дека работниот однос на работникот е во опасност (деловен план на работодавачот, програми за технолошки вишок, одлука за престанок на работниот однос од деловни причини >технолошки, економски, организациони и слично<, известување од ликвидаторот или стечајниот управник за временскиот период во којшто се планира на работникот да му престане работниот однос од деловни причини) и
- 6) за лицата во работен однос на определено време кои бараат работа, а чиј работен однос е во опасност и датум на истекување на важноста на договорот на определено време.

Евиденцијата на други лица кои бараат работа поради загрошено вработување покрај податоците од ставот 1 на овој член содржи податоци и за:

- 1) име, назив на издавачот на документот со кој се потврдува дека работниот однос е во опасност (деловен план на работодавачот, програма или одлука за престанок на работниот однос од деловни причини и известување од стечајниот управник или ликвидаторот за временскиот период во кој се планира работникот да стане технолошки вишок) и
- 2) лица во работен однос на определено време кои бараат работа, а чиј работен однос е во опасност и датумот на истекување на важноста на договорот на определено време."

Член 5

Членот 19 се менува и гласи:

"Евиденцијата на невработеното лице и на други лица кои бараат работа се води, престанува да се води и пријавата на промената на податоци се врши согласно со Законот за вработување и осигурување во случај на невработеност."

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 6

Правилникот за водење на евиденциите од областа на трудот („Службен весник на Република Македонија” број 20/2004 и 15/2009) ќе се усогласи со овој закон во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 7

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за евиденциите од областа на трудот.

Член 8

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”, а ќе се применува по два месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN E LIGJIT PËR EVIDENCA NGА SFERA E PUNES

Neni 1

Në Ligjin për evidenca nga sfera e punes (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonise” numer 16/2004, 102/2008 dhe 17/11), në nenin 1 paragrafi 2 pas pikes 1 shtohet pike e re 1-a si vijon:

“1-a. Evidenca e shfrytëzuesve të mjeteve publike nga Agjencia për Punesim;”.

Në pikën 4 pas fjaleve: “personave të papunësuar” shtohen fjalet: “dhe personave tjere që kërkojnë pune”.

Neni 2

Në nenin 2 paragrafi 2 pas fjales “punëdhënësve” shtohen fjalet: “evidencën e shfrytëzuesve të mjeteve publike nga Agjencia për Punesim;”, ndërsa pas fjaleve: “personat e papunësuar” shtohen fjalet: “dhe personat tjere që kërkojnë pune”.

Neni 3

Pas nenit 6 shtohet titulli i ri dhe neni i ri 6-a, si vijojne:

“1-a. Evidenca e shfrytëzuesve të mjeteve publike nga Agjencia për Punesim

Neni 6-a

Evidenca e shfrytëzuesve të mjeteve publike nga Agjencia për Punesim, i permban të dhenat në vijim:

- 1) emrin dhe mbiemrin;
- 2) datelindjen;
- 3) gjininë;
- 4) numrin unik амë të qytetarit (NUAQ);
- 5) numrin tatimor të agjencive të licencuara dhe realizuesve të masave aktive për punësim;
- 6) adresën e vendbanimit të përhershëm apo të përkohshëm (në vende tjera edhe kodin shtetëror);
- 7) shtetësinë;
- 8) statusin (nxenes në arsimin e mesëm, student, i punësuar, i vetëpunësuar, pensionist, bujk – nëse personi deklarohet);
- 9) perkatesinë e bashkësisë etnike;
- 10) numrin e llogarise së transaksionit;
- 11) numrin e telefonit dhe postën elektronike për kontakt;
- 12) arsimimin, kualifikimet profesionale, shkathtësitë, kualifikimet plotësuese dhe përvojën e punës;
- 13) aftësinë për punë dhe kufizimet;

- 14) periudhën e sigurimit;
- 15) periudhën e punësimit;
- 16) emrin dhe seline e regjistruar apo emrin dhe adresën e subjektit afarist;
- 17) numrin e regjistrit të subjektit afarist;
- 18) numrin tatimor të subjektit afarist;
- 19) emrin dhe mbiemrin e personit përgjegjës në subjektin afarist;
- 20) bazën juridike për pagesën e mjeteve (marrevezhje, urdherese për furnizim e të tjera);
- 21) shumën dhe dedikimin e mjeteve të paguara;
- 22) datën e mbikeqyrjes;
- 23) kërkesat për kthimin e shumave të pranuar dhe shfrytëzuara në menyre të padrejtte dhe menyren e kthimit;
- 24) datën e kërkesës për kthim;
- 25) ankesat;
- 26) fillimin dhe fundin e procedurës gjyqësore në të cilën personi i prekur është pale në lidhje me zbatimin e dispozitave të këtij ligji (llojin e procedurës gjyqësore, lenden e kontestit, numrin e udhëzimit dhe njoftimin për rezultatin nga gjykimi) dhe
- 27) informata për rregullsinë e pagesës së rrogave dhe pagesave të kontributeve nga siguri i detyrueshëm social nga punëdhësi. ”

Neni 4

Titulli para nenit 18 dhe neni 18 ndryshohen si vijojne:

“5. Evidenca e personave të papunësuar dhe personave tjere që kërkojnë pune

Neni 18

Evidenca e personave të papunësuar dhe personave tjere që kërkojnë pune i permban të dhenat në vijim:

- 1) emrin dhe mbiemrin;
 - 2) datelindjen;
 - 3) gjininë;
 - 4) numrin unik амë të qytetarit (NUAQ);
 - 5) numrin tatimor të agjencive të licencuara dhe realizuesve të masave aktive për punësim;
 - 6) adresën e vendbanimit të përhershëm apo të përkohshëm (në vende tjera edhe kodin shtetëror);
 - 7) shtetësinë;
 - 8) statusin (nxenes në arsimin e mesëm, student, i punësuar, i vetëpunësuar, pensionist, bujk, nëse personi deklarohet);
 - 9) perkatesinë e bashkësisë etnike;
 - 10) numrin e llogarise së transaksionit;
 - 11) numrin e telefonit dhe postën elektronike për kontakt;
 - 12) arsimimin, kualifikimet profesionale, shkathtësitë, kualifikimet plotësuese dhe përvojën e punës;
 - 13) aftësinë për punë dhe kufizimet;
 - 14) periudhën e sigurimit dhe
 - 15) periudhën e punësimit.
- Evidenca e personave të papunësuar krahas të dhenave nga paragrafi 1 i këtij neni, permban të dhëna edhe për:
- 1) paraqitjen, mbajtjen në evidencën dhe shlyerjen nga evidenca;
 - 2) arsyen për shlyerje nga evidenca;
 - 3) plotësimin e obligimeve të cilat dalin nga statusi i personit të papunësuar (njoftim, udhëzim, plotësim i obligimeve tjera);
 - 4) bazën për kompensim në rast të papunësisë;
 - 5) periudhën dhe lartësinë e kompensimit në baze të papunësisë;
 - 6) llojin dhe lartësinë e kompensimeve në baze të papunësisë;
 - 7) periudhën në të cilën pranohet ndihma sociale në para nga qendra për punë sociale;
 - 8) llojin, kohezgjatjen dhe dhenesin e shërbimit, të përcaktuar me kete ligj;

9) kerkese për kthim të mjeteve të pranuar në menyre të padrejte dhe menyren e kthimit;

10) ankesat dhe

11) fillimin dhe fundin e procedurës gjyqësore në të cilën personi i prekur është pale në lidhje me zbatimin e dispozitivave të këtij ligji (llojin e procedurës gjyqësore, lenden e kontestit, numrin e udhezimit, njoftimin për rezultatin nga gjykimi).

Evidenca e personave me pamundësi të perkohshme për punësim krahas të dhenave nga paragrafi 1 i këtij neni, përmban të dhëna edhe për:

1) paraqitjen, mbajtjen në evidence dhe shlyerjen nga evidence;

2) arsyet për shlyerje nga evidence;

3) periudhën e pamundësisë për punësim;

4) datën e shqyrtimit të pamundësisë për punësim nga organi kompetent në pajtim me ligj dhe

5) propozim-masat e organit kompetent për percaktimin e pamundësisë së perkohshme për punësim.

Evidenca e personave që marrin pjesë në programe aktive dhe masa për punësim, krahas të dhenave nga paragrafi 1 i këtij neni, përmban të dhëna edhe për:

1) paraqitjen, mbajtjen në evidence dhe shlyerjen nga evidence;

2) arsyet për shlyerje nga evidence;

3) llojin, kohezgjatjen dhe realizuesin e masës aktive;

4) perkatesinë në grup të caktuar qëllimor;

5) mjetet e shpenzuara financiare;

6) suksesin e programit të zbatuar;

7) plotësimin e obligimeve kontraktuese nga pjesëmarrësi në masën aktive;

8) kerkese për kthim të mjeteve të shfrytëzuara në menyre të padrejte dhe menyren e kthimit;

9) ankesat dhe

10) fillimin dhe fundin e procedurës gjyqësore në të cilën personi i prekur është pale në lidhje me zbatimin e dispozitivave të këtij ligji (llojin e procedurës gjyqësore, lenden e kontestit, numrin e udhezimit, njoftimin për perfundimin e gjykimit).

Evidenca e personave tjere që kërkojnë punë, krahas të dhenave nga paragrafi 1 i këtij neni, përmban të dhëna edhe për:

1) paraqitjen, mbajtjen në evidence dhe shlyerjen nga evidence;

2) arsyet për shlyerje nga evidence;

3) llojin, kohezgjatjen dhe dhenesin e shërbimit, të percaktuar me kete ligj;

4) llojin dhe lartësinë e kompensimeve në para për të cilat ka të drejtë personi i cili kërkon punë, sipas dispozitivave të këtij ligji;

5) për personat të cilët kërkojnë punë, e marrëdhënia e punës e të cilit është në rrezik, emrin dhe lëshuesin e dokumentit me të cilin vërtetohet se marrëdhënia e punës e punëtorit është në rrezik (plan afarist i punëdhënesit, program për tepricë teknologjike, vendim për ndërprerje të marrëdhënies së punës për shkaqe afariste (teknologjike, ekonomike, organizative dhe të ngjashme), njoftim nga likuiduesi ose drejtori i falimentimit për periudhën kohore në të cilën planifikohet që punëtorit t'i ndërpritet marrëdhënia e punës për shkaqe afariste) dhe

6) për personat në marrëdhënie pune në kohe të caktuar të cilët kërkojnë punë, e marrëdhënia e punës e të cileve është në rrezik, datën e skadimit të vlefshmërisë së marrëveshjes në kohe të caktuar.

Evidenca e personave tjere të cilët kërkojnë punë për shkak të punësimit të rrezikuar, krahas të dhenave nga paragrafi 1 i këtij neni përmban të dhëna edhe për:

1) emrin, titullin e lëshuesit të dokumentit me të cilin vërtetohet se marrëdhënia e punës është në rrezik (plan afarist i punëdhënesit, program apo vendim për ndërprerje të

marrëdhënies së punës për shkaqe afariste, njoftim nga drejtori i falimentimit apo likuiduesi për periudhën kohore në të cilën planifikohet që punëtorit të bëhet tepricë teknologjike) dhe

2) për personat në marrëdhënie pune në kohe të caktuar të cilët kërkojnë punë, e marrëdhënia e punës e të cileve është në rrezik, datën e skadimit të vlefshmërisë së marrëveshjes në kohe të caktuar."

Neni 5

Neni 19 ndryshohet si vijon:

Evidenca e personit të papunësuar dhe personave tjere të cilët kërkojnë punë mbahet, ndërpritet dhe paraqitja e ndryshimit të të dhenave, kryhet në pajtim me Ligjin për punësim dhe sigurim në rast të papunësisë."

DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 6

Rregullorja për mbajtjen e evidencave nga sfera e punës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonise" numer 20/2004 dhe 15/2009) do të harmonizohet me kete ligj në afat prej 30 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

Neni 7

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonise që të percaktojë tekst të spastruar të Ligjit për evidence nga sfera e punës.

Neni 8

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tete nga dita e botimit në "Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonise", ndërsa do të zbatohet pas dy muajve nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

3945.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОРИСТЕЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ СО СТВАРИТЕ НА ДРЖАВНИТЕ ОРГАНИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за користење и располагање со стварите на државните органи, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 декември 2012 година.

Бр. 07-5262/1
24 декември 2012 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОРИСТЕЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ СО СТВАРИТЕ НА ДРЖАВНИТЕ ОРГАНИ

Член 1

Во Законот за користење и располагање со стварите на државните органи ("Службен весник на Република Македонија" број 8/2005, 150/2007 и 35/11), по членот 5 се додава нов член 5-а, кој гласи:

„Член 5-а

Продажбата, размената и закупот на недвижните ствари се врши врз основа на проценета вредност согласно со Законот за процена.“

Член 2

Во членот 29 ставот (8) зборовите: „вредноста на недвижните ствари се утврдува според методологијата за утврдување на пазарната вредност на недвижниот имот, донесена согласно со прописите за даноците на имот“ се заменуваат со зборовите: „продажбата на недвижните ствари се врши според проценетата вредност согласно со Законот за процена“.

Член 3

Членот 30 се брише.

Член 4

Во членот 40 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

“(2) Кога и второто јавно наддавање е неуспешно, јавното наддавање се повторува при што вредноста на недвижната ствар се намалува за 40% во однос на вредноста на недвижната ствар објавена во огласот од првото јавно наддавање.“

Член 5

Во членот 45 ставот (2) се менува и гласи:

“Кога недвижната ствар не може да се продаде со јавно наддавање согласно со членот 40 од овој закон, може да се продаде со непосредна спогодба, при што вредноста на недвижната ствар може да се намали за 50% од вредноста објавена во огласот за првото јавно наддавање.“

Член 6

Во членот 47 ставот (4) се менува и гласи:

„Вредноста на недвижните ствари од ставот (3) на овој член што се предмет на размена се утврдува според проценетата вредност согласно со Законот за процена.“

Член 7

Членот 50 се менува и гласи:

„Висината на месечната закупнина на недвижната ствар која се дава во закуп изнесува 0,5% по метар квадратен од вредноста на недвижната ствар и истата претставува почетна цена кај давањето на недвижна ствар во закуп со јавно наддавање.“

Член 8

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN E LIGJIT
PËR SHFRYTEZIMIN DHE DISPONIMIN ME SENDET
E ORGANEVE SHETERORE**

Neni 1

Нë Лигјин пëр шфрйтезимин dhe disponimin me sendet e organeve shqetere ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numer 8/2005, 150/2007 dhe 35/2011), pas nenit 5 shtohet nen i ri 5-a, si vijon:

"Neni 5-a

Shitja, shkembimi dhe qiraja e sendeve të patundshme kryhet në baze të vlerës së percaktuar në pajtim me Ligjin për vlerësim."

Neni 2

Në nenin 29 paragrafi (8) fjalet: "vlera e sendeve të patundshme percaktohet sipas metodologjise për percaktimin e vlerës së tregut të prones së patundshme, të miratuar në pajtim me rregullat e tatimeve mbi prone" zevendesohen me fjalet: "shitja e sendeve të patundshme behet sipas vlerës së percaktuar në pajtim me Ligjin për vlerësim".

Neni 3

Neni 30 shlyhet.

Neni 4

Në nenin 40 pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2), si vijon:

"(2) Kur edhe ankandi i dyte publik eshte i pasuksesshem, ankandi publik perseritet me çrast vlera e sendit të patundshem zvogelohet për 40% në krahasim me vlerën e sendit të patundshem të publikuar në shpalljen e ankandit të pare publik."

Neni 5

Në nenin 45 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Kur sendi i patundshem nuk mund të shitet me ankand publik në pajtim me nenin 40 të ketij ligji, mund të shitet me marrevshje të drejtperdrejte, me çrast vlera e sendit të patundshem mund të zvogelohet për 50% nga vlera e publikuar në shpalljen e ankandit të pare publik."

Neni 6

Në nenin 47 paragrafi (4) ndryshohet si vijon:

"Vlera e sendeve të patundshme nga paragrafi (3) i ketij neni, që jane lende e shkembimit, percaktohet sipas vlerës së percaktuar në pajtim me Ligjin për vlerësim."

Neni 7

Neni 50 ndryshohet si vijon:

"Lartesia e qirase mujore të sendit të patundshem që jepet me qira eshte 0,5% për meter katror nga vlera e sendit të patundshem dhe e njejta paraqet cmim fillestar të dhenies së sendit të patundshem me qira në ankand publik."

Neni 8

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tete nga dita e botimit në "Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

3946.

Vrz основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ
И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЕРСОНАЛНИОТ
ДАНОК НА ДОХОД**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 декември 2012 година.

Бр. 07-5263/1
24 декември 2012 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКО- НОТ ЗА ПЕРСОНАЛНИОТ ДАНОК НА ДОХОД

Член 1

Во Законот за персоналниот данок на доход („Службен весник на Република Македонија“ број 80/93, 3/94, 70/94, 71/96, 28/97, 8/2001, 50/2001, 52/2001, 2/2002, 44/2002, 96/2004, 120/2005, 52/2006, 139/2006, 6/2007, 160/2007, 159/2008, 20/2009, 139/2009, 171/10 и 135/11), во членот 6 став (1) по точката 21-б се додаваат две нови точки 22 и 23, кои гласат:

“22) парични надоместоци доделени на национален уметник согласно со Законот за националниот уметник на Република Македонија;

23) парични надоместоци доделени на уметник и стручен соработник од областа на заштитата на културното наследство кој остварил право на пензија и е добитник на една од државните награди “11 Октомври“ за животно дело, “11 Октомври“ за долгогодишни остварувања во културата и уметноста, “Св. Климент Охридски“ за долгогодишно остварување во културата и уметноста, наградата “23 Октомври“ за долгогодишни остварувања во културата, согласно со Законот за културата;”.

Точките 22, 23, 24 и 25 стануваат точки 24, 25, 26 и 27.

Член 2

Во членот 13 од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (“Службен весник на Република Македонија“ број 120/2005), датата “1 јануари“ и зборот “година“ се бришат.

Член 3

Во членот 8 од Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход (“Службен весник на Република Македонија“ број 171/10), годината “2013“ се заменува со зборовите: “денот на пристапувањето на Република Македонија во Европската унија“.

Член 4

Одредбите од Законот за персоналниот данок на доход кои се однесуваат на оданочувањето на капиталните добивки остварени од продажба на хартии од вредност, нема да се применуваат од 1 јануари 2013 година до 31 декември 2015 година.

Член 5

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

ЛИГЈ ПЕР НДРШМИН ДНЕ ПЛОТЕСИМН Е ЛИГЈИ ПЕР ТАТИМ ПЕРСОНАЛ МБИ ТЕР АРДХУРА

Нени 1

Нѐ Лигјин пер татим персонaл мби тѐ ардхура (“Gazeta Zyrtare e Republikes sѐ Maqedonise” numer 80/93, 3/94, 70/94, 71/96, 28/97, 8/2001, 50/2001, 52/2001, 2/2002, 44/2002, 96/2004, 120/2005, 52/2006, 139/2006, 6/2007, 160/2007, 159/2008, 20/2009, 139/2009, 171/10 dhe 135/11), нѐ nenin 6 paragrafi (1) pas pikes 21-b shtohen dy pika тѐ reja 22 dhe 23, si vijojne:

“22) kompensimeve нѐ para тѐ ndara artistit nacional нѐ pajtim me Ligjin пер artist nacional тѐ Republikes sѐ Maqedonise;

23) kompensimeve нѐ para тѐ ndara artistit dhe bashkepunetorit profesional nga fusha e mbrojtjes sѐ trashegimise kulturore qѐ ka realizuar тѐ drejte pensioni dhe eshte fitues

i njerit prej cmimeve shteterore “11 Tetori” пер veper jete-sore, “11 Tetori” пер arritje shumevjecare нѐ kulture dhe art, “Shen Klimenti i Ohrit” пер arritje shumevjecare нѐ kulture dhe art, cmimit “23 Tetori” пер arritje shumevjecare нѐ kulture, нѐ pajtim me Ligjin пер kulture;”.

Pikat 22, 23, 24 dhe 25 behen pika 24, 25, 26 dhe 27.

Нени 2

Нѐ nenin 13 тѐ Ligjit пер ndryshimin dhe plotesimin e Ligjit пер tatim personal mbi тѐ ardhura (“Gazeta Zyrtare e Republikes sѐ Maqedonise” numer 120/2005), data “1 janari” dhe fjala “viti” shlyhen.

Нени 3

Нѐ nenin 8 тѐ Ligjit пер ndryshimin dhe plotesimin e Ligjit пер tatim personal mbi тѐ ardhura (“Gazeta Zyrtare e Republikes sѐ Maqedonise” numer 171/10), viti “2013” zevendesohet me fjalet: “dita e aderimit тѐ Republikes sѐ Maqedonise нѐ Bashkimin Evropian”.

Нени 4

Dispozitat e Ligjit пер tatim personal mbi тѐ ardhura qѐ kane тѐ bejne me tatimin e fitimeve kapitale тѐ realizuara nga shitja e letrave me vlere, nuk do тѐ zbatohen nga 1 janari 2013 deri мѐ 31 dhjetor 2015.

Нени 5

Ky ligj hyn нѐ fuqi нѐ ditен e tete nga dita e botimit нѐ “Gazeten Zyrtare тѐ Republikes sѐ Maqedonise”.

3947.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

УКАЗ ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за платниот промет,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 декември 2012 година.

Бр. 07-5264/1

24 декември 2012 година
Скопје

Претседател

на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ

Член 1

Во Законот за платниот промет („Службен весник на Република Македонија“ број 113/2007, 22/2008, 159/2008, 133/2009, 145/10, 35/11 и 11/12), во членот 2 став (1) по точката 11 се додаваат четири нови точки 12, 13, 14 и 15, кои гласат:

„12. „Микроплаќање“ е плаќање на производи и услуги во поединечен износ не поголем од 1.000 денари при што согласноста да се изврши плаќањето се дава преку средства за телекомуникација, дигитални или информациско-технолошки уреди;

13. „Посредник при микроплаќање“ е телекомуникациски или мрежен оператор или оператор на информациско-технолошки системи преку кој се вршат микроплаќањата и кој ги исполнува условите пропишани со овој закон;

14. „Корисник на микроплаќање“ е физичко или правно лице кое има склучено договор за микроплаќање со посредник при микроплаќање, а доколку правно лице има склучено договори за микроплаќање во име на повеќе физички лица, под корисник на микроплаќање се подразбира секое физичко лице поединечно, односно секоја претплатничка линија поединечно;

15. „Циклус на пресметка“ е период во кој посредникот при микроплаќање врши пресметка на трансакциите направени од страна на корисникот на плаќање кој не може да биде пократок од 28 дена и подолг од 31 ден;“.

Точките 12, 13 и 14 стануваат точки 16, 17 и 18.

Член 2

По Главата III се додава нова Глава III-а „МИКРОПЛАЌАЊА“ со 11 нови члена 27-а, 27-б, 27-в, 27-г, 27-д, 27-е, 27-ж, 27-з, 27-с и 27-и, кои гласат:

„ III-а. МИКРОПЛАЌАЊА

1. Услови за вршење на услуга на микроплаќање

Член 27-а

(1) Посредникот при микроплаќање мора да има основна главнина во пари од најмалку 3.000.000 денари и да ги исполнува техничките стандарди за вршење на микроплаќање.

(2) Налогот за вршење на микроплаќање се дава преку телекомуникациски, дигитален или информатичко-технолошки уред, а плаќањето го врши посредник при микроплаќање, кој дејствува исклучиво како посредник меѓу корисникот на микроплаќање и добавувачот на производи и услуги со кој посредникот при микроплаќање има склучено договор.

(3) Вкупните трансакции во еден циклус на пресметка по еден корисник на микроплаќање кај еден посредник при микроплаќање не смеат да надминат износ од 6.000 денари.

(4) Вкупните месечни трансакции на сите корисници на микроплаќање кај еден посредник при микроплаќање не смеат да надминат износ од 100.000.000 денари.

(5) Средствата што корисникот на микроплаќање ги уплатува кај посредникот при микроплаќање не се сметаат за депозит во смисла на одредбите од Законот за банките, ниту се сметаат за електронски пари во смисла на одредбите од овој закон.

(6) Вршењето на микроплаќањето се уредува со договор потпишан од корисникот на микроплаќањето и посредникот при микроплаќањето.

(7) Посредникот при микроплаќање е должен најмалку еднаш во месецот да му достави на корисникот на микроплаќање, без надоместок, извештај за извршените микроплаќања и за трошоците за секое микроплаќање на начин и во форма уредени со договорот од ставот (6) на овој член.

2. Согласност за посредник при микроплаќање

Член 27-б

(1) Лицето кое има намера да биде посредник при микроплаќање согласно со овој закон, поднесува барање до Народната банка за добивање согласност за вршење на микроплаќање.

(2) Кон барањето од ставот (1) на овој член се приложуваат следниве документи, податоци и информации:

1) назив, седиште и адреса на лицето кое има намера да биде посредник при микроплаќање и податоци за одговорното лице на правното лице;

2) доказ дека правното лице кое има намера да биде посредник при микроплаќање има основна главнина во пари од најмалку 3.000.000 денари;

3) доказ дека се исполнети техничките стандарди за вршење на микроплаќање коишто се однесуваат најмалку на сигурноста и оперативната достапност, сигурниот и ефикасниот пренос на средствата меѓу корисникот на микроплаќање и добавувачот на производи и услуги со кој посредникот на микроплаќање има склучено договор;

4) правила и процедури за вршење на микроплаќање и за следење и почитување на лимитите за дозволените износи на микроплаќање;

5) процедури за навремено завршување на обработката во случај на технички проблеми и

6) програма за спречување на перење пари и финансирање на тероризмот, изработена согласно со Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризмот.

(3) По барањето за издавање согласност за вршење на микроплаќање, одлучува гувернерот во рок од 60 дена од денот на поднесувањето на барањето.

(4) Гувернерот го отфрла некомплетното барање за издавање на согласност од ставот (1) на овој член.

(5) Гувернерот го одбива барањето за издавање на согласноста од ставот (1) на овој член, доколку:

1) барањето не ја содржи комплетната документација од ставот (2) на овој член;

2) барањето содржи неточни или неистинитите податоци и

3) од доставените документи, податоци и информации произлегува дека не се исполнети условите поврзани со техничките стандарди за вршење на микроплаќање или условите поврзани со дозволените износи на микроплаќање, дефинирани со овој закон.

(6) Техничките стандарди од ставот (2) точка 3 на овој член подетално ги пропишува Советот на Народната банка.

(7) Документацијата, податоците и информациите со кои се потврдува исполнувањето на условите од ставот (2) на овој член, начинот на нивното доставување и начинот на нивното оценување ги пропишува Советот на Народната банка.

Член 27-в

(1) Посредникот при микроплаќање е должен писмено да ја извести Народната банка за секоја промена во документацијата, информациите и податоците од членот 27-б став (2) од овој закон со образложение за причините поради кои е извршена промената.

3. Регистар на посредници при микроплаќање

Член 27-г

(1) Народната банка води Регистар на посредници при микроплаќање.

(2) Гувернерот на Народната банка ги пропишува формата, содржината и начинот на водење на Регистарот на посредници при микроплаќање.

4. Известување

Член 27-д

(1) За издавање и укинување на согласноста за вршење на микроплаќање Народната банка писмено го известува Министерството за финансии во рок од пет работни дена од денот на издавањето и укинувањето на согласноста.

(2) Известувањето од ставот (1) на овој член содржи:

1) назив, седиште и адреса на посредникот при микроплаќање;

2) податоци за одговорното лице на посредникот при микроплаќање;

3) датум на издавање, односно укинување на согласноста на посредникот при микроплаќање и

4) причини за повлекување на согласноста за посредник при микроплаќање.

5. Надзор над посредниците при микроплаќање

Член 27-ѓ

(1) Надзор над работењето на посредниците при микроплаќање врши Народната банка, во доменот на:

1) утврдување на исполнувањето на техничките стандарди за вршење на микроплаќања од членот 27-б од овој закон и

2) утврдување на почитувањето на лимитите за поединечна трансакција и за вкупните месечни трансакции при микроплаќање.

(2) Надзорот од ставот (1) на овој член Народната банка може да го врши преку вонтеренско следење на работењето на посредникот при микроплаќања или преку теренски контроли кај посредникот при микроплаќања, во согласност со интерните акти на Народната банка.

(3) Посредникот при микроплаќање е должен до Народната банка да доставува извештаи за извршените микроплаќања.

(4) Формата и содржината на извештаите и динамиката на нивното доставување ги пропишува Советот на Народна банка.

Член 27-з

При теренските контроли посредникот при микроплаќање е должен на овластеното лице на Народната банка да му овозможи непречено вршење на надзорот, увид во работењето и на негово барање да му ги стави на располагање целокупната документација, информации и податоци.

Член 27-ж

(1) За преземените дејствија во постапката на теренска контрола овластеното лице на Народната банка составува записник.

(2) Посредникот при микроплаќање има право на приговор на записникот во рок од осум дена од денот на приемот на записникот од Народната банка.

Член 27-з

Кон посредникот при микроплаќање за кој ќе се утврди дека не работи согласно со одредбите од овој закон, Народната банка може да ги преземе следниве мерки:

1) да достави писмено предупредување или писмена препорака;

2) да издаде писмена наредба и да определи рок за усогласување на работењето и актите со одредбата од овој закон и прописите пропишани согласно со одредбите од овој закон и

3) да ја повлече согласноста за посредник при микроплаќање.

Член 27-с

Гувернерот на Народната банка со решение ја повлекува согласноста на посредникот при микроплаќање ако утврди дека:

1) подолго од шест месеци не извршува услуга на посредник при микроплаќање;

2) согласноста за вршење на услуга посредник при микроплаќање е добиена врз основа на неистинити и лажни документи, податоци и информации;

3) повеќе не ги исполнува условите за вршење на услугата посредник при микроплаќање пропишани со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон со што е загрозувана сигурноста при вршење на микроплаќање;

4) не ги почитува или постапува спротивно на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на одредбите од овој закон со што е загрозувана сигурноста при вршење на микроплаќање и

5) го спречува извршувањето на контролата од страна на Народната банка.

Член 27-и

(1) Доколку Народната банка или орган овластен за вршење на инспекциски надзор согласно со закон имаат сознанија дека правни и физички лица вршат работи на посредник при микроплаќање без претходна согласност од Народната банка, веднаш ја известуваат Управата за финансиска полиција.

(2) Управата за финансиска полиција е должна веднаш по добивањето на известувањето од ставот (1) на овој член да изврши контрола на работењето на лицата од ставот (1) на овој член и да преземе мерки во рамките на своите надлежности.“

Член 3

По членот 56 се додаваат три нови члена 56-а, 56-б и 56-в, кои гласат:

„Член 56-а

(1) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на посредникот при микроплаќање, ако:

1) не ја извести Народната банка согласно со членот 27-в од овој закон и

2) не се придржува кон лимитите пропишани во овој закон.

(2) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице кај посредникот при микроплаќање за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(3) Покрај глобата од ставот (2) на овој член, на одговорното лице кај посредникот при микроплаќање ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност во траење од една до пет години.

Член 56-б

(1) Глоба во износ од 10.000 до 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на лице кое врши микроплаќање без согласност од гувернерот на Народната банка.

(2) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(3) Покрај глобата на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на дејност.

(4) На одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член ќе му се изрече прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност во траење од една до пет години.

Член 56-в

(1) За прекршоците утврдени со овој закон лицата кои се овластени за контрола се должни на сторителот на прекршокот да му предложат постапка за порамнување пред да поднесат барање за прекршочна постапка, согласно со Законот за прекршоците.

(2) За прекршоците утврдени со овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.“

Член 4

Одредбите од овој закон не се однесуваат на плаќањата на административни и судски такси преку мобилните оператори и на плаќањата во поединечен износ до 300 денари.

Член 5

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 6

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR QARKULLIM PAGESOR

Neni 1

Në Ligjin për qarkullim pagesor (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 113/2007, 22/2008, 159/2008, 133/2009, 145/2010, 35/2011 dhe 11/2012), në nenin 2 paragrafi (1) pas pikës 11 shtohen katër pika të reja 12, 13, 14 dhe 15, si vijojnë:

“12. “Mikropagesë” është pagesa e produkteve dhe shërbimeve në shumë individuale jo më të lartë se 1000 denarë, me ç’rast pëlqimi që të bëhet pagesa jepet nëpërmjet mjeteve për telekomunikim, aparate digjitale apo teknologjike-informatike;

13. “Ndërmjetësues gjatë mikropagesës” është operatori i telekomunikimit ose i rrjetit ose operatori i sistemeve teknologjike informatike nëpërmjet të cilit bëhen mikropagesat dhe i cili i plotëson kushtet e përcaktuara me këtë ligj;

14. “Shfrytëzues i mikropagesës” është personi fizik ose juridik që ka nënshkruar marrëveshje për mikropagesë me ndërmjetësues gjatë mikropagesës, e nëse personi juridik ka nënshkruar marrëveshje për mikropagesë në emër të më shumë personave fizikë, me shfrytëzues të mikropagesës nënkuptohet çdo person fizik veç e veç, përkatësisht çdo linjë parapaguese veç e veç;

15. “Cikël i përlogaritjes” është periudha në të cilën ndërmjetësuesi gjatë mikropagesës kryen përlogaritje të transakcioneve të kryera nga shfrytëzuesi i pagesës që nuk mund të jetë më e shkurtër se 28 ditë dhe më e gjatë se 31 ditë;”.

Pikat 12, 13 dhe 14 bëhet pika 16, 17, dhe 18.

Neni 2

Pas Kreut III shtohet Kreu i ri III-a “MIKROPAGESA” me 11 nene të reja 27-a, 27-b, 27-v, 27-g, 27-d, 27-gj, 27-e, 27-zh, 27-z, 27-x dhe 27-i, si vijojnë:

"III-a. MIKROPAGESA

1. Kushtet për kryerjen e shërbimit të mikropagesës

Neni 27-a

(1) Ndërmjetësuesi gjatë mikropagesës doemos duhet të ketë kryegjë bazë në para prej minimum 3 000 000 denarë dhe t'i plotësojë standardet teknike për kryerjen e mikropagesës.

(2) Urdhri për kryerjen e mikropagesës jepet nëpërmjet aparatit të telekomunikimit, digjital ose teknologjik informatik, ndërsa pagesën e bën ndërmjetësuesi gjatë mikropagesës, që vepron ekskluzivisht si ndërmjetësues

ndërmjet shfrytëzuesit të mikropagesës dhe furnizuesit të produkteve dhe mallrave me të cilin ndërmjetësuesi gjatë mikropagesës ka lidhur marrëveshje.

(3) Transaksionet e përgjithshme në një cikël të përlogaritjes për një shfrytëzues të mikropagesës te një ndërmjetësues gjatë mikropagesës nuk guxojnë të tejkalojnë shumën prej 6 000 denarë.

(4) Transaksionet e përgjithshme mujore të të gjithë shfrytëzuesve të mikropagesës te një ndërmjetësues gjatë mikropagesës nuk guxojnë të tejkalojnë shumë prej 100 000 000 denarë.

(5) Mjetet që shfrytëzuesi i mikropagesës i paguan te ndërmjetësuesi gjatë mikropagesës nuk konsiderohen si depozitë sipas dispozitave të Ligjit për banka, e as nuk konsiderohen si para elektronike sipas dispozitave të këtij ligji.

(6) Kryerja e mikropagesës rregullohet me marrëveshje të nënshkruar nga shfrytëzuesi i mikropagesës dhe ndërmjetësuesi gjatë mikropagesës.

(7) Ndërmjetësuesi gjatë mikropagesës detyrohet së paku një herë në muaj t'i parashtrijë shfrytëzuesit të mikropagesës, pa kompensim, raport për mikro-pagesat e kryera edhe për shpenzimet për çdo mikropagesë në mënyrë dhe formë të rregulluara me marrëveshjen nga paragrafi (6) i këtij neni.

2. Pëlqimi për ndërmjetësues gjatë mikropagesës

Neni 27-b

(1) Personi i cili ka për qëllim të jetë ndërmjetësues gjatë mikropagesës në pajtim me këtë ligj, parashtron kërkesë në Bankën Popullore për marrjen e pëlqimit për kryerjen e mikropagesës.

(2) Me kërkesën nga paragrafi (1) i këtij neni parashtrihen dokumentet, të dhënat dhe informatat në vijim:

1) emri, selia dhe adresa e personit i cili ka për qëllim të jetë ndërmjetësues gjatë mikropagesës dhe të dhëna për personin përgjegjës te personi juridik;

2) dëshmi se personi juridik i cili ka për qëllim të jetë ndërmjetësues gjatë mikropagesës ka kryegjë bazike në para prej së paku 3 000 000 denarë;

3) dëshmi se janë plotësuar standardet teknike për kryerjen e mikropagesës të cilat kanë të bëjnë së paku me: sigurinë dhe qasjen operative, transferin e sigurt dhe efikas të mjeteve ndërmjet shfrytëzuesit të mikropagesës dhe furnizuesit të produkteve dhe shërbimeve me të cilin ndërmjetësuesi i mikropagesës ka lidhur marrëveshje;

4) rregulla dhe procedura për kryerjen e mikropagesës dhe për ndjekjen dhe respektimin e limiteve për shumat e lejuara të mikropagesës;

5) procedura për përfundim në kohë të përpunimit në rast të problemeve teknike dhe

6) program për parandalimin e larjes së parave dhe financimit të terrorizmit, i përpiluar në pajtim me Ligjin për parandalimin e larjes së parave dhe të hyrave tjera nga vepra e ndëshkueshme dhe financimit të terrorizmit.

(3) Për kërkesën për dhënien e pëlqimit për kryerjen e mikropagesës, vendos guvernatori në afat prej 60 ditësh nga dita e parashtrimin të kërkesës.

(4) Guvernatori e hedh poshtë kërkesën e pakompletuar për dhënien e pëlqimit nga paragrafi (1) i këtij neni.

(5) Guvernatori e refuzon kërkesën për dhënie të pëlqimit nga paragrafi (1) i këtij neni, nëse:

1) kërkesa nuk e përmban dokumentacionin e kompletuar nga paragrafi (2) i këtij neni;

2) kërkesa përmban të dhëna të pasakta apo të pavërteta dhe

3) nga dokumentet, të dhënat dhe informatat e parashtruara rezulton se nuk janë plotësuar kushtet e lidhura me standardet teknike për kryerjen e mikropagesës ose kushtet në lidhje me shumat e lejuara të mikropagesës, të përkufizuara me këtë ligj.

(6) Standardet teknike nga paragrafi (2) pika 3 e këtij neni më hollësisht i përcakton Këshilli i Bankës Popullore.

(7) Dokumentacionin, të dhënat dhe informatat me të cilat vërtetohet plotësimi i kushteve nga paragrafi (2) i këtij neni, mënyrën e parashtrimit të tyre dhe mënyrën e vlerësimit të tyre, i përcakton Këshilli i Bankës Popullore.

Neni 27-v

(1) Ndërmjetësuesi gjatë mikropagesës detyrohet që në formë me shkrim ta njoftojë Bankën Popullore për çdo ndryshim në dokumentacionin, informatat dhe të dhënat nga neni 27-b paragrafi (2) i këtij neni, me arsyetim për shkaqet për të cilat është bërë ndryshimi.

3. Regjistri i ndërmjetësuesve gjatë mikropagesës

Neni 27-g

(1) Banka Popullore mban Regjistrë të ndërmjetësuesve gjatë mikropagesës.

(2) Guvernatori i Bankës Popullore i përcakton formën, përmbajtjen dhe mënyrën e udhëheqjes së Regjistrit të ndërmjetësuesve gjatë mikropagesës.

4. Njoftimi

Neni 27-d

(1) Për dhënien dhe heqjen e pëlqimit për kryerjen e mikropagesës Banka Popullore e njofton Ministrinë e Financave në afat prej pesë ditësh pune nga dita e dhënies dhe heqjes së pëlqimit.

(2) Njoftimi nga paragrafi (1) i këtij neni, përmban:

1) emrin, selinë dhe adresën e ndërmjetësuesit gjatë mikropagesës;

2) të dhëna për personin përgjegjës të ndërmjetësuesit gjatë mikropagesës;

3) datën e dhënies, përkatësisht heqjes së pëlqimit ndërmjetësuesit gjatë mikropagesës dhe

4) shkaqet për tërheqjen e pëlqimit për ndërmjetësues gjatë mikropagesës.

5. Mbikëqyrje mbi ndërmjetësuesit gjatë mikropagesës

Neni 27-gj

(1) Mbikëqyrje mbi punën e ndërmjetësuesve gjatë mikropagesës kryen Banka Popullore, në sferën e:

1) përcaktimit të plotësimi të standardeve teknike për kryerjen e mikropagesës nga neni 27-b i këtij ligji dhe

2) përcaktimit të respektimit të limiteve për transaksion të veçantë edhe për transaksionet e përgjithshme mujore gjatë mikropagesës.

(2) Mbikëqyrjen nga paragrafi (1) i këtij neni, Banka Popullore mund ta kryejë nëpërmjet ndjekjes jashtë terreni të punës së ndërmjetësuesit gjatë mikro-pagesave ose nëpërmjet kontroleve në terren tek ndërmjetësuesi gjatë mikro-pagesave, në pajtim me aktet interne të Bankës Popullore.

(3) Ndërmjetësuesi gjatë mikropagesës detyrohet të Banka Popullore të dorëzojë raporte për mikro-pagesat e kryera.

(4) Formën dhe përmbajtjen e raporteve dhe dinamikën e dorëzimit të tyre e përcakton Këshilli i Bankës Popullore.

Neni 27-e

Gjatë kontroleve në terren ndërmjetësuesi gjatë mikropagesës detyrohet që personit të autorizuar të Bankës Popullore t'i mundësojë kryerje të papenguar të mbikëqyrjes, qasje në punën dhe me kërkesë të tij t'ia vë në dispozitim dokumentacionin, informatat dhe të dhënat e tërësishme.

Neni 27-zh

(1) Për veprimet e ndërmarrë në procedurën e kontrollit në teren personi i autorizuar i Bankës Popullore përpilon procesverbal.

(2) Ndërmjetësuesi gjatë mikropagesës ka të drejtë për kundërshtim për procesverbalin në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të procesverbalit nga Banka Popullore.

Neni 27-z

Ndaj ndërmjetësuesit gjatë mikropagesës për të cilin do të konstatohet se nuk punon në pajtim me dispozitat e këtij ligji, Banka Popullore mund t'i ndërmarrë masat si vijojnë:

1) të dorëzojë paralajmërim me shkrim ose rekomandim me shkrim;

2) të japë urdhër me shkrim dhe të caktojë afat për harmonizimin e punës dhe akteve me dispozitën e këtij ligji dhe rregullat e përcaktuara në pajtim me dispozitat e këtij ligji dhe

3) ta tërheqë pëlqimin për ndërmjetësues gjatë mikropagesës.

Neni 27-x

Guvernatori i Bankës Popullore me aktvendim ia tërheq pëlqimin ndërmjetësuesit gjatë mikropagesës nëse konstaton se:

1) më gjatë se gjashtë muaj nuk kryen shërbim të ndërmjetësuesit gjatë mikropagesës;

2) pëlqimi për kryerjen e shërbimit ndërmjetësuesi gjatë mikropagesës është marrë në bazë të dokumenteve, të dhënave dhe informatave të pavërteta dhe të rrejshme;

3) më tej nuk i plotëson kushtet për kryerjen e shërbimit ndërmjetësues gjatë mikropagesës të përcaktuara me këtë ligj dhe rregullat e miratuara në bazë të këtij ligji me çfarë është rrezikuar siguria gjatë kryerjes së mikropagesës;

4) nuk i përcakton ose vepron në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji dhe rregullat e miratuara në bazë të dispozitave të këtij ligji me çfarë është rrezikuar siguria gjatë kryerjes së mikropagesës dhe

5) e pengon kryerjen e kontrolli nga Banka Popullore.

Neni 27-i

1) Nëse Banka Popullore ose organi i autorizuar për kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese në pajtim me ligj ka dijeni se persona juridikë dhe fizikë kryejnë punë të ndërmjetësuesit gjatë mikropagesës pa pëlqim paraprak nga Banka Popullore, menjëherë e njoftojnë Drejtorinë e Policisë Financiare.

(2) Drejtoria e Policisë Financiare detyrohet që menjëherë pas marrjes së njoftimit nga paragrafi (1) i këtij neni, të kryejë kontroll të punës së personave nga paragrafi (1) i këtij neni dhe të ndërmarrë masa në kuadër të kompetencave të veta.”

Neni 3

Pas nenit 56 shtohen tre nene të reja 56-a, 56-b dhe 56-v, si vijojnë:

“Neni 56-a

(1) Gjorbë në shumë prej 3 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet ndërmjetësuesit gjatë mikropagesës, nëse;

1) nuk e njofton Bankën Popullore në pajtim me nenin 27-v të këtij ligji dhe

2) nuk u përmbahet limiteve të përcaktuara në këtë ligj.

(2) Gjorbë në shumë prej 1 000 deri në 2 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës të ndërmjetësuesi gjatë mikropagesës për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Krahаs gjobës nga paragrafi (2) i këtij neni, personit përgjegjës te ndërmjetësuesi gjatë mikropagesës do t'i shqiptohet edhe sanksion kundërvajtës ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës në kohëzgjatje prej një deri në pesë vjet.

Neni 56-b

(1) Gjobë në shumë prej 10 000 deri në 15 000 euro në kundërvlerë me denarë do të shqiptohet personit i cili kryen mikropagesë pa pëlqim nga guvernatori i Bankës Popullore.

(2) Gjobë në shumë prej 3 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Krahаs gjobës personit juridik do t'i shqiptohet edhe sanksion kundërvajtës ndalim për ushtrimin e veprimtarisë.

(4) Personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni do t'i shqiptohet edhe sanksion kundërvajtës ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës në kohëzgjatje prej një deri në pesë vjet.

Neni 56-v

(1) Për kundërvajtjet e përcaktuara me këtë ligj, personat të cilët janë të autorizuar për kontroll detyrohen që kryerësit të kundërvajtjes t'i propozojnë procedurë për barazim para se të parashtrijë kërkesë për procedurë për kundërvajtje, në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.

(2) Për kundërvajtjet e përcaktuara me këtë ligj procedurë për kundërvajtje udhëheq dhe sanksion për kundërvajtje shqipton gjykata kompetente."

Neni 4

Dispozitat e këtij ligji nuk kanë të bëjnë me pagesat e taksave administrative dhe gjyqësore nëpërmjet operatorëve mobilë dhe pagesat në shuma të veçanta deri në 300 denarë.

Neni 5

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej 90 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 6

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

3948.

Vрз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ТРГОВСКИТЕ ДРУШТВА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за трговските друштва, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 декември 2012 година.

Бр.07-5265/1
24 декември 2012 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ТРГОВСКИТЕ ДРУШТВА

Член 1

Во Законот за трговските друштва ("Службен весник на Република Македонија" број 28/2004, 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/10, 48/10 и 24/11), во членот 319 став (1) по точката 12 се додава нова точка 13, која гласи:

"13) целокупната документација поврзана со одобрувањето на зделката со заинтересирана страна;"

Точката 13 станува нова точка 14.

Член 2

По членот 460 се додаваат два нови наслови и членови 460-а и 460-б, кои гласат:

"Постапка за одобрување зделка со заинтересирана страна кај акционерско друштво чии хартии од вредност котираат на овластена берза

Член 460-а

(1) Пред донесувањето на одлука за одобрување на зделка со заинтересирана страна донесена од надлежен орган на акционерското друштво чии хартии од вредност котираат на овластена берза, покрај одредбите од членот 460 од овој закон, доколку вредноста на зделката што е предмет на одобрување или кумулативната вредност на меѓусебни поврзани зделки во текот на изминатите 12 месеци од денот на одобрувањето на зделката, надминува 10% од вредноста на активата на друштвото определена врз основа на последните ревидирани годишни финансиски извештаи, е потребно мислење од овластен ревизор кој ги исполнува условите пропишани со Законот за ревизија и Законот за хартии од вредност.

(2) Мислењето од овластениот ревизор се однесува на тоа дали зделката со заинтересирана страна е во согласност со важечките прописи во земјата, дали зделката со заинтересирана страна е фер, односно дали вредноста на зделката е утврдена според пазарните услови, дали постои несразмерност во заемните давања на страните, дали постојат и какви било други факти и околности кои би можеле да претставуваат основ за причинување на штета со препорака до малцинските акционери дали да ја поддржат зделката со заинтересирана страна.

(3) Акционерското друштво од ставот (1) на овој член може да ја реализира зделката со заинтересирана страна само доколку пред одобрувањето на зделката е добиено мислење од овластен ревизор.

(4) Одредбите од овој член нема да се применуваат кога друштвото:

- врши исплата на дивиденда,
- издава хартии од вредност и
- дава финансиски услуги кои спаѓаат во доменот на редовното работење на акционерското друштво (банкарски, услуги во работењето со хартии од вредност, услуги поврзани со осигурувањето и слично) кога истите се регулирани со посебни закони и се под супервизија на надлежен орган.

Поништување на договор со заинтересирана страна

Член 460-б

(1) Акционер во трговско друштво со право на глас, доколку смета дека друштвото е оштетено поради постоење на очигледен несразмер меѓу заемните давања и сторувања кои произлегуваат од договор склучен меѓу заинтересирани страни, кој договор истовремено е нефер, односно вредноста на зделката не е утврдена според пазарните услови може да поднесе тужба до надлежен суд за поништување на договорот.

(2) Тужбата од ставот (1) на овој член може да се поднесе во рок од една година од денот на создавањето за постоењето на таквиот договор, но не повеќе од три години од денот на неговото одобрување согласно со одредбите од овој закон.

(3) Ако судот го поништи договорот од ставот (1) на овој член, заинтересираната страна која стекнала корист од ваквиот договор е должна на друштвото да му ја надомести обичната штета и испуштената корист (која ја опфаќа и добивката остварена од реализираната трансакција).

(4) Висината на надоместот на штетата се определува според цените во времето на донесувањето на судската одлука, освен ако со закон поинаку не е определено.

(5) При определување на висината на штетата од ставот (3) на овој член предвид се зема и вредноста на добивката остварена од реализацијата на поништениот договор.

(6) Надоместувањето на штетата е во корист на друштвото.

(7) Одредбите од овој член соодветно се применуваат и на содружник, односно на содружниците чиишто влогови заедно сочинуваат најмалку една десетина од основната главнина на друштвото.

(8) За сите останати прашања, коишто не се уредени со одредбите на овој член, соодветно се применуваат прописите од областа на облигационите односи со кои се уредуваат прекумерното оштетување и рушливоста на договорите, воопшто.“

Член 3

Во членот 476 по ставот (6) се додава нов став (7), кој гласи:

„(7) Годишната сметка и финансиските извештаи ги потпишува сметководителот, односно овластениот сметководител кој ги составил, при што го наведува датумот на нивното составување и потпишување и регистарскиот број под кој е евидентиран во Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија.“

Ставот (7) кој станува став (8) се менува и гласи:

„(8) По потпишување на годишната сметка и финансиските извештаи од страна на лицето од ставот (7) на овој член, истите ги потпишува законскиот застапник на трговецот.“

Ставот (8) станува став (9).

Член 4

Во членот 477 ставот (5) се менува и гласи:

„Трговци поединци и трговски друштва кои не вршеле никаква трговска дејност, односно дејност која според природата и обемот на дејствување може да се смета за трговска во претходната година за која согласно со овој закон требало да поднесат годишна сметка и финансиски извештаи се должни да достават писмено известување до Централниот регистар на Република Македонија дека не биле активни, најдоцна до последниот ден од истекот на законскиот рок за кој се поднесуваат годишните сметки согласно со одредбите од овој закон.“

По ставот (5) се додаваат два нови става (6) и (7), кои гласат:

„(6) Над субјектите од ставот (5) на овој член кои не поднеле годишна сметка и финансиски извештаи или не доставиле писмено известување до Централниот регистар на Република Македонија согласно со ставот (5) на овој член, се спроведува постапка на утврдување на неактивен субјект согласно со членот 477-а од овој закон.“

(7) Централниот регистар на Република Македонија ги брише од регистар субјектите од ставот (5) на овој член и оние за кои е утврдено дека три години по ред

се неактивни субјекти согласно со ставот (6) на овој член во постапка на бришење на неактивни субјекти согласно со одредбите од овој закон.“

Ставот (6) станува став (8).

Член 5

По членот 477 се додава нов наслов и нов член 477-а, кои гласат:

„Постапка на утврдување на статус на неактивен субјект

Член 477-а

(1) Централниот регистар на Република Македонија прибележува во својата евиденција дека над субјектот се води постапка на утврдување на статус на неактивен субјект и електронски ја известува Управата за јавни приходи за секој субјект за кој утврдил дека ги исполнува условите од членот 477 став (6) од овој закон.

(2) Управата за јавни приходи поведува постапка на утврдување на статус неактивен субјект за субјектите од членот 477 ставови (5) и (6) од овој закон за кои била електронски известена согласно со ставот (1) на овој член. Во постапката, Управата за јавни приходи утврдува дали во периодот за кој не била поднесена годишна сметка и финансиски извештаи субјектот:

- реализирал трансакции по кој било основ преку трансакциската сметка отворена кај носител на платен промет (вклучително и ако е остварен само прилив на средства) или

- на друг начин располагал со своите средства и имот што Управата за јавни приходи го утврдила при вршење на работите од нејзиниот делокруг на надлежност.

(3) Во случај кога кај субјектот како должник постои одлив на средства или пренос на имот по основ на присилна наплата, односно извршување истото не може да се третира како активност на субјектот во постапката на утврдување на статус на неактивен субјект.

(4) Управата за јавни приходи донесува решение за утврдување на статус на неактивен субјект доколку кај субјектот над кој спровела постапка согласно со ставот (2) на овој член утврди дека не се исполнети условите определени во ставот (2) на овој член. Управата за јавни приходи електронски веднаш го известува Централниот регистар на Република Македонија дека на друштвото му е определен статус на неактивен субјект, заради негово евидентирање.“

Член 6

Во членот 485 став (1) процентот “15%“ се заменува со процентот “5%“, а зборовите: “една петтина“ се заменуваат со зборовите: “една десетина“.

Член 7

По членот 552 се додава нов наслов и нов член 552-а, кои гласат:

„Постапка на бришење на неактивни субјекти од надлежен регистар

Член 552-а

(1) Централниот регистар на Република Македонија по настапувањето на условите за бришење на неактивен субјект за истиот објавува на својата веб страница соопштение во кое се наведува дека субјектот не е активен три години по ред, заради што ќе се спроведе постапка на негово бришење. Истовремено се повикуваат законските застапници, односно лицата и органите овластени за управување, застапување и надзор на субјектот, како и доверителите (овластени подносител) во рок од 30 дена од денот на објавувањето на сооп-

штението да поднесат предлози за стечај согласно со Законот за стечај или предлози за ликвидација согласно со одредбите од овој закон и за тоа писмено да го известат Централниот регистар на Република Македонија.

(2) Доколку во рокот определен во ставот (1) на овој член Централниот регистар на Република Македонија не добие известување за поднесен предлог за ликвидација, односно предлог за отворање стечајна постапка од страна на овластен подносител, го брише субјектот и бришењето го објавува на својата веб страница, а кога се работи за трговски друштва, во објавата се повикуваат и содружниците, односно акционерите на неактивните друштва да го распределат имотот на друштвото меѓу себе согласно со членот 546 став (2) од овој закон.

(3) Доколку Централниот регистар на Република Македонија во рок од 60 дена од денот кога го објавил известувањето од ставот (1) на овој член не добие решение за отворање стечајна постапка, односно не е отворена постапка за ликвидација согласно со одредбите од овој закон, Централниот регистар на Република Македонија го брише субјектот и бришењето го објавува на својата веб страница. Во случај кога се работи за бришани неактивни трговски друштва во објавата се повикуваат и содружниците, односно акционерите на неактивните друштва да го распределат имотот на друштвото меѓу себе согласно со членот 546 став (2) од овој закон.

(4) Доколку во рок од една година од денот на бришењето на неактивното друштво од трговскиот регистар не дојде до распределба на имотот на друштвото, односно во случај кога се работи за новопронајден имот во рок од една година од моментот на пронаоѓањето на таквиот имот, истиот се евидентира како имот во сопственост на Република Македонија согласно со закон.

(5) Централниот регистар на Република Македонија секој месец на својата веб страница објавува преглед во електронска форма на неактивни субјекти кои се избришани во текот на претходниот месец согласно со кој надлежните органи и институциите постапуваат во рамките на нивните надлежности.“

Член 8

Трговците поединци и трговските друштва кои се водат како блокирани во Управата за јавни приходи се бришат од соодветниот регистар на начин и под услови определени со овој член со исклучок на друштвата од посебен економски интерес за Република Македонија.

Во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон Управата за јавни приходи на Централниот регистар на Република Македонија електронски му доставува преглед на блокирани трговци поединци и блокирани трговски друштва. Централниот регистар на Република Македонија ќе креира посебен регистар на блокирани субјекти во кои ги внесува блокираните трговци поединци и блокираните трговски друштва содржани во прегледот добиен од Управата за јавни приходи.

По спроведувањето на дејствието од ставот 2 на овој член од страна на Управата за јавни приходи Централниот регистар на Република Македонија, во рок од осум дена, објавува соопштение на својата веб страница со кое ги повикува сите доверители и лицата и органите овластени за управување, застапување и надзор на блокираните трговци поединци и блокираните трговски друштва во рок од 30 дена од денот на објавата на соопштението да поднесат предлози за стечај над истите согласно со Законот за стечај и за истото писмено да го известат Централниот регистар на Република Македонија и истовремено ќе објави преглед со називите на сите блокирани трговци поединци и блокирани трговски друштва.

Доколку во рок од 30 дена од денот кога го објавил соопштението од ставот 3 на овој член не добие писмено известување за поднесен предлог за отворање стечајна постапка над блокираниот трговец поединец, односно блокираното трговско друштво, Централниот регистар на Република Македонија ќе го избрише од својата евиденција и тоа го објавува на својата веб страница.

Доколку во рок од 60 дена од истекот на рокот од ставот 3 на овој член не добие решение за отворање стечајна постапка, Централниот регистар на Република Македонија го брише блокираниот трговец поединец, односно блокираното трговско друштво од посебниот регистар определен во ставот 2 на овој член и тоа го објавува на својата веб страница. Во објавата се повикуваат содружниците, односно акционерите на блокираните трговци поединци и трговски друштва да го распределат имотот на друштвото меѓу себе согласно со членот 546 став (2) од овој закон.

Ако во рок од една година од денот на бришењето на блокираниот субјект не дојде до распределба на имотот на друштвото, односно во случај кога се работи за новопронајден имот во рок од една година од моментот на пронаоѓање на таквиот имот, истиот се евидентира како имот во сопственост на Република Македонија согласно со закон.

Член 9

Во членот 597 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

“(2) При вршењето на надзор Државниот пазарен инспекторат поднесува барање за поведување на прекршочна постапка, доколку е сторен прекршок во врска со одредбите од членовите 61 став (3) и 182 став (4) од овој закон.“

Член 10

По членот 605-а се додаваат два нови члена 605-б и 605-в, кои гласат:

“Член 605-б

(1) Глоба во износ од 2.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе им се изрече на членовите на органите на управување на друштвото кои гласале за одобрување на зделка со заинтересирана страна, спротивно на одредбите од членот 460-а став (1) од овој закон.

(2) Комисијата за хартии од вредност може да поднесува барање за поведување на прекршочна постапка за прекршоците од овој член.

Член 605-в

(1) Глоба во износ од 2.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на акционерското друштво кое реализирало зделка со заинтересирана страна пред да добие мислење од овластен ревизор за истото спротивно на одредбите од членот 460-а став (3) од овој закон.

(2) Комисијата за хартии од вредност може да поднесува барање за поведување на прекршочна постапка за прекршокот од овој член.“

Член 11

Друштвата, односно субјектите на упис кои до денот на влегувањето во сила на овој закон во Централниот регистар на Република Македонија имаат статус на „неактивен“ поради тоа што не ја потврдиле идентичноста на податоците пренесени од хартиена во електронска форма на единствениот трговски регистар согласно со членот 67 од Законот за едношалтерскиот систем и за водење на трговскиот регистар и регистарот на други правни лица, Централниот регистар на Република Македонија ќе ги избрише од регистарот на начин како што е пропишано со членот 552-а од овој закон.

Член 12

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за трговските друштва („Службен весник на Република Македонија“ број 87/2008), членот 34 се брише.

Член 13

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да изготви прецисен текст на Законот за трговските друштва.

Член 14

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 1 јануари 2013 година, освен одредбите од членот 3 кои ќе започнат да се применуваат од 16 март 2013 година.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SHOQËRI TREGTARE

Neni 1

Në Ligjin për shoqëri tregtare („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 28/2004, 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/10, 48/10 dhe 24/11), në nenin 319 paragrafi (1) pas pikës 12 shtohet pikë e re 13, si vijon:

"13) dokumentacionin e plotë lidhur me miratimit e transaksionit me palën e interesuar;"

Pika 13 bëhet pikë e re 14.

Neni 2

Pas nenit 460 shtohen dy tituj të rinj dhe dy nene të reja 460-a dhe 460-b, si vijojnë:

"Procedura për miratimin e transaksionit me palën e interesuar te shoqëria aksionare letrat me vlerë të së cilës kuotojnë në bursën e autorizuar

Neni 460-a

(1) Para miratimit të vendimit për miratimin e transaksionit me palën e interesuar, të miratuar nga organi kompetent i shoqërisë aksionare letrat me vlerë të së cilës kuotojnë në bursë të autorizuar, krahas dispozitave të nenit 460 të këtij ligji, nëse vlera e transaksionit që është lëndë e miratimit ose vlera kumulative e transaksioneve të lidhura ndërmjet veti gjatë 12 muajve të kaluar nga dita e miratimit të transaksionit e tejkalon 10% të vlerës së aktivitetit të shoqërisë të përcaktuar në bazë të raporteve të fundit të reviduara financiare vjetore, nevojitet mendim nga revizori i autorizuar që i plotëson kushtet e përcaktuara me Ligjin për revizion dhe Ligjin për letra me vlerë.

(2) Mendimi i revizorit të autorizuar ka të bëjë me atë nëse transaksioni me palën e interesuar është në përputhje me rregullat e vendit në fuqi, nëse transaksioni me palën e interesuar është i drejtë, përkatësisht nëse vlera e transaksionit është përcaktuar sipas kushteve të tregut, nëse ekziston disproporcion në detyrimet e përbashkëta të palëve, nëse ekzistojnë edhe çfarëdo qoftë fakte dhe rrethana tjera që do të mund të paraqesin bazë për shkaktim të dëmit me rekomandim te aksionarët pakicë nëse duhet ta mbështesin transaksionin me palën e interesuar.

(3) Shoqëria aksionare nga paragrafi (1) i këtij neni, mund ta realizojë transaksionin me palën e interesuar vetëm nëse para miratimit të transaksionit është marrë mendim nga revizori i autorizuar.

(4) Dispozitat e këtij neni nuk do të zbatohen kur shoqëria:

- kryen pagesë të dividendit,
- lëshon letra me vlerë dhe
- ofron shërbime financiare që bëjnë pjesë në domenin e punës së rregullt të shoqërisë aksionare (shërbime bankare, shërbime në punën me letra me vlerë, shërbime të

lidhura me sigurimin e ngjashëm) kur të njëjtat janë të rregulluara me ligje të veçanta dhe janë nën supervizion të organit kompetent.

Shfuqizimi i marrëveshjes me palën e interesuar

Neni 460-b

(1) Aksionari i shoqërisë tregtare me të drejtë vote, nëse konsideron se shoqëria është dëmtuar për shkak të ekzistimit të disproporcionit evident ndërmjet detyrimeve të përbashkëta dhe kostove që dalin nga marrëveshja e lidhur ndërmjet palëve të interesuara, marrëveshje e cila njëkohësisht nuk është e drejtë, përkatësisht vlera e transaksionit nuk është përcaktuar sipas kushteve të tregut, mund të ngrejë padi te gjykata kompetente për shfuqizimin e marrëveshjes.

(2) Padia nga paragrafi (1) i këtij neni, mund të parashtrohet në afat prej një viti nga dita njoftimit për ekzistimin e marrëveshjes së tillë, por jo më tepër se tre vjet nga dita e miratimit të saj në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(3) Nëse gjykata e shfuqizon marrëveshjen nga paragrafi (1) i këtij neni, pala e interesuar që ka përfituar nga marrëveshja e kështillë, detyrohet që shoqërisë t'ia kompensojë dëmin e thjeshtë dobinë e lëshuar (që e përfshin edhe fitimin e realizuar nga transaksioni i realizuar).

(4) Lartësia e kompensimit të dëmit përcaktohet sipas çmimeve në kohën e miratimit të vendimit gjyqësor, përveç nëse me ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

(5) Gjatë përcaktimit të lartësisë së dëmit nga paragrafi (3) i këtij neni merret parasysh edhe vlera e dobisë së fituar nga realizimi i marrëveshjes së shfuqizuar.

(6) Kompensimi i dëmit është në dobi të shoqërisë.

(7) Dispozitat e këtij neni në mënyrë përkatëse zbatohen edhe për bashkëpronarin, përkatësisht bashkëpronarët investimet e të cilëve bashkërisht e përbëjnë së paku një të dhjetën e kryegjësë themelore të shoqërisë.

(8) Për tërë çështjet tjera që nuk janë të rregulluara me dispozitat e këtij neni, në mënyrë përkatëse zbatohen rregullat nga sfera e marrëdhënieve obliguese me të cilat rregullohen dëmi tejmasë dhe prishja e marrëveshjeve, në përgjithësi."

Neni 3

Në nenin 476 pas paragrafit (6) shtohet paragraf i ri (7), si vijon:

"(7) Llogarinë vjetore dhe raportet financiare i nënshkruan kontabilisti, përkatësisht kontabilisti që i ka përpiluar, me ç'rast e shënon datën e përpilimit të tyre dhe nënshkrimin dhe numrin e regjistrimit me të cilin është evidentuar në Institutin e kontabilistëve dhe kontabilistëve të autorizuar të Republikës së Maqedonisë."

Paragrafi (7) i cili bëhet paragraf (8), ndryshohet si vijon:

"(8) Pas nënshkrimit të llogarisë vjetore dhe raporteve financiare nga personi nga paragrafi (7) i këtij neni, ato i nënshkruan përfaqësuesi ligjor i tregtarit."

Paragrafi (8) bëhet paragraf (9).

Neni 4

Në nenin 477 paragrafi (5) ndryshohet si vijon:

"Tregtarët individë dhe shoqëritë tregtare që nuk kanë kryer kurrfarë veprimtarie tregtare, përkatësisht veprimtari e cila sipas natyrës dhe vëllimit të veprimit mund të konsiderohet si tregtare në vitin paraprak, për të cilën në pajtim me ligjin është dashur të paraqesin llogari vjetore dhe raporte financiare, detyrohen të dorëzojnë njoftim me shkrim te Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë se nuk kanë qenë aktive më së voni deri ditën e fundit nga skadimi i afatit ligjor në të cilin paraqiten llogaritë vjetore në pajtim me dispozitat e këtij ligji".

Pas paragrafit (5) shtohen dy paragraf të rinj (6) dhe (7), si vijojnë:

"(6) Ndaj subjekteve nga paragrafi (5) i këtij neni, që nuk kanë paraqitur llogari vjetore dhe raporte financiare ose nuk kanë dorëzuar njoftim me shkrim te Regjistrin Qendror i Republikës së Maqedonisë në pajtim me paragrafin (5) të këtij neni, zbatohet procedurë e përcaktimit të subjektit joaktiv në pajtim me nenin 477-a të këtij ligji.

(7) Regjistrin Qendror i Republikës së Maqedonisë i shlyen nga regjistri subjektet nga paragrafi (5) i këtij neni, dhe ato për të cilat është konstatuar se tre vjet me radhë janë subjekte joaktive në pajtim me paragrafin (6) të këtij neni në procedurë për shlyerjen e subjekteve joaktive në pajtim me dispozitat e këtij ligji."

Paragrafi (6) bëhet paragraf (8).

Neni 5

Pas nenit 477 shtohet titull i ri dhe nen i ri 477-a, si vijojnë:

"Procedura e përcaktimit të statusit të subjektit joaktiv

Neni 477-a

(1) Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë shënon në evidencën e vet se ndaj subjektit udhëhiqet procedurë e përcaktimit të statusit të subjektit joaktiv dhe në mënyrë elektronike e njofton Drejtorinë e të Hyrave Publike për çdo subjekt për të cilin ka konstatuar se i plotëson kushtet nga neni 477 paragrafi (6) i këtij ligji.

(2) Drejtoria e të Hyrave Publike ngre procedurë për përcaktimin e statusit të subjektit joaktiv për subjektet nga neni 477 paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji, për të cilat është njoftuar në mënyrë elektronike në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni. Në procedurë, Drejtoria e të Hyrave Publike përcakton nëse në periudhën për të cilën nuk është parashtruar llogari vjetore dhe raporte financiare, subjekti:

- ka realizuar transaksione në çfarëdo baze përmes llogarisë së transaksionit të hapur te bartësi i qarkullimit pagesor (duke përfshirë edhe nëse janë realizuar vetëm hyrje të mjeteve) ose

- në mënyrë tjetër ka disponuar me mjetet dhe pronën e vet që Drejtoria e të Hyrave Publike e ka konstatuar gjatë kryerjes së punëve të fushëveprimit të kompetencave të veta.

(3) Në rast kur te subjekti si debitor ekziston derdhje e mjeteve ose transfer i pronës në bazë të arkëtimit të detyrueshëm, përkatësisht përbarimit, kjo nuk mund të trajtohet si aktivitet i subjektit në procedurën e përcaktimit të statusit të subjektit joaktiv.

(4) Drejtoria e të Hyrave Publike miraton aktvendim për përcaktimin e statusit të subjektit joaktiv, nëse te subjekti ndaj të cilit është zbatuar procedura në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni, konstaton se nuk është plotësuar një nga kushtet e përcaktuara në paragrafin (2) të këtij neni. Drejtoria e të Hyrave Publike në mënyrë elektronike menjëherë e njofton Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë se shoqërisë i është përcaktuar statusi i subjektit joaktiv, për evidentimin e saj."

Neni 6

Në nenin 485 paragrafi (1) numri "15%" zëvendësohet me përqindjen "5%" ndërsa fjalët: " një të pestën" zëvendësohen me fjalët: "një të dhjetën".

Neni 7

Pas nenit 552 shtohet titull i ri dhe nen i ri 552-a, si vijojnë:

"Procedura e shlyerjes së subjekteve joaktive nga regjistri kompetent

Neni 552-a

(1) Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë pas krijimit të kushteve për shlyerje të subjektit joaktiv për të njëjtin në ueb faqen e vet shpall njoftim në të cilin njofton

se subjekti nuk është aktiv tre vjet me radhë, për ç'arsye do të zbatohet procedurë për shlyerjen e tij. Njëkohësisht ftohen përfaqësuesit ligjorë përkatësisht personat dhe organet e autorizuar për menaxhim, përfaqësim dhe mbikëqyrje të subjektit, si dhe kreditorët (parashtrues të autorizuar) që në afat prej 30 ditësh nga dita e publikimit të njoftimit të paraqesin propozime për falimentim në pajtim me Ligjin për falimentim ose propozime për likuidim në pajtim me dispozitat e këtij ligji dhe për këtë me shkrim ta njoftojnë Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë.

(2) Nëse në afatin e përcaktuar në paragrafin (1) i këtij neni, Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë nuk merr njoftim për propozimin e paraqitur për likuidim, përkatësisht propozim për hapjen e procedurës falimentuese nga parashtruesi i autorizuar, e shlyen subjektin dhe shlyerjen e shpall në ueb faqen e vet e kur bëhet fjalë për shoqëri tregtare, në shpallje ftohen edhe bashkëpronarët, përkatësisht aksionarët e shoqërive joaktive që ta ndajnë pronën e shoqërisë ndërmjet veti në pajtim me nenin 546 paragrafi (2) të këtij ligji.

(3) Nëse Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë në afat prej 60 ditësh nga dita kur e ka publikuar njoftimin nga paragrafi (1) i këtij neni nuk merr aktvendim për hapjen e procedurës për falimentim, përkatësisht nuk është hapur procedurë për likuidim në pajtim me dispozitat e këtij ligji, Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë e shlyen subjektin dhe shlyerjen e publikon në ueb faqen e vet. Në rast kur bëhet fjalë për shoqëri tregtare joaktive të shlyera, në shpalljen ftohen edhe bashkëpronarët, përkatësisht aksionarët e shoqërive joaktive që ta ndajnë pronën e shoqërisë ndërmjet veti në pajtim me nenin 546 paragrafi (2) të këtij ligji.

(4) Nëse në afat prej një viti nga dita e shlyerjes së shoqërisë joaktive nga regjistri tregtar nuk ndodh ndarja e pronës së shoqërisë, përkatësisht në rast se bëhet fjalë për pronë të re të gjetur në afat prej një viti nga momenti i gjetjes së pronës së tillë, ajo evidentohet si pronë në pronësi të Republikës së Maqedonisë në pajtim me ligjin.

(5) Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë çdo muaj në ueb faqen e vet publikon pasqyrë në formë elektronike të subjekteve joaktive që janë shlyer gjatë muajit paraprak sipas së cilës kompetente dhe institucionet organet veprojnë në kuadër të kompetencave të tyre."

Neni 8

Tregtarët – individë dhe shoqëritë tregtare që udhëhiqen si të bllokuara në Drejtorinë e Hyrave Publike shlyhen nga regjistri përkatës në mënyrë dhe kushte të përcaktuara me këtë nen me përjashtim të shoqërive me interes të veçantë ekonomik për Republikën e Maqedonisë.

Në afat prej 30 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, Drejtoria e të Hyrave Publike, Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë në formë elektronike i dorëzon pasqyrë të tregtarëve individë të bllokuar dhe shoqërive tregtare të bllokuara. Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë do të krijojë regjistër të veçantë të subjekteve të bllokuara në të cilin i fut tregtarët individë të bllokuar dhe shoqëritë tregtare të bllokuara të përmbajtura në pasqyrën e marrë nga Drejtoria e të Hyrave Publike.

Pas zbatimit të veprimit nga paragrafi 2 i këtij neni, nga Drejtoria e të Hyrave Publike, Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë në afat prej tetë ditësh publikon njoftim në ueb faqen e vet, me të cilin i fton të gjithë kreditorët dhe personat dhe organet e autorizuar për menaxhim, përfaqësim dhe mbikëqyrje të tregtarëve individë të bllokuar dhe shoqërive tregtare të bllokuara, që në afat prej 30 ditësh nga dita e publikimit të njoftimit të paraqesin propozime për falimentim të tyre në pajtim me Ligjin për falimentim dhe për këtë me shkrim ta njoftojnë Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë dhe njëkohësisht do të publikojë pasqyrë me emrat e të gjithë tregtarëve individë të bllokuar dhe shoqërive tregtare të bllokuara.

Nëse në afat prej 30 ditësh nga dita kur e ka publikuar njoftimin nga paragrafi 3 i këtij neni nuk merr njoftim me shkrim për propozimin e parashtruar për hapjen e procedurës falimentuese ndaj tregtarit individ të bllokuar, përkatësisht shoqërisë tregtare të bllokuar, Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë do ta shlyejë nga evidenca e vet dhe këtë e publikon në ueb faqen e vet.

Nëse në afat prej 60 ditësh nga dita e skadimit të afatit nga paragrafi 3 i këtij neni nuk merr aktvendim për hapjen e procedurës falimentuese, Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë e shlyen tregtarin individ të bllokuar, përkatësisht shoqërinë tregtare të bllokuar nga regjistri i veçantë i përcaktuar me paragrafin 2 të këtij neni dhe këtë e shpall në ueb faqen e vet. Në shpallje ftohen bashkëpronarët, përkatësisht aksionarët e tregtarëve individë dhe shoqërive tregtare të bllokuara që ta ndajnë pronën e shoqërisë ndërmjet veti në pajtim me nenin 546 paragrafi (2) të këtij ligji.

Nëse në afat prej një viti nga dita e shlyerjes së subjektit të bllokuar nuk ndodh ndarja e pronës së shoqërisë, përkatësisht në rast se bëhet fjalë për pronë të re të gjetur në afat prej një viti nga momenti i gjetjes së pronës së tillë, ajo evidentohet si pronë në pronësi të Republikës së Maqedonisë në pajtim me ligjin.

Neni 9

Në nenin 597 pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2), si vijon:

"(2) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes Inspektorati Shtetëror i Tregut paraqet kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse nëse është kryer kundërvajtje lidhur me dispozitat e neneve 61 paragrafi (3) dhe 182 paragrafi (4) të këtij ligji."

Neni 10

Pas nenit 605-a shtohen dy nene të reja 605-b dhe 605-v, si vijojnë:

"Neni 605-b

(1) Gjohë në shumë prej 2 500 deri në 5 000 euro do t'u shqiptohet anëtarëve të organeve të menaxhimit të shoqërisë që kanë votuar për miratimin e transaksionit me palën e interesuar, në kundërshtim me dispozitat e neneve 460-a paragrafi (1) të këtij ligji.

(2) Komisioni i letrave me vlerë mund të paraqesë kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse për kundërvajtjet nga ky nen.

Neni 605-v

(1) Gjohë në shumë prej 2 500 deri në 5 000 euro do t'i shqiptohet shoqërisë aksionare që ka realizuar transaksion me palën e interesuar para se të marrë mendim nga revizori i autorizuar për të këtë, në kundërshtim me dispozitat e nenit 460-a paragrafi (3) të këtij ligji.

(2) Komisioni për letra me vlerë mund të paraqesë kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje nga ky nen."

Neni 11

Shoqëritë, përkatësisht subjektet e regjistrimit të cilat deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë kanë status "joaktiv" për shkak se nuk e kanë konfirmuar autenticitetin e të dhënave të bartura nga forma në letër në formë elektronike në regjistrin unik tregtar në pajtim me nenin 67 të Ligjit për sistem njësportel dhe për mbajtjen e regjistrit tregtar dhe regjistrit të personave tjerë juridikë, Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë do t'i shlyejë nga regjistri në pajtim me mënyrën siç është përcaktuar me nenin 552-a të këtij ligji.

Neni 12

Në Ligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për shoqëri tregtare („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” 87/2008), neni 34 shlyhet.

Neni 13

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përpilojë tekst të spastruar të Ligjit për shoqëri tregtare.

Neni 14

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë”, ndërsa do të fillojë të zbatohet nga 1 janari 2013, përveç dispozitave të nenit 3 që do të fillojnë të zbatohen nga 16 marsi 2013.

3949.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 декември 2012 година.

Бр. 07-5269/1
24 декември 2012 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗА К О Н

ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Во Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија” број 98/12), во членот 50 став (4) по зборовите: „се стекнал со“ се додава зборот „средна“, а по зборовите: „навршување на“ се додава бројот „20“.

Член 2

По членот 247 се додава нов член 247-а, кој гласи:

„Член 247-а

(1) Покрај усогласувањето на пензиите утврдено во членот 37 од овој закон, во 2013 година сите видови на пензии согласно со овој закон дополнително се усогласуваат.

(2) Дополнителното усогласување од ставот (1) на овој член се врши откако вкупниот износ за исплатата на пензиите за февруари 2013 година, пресметан пред усогласувањето од членот 37 од овој закон, ќе се зголеми за 5% и ќе се подели со вкупниот број на корисници на пензија кои пензијата ја оствариле заклучно со февруари 2013 година.“

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”, освен членот 2 кој ќе започне да се применува од 1 март 2013 година.

L I G J
PËR PLOTESIMIN E LIGJIT PËR SIGURIM PEN
SIONAL DHE INVALIDOR**Neni 1**

Në Ligjin për sigurim pensional dhe invalidor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numer 98/12), në nenin 50 paragrafi (4) pas fjaleve: "ka marre" shtohen fjalët: "të mesem", ndërsa pas fjaleve: "mbushjes së" shtohet numri "20".

Neni 2

Pas nenit 247 shtohet nen i ri 247-a, si vijon:

"247-a

(1) Krahës harmonizimit të pensioneve të percaktuar në nenin 37 të këtij ligji, në vitin 2013 të gjitha llojet e pensioneve në pajtim me kete ligj harmonizohen në menyre plotësuese.

(2) Harmonizimi plotësues nga paragrafi (1) i këtij neni kryhet pasi që shuma e përgjithshme për pagese të pensioneve për muajin shkurt 2013, e llogaritur para harmonizimit sipas nenit 37 të këtij ligji, do të rritet për 5% dhe do të pjesëtohet me numrin e përgjithshëm të shfrytëzuesve të pensionit, të cilët pensionin e kanë realizuar perfundimisht me muajin shkurt 2013."

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tete nga dita e botimit në "Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", përveç nenit 2 që do të fillojë të zbatohet nga 1 marsi 2013.

3950.

Prëz основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

U K A Z**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за социјалната заштита, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 декември 2012 година.

Бр. 07-5270/1 Претседател
24 декември 2012 година на Република Македонија,
Скопје **Горге Иванов, с.р.**

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА****Член 1**

Во Законот за социјалната заштита („Службен весник на Република Македонија” број 79/2009, 36/11 и 51/11), во членот 10 став 1 алинеја 2 сврзникот „и“ се заменува со запирка и се додава нова алинеја 3, која гласи:

„- мерки за вработување на лица кои до 18-годишна возраст имале статус на дете без родители и без родителска грижа.“

Член 2

Во членот 47 став 1 износот „2.140“ се заменува со износот „2.334“.

Во ставот 3 точката се брише и се додаваат зборовите: „и претставува основица за висината за социјална парична помош за наредната година.“

По ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„Во случај кога порастот на трошоците на живот за претходната година се со негативен предзнак, не се врши усогласување на основицата.“

Ставот 4 станува став 5.

Ставот 5 се брише.

Член 3

Во членот 61 алинејата 1 се менува и гласи:

„- за носителот на правото 3.502 денари.“

По ставот 1 се додаваат два нови става 2 и 3, кои гласат:

„Висината на правото од ставот 1 алинеја 1 на овој член се усогласува со порастот на трошоците на живот за претходната година, објавени од Државниот завод за статистика, во јануари за тековната година и претставува висина на правото на постојана парична помош за носителот за наредната година.“

Во случај кога порастот на трошоците на живот за претходната година се со негативен предзнак, не се врши усогласување на висината на постојаната парична помош.“

Член 4

Во членот 84-а по ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„Министерот поблиску го уредува начинот за остварување на правото на мобилност или слепило, потребната документација, составот на првостепената и второстепената комисија за давање на наод и мислење за потребата за остварување на ова право, формата и содржината на наодот и мислењето и водењето на евиденција за издадените наоди.“

Член 5

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, освен одредбите од членовите 2 и 3 кои ќе се применуваат од 1 март 2013 година.

L I G J**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN E LIGJIT PËR MBROJTJE SOCIALE****Neni 1**

Në Ligjin për mbrojtje sociale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numer 79/2009, 36/11 dhe 51/11), në nenin 10 paragrafi 1 alineja 2 lidheza "dhe" zevendesohet me presje dhe shtohet alineja e re 3, si vijon:

" - masave për punesimin e personave të cilet deri në moshën 18 vjeçare kanë pasur status të femijes pa prinder dhe pa perkujdesje prinderore,".

Neni 2

Në nenin 47 paragrafi 1 shuma "2 140" zevendesohet me shumen "2 334".

Në paragrafin 3 pika shlyhet dhe shtohen fjalët: "dhe paraqet baze për shumen e ndihmes sociale në para për vitin e ardhshëm."

Pas paragrafit 3 shtohet paragrafi i ri 4, si vijon:

"Në rast kur rritja e shpenzimeve për jetese për vitin paraprak janë me parashenje negative, nuk behet harmonizimi i bazës."

Paragrafi 4 behet paragraf 5.

Paragrafi 5 shlyhet.

Neni 3

Në nenin 61 alineja 1 ndryshohet si vijon:
"- për bartesin e të drejtes 3 502 denare,".

Pas paragrafit 1 shtohen dy paragrafe të rinj 2 dhe 3, si vijojne:

"Shuma e të drejtes nga paragrafi 1 alineja 1 të ketij neni, harmonizohet me rritjen e shpenzimeve për jetese për vitin paraprak, të shpallura nga Enti Shtetëror i Statistikës, në janar për vitin rrjedhes dhe paraqet shume të së drejtes së ndihmes së perhershme në para për bartesin për vitin e ardhshem.

Ne rast kur rritja e shpenzimeve për jetese për vitin paraprak janë me parashenje negative, nuk behet harmonizimi i shumës së ndihmes së perhershme në para."

Neni 4

Në nenin 84-a pas paragrafit 3 shtohet paragrafi i ri 4, si vijon:

"Ministri më afersisht i rregullon menyren për realizimin e të drejtes për verberin dhe mobilitet, dokumentacionin e nevojshem, perberjen e komisionit të shkalles së pare dhe të shkalles së dyte për dhenien e konstatimit dhe mendimit për të drejten e realizimit të kesaj të drejte, formen dhe permbajtjen e konstatimit dhe mendimit dhe mbajtjen e evidences për konstatimet e dhena."

Neni 5

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tete nga dita e botimit në „Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonise“, pervec dispozitave të neneve 2 dhe 3 që do të zbatohen nga 1 marsi 2013.

3951.

Врз основа на членот 68 став 1 алинеја 14 од Уставот на Република Македонија, Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 24 декември 2012 година, донесе

О Д Л У К А

**ЗА ИЗБОР НА СУДИЈА НА УСТАВНИОТ СУД
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

I. За судија на Уставниот суд на Република Македонија е избран:

- Јован Јосифовски, дипломиран правник од Скопје.

II. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а мандатот на избраниот судија на Уставниот суд на Република Македонија почнува да тече од 14 јануари 2013 година.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 07-5244/1 Претседател на Собранието
24 декември 2012 година на Република Македонија,
Скопје **Трајко Вељаноски, с.р.**

3952.

Врз основа на членот 16 став 2 од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 16/11 и 136/11), Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 24 декември 2012 година, донесе

О Д Л У К А

**ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕН НА РЕГУЛАТОРНАТА
КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

1. За член на Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија се именува м-р Куштрим Рамадани, дипломиран машински инженер.

2. Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 07-5245/1 Претседател
24 декември 2012 година на Собранието на Република
Скопје Македонија,
 Трајко Вељаноски, с.р.

3953.

Врз основа на членот 41 ставови (1) и (2) од Законот за јавното обвинителство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 150/2007 и 111/2008), Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 24 декември 2012 година, донесе

О Д Л У К А

**ЗА ОГЛАСУВАЊЕ НА ИМЕНУВАЊЕ НА ЈАВЕН
ОБВИНИТЕЛ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

1. Собранието на Република Македонија огласува дека ќе врши именување на јавен обвинител на Република Македонија.

2. Заинтересираните кандидати кои ги исполнуваат условите предвидени во членот 44 ставови (1) и (2) од Законот за Јавното обвинителство (да е државјанин на Република Македонија, активно да го владее македонскиот јазик, да е работоспособен и да има општа здравствена способност, да има стекнато универзитетска диплома за дипломиран правник во Република Македонија или нострифицирана диплома од странство, да има положено правосуден испит во Република Македонија и да има работно искуство од најмалку осум години со потврдени резултати на правни работи по положениот правосуден испит, или редовен или вонреден универзитетски професор кој предавал повеќе од десет години правен предмет од правосудната практика), пријавите со потребните документи да се поднесат до Собранието на Република Македонија, во рок од 15 дена од денот на објавувањето на Одлуката во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“ и во весниците „Дневник“, „Вечер“ и „Лајм“.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 07-5246/1 Претседател
24 декември 2012 година на Собранието на Република
Скопје Македонија,
 Трајко Вељаноски, с.р.

3954.

Врз основа на членот 76 став 1 од Уставот на Република Македонија, членовите 118 став 5 и 119 став 1 од Деловникот на Собранието на Република Македонија и членот 2 точка 7 став 1 од Одлуката за основање на постојани работни тела на Собранието на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 91/11), Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 24 декември 2012 година, донесе

О Д Л У К А

**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ИЗБОР НА
ПРЕТСЕДАТЕЛ, ЗАМЕНИК НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ,
ЧЛЕНОВИ И НИВНИ ЗАМЕНИЦИ НА КОМИСИЈАТА
ЗА ПРАШАЊА НА ИЗБОРИТЕ И ИМЕНУВАЊАТА
НА СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

I. Во Одлуката за избор на претседател, заменик на претседателот, членови и нивни заменици на Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието

ето на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 85/11 и 129/11), во точката II. под а) за членови точка 5. зборовите: „Љубисав Иванов-Сингов“ се заменуваат со зборовите: „Малиша Станковиќ“.

II. Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 07-5247/1
24 декември 2012 година
Скопје

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

3955.

Врз основа на членот 76 став 1 од Уставот на Република Македонија и членовите 118 став 5 и 119 став 1 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 24 декември 2012 година, донесе

**ОДЛУКА
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ИЗБОР НА
ПРЕТСЕДАТЕЛИИ, ЗАМЕНИЦИ НА ПРЕТСЕДА-
ТЕЛИТЕ, ЧЛЕНОВИ И НИВНИ ЗАМЕНИЦИ НА
КОМИСИИТЕ НА СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

I. Во Одлуката за избор на претседатели, заменици на претседателите, членови и нивни заменици на комисиите на Собранието на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 94/11, 103/11, 129/11, 146/11 и 176/11), во точката I. потточка 1. Комисија за уставни прашања под г) за заменици на членовите, во точката б) зборовите: „Љуби-сав Иванов - Синго“ се заменуваат со зборовите: „Сил-вана Бонева“.

В) за членови во точката 4) зборовите: „Илија Димовски“ се заменуваат со зборовите: „Марија Рашковска“.

Под г) за заменици на членовите, во точката 2) зборовите: „Нада Ципушева“ се заменуваат со зборовите: „Илија Димовски“.

Во потточката 3. Комисија за одбрана и безбедност под в) за членови во точката 5) зборовите: „Александар Спасеновски“ се заменуваат со зборовите: „Марија Рашковска“.

Во потточката 7. Постојана анкетна комисија за заштита на слободите и правата на граѓанинот под б) за заменик на претседателот зборовите: „Орхан Ибраими“ се заменуваат со зборовите: „Садие Илјази“.

Во потточката 11. Комисија за економски прашања под а) за претседател зборовите: „Љубисав Иванов - Синго“ се заменуваат со зборовите: „Владанка Авировиќ“.

Под б) за заменик на претседателот зборовите: „Владанка Авировиќ“ се заменуваат со зборовите: „Малиша Станковиќ“.

Во потточката 13. Комисија за транспорт, врски и екологија под в) за членови во точката 1) зборовите: „Илија Китаноски“ се заменуваат со зборовите: „Марија Рашковска“.

Во потточката 14. Комисија за образование, наука и спорт под в) за членови во точката 11) зборовите: „Газменд Алиџи“ се заменуваат со зборовите: „Садие Илџи“.

Во потточката 15. Комисија за култура под г) за заменици на членовите во точката 10) зборовите: „Орхан Ибраими“ се заменуваат со зборовите: „Садие Илџази“.

Во потточката 17. Комисија за труд и социјална политика под г) за заменици на членовите во точката 1) зборовите: „Цена Матевска Дуза“ се заменуваат со зборовите: „Марија Рашковска“, а точката 3) зборовите: „Лилјана Кузмановска“ се заменуваат со зборовите: „Александар Николоски“.

Во потточката 19. Комисија за еднакви можности на жените и мажите под г) за заменици на членовите во точката 10) зборовите: „Газменд Алији“ се заменуваат со зборовите: „Садие Илјази“.

Во потточката 20. Комисија за деловнички и мандатно-имунитетни прашања под в) за членови во точката 8) зборовите: „Зиадин Села“ се заменуваат со зборовите: „Садије Илјази“.

II. Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 07-5248/1
24 декември 2012 година
Скопје

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

3956.

Врз основа на членот 68 став 2 од Уставот на Република Македонија и членовите 18 и 19 од Одлуката за основање делегации, пратенички групи и други облици на остварување на меѓународна соработка на Собранието на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 91/11), Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 24 декември 2012 година, донесе

ОДЛУКА
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ОСНОВАЊЕ
НА ПРАТЕНИЧКИ ГРУПИ НА СОБРАНИЕТО НА РЕ-
ПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА СОРАБОТКА СО ПАР-
ЛАМЕНТИТЕ НА ДРУГИ ДРЖАВИ И ИЗБОР НА
ПРЕТСЕДАТЕЛИ И ЧЛЕНОВИ НА ПРАТЕНИЧКИТЕ
ГРУПИ НА СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕ-
ДОНИЈА ЗА СОРАБОТКА СО ПАРЛАМЕНТИТЕ НА
ДРУГИ ДРЖАВИ

Член 1

Во Одлуката за основање на пратенички групи на Собранието на Република Македонија за соработка со парламентите на други држави и избор на претседатели и членови на пратеничките групи на Собранието на Република Македонија за соработка со парламентите на други држави („Службен весник на Република Македонија“ број 129/11, 146/11 и 176/11), во членот 3 во точката 7. Пратеничка група на Собранието на Република Македонија за соработка со Парламентот на Република Бугарија, под а) претседател, зборовите: „Љубисав Иванов - Синго“ се заменуваат со зборовите: „Владанка Авировиќ“.

Во точката 34. Пратеничка група на Собранието на Република Македонија за соработка со Парламентот на Република Србија под б) членови, во точката 1. зборовите: „Љубисав Иванов - Синго“ се заменуваат со зборовите: „Марија Рашковска“.

Во точката 41. Пратеничка група на Собранието на Република Македонија за соработка со Парламентот на Република Хрватска под б) членови, во точката 4. зборовите: „Љубисав Иванов - Синго“ се заменуваат со зборовите: „Марија Рашковска“.

Бр. 07-5252/1
24 декември 2012 година
Скопје

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

28. **СТОЕ МИХАИЛ ЗЛАТАНОВСКИ** од Куманово, во траење од 3 месеци

Министер
за внатрешни работи,
м-р **Гордана Јанкулоска**, с.р.

Прилог

До: МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ**- писарница на МВР/писарница на министерот за внатрешни работи -
- ЗА МИНИСТЕРОТ -****Б А Р А Њ Е****ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА РЕШЕНИЕ ЗАРАДИ НЕИЗДАВАЊЕ НА ОВЛАСТУВАЊЕ,
ОДНОСНО НЕДОНЕСУВАЊЕ НА РЕШЕНИЕ ЗА ОДБИВАЊЕ НА БАРАЊЕТО ЗА
ИЗДАВАЊЕ НА ОВЛАСТУВАЊЕ НА ПРАВНО ЛИЦЕ ЗА ВРШЕЊЕ НА РАБОТИ НА
ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД НА ВОЗИЛА****ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНОСИТЕЛОТ – ОДГОВОРНОТО ЛИЦЕ ВО ПРАВНОТО ЛИЦЕ:****ПРЕЗИМЕ:**

ИМЕ:

МЕСТО И АДРЕСА НА ЖИВЕЕЊЕ:

(се запишува местото и адресата на македонски јазик и писмо)

КОНТАКТ ТЕЛЕФОН:

ПОДАТОЦИ ЗА ПРАВНОТО ЛИЦЕ:**НАЗИВ:**

СЕДИШТЕ:

ПРИЧИНА ПОРАДИ КОЈА СЕ ПОДНЕСУВА БАРАЊЕТО:

На ден 20 година, во _____ имам поднесено барање
(место на поднесување)

за издавање на овластување на правно лице за вршење на работи на технички преглед на возила
број _____.

Со оглед дека од страна на Министерството за внатрешни работи во рокот утврден во член 62-а став (5) од Законот за возила не е издадено овластување на правно лице за вршење на работи на технички преглед на возила, односно не е донесено решение за одбивање на барањето за издавање на овластување на правно лице за вршење на работи на технички преглед на возила, го поднесувам предметното барање согласно член 62-а став (6) од Законот за возила („Службен весник на Република Македонија“ бр. 140/08, 53/11 и 123/12).

Кон ова барање доставувам копија од барањето бр. _____ од _____ година, за издавање на овластување на правно лице за вршење на работи на технички преглед на возила.

_____ 20 _____ година

(датум)

(место)

ПОДНОСИТЕЛ

(потпис)

МИНИСТЕРСТВО ЗА НАДВОРЕШНИ РАБОТИ**3965.****О Б Ј А В А**

Спогодбата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Словенија за соработка во областа на заштита од природни и други несреќи, склучена во Загреб на 14 октомври 2010 година, ратификувана со Закон за ратификација на Спогодбата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Словенија за соработка во областа на заштита од природни и други несреќи, („Службен весник на РМ“ број 11/2011), е влезен во сила на 12 декември 2012 година.

14 декември 2012 година
Скопје

Министер,
Никола Попоски, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА**3966.**

Врз основа на член 166 од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 16/11 и 136/11), министерот за економија донесе

П Р А В И Л Н И К**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ТЕХНИЧКИТЕ ПРОПИСИ ЗА ИЗГРАДБА, ОДРЖУВАЊЕ И БЕЗБЕДНО ФУНКЦИОНИРАЊЕ НА ГАСОВОДНИ СИСТЕМИ НА ПОЛИЕТИЛЕНСКИ ЦЕВКИ ЗА РАБОТЕН ПРИТИСОК ДО 10 BAR****Член 1**

Во Правилникот за техничките прописи за изградба, одржување и безбедно функционирање на гасоводни системи на полиетиленски цевки за работен притисок до 10 bar („Службен весник на Република Македонија“ бр.133/12), во членот 41 зборовите: „1 јануари 2013 година“ се заменуваат со зборовите: „1 јули 2013 година“.

Член 2

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 12-7427/5
24 декември 2012 година
Скопје

Министер за економија,
Ваљон Сараќини, с.р.

3967.

Врз основа на член 4 став 1 од Одлуката за начинот и постапката при распределба на стоките во рамките на тарифни квоти („Службен весник на Република Македонија“ бр.101/07, 168/08, 26/10, 6/11, 122/11, 5/12 и 53/12), Министерството за економија објавува Листа на стоки за 2013 година за кои се користи принципот на распределба „прв дојден, прв корисник“ (first come, first served) и тоа

Л И С Т А**НА СТОКИ НА ЦАРИНСКИ КВОТИ ПО ДОГОВОР ЗА ПРИСТАПУВАЊЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО СТО**

Тарифна ознака	Наименување на стоката	Единечна мерка	Количина	Рок на увоз до
1001 99 00 00	Пченица и наполица, друго	тони	80.000	30.06.2013

Бр. 11-9954/3
21 декември 2012 година
Скопје

Министер,
Ваљон Сараќини, с.р.

3968.

Врз основа на член 4 став 1 од Одлуката за начинот и постапката при распределба на стоките во рамките на тарифни квоти („Службен весник на Република Македонија” бр.101/07, 168/08, 26/10, 6/11, 122/11, 5/12 и 53/12), Министерството за економија ги објавува листите на стоки за прво полугодие од 2013 година, за кои ќе се користи принципот на распределба “прв дојден, прв корисник” (first come, first served) и тоа

Л И С Т А
НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИ СО ПОТЕКЛО ОД ЗАЕДНИЦАТА ЗА УВОЗ ВО РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА ВО ПРВО ПОЛУГОДИЕ ОД 2013 ГОДИНА (НУЛА- ЦАРИНСКА СТАПКА ВО
РАМКИ НА КВОТИ)

Анекс IV (б)

(наведено во Член 27(3) (б))

Тарифна ознака	Опис	Квота за период 01.01.- 31.03.2013 г.	Квота за период 01.04.- 30.06.2013 г.	Единица мерка	Применливи царини за надминати количини (% од МФН)
0401 20	Млеко и павлака, неконцентрирани и без додаден шеќер или други материи за засладување: Со содржина на маснотија што надминува 1%, но не надминува 6% по маса	550.000	550.000	кг	100
0406 20	Сирење стругано или во прав, од сите видови:	40.000	40.000	кг	70
0406 30	Сирење топено, освен стругано или во прав:				
0406 90	Друго сирење:	125.000	125.000	кг	100
1601 00	Колбаси и слични производи, од месо, од други јастиви месни кланични производи или од крв, сложени прехранбени производи врз основа на овие производи:	850.000	850.000	кг	70
1602	Други приготвени или конзервирани производи од месо, од јастиви месни кланични производи или од крв:	462.500	462.500	кг	70
2003 10 2003 90 10 00	Печурки за јадење од видот <i>Agaricus</i> ; Трифли	12.500	12.500	кг/нет еда кг	100
2009	Овошни сокови (вклучувајќи шира од грозје) и сокови од зеленчук, неферментирани и без додаток на алкохол, со додаток или без додаток на шеќер или други средства за засладување:	75.000	75.000	кг	100
2309 90 96 90	Производи што се употребуваат за исхрана на животни: Друго: Друго, вклучувајќи премикси: Друго: Друго: Друго:	3.000.000	3.000.000	кг	70

3969.

ЛИСТА
НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИ СО ПОТЕКЛО ОД ЗАЕДНИЦАТА ЗА УВОЗ
ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО ПРВО ПОЛУГОДИЕ ОД 2013 ГОДИНА
(КОНЦЕСИИ ВО РАМКИ НА КВОТИ)

Анекс IV (в)

(наведено во Член 27(3) (в))

Тарифна ознака	Опис	Квота за период 01.01.- 31.03.2013 г.	Квота за период 01.04.- 30.06.2013 г.	Единица мерка	Применливи царини (% од МФН)
0203	Месо свинско, свежо, разладено или замрзнато:	0	1000.000	кг	70
0203	Месо свинско, свежо, разладено или замрзнато:	200.000	0	кг	50
0406	Сирење и урда:	150.000	150.000	кг	70
0701 90	Компири свежи или разладен; друг:	25.000	25.000	кг	50

3970.

ЛИСТА
НА РИБА И РИБИНИ ПРОИЗВОДИ СО ПОТЕКЛО ОД ЗАЕДНИЦАТА
ЗА УВОЗ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО ПРВО ПОЛУГОДИЕ ОД 2013 ГОДИНА
(НУЛА- ЦАРИНСКА СТАПКА ВО РАМКИ НА КВОТИ)

Анекс V (в)

(наведено во Член 28(2))

Тарифна ознака	Опис	Квота за период 01.01.- 31.03.2013 г.	Квота за период 01.04.- 30.06.2013 г.	Единица мерка	Применливи царини за надминати количини (% од МФН)
0301 93 00 00 0301 99 18 10	Жив крап (<i>Cyprinus carpio</i> , <i>Carassius carassius</i> , <i>Ctenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys</i> spp., <i>Cirrhinus</i> spp., <i>Mylopharyngodon piceus</i>) (Крап, освен крап споменат во тар. ознака 0301 93 00 00)	18.750	18.750	кг	70

3971.

ЛИСТА

**НА ПРОИЗВОДИ СО ПОТЕКЛО ОД ЗАЕДНИЦАТА ЗА УВОЗ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ВО ПРВО ПОЛУГОДИЕ ОД 2013 ГОДИНА (НУЛА- ЦАРИНСКА СТАПКА ВО РАМКИ НА КВОТИ)**

Анекс III

Тарифна ознака	Опис	Квота за период 01.01.- 31.03.2013 г.	Квота за период 01.04.- 30.06.2013 г.	Единица мерка	Применливи царини за надминати количини (% од МФН)
1517 10	Маргарин, исклучувајќи течен маргарин:	25.000	25.000	кг	100
1704 90	Производи од шеќер (вклучувајќи бела чоколада), без какао: Друго:	66.250	66.250	кг	50
1806	Чоколада и други прехранбени производи што содржат какао:	87.500	87.500	кг	50
1902 *	Тестенини, варени или неварени или полнети (со месо или други материи) или поинаку приготвени како што се шпагети, макарони, резанки, лазањи, њоки, равиоли, канелони, кускус, приготвен или неприготвен:	25.000	25.000	кг	50
1905	Леб, печива, колачи, бисквити и други пекарски производи, со додаток на какао или без додаток на какао; нафора, капсули за фармацевтска употреба, обланди, оризова хартија и слични производи:	107.500	107.500	кг	50
1905 31	Слатки бисквити:	82.500	82.500	кг	50
1905 32	Вафли и обланди:				
1905 90	Друго:	37.500	37.500	кг	50

* Применлива царина за надминати количини согласно Анекс II за тарифен број 1902 20 30 е МФН

3972.

ЛИСТА

**НА ЦАРИНСКИ СТАПКИ ЗА ПРОИЗВОДИ СО ПОТЕКЛО ОД ЗАЕДНИЦАТА ЗА УВОЗ
ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО ПРВО ПОЛУГОДИЕ ОД 2013 ГОДИНА
(КОНЦЕСИЈА ВО РАМКИ НА КВОТИ)**

Тарифна ознака	Опис	Квота за период 01.01.- 31.03.2013 г.	Квота за период 01.04.- 30.06.2013 г.	Единица мерка	Применливи царини во %
2201	Вода, вклучувајќи природна или вештачка минерална вода и газирана вода, без додаток на шеќер или на други средства за засладување или ароматизација, мраз и снег	37.500	37.500	л	12

3973.

ЛИСТА

**НА ПРОИЗВОДИ СО ПОТЕКЛО ОД ЗАЕДНИЦАТА ЗА УВОЗ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ВО ПРВО ПОЛУГОДИЕ ОД 2013 ГОДИНА ПО СПОГОДБАТА ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА
ВЗАЕМНИ ТРГОВСКИ ПОВЛАСТИЦИ ЗА НЕКОИ ВИНА**

Тарифна ознака	Опис	Квота за период 01.01.- 31.03.2013 г.	Квота за период 01.04.- 30.06.2013 г.	Единица мерка	Применливи царини за надминати количини (% од МФН)
ex 2204 10 ex 2204 21	Квалитетни пенливи вина Вина од свежо грозје	345.000	345.000	л	100

3974.

ЛИСТА

**НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ И ПРЕХРАНБЕНИ ПРОИЗВОДИ ПО ПОТЕКЛО ОД РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА КОИ СЕ
УВЕЗУВААТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА БЕЗ ПЛАЌАЊЕ НА ЦАРИНА
ВО РАМКИТЕ НА ГОДИШНИ КВОТИ ЗА ПРВО ПОЛУГОДИЕ ОД 2013 ГОДИНА**

Анекс 10.2

Тарифна ознака	О п и с	Квота за период 01.01.- 31.03.2013 г.	Квота за период 01.04.- 30.06.2013 г.	Единечна мера	Применливи царини за надминати количини (% од МФН)
0203 21 0203 22 0203 29	Месо свинско, замрзнато: Трупови и полутки: Бутови,(шунки) плешки и парчиња од нив, со коски: Друго:	75.000	75.000	кг	45
0401 20	Млеко и павлака, неконцентрирани и без додаден шеќер или други материи за засладување: Со содржина на маснотија што надминува 1% но не надминува 6% по маса:	150.000	150.000	кг	45
0406 30	Сирење топено, освен стругано или во прав:	37.500	37.500	кг	45
0406 90	Друго сирење:	37.500	37.500	кг	45
1001	Пченица и наполица:	5.000.000	5.000.000	кг	45
1101 00	Брашно од пченица или наполица:	50.000	50.000	кг	45
1512 19	Масла од сончоглед или шафраника:Друго:	50.000	50.000	кг	45
1601 00	Колбаси и слични производи, од месо, од други јастиви месни кланични производи или од крв, сложени прехранбени производи врз основа на овие производи:	100.000	100.000	кг	45
1602	Други приготвени или конзервирани производи од месо, од јастиви месни делови или од крв:	275.000	275.000	кг	45
2103 90 90 90	Сосови и препарати на сосови; мешани мирудии и мешани мирудиски средства: Друго: Друго:	75.000	75.000	кг	45
2104 10 00 00	Супи и чорби и препарати за тие производи:	135.000	135.000	кг	45
2204 29	Вино од свежо грозје, вклучувајќи зајакнати вина: шира од грозје, освен онаа од тар.број 2009; други вина: шира од грозје со запрена ферментација со додавање на алкохол: Друго	10.000	10.000	л	45
2401 10	Тутун, суров и непреработен: Тутун, неоджилен/нережан:	625.000	625.000	кг	45
2402 20	Цигари што содржат тутун:	25.000	25.000	1000 п/ст	45

3975.

ЛИСТА

**НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ И ПРЕХРАНБЕНИ ПРОИЗВОДИ ПО ПОТЕКЛО ОД РЕПУБЛИКА МОЛДОВА КОИ СЕ
УВЕЗУВААТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА БЕЗ ПЛАЌАЊЕ НА ЦАРИНА
ВО РАМКИТЕ НА ГОДИШНИ КВОТИ ЗА ПРВО ПОЛУГОДИЕ ОД 2013 ГОДИНА**

Анекс 10.2

Тарифен број	Опис на производот	Квота за период 01.01.- 31.03.2013 г.	Квота за период 01.04.- 30.06.2013 г.	Единица мерка	Применливи царини за надминати количини
2204	Вино од свежо грозје, вклучувајќи зајакнати вина; шира од грозје, освен онаа од тар. број 2009:	25.000	25.000	л	МФН

3976.

ЛИСТА

**НА СТОКИ НА ЦАРИНСКИ КВОТИ ПО ПОТЕКЛО ОД РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА КОИ СЕ УВЕЗУВААТ ВО
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА ПРВО ПОЛУГОДИЕ ОД 2013 ГОДИНА**

Анекс А кон Протокол 1

Тарифна ознака	Опис	Квота за период 01.01.- 31.03.2013 г.	Квота за период 01.04.- 30.06.2013 г.	Единица мерка	Царинска стапка
0207	Месо и јастиви делови од живина од тарифен број 0105, свежи, разладени или замрзнати:	750.000	750.000	кг	0%
0713 40 00 90	Сушен мешункаст зеленчук, во зрно, лупен или нелупен или кршен: Лека: Друга	125.000	125.000	кг	0%
0802 22 00 00	Друго јатчесто овошје во лушпа, свежо или сушено: Лешници (<i>Coryles. spp.</i>): Лупени	62.500	62.500	кг	0%
0805	Агруми, свежи или сушени:	2.000.000	2.000.000	кг	0%
0806 20	Грозје: Сушено:	62.500	62.500	кг	0%
1509 10 90 00	Маслиново масло и негови фракции, пречистено или непречистено, но хемиски немодификувано: Од првото пресување: Друго	25.000	25.000	кг	0%
2005 70 00 00	Друг зеленчук приготвен или конзервиран на друг начин освен во оцет или оцетна киселина, незамрзнат, освен производите од тар.број 2006: Маслинки:	175.000	175.000	кг/нет еда	0%
2008	Овошје, јатчесто овошје и други јастиви делови на растенија, поинаку приготвени или конзервирани со додавање или без додавање на шеќер или други средства за засладување или алкохол на друго место неспомнати или опфатени:	50.000	50.000	кг	0%

3977.

ЛИСТА
НА СТОКИ НА ЦАРИНСКИ КВОТИ ПО ПОТЕКЛО ОД УКРАИНА КОИ СЕ УВЕЗУВААТ
ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА ПРВО ПОЛУГОДИЕ ОД 2013 ГОДИНА

(Анекс II на Протокол Б)

Тарифен број	Опис на производот	Квота за период 01.01.-31.03.2013 г.	Квота за период 01.04.-30.06.2013 г.	Единица мерка
0201	Месо говедско, свежо или разладено:	250.000	250.000	кг
0202	Месо говедско, замрзнато:			
0203 21	Месо свинско замрзнато:	75.000	75.000	кг
0203 22	Трупови и полутки:			
0203 29	Бутови, (шунки) плешки и парчиња од нив, со коски:			
0402	Друго:			
	Млеко и павлака, концентрирани или со додаден шеќер или други материи за засладување:	100.000	100.000	кг
1003 90 00 20	Јачмен добиточен	1.250.000	1.250.000	кг
1701 12*	Шеќер од шеќерна репка	3.750.000	3.750.000	кг
1704	Производи од шеќер (вклучувајќи бела чоколада), без какао:	25.000	25.000	кг
1806	Чоколади и други прехранбени производи што содржат какао:	25.000	25.000	кг
1905 31	Слатки бисквити:	12.500	12.500	кг
1905 32	Вафли и обланди:			
2007	Џемови, овошни желеа, мармалади, овошни пиреа и овошни пасти добиени со варење, со додавање или без додавање на шеќер или други средства за засладување:	25.000	25.000	кг
2201	Вода, вклучувајќи природна или вештачка минерална вода и газирана вода, без додаток на шеќер или други средства за засладување или амортизација; мраз и снег:	25.000	25.000	л

*Со Царинската тарифа од 2013 година царинската стапка е нула, меѓутоа промените не се верификувани од Мешовитиот комитет за спроведување на ДСТ поради што истите остануваат на листа

3978.

ЛИСТА
НА ТАРИФНИ КОНЦЕСИИ ДАДЕНИ ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА
ШВАЈЦАРСКАТА КОНФЕДЕРАЦИЈА ЗА ПРВО ПОЛУГОДИЕ ОД 2013 ГОДИНА

АНЕКС II

ХС Тарифен број	Наименување	Квота за период 01.01.-31.03.2013 г.	Квота за период 01.04.-30.06.2013 г.	Единична мерка	Преференцијална царинска стапка
0402	Млеко и павлака, концентрирани или со додаден шеќер или други материи за засладување:	12.500	12.500	кг	Слободно
0406 90 13 00	Emmentaler	12.500	12.500	кг	Слободно
0406 90 15 00	Gruyère, Sbrinz				
0406 90 17 00	Bergkäse, Appenzell				
0406 90 18 00	Fromage fribourgeois, Vacherin Mont d'Or i Tête de Moine				
0406 90 25 00	Tilsit				
ex 0406 90 69 00	Полутврдо и тврдо сирење од овчо или козјо млеко				
ex 0406 90 79 00	Paulin				

3979.

ЛИСТА
НА ТАРИФНИ КОНЦЕСИИ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИ ШТО ПОТЕКНУВААТ
ОД НОРВЕШКА ЗА ПРВО ПОЛУГОДИЕ ОД 2013 ГОДИНА

Анекс 2

Тарифна ознака	Наименување	Квота за период 01.01.-31.03.2013 г.	Квота за период 01.04.-30.06.2013 г.	Единична мерка	Царинска стапка
0406	Сирење и урда:	12.500	12.500	кг	Слободно

Бр. 11-9954/3
21 декември 2012 година
Скопје

Министер,
Ваљон Сараќини, с.р.

ВРХОВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

3980.

Врз основа на член 109 од Законот за кривичната постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 150 од 18.10.2010 година), претседателот на Врховниот суд на Република Македонија, донесе

П РА В И Л Н И К
ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ВИ-
СИНАТА И НАЧИНОТ НА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА
РЕАЛНО НАПРАВЕНИТЕ ТРОШОЦИ ВО КРИ-
ВИЧНАТА ПОСТАПКА

Член 1

Во Правилникот за висината и начинот на определување на реално направените трошоци во кривичната постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 131 од 22 октомври 2012 година) во членот 39 по зборовите: „влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во Службен весник на Република Македонија“ се додаваат зборовите: „а ќе започне да се применува од денот на примена на Законот за кривичната постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 150/2010; 51/2011; 100/2012)“.

Член 2

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

03 Бр.1077/2012-2 Претседател на Врховниот суд
25 декември 2012 година на Република Македонија,
Скопје Лидија Неделкова, с.р.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

3981.

Врз основа на член 48 став 1 точка 3 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10 и 123/12), член 40 став 3 од Законот за девизното работење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 34/01, 49/01, 103/01, 51/03, 81/08, 24/11 и 135/11) и врз основа на точка 9 од Одлуката за начинот и постапката на известување за трансакции со нерезиденти („Службен весник на Република Македонија“ бр. 74/12), гувернерот на Народната банка на Република Македонија, донесе

У П А Т С Т В О
ЗА НАЧИНОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА СОСТОЈБАТА
И ПРОМЕНЕТЕ НА КАПИТАЛОТ И НА МЕЃУКОМ-
ПАНИСКИОТ ДОЛГ НА КАПИТАЛНО ПОВРЗАНИ-
ТЕ СУБЈЕКТИ ВРЗ ОСНОВА НА ВЛОЖУВАЊА ОД
СТРАНСТВО

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со ова упатство се пропишуваат начинот на известување за состојбата и промените на капиталот и меѓукомпанискиот долг на капитално поврзаните субјекти врз основа на вложувања од странство, формата и

содржината на годишниот извештај за вложувања од странство и кварталниот извештај за вложувања од странство, рокот на доставување на овие обрасци и начинот на нивното пополнување.

II. ДЕФИНИЦИИ

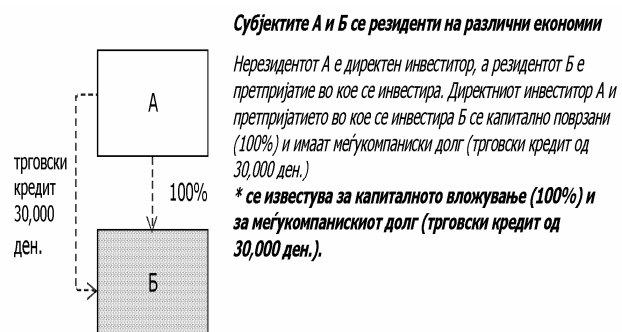
2. За потребите на ова упатство одделните поими го имаат следново значење:

Синцир на поврзаност претставува структура на вертикални (директни и индиректни) и хоризонтални врски помеѓу инвеститорите и претпријатијата во кои се инвестира.

Претпријатие во кое се инвестира претставува резидент (правно лице) коешто има капитално вложување од нерезидент (правно или физичко лице) и/или има побарувања/обврски од работењето со инвеститори - нерезиденти (меѓукомпаниски долг), во зависност од видот на поврзаноста.

Разликуваме неколку видови поврзаност со инвеститорите - нерезиденти, врз основа на кои дефинираме неколку видови инвеститори:

Директен инвеститор е нерезидент кој учествува со 10% или над 10% во капиталот на претпријатието во кое се инвестира. Претпријатието во кое се инвестира има капитално вложување од директниот инвеститор и може да има меѓукомпаниски долг со него.

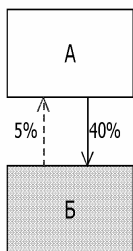
Пример 1 - Директен инвеститор и претпријатие во кое се инвестира

Портфолио-инвеститор е нерезидент кој учествува со помалку од 10% во капиталот на претпријатието во кое се инвестира. Портфолио-инвеститорот може да биде дел од синцирот на поврзаност или да е надвор од него. Претпријатието во кое се инвестира има капитално вложување од портфолио-инвеститорот и може да има меѓукомпаниски долг со него.

Индиректен инвеститор е нерезидент кој нема капитално вложување, но има индиректна поврзаност со претпријатието во кое се инвестира. Притоа, индиректната поврзаност произлегува од учеството на индиректниот инвеститор во капиталот на други нерезиденти во синцирот на поврзаност, а се утврдува согласно со методот на мултиплицирано учество.

Претпријатието во кое се инвестира нема капитално вложување од индиректниот инвеститор, но може да има меѓукомпаниски долг со него.

**** Во случај кога претпријатието во кое се инвестира има учество во капиталот од 10% или над 10% кај неговиот директен инвеститор, тогаш се работи за директно вложување во странство, а не за повратно вложување (се известува на образецот BC 11 - види Упатство за BC 11)**

Пример 5 - Повратно вложување**Субјектите А и Б се резиденти на различни економи***Претпријатие во кое се инвестира - резидент Б има:**- Директен инвеститор - нерезидент А со капитално вложување од 40%*** се известува за капиталното вложување од 40%;**- Повратно капитално вложување од 5% кај директниот инвеститор - нерезидент А*** се известува за повратното капитално вложување од 5%.*

Претпријатие со посебна намена (ППН) е инвеститор - нерезидент (правно лице) што е дел од организационата структура на мултинационални компании и што се формира со намена да служи како спроводник на финансиски средства, притоа најчесто нема развиена економска дејност, вработени, не продава стоки и услуги на пазарот и сл., туку се занимава исклучиво со финансиско посредување.

**III. ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ВЛОЖУВАЊАТА
ОД СТРАНСТВО - ОБРАЗЕЦ ВС 22****Начин на известување**

3. Претпријатието во кое се инвестира (во натамошниот текст: известувачот) треба да ја извести Народната банка на Република Македонија (во натамошниот текст: Народната банка) за состојбата и промените на капиталот и меѓукомпанискиот долг од инвеститорите, со доставување годишен извештај за вложувања од странство, којшто е составен дел на ова упатство (во понатамошниот текст: образец ВС 22).

Претпријатието во кое се инвестира може да даде писмено овластување на друго правно лице, да известува во негово име за вложувањата од нерезиденти.

Известувачот доставува посебен образец ВС 22 за вложување од секој нерезидент - инвеститор, поединечно.

Доколку инвеститорите се физички лица од иста држава и доколку нивното заедничко учество е под 10%, известувачот ги прикажува податоците за сите физички лица на еден образец.

Рокот на доставување на образецот ВС 22 е 15 март во тековната година, со податоци за претходната извештајна година.

Доколку податоците за вредноста на капиталот на инвеститорот (II.A ред 1) или капиталот на претпријатието во кое се инвестира (III.A ред 1) не се еднакви со оние од извештајот за претходната година (на пр. заради дополнително утврдените грешки при известувањето или ревизија на одредени ставки), известувачот мора повторно да изработи извештај за претходната година.

4. Во зависност од видот на поврзаноста со инвеститорот, претпријатието во кое се инвестира известува на следниов начин:

- за директен инвеститор - задолжително се пополнува делот I и делот II.A, II.B, II.V и II.G, додека пополнувањето на делот III не е задолжително, туку е условено од постоењето на повратно вложување;

- за портфолио-инвеститор - задолжително се пополнува делот I и делот II.A, II.B и II.V;

- за портфолио-инвеститор кој е дел од синцирот на вертикална поврзаност (под 10% учество) - задолжително се пополнува делот I и делот II.A, II.B, II.V и II.G;
- за индиректен инвеститор - задолжително се пополнува делот I и делот II.G;

- за инвеститор - со хоризонтална поврзаност во синцирот - задолжително се пополнува делот I и делот II.G, додека пополнувањето на делот II.A, II.B, II.V не е задолжително, освен доколку постои учество на инвеститорот во капиталот од под 10%;

5. Образецот ВС 22, во еден примерок, се доставува до Народната банка. Народната банка со известувачите може да договори и друг начин на доставување на образците.

На барање на Народната банка, известувачот е должен да ја докаже точноста на податоците со приложување на годишната сметка (извештај за биланс на состојба и биланс на успех) или друг документ.

6. Со потписот и печатот со кои се потврдува образецот од страна на резидентот - претпријатие во кое се инвестира, како и на овластениот известувач (доколку е овластено друго правно лице), се гарантира точноста на податоците доставени до Народната банка.

**Начин на пополнување на образецот ВС 22
„Извештај за вложувањата од странство“**

7. Образецот се пополнува на следниов начин:

Дел I.1 (Податоци за претпријатието во кое се инвестира)

- Во полето 1.1 „Назив на претпријатието во кое се инвестира“ се пишува целосен назив на претпријатието во кое се инвестира.

- Во полето 1.2 „Матичен број“ се пишува матичниот број на претпријатието во кое се инвестира од регистарот на правни лица којшто се води кај Централниот регистар на Република Македонија.

- Во полето 1.3 „Организациска форма“ се пишува формата на организација на претпријатието во кое се инвестира, во согласност со Законот за трговски друштва (д.о.о, АД, итн.).

- Во полето 1.4 „Дејност - НАЦЕ“ се пишува шифрата на дејноста на претпријатието во кое се инвестира, од регистарот на правни лица кој се води кај Централниот регистар на Република Македонија.

- Во полето 1.5 „Институционален сектор“ се пишува шифрата на секторот во кој припаѓа претпријатието во кое се инвестира. Прилог-шифрарникот на секторите на претпријатијата во кои се инвестира (согласно со Одлуката за национална класификација на институционалните сектори), е составен дел на ова упатство - 1. Шифри на сектори на претпријатија во кои се инвестира.

- Во полето 1.6 „Состојба на ден“ се допишува годината за која се известува.

- Во полето 1.7 „Година на прво вложување“ се пишува годината во која за првпат настанало вложувањето.

- Во полето 1.8 „Број на вработени“ се пишува бројот на вработени на крајот на извештајната година кај претпријатието во кое се инвестира.

Дел I.2 (Вид на поврзаност со инвеститорот)

- Полето 2.1 „Директен инвеститор (10% и над 10% учество)“ се обележува доколку инвеститорот директно учествува со 10% или над 10% во капиталот на претпријатието во кое се инвестира и во колоната „% учество“ се пишува процентот на учеството на инвеститорот во основната главнина.

- Полето 2.2 „Портфолио-инвеститор (под 10% учество)“ се обележува доколку инвеститорот директно учествува со помалку од 10% во капиталот на претпријатието во кое се инвестира и не е дел од синцирот на поврзаност. Во колоната „% учество“ се пишува процентот на учеството на инвеститорот во основната главнина.

- Полето 2.3 „Портфолио-инвеститор кој е дел од синцирот на вертикална поврзаност (под 10% учество)“ се обележува доколку инвеститорот директно учествува со помалку од 10% во капиталот на претпријатието во кое се инвестира и е дел од синцирот на поврзаност. Во колоната „% учество“ се пишува процентот на учеството на инвеститорот во основната главнина.

- Полето 2.4 „Инвеститор со хоризонтална поврзаност во синцирот“ се обележува доколку претпријатието во кое се инвестира и инвеститорот имаат заеднички матичен инвеститор. Во колоната „% учество“ се пишува процентот на учеството на инвеститорот во основната главнина (доколку тој има учество во капиталот).

- Полето 2.5 „Индириктен инвеститор (вертикална поврзаност)“ се обележува доколку инвеститорот има индириктна поврзаност со претпријатието во кое се инвестира (од 10% или над 10% согласно со методот на мултиплицирано учество). Во колоната „% учество“ се пишува процентот на пресметаното индириктно учество на инвеститорот, согласно со методот на мултиплицирано учество.

Дел I.3 (Вид на вложување)

- Полето 3.1 „22/1-Вложување во постојно друштво“ се обележува доколку инвеститорот вложува во веќе основано резидентно претпријатие или врши докапитализација во истото.

- Полето 3.2 „22/2-Вложување во ново друштво“ се обележува доколку инвеститорот вложува за основање и/или соосновање на ново резидентно претпријатие, или врши докапитализација во него.

- Полето 3.3 „22/3-Подружница“ се обележува доколку претпријатието во кое се инвестира е подружница на инвеститорот.

Дел I.4 (Податоци за инвеститорот за кој се известува)

- Во полето 4.1 „Инвеститор за кој се известува“ се пишува целосниот назив и седиштето на инвеститорот (доколку инвеститорот е физичко лице, се пишува името и презимето и адресата на инвеститорот).

- Во полето 4.2 „Држава“ се пишува шифрата на државата во која е седиштето на инвеститорот од шифрарникот на земји што е составен дел на Упатството за начинот на вршење на платниот промет со странство.

- Во полето 4.3 „Институционален сектор“ се пишува шифрата на секторот на кој му припаѓа инвеститорот. Прилог-шифрарникот на сектори на инвеститори (согласно со Одлуката за национална класификација на институционалните сектори) е составен дел на ова упатство - 2. Шифри на сектори на инвеститори.

- Во полето 4.4 „Матичен инвеститор (на врвот на синцирот на поврзаност)“ се пишува целосен назив и седиште на матичниот инвеститор

- Во полето 4.5 „Држава“ се пишува шифрата на државата во која е седиштето на матичниот инвеститор од шифрарникот на земји што е составен дел на Упатството за начинот на вршење на платниот промет со странство.

- Во полето 4.6 „Институционален сектор“ се пишува шифрата на секторот на кој му припаѓа матичниот инвеститор. Прилог-шифрарникот на сектори на инвеститори (согласно со Одлуката за национална класификација на институционалните сектори) е составен дел на Упатството - 2. Шифри на сектори на инвеститори.

- Полето 4.7 „Дали инвеститорот е претпријатие со посебна намена“ се пополнува на следниов начин: доколку инвеститорот е претпријатие формирано за посебни намени се обележува полето 4.7.1 „Да“. Во спротивно се обележува полето 4.7.2 „Не“.

Дел I.5 (Повратно вложување) (ова прашање се одговара доколку сте го обележале полето 2.1)

- Полето 5.1 „Дали имате учество во капиталот кај вашиот директен инвеститор (повратно вложување)“ се обележува со 5.1.1 „Да“ во случај кога претпријатието во кое се инвестира има вложување помало од 10% во капиталот кај директниот инвеститор. Во спротивно се обележува полето 5.1.2 „Не“. Во случај кога претпријатието во кое се инвестира има вложување во капиталот кај директниот инвеститор, во образецот ВС 22 задолжително се пополнува и делот III „Состојба и промени на капиталот од повратно вложување“.

Делот I.6 (Информации за контакт - претпријатие во кое се инвестира) се пополнува со податоци за претпријатието во кое се инвестира.

- Во полето 6.1 „Адреса/седиште на претпријатието во кое се инвестира“ се пишуваат адресата и седиштето, името и презимето на одговорното лице.

- Во полето 6.2 „Лице за контакт и адреса на е-пошта за контакт“ се пишуваат името и презимето на лицето за контакт и адресата на електронската пошта, броевите за телефон и факс за контакт со претпријатието во кое се инвестира.

Делот I.6 се потврдува со потпис на одговорното лице и печат на претпријатието во кое се инвестира. Овој дел задолжително се пополнува без оглед дали ќе биде пополнет делот I.7.

Делот I.7 (Информации за контакт - овластен известувач) се пополнува само доколку претпријатието во кое се инвестира овластило друго правно лице - овластен известувач, да известува во негово име за вложувањата од нерезиденти.

- Во полето 7.1 „Назив и седиште на овластен известувач“ се пишуваат називот и седиштето на овластениот известувач и матичниот број на овластениот известувач.

- Во полето 7.2 „Лице за контакт и адреса на е-пошта за контакт“ се пишуваат името и презимето на лицето за контакт и адресата на електронската пошта, броевите за телефон и факс за контакт со овластениот известувач.

Делот I.7 се потврдува со потпис на одговорното лице и печат на овластениот известувач.

Делот II (Состојба и промени на капиталот и меѓукомпанискиот долг) се пополнува во денари.

Делот II.A (Состојба на капиталот на инвеститорот) се пополнува во согласност со податоците од финансиските извештаи на претпријатието во кое се инвестира, заклучно со крајот на извештајната година.

Во делот II.A (Состојба на капиталот на инвеститорот), во редовите од 1 до 10, во колоната „извештајна година“ се пишуваат податоците за вредноста на вкупниот капитал, согласно со процентуалното учество на инвеститорот во капиталот на претпријатието во кое се

инвестира или врз основа на посебен договор помеѓу поврзаните субјекти, на крајот на извештајната година. Во колоната „претходна година“ се пишуваат податоците за вредноста на вкупниот капитал, согласно со процентуалното учество на инвеститорот во капиталот на претпријатието во кое се инвестира или врз основа на посебен договор помеѓу поврзаните субјекти, на крајот на претходната година. Овие податоци воедно треба да се идентични со податоците коишто биле наведени во колоната „извештајна година“ од Извештајот БС 22 за претходната година.

- Во редот 1. „Капитал на инвеститорот“ се пишува вредноста на капиталот на инвеститорот со која учествува во вкупниот капитал на претпријатието во кое се инвестира на 31.12. од извештајната година. Вредноста на капиталот на инвеститорот е еднаква на вредноста на капиталот од билансот на состојба само во случај кога инвеститорот е единствен сопственик на претпријатието. Доколку инвеститорот е сопственик на помалку од 100% од капиталот на претпријатието, се запишува само вредноста на капиталот којашто му припаѓа.

- Во редот 2. „Основна главнина“ се пишува запишаниот капитал, којшто е запишан во Трговскиот регистар и се однесува на вредноста на уделите или номиналната вредност на акциите, во сопственост на инвеститорот. Основната главнина може да биде во пари, во стока и др. Промените кај основната главнина може да произлезат од одлука за зголемување (докапитализација) или за намалување на капиталот, како и од распределба на остварениот финансиски резултат.

- Во редот 3. „Запишан неуплатен капитал“ се пишува вредноста на запишаниот, а неуплатен капитал којшто му припаѓа на инвеститорот. Овој износ се внесува со негативен предзнак.

- Во редот 4. „Премии на емитирани акции“ се пишува вредноста на остварениот вишок над номиналната вредност на акциите, којшто му припаѓа на инвеститорот при уплатата на акциите.

- Во редот 5. „Резерви“ се пишува вредноста пренесена во резерви, којашто му припаѓа на инвеститорот. Резервите на претпријатието може да се формираат од нето-добивката од тековната и/или претходните години којашто е пренесена во резерви или поинаку наменски издвоена за резерви, во согласност со одлуката на управниот орган.

- Во редот 6. „Акумулирана добивка“ се пишува вредноста на добивката од претходните години, којашто останала нераспределена, односно не била на друг начин искористена до 31.12. од извештајната година и којашто му припаѓа на инвеститорот.

- Во редот 7. „Пренесена загуба“ се пишува вредноста на загубата од претходните години којашто останала непокриена и којашто му припаѓа на инвеститорот. Овој износ се внесува со негативен предзнак.

- Во редот 8. „Ревалоризациска резерва и разлики од вреднување на компонентите на останатата сеопфатна добивка“ се пишува вредноста којашто произлегува од разликите од вреднувањето на соодветните компоненти, а којашто му припаѓа на инвеститорот.

- Во редот 9. „Добивка за извештајната година“ се пишува вредноста на добивката, којашто останала нераспределена до 31.12. од извештајната година и којашто му припаѓа на инвеститорот.

- Во редот 10. „Загуба за извештајната година“ се пишува вредноста на непокриената загуба од работењето во извештајната година којашто му припаѓа на инвеститорот. Овој износ се внесува со негативен предзнак.

- Во редот 11. „Процентуално учество во основната главнина“ се пишува учеството на инвеститорот во основната главнина на претпријатието во кое се инвестира, во проценти, со две децимални места. Доколку учеството е помало од 0,01%, се пишува 0,01%. Учеството на инвеститорот во капиталот на претпријатието во кое се инвестира во кое инвеститорот има влог во удел се пресметува како однос помеѓу запишаниот удел на инвеститорот и вкупниот запишан капитал на претпријатието во кое се инвестира. Кај акционерско друштво во кое инвеститорот има влог во акции, учеството се пресметува како однос помеѓу бројот на запишаните акции на инвеститорот (или нивната номинална вредност) и бројот на сите запишани акции (или нивната номинална вредност) на претпријатието во кое се инвестира.

Дел П.Б (Добивка/загуба од работењето)

- Пополнувањето на делот П.Б „Нето-добивка / загуба за извештајната година“ е во согласност со податоците од финансиските извештаи на претпријатието во кое се инвестира, со крајот на извештајната година.

- Во редот 12. „Нето-добивка/загуба на претпријатието во кое се инвестира“ се пишува вкупната вредност на нето-добивката или загубата според податоците од финансиските извештаи на претпријатието во кое се инвестира на крајот на извештајната година. Вредноста на загубата се пишува со негативен предзнак.

- Во редот 13. „Нето-добивка/загуба на инвеститорот“ се пишува вредноста на нето-добивката/загубата којашто му припаѓа на инвеститорот. Вредноста на загубата се пишува со негативен предзнак.

Во делот П.В (Зголемување/намалување на капиталот на инвеститорот) се опишуваат промените на вредноста на капиталот во извештајната година, со примена на шифрите и описите од шифрарникот на трансакции. Прилог-шифрарникот на трансакции е составен дел на ова упатство - 3. Шифри на трансакции.

Збирот на износите внесени во делот П.В „Зголемување/намалување на капиталот на инвеститорот“ мора да биде еднаков на разликата помеѓу вредноста на капиталот на крајот на извештајната година и вредноста на капиталот од претходната година, прикажан во редот 1 „Капитал на инвеститорот“ во делот П.А.

Во делот П.В, покрај останатите промени во капиталот, со соодветни шифри треба да се прикажат и промените коишто произлегуваат од:

- распределбата на добивката од извештајната година во основна главнина (шифра 333);

- распределба на добивката од извештајната година во резерви (шифра 335);

- исплатата на добивката од извештајната година (шифра 013), којашто се прикажува во делот П.Г „Меѓукомпаниски долг со инвеститорот“, во редот 32 истовремено во колоната „зголемување и намалување“;

- исплатата на добивката од претходни години (шифра 526), којашто се прикажува во делот П.Г „Меѓукомпаниски долг со инвеститорот“, во редот 32 истовремено во колоната „зголемување и намалување“;

- распределба на добивка од извештајната година во обврска за исплата (шифра 015), којашто се прикажува во делот П.Г „Меѓукомпаниски долг со инвеститорот“, во редот 32 во колоната „зголемување“;

- добивка од извештајната година распределена за покривање загуби од претходни години (шифра 337);

- распределба на добивката од претходни години во обврска за исплата (шифра 535), којашто се прикажува во делот II.Г „Меѓукомпаниски долг со инвеститорот“, во редот 32 во колоната „зголемување“;

- нераспределената добивка и непокриената загуба се опишуваат во делот II.В со соодветната шифра 336 и 521.

Вредноста на нето-добивката прикажана во редот 13 во извештајната година треба да биде еднаква со збирот на вредностите на распределената и нераспределената добивка опишана со шифрите 333, 335, 336, 337 и 015, како и исплатената добивка од извештајната година со шифрата 013.

Во делот II.Г (Меѓукомпаниски долг со инвеститорот) се известува за состојбата и промените на побарувањата и обврските на претпријатието во кое се инвестира од / кон инвеститорот, во согласност со податоците од финансиските извештаи на претпријатието во кое се инвестира на крајот на извештајната година.

- Во колоната „почетна состојба“ се пренесува крајната состојба од претходната година.

- Во колоната „зголемување“ се пишуваат промените врз основа на трансакции коишто настанале во текот на извештајната година, со кои се зголемуваат побарувањата или обврските.

- Во колоната „намалување“ се пишуваат промените врз основа на трансакции коишто настанале во текот на извештајната година, со кои се намалуваат побарувањата или обврските.

- Во колоната „ценовни промени“ се пишува промената на побарувањата или обврските врз основа на промените на пазарните цени на одделни побарувања/обврски. Ценовните промени може да се пишуваат со позитивен или со негативен предзнак.

- Во колоната „курсни промени“ се пишува промената на побарувањата или обврските којашто произлегува од промената на курсот на денарот во однос на оригиналната валута во која е искажано побарувањето/обврската. Курсните промени може да се пишуваат со позитивен или со негативен предзнак.

- Во колоната „останати промени“ се пишува промената на побарувањата или обврските како резултат на отписи, ликвидации, заплenuвање или национализација на средства, рекласификации од еден во друг вид побарување / обврска и др. Останатите промени може да се пишуваат со позитивен или со негативен предзнак.

- Износот на крајната состојба на побарувањата / обврските на 31.12. од извештајната година, мора да биде еднаков на: почетната состојба + зголемувањето - намалувањето + ценовните промени + курсните разлики + останатите промени.

- Побарувањата и обврските врз основа на заеми, должнички хартии од вредност, трговски кредити, како и останатите побарувања и обврски во себе вклучуваат и пресметана камата, достасана неплатена камата и/или задоцнета камата.

- Во редот 14. „Вкупни побарувања“ се пишува збирот на сите долгорочни и краткорочни побарувања на претпријатието во кое се инвестира од инвеститорот (од ред 15 до 22), со состојба на 31.12. од извештајната година.

- Во редот 15. „Долгорочни побарувања - заеми“ (со оригинален рок на довтасување над една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на побарувањата на претпријатието во кое се инвестира од инвеститорот коишто настанале врз основа на одобрени долгорочни заеми врз основа на писмен договор за кредит.

- Во редот 16. „Долгорочни побарувања - должнички хартии од вредност“ (со оригинален рок на довтасување над една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на побарувањата на претпријатието во кое се инвестира од инвеститорот коишто настанале врз основа на купени обврзници и на други долгорочни должнички хартии од вредност издадени од инвеститорот.

- Во редот 17. „Долгорочни побарувања - трговски кредити“ (со оригинален рок на довтасување над една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на побарувањата на претпријатието во кое се инвестира од инвеститорот коишто настанале врз основа на комерцијални кредити за кои е склучен писмен договор за кредит.

- Во редот 18. „Долгорочни - останати побарувања“ се пишуваат износите на состојбите и промените на побарувањата на претпријатието во кое се инвестира од инвеститорот врз основа на сите останати долгорочни побарувања коишто не се распределени во претходните редови.

- Во редот 19. „Краткорочни побарувања - заеми“ (со рок на довтасување до една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на побарувањата на претпријатието во кое се инвестира од инвеститорот коишто настанале врз основа на одобрени краткорочни заеми врз основа на писмен договор за кредит.

- Во редот 20. „Краткорочни побарувања - должнички хартии од вредност“ (со оригинален рок на довтасување до една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на побарувањата на претпријатието во кое се инвестира од инвеститорот, коишто настанале врз основа на купени краткорочни должнички хартии од вредност издадени од инвеститорот.

- Во редот 21. „Краткорочни побарувања - трговски кредити и аванси“ се пишуваат износите на состојбите и промените на побарувањата на претпријатието во кое се инвестира од инвеститорот, коишто произлегуваат од комерцијалното работење на претпријатието во кое се инвестира со инвеститорот, вклучително и за дадените аванси за иден увоз на стоки.

- Во редот 22. „Краткорочни - останати побарувања“ се пишуваат износите на состојбите и промените на побарувањата на претпријатието во кое се инвестира од инвеститорот врз основа на сите останати краткорочни побарувања коишто не се распределени во претходните редови.

- Во редот 23. „Вкупни обврски“ се пишува збирот на сите долгорочни и краткорочни обврски на претпријатието во кое се инвестира кон инвеститорот (од ред 24 до 32), со состојба на 31.12. од извештајната година.

- Во редот 24. „Долгорочни обврски - заеми“ (со рок на довтасување над една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на обврските на претпријатието во кое се инвестира кон инвеститорот коишто настанале врз основа на земен долгорочни заеми врз основа на писмен договор за кредит.

- Во редот 25. „Долгорочни обврски - должнички хартии од вредност“ (со оригинален рок на довтасување над една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на обврските на претпријатието во кое се инвестира кон инвеститорот коишто настанале врз основа на издадени обврзници и други долгорочни должнички хартии од вредност.

- Во редот 26. „Долгорочни обврски - трговски кредити“ (со оригинален рок на довтасување над една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на обврските на претпријатието во кое се инвестира кон инвеститорот коишто настанале врз основа на комерцијални кредити за кои е склучен писмен договор за кредит.

- Во редот 27. „Долгорочни - останати обврски“ се пишуваат износите на состојбите и промените на обврските на претпријатието во кое се инвестира кон инвеститорот врз основа на сите останати долгорочни обврски коишто не се распределени во претходните редови.

- Во редот 28. „Краткорочни обврски - заеми“ (со рок на довтасување до една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на обврските на претпријатието во кое се инвестира кон инвеститорот коишто настанале врз основа на земени краткорочни заеми врз основа на писмен договор за кредит.

- Во редот 29. „Краткорочни обврски - должнички хартии од вредност“ (со оригинален рок на довтасување до една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на обврските на претпријатието во кое се инвестира кон инвеститорот коишто настанале врз основа на издадени краткорочни должнички хартии од вредност.

- Во редот 30. „Краткорочни обврски - трговски кредити и аванси“ се пишуваат износите на состојбите и промените на обврските на претпријатието во кое се инвестира кон инвеститорот коишто произлегуваат од комерцијалното работење на претпријатието во кое се инвестира со инвеститорот, вклучително и за примени-те аванси за иден извоз на стоки.

- Во редот 31. „Краткорочни - останати обврски“ се пишуваат износите на состојбите и промените на обврските на претпријатието во кое се инвестира од инвеститорот врз основа на сите останати краткорочни обврски коишто не се распределени во претходните редови.

- Во редот 32. „Краткорочни обврски - добивка распределена за исплата“ се пишува износот на состојбата и промените на добивката распределена за исплата на инвеститорот. Во колоната зголемување се внесува износот на добивката распределена за исплата (согласно со одлуката на управниот орган), а во колоната „намалување“ - износот на исплатената добивка во извештајната година.

Делот III. (Состојба и промени на капиталот од повратно вложување) се пополнува единствено од страна на претпријатијата во кои се инвестира коишто имаат повратно вложување кај директниот инвеститор, т.е. учество во капиталот на директниот инвеститор помало од 10%.

Дел III.A (Состојба на капиталот на претпријатието во кое се инвестира кај директниот инвеститор) се пополнува во согласност со податоците од финансиските извештаи на инвеститорот на крајот на извештајната година.

- Во делот III.A „Состојба на капиталот на претпријатието во кое се инвестира кај директниот инвеститор“, во редовите од 1 до 10 се пишуваат податоците за вредноста на вкупниот капитал, согласно со процентуалното учество на претпријатието во кое се инвестира во капиталот на директниот инвеститор или врз основа на посебен договор помеѓу поврзаните субјекти. Податоците од финансиските извештаи на директниот инвеститор се пресметуваат во денари по средниот курс на Народната банка на 31.12. од извештајната година.

Делот III.B (Добивка/загуба од работењето) треба да е во согласност со податоците од финансиските извештаи на директниот инвеститор на крајот на извештајната година.

- Во редот 12. „Нето-добивка/загуба на директниот инвеститор“ се внесува вкупната вредност на добивката или загубата на директниот инвеститор според податоците од неговите финансиски извештаи на крајот на извештајната година. Вредноста на загубата се пишува со негативен предзнак.

- Во редот 13. „Нето-добивка/загуба на претпријатието во кое се инвестира“ се внесува вредноста на добивката/загубата којашто му припаѓа на претпријатието во кое се инвестира. Вредноста на загубата се пишува со негативен предзнак.

Во делот III.B (Зголемување/намалување на капиталот на претпријатието во кое се инвестира) се опишуваат промените на вредноста на капиталот во извештајната година, со примена на шифрите и описите од шифрарникот на трансакции. Прилог-шифрарникот на трансакции е составен дел на Упатството за начинот на известување за состојбата и промените на капиталот и на меѓукомпанискиот долг на капитално поврзаните субјекти врз основа на вложувања од странство - 3. Шифри на трансакции.

Збирот на износите пополнети во делот III.B „Зголемување/намалување на капиталот на претпријатието во кое се инвестира“ мора да биде еднаков на разликата помеѓу вредноста на капиталот на крајот на извештајната година и вредноста на капиталот од претходната година, прикажан во редот 1 „Капитал на претпријатието во кое се инвестира“ во делот III.A.

Во делот IV. (Синдир на поврзаност на резидентното претпријатие) известувачот го прикажува синдирот на поврзаност, согласно со примерите дадени во Упатството или доколку има веќе поставена структура на поврзаност, ја доставува како прилог на образецот ВС 22.

IV. КВАРТАЛЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ВЛОЖУВАЊАТА ОД СТРАНСТВО - ОБРАЗЕЦ КВС 22

Начин на известување

8. Претпријатието во кое се инвестира со доставување на Кварталниот извештај за вложувањата од странство, којшто е составен дел на ова упатство (во понатамошниот текст: образецот КВС 22) треба да ја извести Народната банка за:

- промената на процентуалното учество на директните инвеститори во капиталот на претпријатието во кое се инвестира;
- остварениот/планираниот финансиски резултат; и
- исплатената добивка кон инвеститорите - нерезиденти.

Обврзници за известување/известувачи на КВС 22 се резидентите - претпријатија во кои се инвестира коишто врз основа на постапка на избор на примерок се определени од страна на Народната банка.

Народната банка, еднаш годишно, врши избор на примерок на известувачи коишто стануваат обврзници за известување, по што писмено ги известува резидентите што се избрани за обврзници за известување.

Писменото известување ги обврзува известувачите да доставуваат извештаи се до нивното отповикување по пат на писмено известување од страна на Народната банка.

Доколку во текот на годината се јави потреба за промена на примерокот, Народната банка може да ја повтори постапката за избор на примерок на известувачи.

Претпријатието во кое се инвестира може да даде писмено овластување на друго правно лице да известува во негово име.

Известувачот доставува еден образец КВС 22 за сите инвеститори - нерезиденти.

Рокот на доставување на образецот КВС 22 е 20 дена по завршувањето на извештајниот квартал.

9. Еден примерок од образецот КВС 22 се доставува до Народната банка. Народната банка може да договори и друг начин на доставување на обрасците со известувачите.

Со потписот и печатот со кои се потврдува образецот од страна на резидентот - претпријатие во кое се инвестира, како и на овластениот известувач (доколку е овластено друго правно лице), се гарантира точноста на податоците доставени до Народната банка.

Начин на пополнување

10. На образецот КВС 22 се известува во денари.

Дел 1. (Податоци за претпријатието во кое се инвестира)

- Во полето 1.1 „Назив на претпријатието во кое се инвестира“ се пишува целосниот назив на претпријатието во кое се инвестира.

- Во полето 1.2 „Матичен број“ се пишува матичниот број на претпријатието во кое се инвестира од регистарот на правни лица којшто се води кај Централниот регистар на Република Македонија.

- Во полето 1.3 „Организациска форма“ се пишува формата на организација на претпријатието во кое се инвестира, во согласност со Законот за трговски друштва (д.о.о, АД, итн.).

- Во полето 1.4 „Дејност - НАЦЕ“ се пишува шифрата на дејноста на претпријатието во кое се инвестира, од регистарот на правни лица којшто се води кај Централниот регистар на Република Македонија.

- Во полето 1.5 „Институционален сектор“ се пишува шифрата на секторот на кој му припаѓа претпријатието во кое се инвестира. Прилог-шифрарникот на секторите на претпријатијата во кои се инвестира (согласно со Одлуката за национална класификација на институционалните сектори) е составен дел на ова упатство - 1. Шифри на сектори на претпријатијата во кои се инвестира.

- Во полето 1.6 „Состојба на ден“ се пишува кварталот за којшто се известува, со датумот на крајот на кварталот (пр. 31.3.2012, 30.6.2012 и сл.).

Дел 2. (Податоци за промена во капиталот на директниот инвеститор)

- Полето 2.1 „Дали има промена во процентуалното учество на инвеститорот во капиталот на претпријатието во кое се инвестира“ се обележува 2.1.1 „Да“ во случај кога директниот инвеститор има промена на процентуалното учество во капиталот на претпријатието во кое се инвестира во текот на извештајниот квартал и се пополнува табелата. Во спротивно се обележува полето 2.1.2 „Не“.

- Табелата ги содржи следниве потребни податоци: назив на директниот инвеститор, шифра на земјата, назив на земјата, % учество на крајот на претходниот квартал и % учество на крајот на извештајниот квартал.

- Доколку инвеститорите се физички лица од иста земја, известувачот ги прикажува податоците збирно за сите физички лица од таа земја.

Дел 3. (Податоци за остварен/планиран финансиски резултат на претпријатието во кое се инвестира)

- Износот на добивката се пишува со позитивен, а износот на загубата се пишува со негативен предзнак.

- Во полето 3.1 „Остварен финансиски резултат во извештајниот квартал“ се пишува износот на остварениот финансиски резултат (добивка или загуба) на кра-

јот на извештајниот квартал. Во полето 3.2 „Остварен финансиски резултат во извештајната година заклучно со извештајниот квартал“ се пишува вкупниот износ на остварениот финансиски резултат (добивка или загуба) во извештајната година заклучно со извештајниот квартал.

- Во полето 3.3 „Планиран финансиски резултат во тековната (извештајната) година“ се пишува износот на планираниот финансиски резултат (добивка или загуба) за целата извештајна година.

- Во полето 3.4 „Планиран финансиски резултат за наредната _____ година“ се пишува износот на планираниот финансиски резултат (добивка или загуба) за наредната извештајна година.

Дел 4. (Податоци за нето исплатената добивка)

- Во полето 4.1 „Износ на исплатената добивка кон инвеститорите - нерезиденти“ се пишува износот на нето исплатената добивка во извештајниот квартал.

Делот 5. (Информации за контакт - претпријатие во кое се инвестира) се пополнува со податоците за претпријатието во кое се инвестира.

- Во полето 5.1 „Адреса/седиште на претпријатието во кое се инвестира“ се пишуваат адресата и седиштето, името и презимето на одговорното лице.

- Во полето 5.2 „Лице за контакт и адреса на е-пошта за контакт“ се пишуваат името и презимето на лицето за контакт и адресата на електронската пошта, броевите за телефон и факс за контакт со инвестираното претпријатие.

Делот 5 се потврдува со потпис на одговорното лице и печат на претпријатието во кое се инвестира. Овој дел задолжително се пополнува без оглед дали ќе биде пополнет делот 6 (шест).

Делот 6. (Информации за контакт - овластен известувач) се пополнува само доколку претпријатието во кое се инвестира овластило друго правно лице - овластен известувач, да известува во негово име за вложувањата од нерезиденти.

- Во полето 6.1 „Назив и седиште на овластениот известувач“ се пишуваат називот и седиштето на овластениот известувач и матичниот број на овластениот известувач.

- Во полето 6.2 „Лице за контакт и адреса на е-пошта за контакт“ се пишуваат името и презимето на лицето за контакт и адресата на електронската пошта, броевите за телефон и факс за контакт со овластениот известувач.

- Делот 6 се потврдува со потпис на одговорното лице и печат на овластениот известувач.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

10. Со влегувањето во сила на ова упатство, престанува да важи Упатството за начинот на известување за работењето на поврзаните субјекти врз основа на вложувања во и од странство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 79/02).

11. Ова упатство влегува во сила следниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 2013 година.

У. бр.10110
24 декември 2012 година
Скопје

Гувернер,
Димитар Богов, с.р.

Прилог - шифрарници

1. Сектор на претпријатието во кое се инвестира

Шифра	Сектор
1	Вкупна економија
11	Нефинансиски друштва
11 001	Јавни нефинансиски друштва
11 002	Домашни приватни нефинансиски друштва
11 003	Нефинансиски друштва управувани од странство
12	Финансиски друштва
121	Централна банка
122	Други монетарно - финансиски институции
122 01	Јавни монетарно-финансиски институции
122 02	Приватни монетарно-финансиски институции
122 03	Монетарно-финансиски институции контролирани од странство
123	Други финансиски посредници, освен осигурителни друштва и пензиски фондови
123 01	Други јавни финансиски посредници
123 02	Други приватни финансиски посредници
123 03	Други финансиски посредници контролирани од странство
124	Помошни финансиски институции
124 01	Јавни помошни финансиски институции
124 02	Приватни помошни финансиски институции
124 03	Помошни финансиски институции контролирани од странство
125	Осигурителни друштва и пензиски фондови
125 01	Јавни осигурителни друштва и пензиски фондови
125 02	Приватни осигурителни друштва и пензиски фондови
125 03	Осигурителни друштва и пензиски фондови контролирани од странство
13	Држава
1311	Централна влада
1314	Фондови за социјално осигурување
1313	Локална самоуправа
14	Домаќинства
15	Непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата

2. Сектор на инвеститорот

Шифра	Сектор
31	Нефинансиски друштва
31 001	Јавни нефинансиски друштва
31 002	Приватни нефинансиски друштва
31 003	Нефинансиски друштва управувани од странство
32	Финансиски друштва
321	Централна банка
322	Други монетарно - финансиски институции
322 01	Јавни монетрано - финансиски институции
322 02	Приватни монетрано - финансиски институции
323	Други финансиски посредници, освен осигурителни друштва и пензиски фондови
323 01	Други јавни финансиски посредници
323 02	Други приватни финансиски посредници
324	Помошни финансиски институции
324 01	Јавни помошни финансиски институции
324 02	Приватни помошни финансиски институции
325	Осигурителни друштва и пензиски фондови
325 01	Јавни осигурителни друштва и пензиски фондови
325 02	Приватни осигурителни друштва и пензиски фондови
33	Држава
3311	Централна влада
3314	Фондови за социјално осигурување
3313	Локална самоуправа
34	Домаќинства
35	Непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата
36	Меѓународни финансиски организации

3. Шифри на трансакции

Шифра	+/-	Опис
013	-	исплатена дивиденда од добивка од извештајната година
015	+/-	добивка од извештајната година распределена во обврска за исплата
021	+/-	зголемување или намалување на капиталот по други основи (коишто не се предвидени со останатите шифри)
100	+/-	разлика од промена на процентот на учество во основната главнина
101	+/-	наследени резерви, добивка или загуба со откуп на претпријатие
112	+	капитален влог преку увоз на стоки
115	+	капитален влог преку увоз на стоки коишто не ја поминале границата
255	+	капитален влог преку патенти, лиценци и други нематеријални и нефинансиски средства
266	+	капитален влог преку истражување и развој - проекти и елаборати, архитектонски, инженерски и други договорни технички услуги
333	+	добивка од извештајната година распределена (реинвестирана) во капитал
335	+	добивка од извештајната година распределена во резерви
336	+	нераспределена добивка од извештајната година
337	+	добивка од извештајната година со која е покриена загуба од претходните години
440	+/-	бесплатен пренос на уделот помеѓу резидент и нерезидент
460	-	дел од добивка исплатен на менаџерски тим
515	+/-	капитален влог во пари /повлекување капитал во пари
521	-	загуба за извештајната година
526	-	исплатена дивиденда од добивки од претходните години
528	-	давачки при трансфер на исплатена добивка
534*	-	добивка од претходни години претворена во заем
535	-	добивка од претходни години распределена во обврска за исплата
536*	+	претворање на обврските врз основа на заеми во капитал
539*	+	претворање на обврските врз основа на трговски кредити во капитал
540*	+	претворање на загубата во побарување
541*	-	намалување на капиталниот влог заради пребивање на побарувањата врз основа на заеми со капитал
542*	-	намалување на капиталниот влог заради пребивање на побарувањата врз основа на трговски кредити со капитал
901	+/-	ревалоризациска резерва на капиталот и разлики од вреднувањето на компонентите на добивката, вклучително и промени во курсевите на странските валути
902	+/-	отпис на капиталот поради ликвидација или стечај
903	+/-	пренос на капитален влог помеѓу двајца нерезиденти
904	+/-	промена на статусот резидент- нерезидент

* Овие шифри може да се применуваат само доколку опишаните трансакции се во согласност со важечките законски прописи.

Прилог - Обрасци

Страна 1

ИЗВЕШТАЈ ЗА ВЛОЖУВАЊА ОД СТРАНСТВО

I Општи податоци

1. Податоци за претпријатието во кое се инвестира

1.1 Назив на претпријатието во кое се инвестира

1.2 Матичен број

1.3 Организациска форма

1.4 Дејност - НАЦЕ

1.5 Институционален сектор

1.6 Состојба на ден

31.12.

1.7 Година на прво вложување

1.8 Број на вработени

2. Вид на инвеститор според видот на поврзаноста

* Види дефиниции

2.1 Директен инвеститор (10% и над 10% учество)

2.2 Портфолио-инвеститор (под 10% учество)

2.3. Портфолио-инвеститор кој е дел од синцирот на вертикална поврзаност (под 10% учество)

2.4 Инвеститор со хоризонтална поврзаност во синцирот

2.5 Индиректен инвеститор (вертикална поврзаност во синцирот)

% на
учество

3. Вид на вложување

3.1 22/1 - вложување во постојно друштво

3.2 22/2 - вложување во ново друштво

3.3 22/3 - подружница

4. Податоци за инвеститорот за кој се известува

4.1 Инвеститор за кој се известува

4.2 Држава

4.3 Институционален сектор

4.4 Матичен инвеститор (на врвот на синцирот на поврзаност)

4.5 Држава

4.6 Институционален сектор

4.7 Дали инвеститорот е претпријатие со посебна намена (ППН)?

4.7.1 ДА

4.7.2 НЕ

5. Повратно вложување

5.1 Дали имате учество во капиталот кај вашиот директен инвеститор (повратно вложување)?

* Ова прашање се одговара доколку сте го обележале полето 2.1

5.1.1 ДА (пополнете го делот III)

5.1.2 НЕ

6. Информации за контакт - претпријатие во кое се инвестира

6.1 Адреса/седиште на претпријатието во кое се инвестира

Име и презиме на одговорното лице

6.2 Лице за контакт

Телефон и факс за контакт

Адреса на е-пошта за контакт

М.П.

Потпис на одговорното лице

7. Информации за контакт - овластен известувач

7.1 Назив и седиште на овластениот известувач

Матичен број

7.2 Лице за контакт

Телефон и факс на овластен известувач

Адреса на е-пошта за контакт

Место и датум

М.П.

Потпис на овластениот известувач

II Состојба и промени на капиталот и меѓукомпанискиот долг**II.A Состојба на капиталот на инвеститорот**Валута на известување **807 (МКД)**

		претходна година	извештајна година
1	Капитал на инвеститорот		
	(2+3+4+5+6+7+/-8+9+10)		
2	основна главнина		
3	запишан неуплатен капитал (-)		
4	премии на емитирани акции		
5	резерви		
6	акумулирана добивка		
7	пренесена загуба (-)		
8	ревалоризациска резерва и разлики од вреднување на компонентите на останатата сеопфатна добивка		
9	добивка за извештајната година		
10	загуба за извештајната година (-)		
11	процентуално учество во основната главнина	%	%

II.B Нето-добивка / загуба од работењето

12	нето-добивка/загуба на претпријатието во кое се инвестира		
13	нето-добивка/загуба на инвеститорот		

II.B Зголемување/намалување на капиталот на инвеститорот

шифра	опис	износ

II.Г Меѓукомпаниски долг со инвеститорот

		почетна состојба	зголемување	намалување	ценовни промени	курсни промени	останати промени	крајна состојба
14	Вкупни побарувања (15 до 18 + 19 до 22)							
15	Долгорочни: а) заеми							
16	б) должнички хартии од вредност							
17	в) трговски кредити							
18	г) останати побарувања							
19	Краткорочни: а) заеми							
20	б) должнички хартии од вредност							
21	в) трговски кредити и аванси							
22	г) останати побарувања							
23	Вкупни обврски (24 до 27 + 28 до 32)							
24	Долгорочни: а) заеми							
25	б) должнички хартии од вредност							
26	в) трговски кредити							
27	г) останати обврски							
28	Краткорочни: а) заеми							
29	б) должнички хартии од вредност							
30	в) трговски кредити и аванси							
31	г) останати обврски							
32	д) добивка распределена за исплата							

ЗАБЕЛЕШКА

III Состојба и промени на капиталот од повратно вложување

III.A Состојба на капиталот на претпријатието во кое се инвестира кај директниот инвеститор
Валута на известување 807 (МКД)

		претходна година	извештајна година
1	Капитал на претпријатието во кое се инвестира (2+3+4+5+6+7+/-8+9+10)		
2	основна главнина		
3	запишан неуплатен капитал (-)		
4	премии на емитирани акции		
5	резерви		
6	акумулирана добивка		
7	пренесена загуба (-)		
8	ревалоризациска резерва и разлики од вреднување на компонентите на останатата сеопфатна добивка		
9	добивка за извештајната година		
10	загуба за извештајната година (-)		
11	процентуално учество во основната главнина	%	%

III.B Нето-добивка / загуба од работењето

12	нето-добивка/загуба на директниот инвеститор		
13	нето-добивка/загуба на претпријатието во кое се инвестира		

III.B Зголемување/намалување на капиталот на претпријатието во кое се инвестира

шифра	о п и с	износ

ЗАБЕЛЕШКА

IV. СИНЦИР НА ПОВРЗАНОСТ НА ИНВЕСТИТОРОТ

1. Назив на претпријатието во кое се инвестира

--

2. Матичен број

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Структура на поврзаноста на резидентот на 31.12. _____

Образец ВС 22 НБРМ

* Во овој дел се прикажува синцирот на поврзаност според насоките дадени во примерот и упатството.

** Доколку имате веќе поставена структура на поврзаност пратете ја во прилог на обрасците ВС 22 и ВС 11.

КВАРТАЛЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ВЛОЖУВАЊАТА ОД СТРАНСТВО

Валута на известување 807 (МКД)

1. Податоци за претпријатието во кое се инвестира

1.1 Назив на претпријатието во кое се инвестира

1.2 Матичен број

1.3 Организациска форма

1.4 Дејност - НАЦЕ

1.5 Институционален сектор

1.6 Состојба на ден

2. Податоци за промена во капиталот на директниот инвеститор

2.1 Дали има промена на процентуалното учество на инвеститорот во капиталот на претпријатието во кое се инвестира?

2.1.1 ДА (пополнете ја табелата) ☐2.1.2 НЕ ☐

ред.	Назив на директниот инвеститор	шифра на земјата	назив на земјата	% учество на крајот на претходниот квартал	% учество на крајот на извештајниот квартал
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

3. Податоци за остварениот/планираниот финансиски резултат на претпријатието во кое се инвестира

3.1 Остварен финансиски резултат во извештајниот квартал

3.2 Остварен финансиски резултат во извештајната година заклучно со извештајниот квартал

3.3 Планиран финансиски резултат за тековната (извештајна) година

3.4 Планиран финансиски резултат за наредната _____ година

4. Податоци за нето исплатената добивка

4.1 Износ на исплатената добивка кон инвеститорите - нерезиденти во извештајниот квартал

5. Информации за контакт - претпријатие во кое се инвестира

5.1 Адреса/седиште на претпријатието во кое се инвестира

Име и презиме на одговорното лице

5.2 Лице за контакт

Телефон и факс за контакт

Адреса на е-пошта за контакт

М.П.

Потпис на одговорното лице

6. Информации за контакт - овластен известувач

6.1 Назив и седиште на овластениот известувач

Матичен број

6.2 Лице за контакт

Телефон и факс на овластениот известувач

Адреса на е-пошта за контакт

Место и датум _____

М.П.

Потпис на овластениот известувач

3982.

Врз основа на член 48 став 1 точка 3 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10 и 123/12), член 40 став 3 од Законот за девизното работење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 34/01, 49/01, 103/01, 51/03, 81/08, 24/11 и 135/11) и врз основа на точка 9 од Одлуката за начинот и постапката на известување за трансакции со нерезиденти („Службен весник на Република Македонија“ бр. 74/12), гувернерот на Народната банка на Република Македонија, донесе

УПАТСТВО ЗА НАЧИНОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА СОСТОЈБАТА И ПРОМЕНЕТЕ НА КАПИТАЛОТ И НА МЕЃУКОМ- ПАНИСКИОТ ДОЛГ НА КАПИТАЛНО ПОВРЗАНИ- ТЕ СУБЈЕКТИ ВРЗ ОСНОВА НА ВЛОЖУВАЊА ВО СТРАНСТВО

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со ова упатство се пропишуваат начинот на известување за состојбата и промените на капиталот и меѓукомпанискиот долг на капитално поврзаните субјекти врз основа на вложувања во странство, формата и содржината на годишниот извештај за вложувања во странство, рокот на доставување на овој образец и начинот на негово пополнување.

II. ДЕФИНИЦИИ

2. За потребите на ова упатство одделните поими го имаат следново значење:

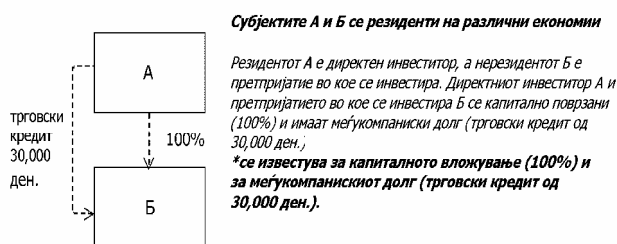
Синцир на поврзаност претставува структура на вертикални (директни и индиректни) и хоризонтални врски помеѓу инвеститорите и претпријатијата во кои се инвестира.

Претпријатие во кое се инвестира претставува нерезидент (правно лице) кое има капитално вложување од резидент (правно или физичко лице) и/или има побарувања/обврски од работењето со инвеститори - резиденти (меѓукомпаниски долг), во зависност од видот на поврзаноста.

Разликуваме неколку видови поврзаност со претпријатијата во кои се инвестира - нерезиденти, врз основа на кои дефинираме неколку видови инвеститори:

Директен инвеститор е резидент кој учествува со 10% или над 10% во капиталот на претпријатието во кое се инвестира. Инвеститорот има капитално вложување кај претпријатието во кое се инвестира и може да има меѓукомпаниски долг со него.

Пример 1 - Директен инвеститор и претпријатие во кое се инвестира

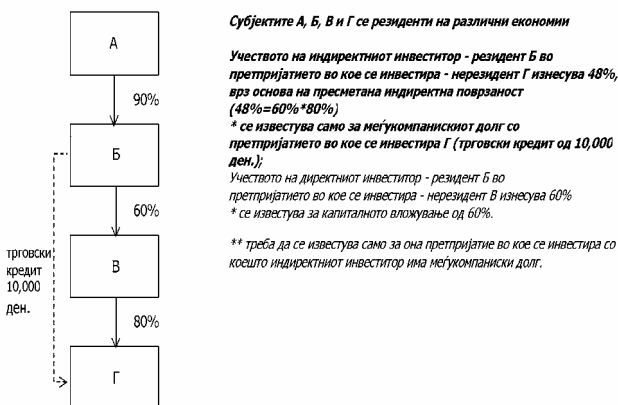
Портфолио-инвеститор* е резидент кој учествува со помалку од 10% во капиталот на претпријатието во кое се инвестира. Портфолио-инвеститорот може да биде дел од синцирот на поврзаност или да е надвор од него. Инвеститорот има капитално вложување кај претпријатието во кое се инвестира и може да има меѓукомпаниски долг со него.

Индиректен инвеститор е резидент кој нема капитално вложување, но има индиректна поврзаност со претпријатието во кое се инвестира. Притоа, индиректната поврзаност произлегува од учеството на индиректниот инвеститор во капиталот на други нерезиденти во синцирот на поврзаност, а се утврдува согласно со методот на мултиплицирано учество.

Инвеститорот нема капитално вложување кај претпријатието во кое се инвестира, но може да има меѓукомпаниски долг со него.

Методот на мултиплицирано учество е метод за пресметување на индиректната поврзаност на инвеститорот со претпријатието во кое се инвестира. Индиректната поврзаност се утврдува преку т.н. индиректно учество од 10% или над 10%. Пресметувањето на процентот на индиректно учество се врши врз основа на множење на процентите на учество кај сите претпријатија во кои се инвестира надолу во синцирот на поврзаност.

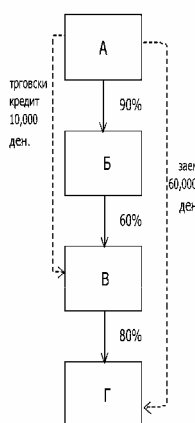
Пример 2 - Метод на мултиплицирано учество

Матичен инвеститор е инвеститор кој се наоѓа на врвот на синцирот на поврзаност. Матичниот инвеститор може да се јави во својство на директен инвеститор или индиректен инвеститор.

Директниот инвеститор истовремено е и матичен инвеститор само кога се наоѓа на врвот на синцирот на поврзаност и е единствен инвеститор. Во сите други случаи, матичниот инвеститор се јавува во својство на индиректен инвеститор за кој се известува само доколку има меѓукомпаниски долг со него.

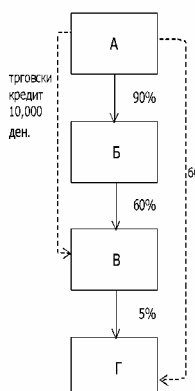
* Доколку портфолио-инвестициите во странство се во согласност со позитивните законски прописи.

Пример 3.А - Матичен инвеститор и индиректен инвеститор

Субјектите А, Б, В и Г се резиденти на различни економии

Инвеститорот - резидент А е **матичен инвеститор** и **индиректен инвеститор** во синџирот на поврзаност;

Инвеститорот А е:

- Директен инвеститор на претпријатието во кое се инвестира - **нерезидент Б** со учество во капиталот од 90%
* се известува за капиталното вложување од 90%;- **Индиректен инвеститор на претпријатието во кое се инвестира - нерезидент В** со учество во капиталот врз основа на пресметана индиректна поврзаност 54% ($54\% = 90\% * 60\%$)
* се известува само за меѓукомпанискиот долг со претпријатието во кое се инвестира - **нерезидент В** (трговски кредит од 10,000 ден.);* се известува само за меѓукомпанискиот долг со претпријатието во кое се инвестира - **нерезидент Г** (заем од 60,000 ден.);- **Индиректен инвеститор на претпријатието во кое се инвестира - нерезидент Г** со учество во капиталот врз основа на пресметана индиректна поврзаност 43,2% ($43,2\% = 90\% * 60\% * 80\%$)
* се известува само за меѓукомпанискиот долг со претпријатието во кое се инвестира - **нерезидент Г** (заем од 60,000 ден.).**Пример 3.Б - Матичен инвеститор и инвеститор со индиректна поврзаност помала од 10%**

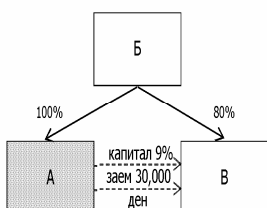
Субјектите А, Б, В и Г се резиденти на различни економии

Инвеститорот - резидент А е **матичен инвеститор** и **индиректен инвеститор** во синџирот на поврзаност;

Инвеститорот А е:

- Директен инвеститор на инвестираното претпријатие - **нерезидент Б** со учество во капиталот од 90%
* се известува за капиталното вложување од 90%;- **Индиректен инвеститор на инвестираното претпријатие - нерезидент В** со учество во капиталот врз основа на пресметана индиректна поврзаност 54% ($54\% = 90\% * 60\%$)
* се известува само за меѓукомпанискиот долг со инвестираното претпријатие - **нерезидент В** (трговски кредит од 10,000 ден.);* Учесството на инвеститорот - резидент А во капиталот на инвестираното претпријатие - **нерезидент Г** врз основа на пресметана индиректна поврзаност изнесува 2,7% ($2,7\% = 90\% * 60\% * 5\%$) и не се известува за меѓукомпанискиот долг (заем од 60,000 ден.).

Инвеститор со хоризонтална поврзаност во синџирот (ИХП) е резидент кој заедно со претпријатието во кое се инвестира - **нерезидент** имаат заеднички матичен инвеститор. ИХП може (но не мора) да има капитално вложување помало од 10% кај претпријатието во кое се инвестира и/или има меѓукомпаниски долг со него.

Пример 4 - Инвеститор со хоризонтална поврзаност во синџирот

Субјектите А, Б и В се резиденти на различни економии

Инвеститорот - **нерезидент Б** е заеднички матичен инвеститор на А и В

Инвеститорот - резидент А е:

- **Инвеститор со хоризонтална поврзаност во синџирот на претпријатието во кое се инвестира - нерезидент В**
* се известува за учеството во капиталот под 10% (9%) и меѓукомпанискиот долг (заем од 30,000 ден.);

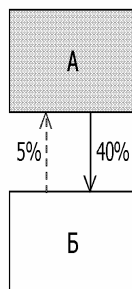
* Инвеститорот со хоризонтална поврзаност во синџирот А и претпријатието во кое се инвестира В се во хоризонтална поврзаност во синџирот затоа што имаат еден заеднички матичен инвеститор Б.

Повратно вложување претставува капитално вложување на претпријатието во кое се инвестира во капиталот на директниот инвеститор, под 10%.

****Во случај кога претпријатието во кое се инвестира има учество во капиталот од 10% или над 10% кај директниот инвеститор, тогаш се работи за директно вложување од странство, а не за повратно вложување (се известува на Образец ВС 22- види упатство за ВС 22)**

Пример 5 - Повратно вложување

Субјектите А и Б се резиденти на различни економии

Директниот инвеститор - резидент А има:

- Инвестирано претпријатие - **нерезидент Б** со капитално вложување од 40%

* се известува за капиталното вложување од 40%

- **Повратно капитално вложување од 5% од инвестираното претпријатие - нерезидент Б.**

* се известува за повратното капитално вложување од 5%.

Претпријатие со посебна намена (ППН) е претпријатие во кое се инвестира - **нерезидент** (правно лице) коешто е дел од организациската структура на мултинационални компании и што се формира со намена да служи како спроводник на финансиски средства, притоа најчесто нема развиена економска дејност, вработени, не продава стоки и услуги на пазарот и сл., туку се занимава исклучиво со финансиско посредување.

III. ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ВЛОЖУВАЊАТА ВО СТРАНСТВО ВС 11**Начин на известување**

3. Инвеститорот (во натамошниот текст: известувачот) треба да ја извести Народната банка на Република Македонија (во натамошниот текст: Народната банка) за состојбата и промените на капиталот и меѓукомпанискиот долг со претпријатијата во кои се инвестира, со доставување годишен извештај за вложувањата во странство којшто е составен дел на ова упатство (во понатамошниот текст: образец ВС 11).

Инвеститорот може да даде писмено овластување на друго правно лице, да известува во негово име за вложувањата кај **нерезиденти**.

Известувачот доставува посебен образец ВС 11 за вложување кај секој **нерезидент** - претпријатие во кое се инвестира, поединечно.

Рокот на доставување на образецот ВС 11 е 15 март во тековната година, со податоци за претходната извештајна година.

Доколку податоците за вредноста на капиталот на инвеститорот (II.A ред 1) или капиталот на претпријатието во кое се инвестира (III.A ред 1) не се еднакви со оние од извештајот за претходната година (на пр. заради

дополнително утврдените грешки при известувањето или ревизија на одредени ставки), известувачот мора повторно да изработи извештај за претходната година.

4. Во зависност од видот на поврзаноста со претпријатието во кое се инвестира, инвеститорот известува на следниов начин:

- доколку е директен инвеститор - задолжително се пополнува делот I и делот II.A, II.B, II.V и II.G, додека пополнувањето на делот III не е задолжително, туку е условено од постоењето на повратно вложување;

- доколку е портфолио-инвеститор - задолжително се пополнува делот I и делот II.A, II.B и II.V;

- за портфолио-инвеститор кој е дел од синцирот на вертикална поврзаност (под 10% учество) - задолжително се пополнува делот I и делот II.A, II.B, II.V и II.G;

- доколку е индиректен инвеститор - задолжително се пополнува делот I и делот II.G;

- доколку е инвеститор со хоризонтална поврзаност во синцирот - задолжително се пополнува делот I и делот II.G, додека пополнувањето на делот II.A, II.B, II.V не е задолжително, освен доколку постои учество на инвеститорот во капиталот на претпријатието во кое се инвестира помало од 10%;

5. Образецот BC 11, во еден примерок, се доставува до Народната банка. Народната банка со известувачите може да договори и друг начин на доставување на обрасците.

На барање на Народната банка, известувачот е должен да ја докаже точноста на податоците со приложување на годишната сметка (извештај за билансот на состојба и билансот на успех) или друг документ.

6. Со потписот и печатот со кои се потврдува образецот од страна на резидентот - инвеститор, како и на овластениот известувач (доколку е овластено друго правно лице), се гарантира точноста на податоците доставени до Народната банка.

Начин на пополнување на образецот BC 11 – Извештај за вложувања во странство

7. Образецот се пополнува на следниов начин:

Дел I.1 (Податоци за инвеститорот)

- Во полето 1.1 „Назив на инвеститорот“ се пишува целосниот назив на инвеститорот.

- Во полето 1.2 „Матичен број“ се пишува матичниот број на инвеститорот од регистарот на правни лица којшто се води кај Централниот регистар на Република Македонија. Доколку инвеститорот е физичко лице, во полето 1.2 „Матичен број“ се пишува 1000000.

- Во полето 1.3 „Организациска форма“ се пишува формата на организација на инвеститорот, во согласност со Законот за трговски друштва (д.о.о, АД, итн.). За инвеститори - физички лица, ова поле не се пополнува.

- Во полето 1.4 „Дејност-НАЦЕ“ се пишува шифрата на дејноста на инвеститорот, од регистарот на правни лица којшто се води кај Централниот регистар на Република Македонија. За инвеститори - физички лица ова поле не се пополнува.

- Во полето 1.5 „Институционален сектор“ се пишува шифрата на секторот во кој припаѓа инвеститорот. Прилог-шифрарникот на секторите на инвеститорите (согласно со Одлуката за национална класификација на институционалните сектори), е составен дел на ова упатство - 1. Шифри на сектори на инвеститори.

- Во полето 1.6 „Состојба на ден“ се допишува годината за која се известува.

- Во полето 1.7 „Година на прво вложување“ се пишува годината во која за првпат настанало вложувањето.

Дел I.2 (Вид на поврзаност на инвеститорот)

- Полето 2.1 „Директен инвеститор (учество од 10% и над 10%)“ се обележува доколку инвеститорот директно учествува со 10% или над 10% во капиталот на претпријатието во кое се инвестира и во колоната „% учество“ се пишува процентот на учеството на инвеститорот во основната главнина.

- Полето 2.2 „Портфолио-инвеститор (под 10% учество)“ се обележува доколку инвеститорот директно учествува со помалку од 10% во капиталот на претпријатието во кое се инвестира и не е дел од синцирот на поврзаност. Во колоната „% учество“ се пишува процентот на учеството на инвеститорот во основната главнина.

- Полето 2.3 „Портфолио-инвеститор (под 10% учество) кој е дел од синцирот на вертикална поврзаност“ се обележува доколку инвеститорот директно учествува со помалку од 10% во капиталот на претпријатието во кое се инвестира и е дел од синцирот на поврзаност. Во колоната „% учество“ се пишува процентот на учеството на инвеститорот во основната главнина.

- Полето 2.4 „Инвеститор - со хоризонтална поврзаност во синцирот“ се обележува доколку инвеститорот и претпријатието во кое се инвестира имаат заеднички матичен инвеститор. Во колоната „% учество“ се пишува процентот на учеството на инвеститорот во основната главнина (доколку тој има учество во капиталот).

- Полето 2.5 „Индиректен инвеститор (вертикална поврзаност)“ се обележува доколку инвеститорот има индиректна поврзаност со претпријатието во кое се инвестира (од 10% или над 10% согласно со методот на мултиплицирано учество). Во колоната „% учество“ се пишува процентот на пресметаното индиректно учество на инвеститорот во основната главнина, согласно со методот на мултиплицирано учество.

Дел I.3 (Вид на вложување)

- Полето 3.1 „11/1-Вложување во постојно друштво“ се обележува доколку инвеститорот вложува во веќе основано нерезидентно претпријатие или врши докапитализација во него.

- Полето 3.2 „11/2-Вложување во ново друштво“ се обележува доколку инвеститорот вложува за основање и/или соосновање на ново нерезидентно претпријатие, или врши докапитализација во него.

- Полето 3.3 „11/3-Подружница“ се обележува доколку претпријатието во кое се инвестира е подружница на инвеститорот.

Дел I.4 (Податоци за претпријатието во кое се инвестира за кое се известува)

- Во полето 4.1 „Претпријатие во кое се инвестира за кое се известува“ се пишува целосен назив и седиште на претпријатието во кое се инвестира.

- Во полето 4.2 „Држава“ се пишува шифрата на државата во која е седиштето на претпријатието во кое се инвестира од шифрарникот на земји и меѓународни организации составен дел на Упатството за начинот на вршење на платниот промет со странство.

- Во полето 4.3 „Институционален сектор“ се пишува шифрата на секторот на кој му припаѓа претпријатието во кое се инвестира. Прилог-шифрарникот на сектори на претпријатијата во кои се инвестира (согласно со Одлуката за национална класификација на институционалните сектори) е составен дел на ова упатство - 1. Шифри на сектори на претпријатија во кои се инвестира.

- Во полето 4.4 „Број на вработени“ се пишува бројот на вработени на крајот на извештајната година кај претпријатието во кое се инвестира.

- Во полето 4.5 „Матичен инвеститор (на врвот на синцирот на поврзаност)“ се пишува целосен назив и седиште на матичниот инвеститор.

- Во полето 4.6 „Држава“ се пишува шифрата на државата во која е седиштето на матичниот инвеститор од шифрарникот на земји и меѓународни организации, што е составен дел на Упатството за начинот на вршење на платниот промет со странство.

- Во полето 4.7 „Институционален сектор“ се пишува шифрата на секторот на кој му припаѓа матичниот инвеститор. Прилог-шифрарникот на сектори на инвеститори (согласно со Одлуката за национална класификација на институционалните сектори) е составен дел на Упатството - 2. Шифри на сектори на инвеститори.

- Полето 4.8 „Дали претпријатието во кое се инвестира е со посебна намена?“ се пополнува на следниов начин: доколку претпријатието во кое се инвестира е претпријатие формирано за посебни намени, се обележува полето 4.8.1 „Да“. Во спротивно, се обележува полето 4.8.2 „Не“.

Дел I.5 (Повратно вложување) (ова прашање се одговара доколку сте го обележале полето 2.1)

- Полето 5.1 „Дали претпријатието во кое се инвестира има учество во капиталот на директниот инвеститор (повратно вложување)?“ се обележува со 5.1.1 „Да“ во случај кога претпријатието во кое се инвестира има вложување помало од 10% во капиталот на директниот инвеститор. Во спротивно се обележува полето 5.1.2 „Не“. Во случај кога претпријатието во кое се инвестира има вложување во капиталот кај директниот инвеститор, во образецот ВС 11 задолжително се пополнува и делот III „Состојба и промени на капиталот од повратно вложување“.

Делот I.6 (Информации за контакт - инвеститор) се пополнува со податоци за инвеститорот.

- Во полето 6.1 „Адреса/седиште на инвеститорот“ се пишуваат адресата и седиштето, името и презимето на одговорното лице.

- Во полето 6.2 „Лице за контакт и адреса на е-пошта за контакт“ се пишуваат името и презимето на лицето за контакт и адресата на електронската пошта, броевите за телефон и факс за контакт со инвеститорот.

Делот I.6 се потврдува со потпис на одговорното лице и печат на инвеститорот. Овој дел задолжително се пополнува без оглед дали ќе биде пополнет делот 7 (седум).

Делот I.7 (Информации за контакт - овластен известувач) се пополнува само доколку инвеститорот овластил друго правно лице - овластен известувач да известува во негово име за вложувањата кај нерезиденти.

- Во полето 7.1 „Назив и седиште на овластениот известувач“ се пишуваат називот и седиштето на овластениот известувач и матичниот број на овластениот известувач.

- Во полето 7.2 „Лице за контакт и адреса на е-пошта за контакт“ се пишуваат името и презимето на лицето за контакт и адресата на електронската пошта, броевите за телефон и факс за контакт со овластениот известувач.

Делот I.7 се потврдува со потпис на одговорното лице и печат на овластениот известувач.

Делот II (Состојба и промени на капиталот и меѓукомпанискиот долг) се пополнува во денари.

Делот II.A (Состојба на капиталот на инвеститорот) се пополнува во согласност со податоците од финансиските извештаи на претпријатието во кое се инвестира, на крајот на извештајната година.

Во делот II.A „Состојба на капиталот на инвеститорот“, во редовите од 1 до 10, во колоната „извештајна година“ се пишуваат податоците за вредноста на вкупниот капитал, согласно со процентуалното учество на инвеститорот во капиталот на претпријатието во кое се инвестира или врз основа на посебен договор помеѓу поврзаните субјекти, на крајот на извештајната година. Во колоната „претходна година“ се пишуваат податоците за вредноста на вкупниот капитал, согласно со процентуалното учество на инвеститорот во капиталот на претпријатието во кое се инвестира или врз основа на посебен договор помеѓу поврзаните субјекти на крајот на претходната година. Овие податоци воедно треба да се идентични со податоците коишто биле наведени во колоната „извештајна година“ од Извештајот ВС 11 за претходната година.

- Во редот 1. „Капитал на инвеститорот“ се пишува вредноста на капиталот на инвеститорот во вкупниот капитал на претпријатието во кое се инвестира на 31.12. од извештајната година. Вредноста на капиталот на инвеститорот е еднаква на вредноста на капиталот од билансот на состојба на претпријатието во кое се инвестира, само во случај кога инвеститорот е единствен сопственик на претпријатието. Доколку инвеститорот е сопственик на помалку од 100% од капиталот на претпријатието, се запишува само вредноста на капиталот којашто му припаѓа.

- Во редот 2. „Основна главнина“ се пишува запишаниот капитал, којшто е запишан во Регистарот согласно со прописите во земјата на претпријатието во кое се инвестира и се однесува на вредноста на уделите

или номиналната вредност на акциите, во сопственост на инвеститорот. Основната главнина може да биде во пари, во стока и др. Промените кај основната главнина може да произлезат од одлука за зголемување (докапитализација) или намалување на капиталот, како и од распределба на остварениот финансиски резултат.

- Во редот 3. „Запишан неуплатен капитал“ се пишува вредноста на запишаниот, а неуплатен капитал којшто му припаѓа на инвеститорот. Овој износ се внесува со негативен предзнак.

- Во редот 4. „Премии на емитирани акции“ се пишува вредноста на остварениот вишок над номиналната вредност на акциите, којашто му припаѓа на инвеститорот при уплатата на акциите.

- Во редот 5. „Резерви“ се пишува вредноста пренесена во резерви, којашто му припаѓа на инвеститорот на инвеститорот. Резервите на претпријатието може да се формираат од нето-добивката од тековната и/или претходните години којашто е пренесена во резерви или поинаку наменски издвоена за резерви, во согласност со одлуката на управниот орган.

- Во редот 6. „Акумулирана добивка“ се пишува вредноста на добивката од претходните години, којашто останала нераспределена, односно не била на друг начин искористена до 31.12. од извештајната година и којашто му припаѓа на инвеститорот.

- Во редот 7. „Пренесена загуба“ се пишува вредноста на загубата од претходните години којашто останала непокриена и којашто му припаѓа на инвеститорот. Овој износ се внесува со негативен предзнак.

- Во редот 8. „Ревалоризациска резерва и разлики од вреднување на компонентите на останатата сеопфатна добивка“ се пишува вредноста којашто произлегува од разликите од вреднувањето на соодветните компоненти којашто му припаѓа на инвеститорот.

- Во редот 9. „Добивка за извештајната година“ се пишува делот од вредноста на добивката, којашто останала нераспределена до 31.12. од извештајната година и којашто му припаѓа на инвеститорот.

- Во редот 10. „Загуба за извештајната година“ се пишува вредноста на непокриената загуба од работењето во извештајната година којашто му припаѓа на инвеститорот. Овој износ се внесува со негативен предзнак.

- Во редот 11. „Процентуално учество во основната главнина“ се пишува учеството на инвеститорот во основната главнина на претпријатието во кое се инвестира, во проценти, со две децимални места. Доколку учеството е помало од 0,01%, се пишува 0,01%. Учеството на инвеститорот во капиталот на претпријатието во кое се инвестира во кое инвеститорот има влог во удел се пресметува како однос помеѓу запишаниот удел на инвеститорот и вкупниот запишан капитал на претпријатието во кое се инвестира. Кај акционерско друштво, во кое инвеститорот има влог во акции, учеството се пресметува како однос помеѓу бројот на запишаните акции на инвеститорот (или нивната номинална вредност) и бројот на сите запишани акции (или нивната номинална вредност) на претпријатието во кое се инвестира.

Делот II.Б (Добивка/загуба од работењето) се пополнува во согласност со податоците од финансиските извештаи на претпријатието во кое се инвестира, на крајот на извештајната година.

- Во редот 12. „Нето-добивка/загуба на претпријатието во кое се инвестира“ се пишува вкупната вредност на нето-добивката или загубата според податоците од финансиските извештаи на претпријатието во кое се инвестира, на крајот на извештајната година. Вредноста на загубата се пишува со негативен предзнак.

- Во редот 13. „Нето-добивка/загуба на инвеститорот“ се пишува вредноста на нето-добивката/загубата којашто му припаѓа на инвеститорот. Вредноста на загубата се пишува со негативен предзнак.

Во делот II.В (Зголемување/намалување на капиталот на инвеститорот) се опишуваат промените на вредноста на капиталот во извештајната година, со примена на шифрите и описите од шифрарникот на трансакции. Прилог-шифрарникот на трансакции е составен дел на ова упатство - 3. Шифри на трансакции.

Збирот на износите внесени во делот II.В „Зголемување/намалување на капиталот на инвеститорот“ мора да биде еднаков на разликата помеѓу вредноста на капиталот на крајот на извештајната година и вредноста на капиталот од претходната година, прикажан во редот 1 „Капитал на инвеститорот“ во делот II.А.

Во делот II.В, покрај останатите промени во капиталот, со соодветни шифри треба да се прикажат и промените коишто произлегуваат од:

- распределбата на добивката од извештајната година во основна главнина (шифра 333);

- распределбата на добивката од извештајната година во резерви (шифра 335);

- наплатата на добивката од извештајната година (шифра 013), којашто се прикажува во делот II.Г „Меѓукомпаниски долг со инвеститорот“, во редот 23, истовремено во колоната „зголемување и намалување“;

- наплатата на добивката од претходни години (шифра 526), којашто се прикажува во делот II.Г „Меѓукомпаниски долг со инвеститорот“, во редот 23, истовремено во колоната „зголемување и намалување“;

- распределбата на добивка од извештајната година во обврска за исплата (шифра 015), којашто се прикажува во делот II.Г „Меѓукомпаниски долг со инвеститорот“, во редот 23 во колоната „зголемување“;

- добивката од извештајна година распределена за покривање загуби од претходни години (шифра 337);

- распределбата на добивката од претходни години во обврска за исплата (шифра 535), којашто се прикажува во делот II.Г „Меѓукомпаниски долг со инвеститорот“, во редот 23 во колоната „зголемување“;

- нераспределената добивка и непокриената загуба се опишуваат во делот II.В со соодветната шифра 336 и 521.

Вредноста на нето-добивката прикажана во редот 13 во извештајната година треба да биде еднаква со збирот на вредностите на распределената и нераспределената добивка опишана со шифрите 333, 335, 336, 337 и 015, како и наплатената добивка од извештајната година со шифрата 013.

Во делот П.Г (Меѓукомпаниски долг со претпријатието во кое се инвестира) се известува за состојбата и промените на побарувањата и обврските на инвеститорот со претпријатието во кое се инвестира, во согласност со податоците од финансиските извештаи на инвеститорот, на крајот на извештајната година.

- Во колоната „почетна состојба“ се пренесува крајната состојба од претходната година.

- Во колоната „зголемување“ се пишуваат промените врз основа на трансакции коишто настанале во текот на извештајната година, со кои се зголемуваат побарувањата или обврските.

- Во колоната „намалување“ се пишуваат промените врз основа на трансакции коишто настанале во текот на извештајната година, со кои се намалуваат побарувањата или обврските.

- Во колоната „ценовни промени“ се пишува промената на побарувањата или обврските врз основа на промени на пазарните цени на одделни побарувања/обврски. Ценовните промени може да се пишуваат со позитивен или со негативен предзнак.

- Во колоната „курсни промени“ се пишува промената на побарувањата или обврските којашто произлегува од промената на курсот на денарот во однос на оригиналната валута во која е искажано побарувањето/обврската. Курсните промени може да се пишуваат со позитивен или со негативен предзнак.

- Во колоната „останати промени“ се пишува промената на побарувањата или обврските како резултат на отписи, ликвидации, заплenuвање или национализација на средства, рекласификации од еден во друг вид побарување/обврска и др. Останатите промени може да се пишуваат со позитивен или со негативен предзнак.

- Износот на крајната состојба на побарувањата/обврските на 31.12. од извештајната година мора да биде еднаков на: почетната состојба + зголемувањето - намалувањето + ценовните промени + курсните разлики + останатите промени.

- Побарувањата и обврските врз основа на заеми, должнички хартии од вредност, трговски кредити, како и останатите побарувања и обврски во себе вклучуваат и пресметана камата, достасана неплатена камата и/или задоцнета камата.

- Во редот 14. „Вкупни побарувања“ се пишува збирот на сите долгорочни и краткорочни побарувања на инвеститорот од претпријатието во кое се инвестира (од ред 15 до 23), со состојба на 31.12. од извештајната година.

- Во редот 15. „Долгорочни побарувања - заеми“ (со оригинален рок на довтасување над една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на побарувањата на инвеститорот од претпријатието во кое се инвестира коишто настанале врз основа на одобрени долгорочни заеми врз основа на писмен договор за кредит.

- Во редот 16. „Долгорочни побарувања - должнички хартии од вредност“ (со оригинален рок на довтасување над една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на побарувањата на инвеститорот од претпријатието во кое се инвестира коишто настанале врз основа на купени обврзници и на други долгорочни должнички хартии од вредност издадени од претпријатието во кое се инвестира.

- Во редот 17. „Долгорочни побарувања - трговски кредити“ (со оригинален рок на довтасување над една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на побарувањата на инвеститорот од претпријатието во кое се инвестира коишто настанале врз основа на комерцијални кредити за кои е склучен писмен договор за кредит.

- Во редот 18. „Долгорочни - останати побарувања“ се пишуваат износите на состојбите и промените на побарувањата на инвеститорот од претпријатието во кое се инвестира врз основа на сите останати долгорочни побарувања коишто не се распределени во претходните редови.

- Во редот 19. „Краткорочни побарувања - заеми“ (со рок на довтасување до една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на побарувањата на инвеститорот од претпријатието во кое се инвестира коишто настанале врз основа на одобрени краткорочни заеми врз основа на писмен договор за кредит.

- Во редот 20. „Краткорочни побарувања - должнички хартии од вредност“ (со оригинален рок на довтасување до една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на побарувањата на инвеститорот од претпријатието во кое се инвестира коишто настанале врз основа на купени краткорочни должнички хартии од вредност издадени од претпријатието во кое се инвестира.

- Во редот 21. „Краткорочни побарувања - трговски кредити и аванси“ се пишуваат износите на состојбите и промените на побарувањата на инвеститорот од претпријатието во кое се инвестира коишто произлегуваат од комерцијалното работење на претпријатието во кое се инвестира со инвеститорот, вклучително и за дадените аванси за иден увоз на стоки.

- Во редот 22. „Краткорочни - останати побарувања“ се пишуваат износите на состојбите и промените на побарувањата на инвеститорот од претпријатието во кое се инвестира врз основа на сите останати краткорочни побарувања коишто не се распределени во претходните редови.

- Во редот 23. „Краткорочни побарувања - добивка распределена за исплата“ се пишува износот на состојбата и промените на добивката распределена за исплата на инвеститорот. Во колоната „зголемување“ се внесува износот на добивката распределена за исплата (согласно со одлуката на управниот орган), а во колоната „намалување“ - износот на исплатената добивка во извештајната година.

- Во редот 24. „Вкупни обврски“ се пишува збирот на сите долгорочни и краткорочни обврски на инвеститорот кон претпријатието во кое се инвестира (од ред 25 до 32), со состојба на 31.12. од извештајната година.

- Во редот 25. „Долгорочни обврски - заеми“ (со рок на довтасување над една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на обврските на инвеститорот кон претпријатието во кое се инвестира коишто настанале врз основа на земени долгорочни заеми врз основа на писмен договор за кредит.

- Во редот 26. „Долгорочни обврски - должнички хартии од вредност“ (со оригинален рок на довтасување над една година) се пишуваат износите на состојби-

те и промените на обврските на инвеститорот кон претпријатието во кое се инвестира коишто настанале врз основа на издадени обврзници и на други долгорочни должнички хартии од вредност.

- Во редот 27. „Долгорочни обврски - трговски кредити“ (со оригинален рок на довтасување над една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на обврските на инвеститорот кон претпријатието во кое се инвестира коишто настанале врз основа на комерцијални кредити за кои е склучен писмен договор за кредит.

- Во редот 28. „Долгорочни - останати обврски“ се пишуваат износите на состојбите и промените на обврските на инвеститорот кон претпријатието во кое се инвестира врз основа на сите останати долгорочни обврски коишто не се распределени во претходните редови.

- Во редот 29. „Краткорочни обврски - заеми“ (со рок на довтасување до една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на обврските на инвеститорот кон претпријатието во кое се инвестира коишто настанале врз основа на земени краткорочни заеми врз основа на писмен договор за кредит.

- Во редот 30. „Краткорочни обврски - должнички хартии од вредност“ (со оригинален рок на довтасување до една година) се пишуваат износите на состојбите и промените на обврските на инвеститорот кон претпријатието во кое се инвестира коишто настанале врз основа на издадени краткорочни должнички хартии од вредност.

- Во редот 31. „Краткорочни обврски - трговски кредити и аванси“ се пишуваат износите на состојбите и промените на обврските на инвеститорот кон претпријатието во кое се инвестира коишто произлегуваат од комерцијалното работење на претпријатието во кое се инвестира со инвеститорот, вклучително и за примените аванси за иден извоз на стоки.

- Во редот 32. „Краткорочни - останати обврски“ се пишуваат износите на состојбите и промените на обврските на инвеститорот кон претпријатието во кое се инвестира врз основа на сите останати краткорочни обврски коишто не се распределени во претходните редови.

Делот III. (Состојба и промени на капиталот од повратно вложување) се пополнува единствено од страна на инвеститори кои имаат повратно вложување од претпријатијата во кои се инвестира, т.е. учество во капиталот кај директниот инвеститор помало од 10%.

Делот III.A (Состојба на капиталот на претпријатието во кое се инвестира кај директниот инвеститор) се пополнува во согласност со податоците од финансиските извештаи на инвеститорот, на крајот на извештајната година.

- Во делот III.A „Состојба на капиталот на претпријатието во кое се инвестира кај директниот инвеститор“, во редовите од 1 до 10 се пишуваат податоците за вредноста на вкупниот капитал, согласно со процентуалното учество на претпријатието во кое се инвестира во капиталот на директниот инвеститор или врз основа на посебен договор помеѓу поврзаните субје-

кти. Податоците од финансиските извештаи на директниот инвеститор се пресметуваат во денари, по средниот курс на Народната банка на 31.12. од извештајната година.

Делот III.B (Добивка/загуба од работењето) се пополнува во согласност со податоците од финансиските извештаи на претпријатието во кое се инвестира, на крајот на извештајната година.

- Во редот 13. „Нето-добивка/загуба на директниот инвеститор“ се внесува вкупната вредност на добивката или загубата на директниот инвеститор според податоците од неговите финансиски извештаи, на крајот на извештајната година. Вредноста на загубата се пишува со негативен предзнак.

- Во редот 14. „Нето-добивка/загуба на претпријатието во кое се инвестира“ се внесува вредноста на добивката/загубата којашто му припаѓа на претпријатието во кое се инвестира. Вредноста на загубата се пишува со негативен предзнак.

Во делот III.B (Зголемување/намалување на капиталот на претпријатието во кое се инвестира) се опишуваат промените на вредноста на капиталот во извештајната година, со примена на шифрите и описите од шифрарникот на трансакции. Прилог-шифрарникот на трансакции е составен дел на Упатството за начинот на известување за состојбата и промените на капиталот и на меѓукомпанискиот долг на капитално поврзаните субјекти врз основа на вложувања во странство - 3. Шифри на трансакции.

- Збирот на износите внесени во делот III.B „Зголемување/намалување на капиталот на претпријатието во кое се инвестира“ мора да биде еднаков на разликата помеѓу вредноста на капиталот на крајот на извештајната година и вредноста на капиталот од претходната година, прикажан во редот 1 „Капитал на претпријатието во кое се инвестира“, во делот III.A.

Во делот IV. (Синцир на поврзаност на резидентното претпријатие), известувачот го прикажува синцирот на поврзаност, согласно со примерите дадени во Упатството или доколку има веќе поставена структура на поврзаност, ја доставува како прилог на образецот BC 11.

IV. Преодни и завршни одредби

10. Со влегувањето во сила на ова упатство, престанува да важи Упатството за начинот на известување за работењето на поврзаните субјекти врз основа на вложувања во и од странство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 79/02).

11. Ова упатство влегува во сила следниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 2013 година.

У бр.10111
24 декември 2012 година
Скопје

Гувернер,
Димитар Боггов, с.р.

Прилог - шифрарници

1. Сектор на инвеститорот

Шифра	Сектор
1	Вкупна економија
11	Нефинансиски друштва
11 001	Јавни нефинансиски друштва
11 002	Домашни приватни нефинансиски друштва
11 003	Нефинансиски друштва управувани од странство
12	Финансиски друштва
121	Централна банка
122	Други монетарно - финансиски институции
122 01	Јавни монетарно-финансиски институции
122 02	Приватни монетарно-финансиски институции
122 03	Монетарно-финансиски институции контролирани од странство
123	Други финансиски посредници, освен осигурителни друштва и пензиски фондови
123 01	Други јавни финансиски посредници
123 02	Други приватни финансиски посредници
123 03	Други финансиски посредници контролирани од странство
124	Помошни финансиски институции
124 01	Јавни помошни финансиски институции
124 02	Приватни помошни финансиски институции
124 03	Помошни финансиски институции контролирани од странство
125	Осигурителни друштва и пензиски фондови
125 01	Јавни осигурителни друштва и пензиски фондови
125 02	Приватни осигурителни друштва и пензиски фондови
125 03	Осигурителни друштва и пензиски фондови контролирани од странство
13	Држава
1311	Централна влада
1314	Фондови за социјално осигурување
1313	Локална самоуправа
14	Домаќинства
15	Непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата

2. Сектор на претпријатието во кое се инвестира

Шифра	Сектор
31	Нефинансиски друштва
31 001	Јавни нефинансиски друштва
31 002	Приватни нефинансиски друштва
31 003	Нефинансиски друштва управувани од странство
32	Финансиски друштва
321	Централна банка
322	Други монетарно - финансиски институции
322 01	Јавни монетрано - финансиски институции
322 02	Приватни монетрано - финансиски институции
323	Други финансиски посредници, освен осигурителни друштва и пензиски фондови
323 01	Други јавни финансиски посредници
323 02	Други приватни финансиски посредници
324	Помошни финансиски институции
324 01	Јавни помошни финансиски институции
324 02	Приватни помошни финансиски институции
325	Осигурителни друштва и пензиски фондови
325 01	Јавни осигурителни друштва и пензиски фондови
325 02	Приватни осигурителни друштва и пензиски фондови
33	Држава
3311	Централна влада
3314	Фондови за социјално осигурување
3313	Локална самоуправа
34	Домаќинства
35	Непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата
36	Меѓународни финансиски организации

3. Шифри на трансакции

Шифра	+/-	Опис
013	-	наплатена дивиденда од добивка од извештајната година
015	+/-	добивка од извештајната година распределена во побарување за исплата
021	+/-	зголемување или намалување на капиталот по други основи (коишто не се предвидени со останатите шифри)
100	+/-	разлика од промена на процентот на учество во основната главнина
101	+/-	наследени резерви, добивка или загуба со откуп на претпријатие
112	+	капитален влог преку извоз на стоки
115	+	капитален влог преку извоз на стоки коишто не ја поминале границата
255	+	капитален влог преку патенти, лиценци и други нематеријални и нефинансиски средства
266	+	капитален влог преку истражување и развој - проекти и елаборати, архитектонски, инженерски и други договорни технички услуги
333	+	добивка од извештајната година распределена (реинвестирана) во капитал
335	+	добивка од извештајната година распределена во резерви
336	+	нераспределена добивка од извештајната година
337	+	добивка од извештајната година со која е покриена загуба од претходните години
440	+/-	бесплатен пренос на уделот помеѓу резидент и нерезидент
460	-	дел од добивка исплатен на менаџерски тим
515	+/-	капитален влог во пари /повлекување капитал во пари
521	-	загуба за извештајната година
526	-	исплатена дивиденда од добивки од претходните години
528	-	давачки при трансфер на исплатена добивка
534*	-	добивка од претходни години претворена во заем
535	-	добивка од претходни години распределена во побарување за исплата
536*	+	претворање на побарувањата врз основа на заеми во капитал
539*	+	претворање на побарувањата врз основа на трговски кредити во капитал
540*	+	претворање на загубата во обврска
541*	-	намалување на капиталниот влог заради пребивање на обврските врз основа на заеми со
542*	-	намалување на капиталниот влог заради пребивање на обврските врз основа на трговски кредити со капитал
901	+/-	ревалоризациска резерва на капиталот и разлики од вреднувањето на компонентите на добивката
902	+/-	отпис на капиталот поради ликвидација или стечај
903	+/-	пренос на капитален влог помеѓу двајца резиденти
904	+/-	промена на статусот резидент- нерезидент
905	+/-	курсни разлики

* Овие шифри може да се применуваат само доколку опишаните трансакции се во согласност со важечките законски прописи.

Прилог - обрасци

Страна 1

ИЗВЕШТАЈ ЗА ВЛОЖУВАЊАТА ВО СТРАНСТВО

I Општи податоци

1. Податоци за инвеститорот (резидент)

1.1 Назив на инвеститорот (резидент)

1.2 Матичен број

1.3 Организациска форма

1.4 Дејност - НАЦЕ

1.5 Институционален сектор

1.6 Состојба на ден

1.7 Година на прво вложување

31.12.

2. Вид на инвеститор според видот на поврзаноста

* Види дефиниции

2.1 Директен инвеститор (10% и над 10% учество)

2.2 Портфолио-инвеститор (под 10% учество)

2.3. Портфолио-инвеститор кој е дел од синцирот на вертикална поврзаност (под 10% учество)

2.4 Инвеститор со хоризонтална поврзаност во синцирот

2.5 Индиректен инвеститор (вертикална поврзаност во синцирот)

% на
учество

3. Вид на вложување

3.1 11/1 - вложување во постојно друштво

3.2 11/2 - вложување во ново друштво

3.3 11/3 - подружница

4. Податоци за претпријатието во кое се инвестира за кое се известува

4.1 Претпријатие во кое се инвестира за кое се известува

4.2 Држава

4.3 Институционален сектор

4.4 Број на вработени

4.5 Матичен инвеститор (на врвот на синцирот на поврзаност)

4.6 Држава

4.7 Институционален сектор

4.8 Дали претпријатието во кое се инвестира е со посебна намена (ППН)?

4.8.1 ДА

4.8.2 НЕ

5. Повратно вложување

5.1 Дали претпријатието во кое се инвестира има учество во капиталот на директниот инвеститор (повратно вложување)?

* Ова прашање се одговара доколку сте го обележале полето 2.1

5.1.1 ДА (пополнете го делот III)

5.1.2 НЕ

6. Информации за контакт - инвеститор

6.1 Адреса/седиште на инвеститорот

Име и презиме на одговорното лице

6.2 Лице за контакт

Телефон и факс за контакт

Адреса на е-пошта за контакт

М.П.

Потпис на одговорното лице

7. Информации за контакт - овластен известувач

7.1 Назив и седиште на овластениот известувач:

Матичен број

7.2 Лице за контакт

Телефон и факс на овластениот известувач

Адреса на е-пошта за контакт

Место и датум

М.П.

Потпис на овластениот известувач

Образец ВС 11 НБРМ

II Состојба и промени на капиталот и меѓукомпанискиот долг

II.A Состојба на капиталот на инвеститорот

Валута на известување 807 (МКД)

		претходна година	извештајна година
1	Капитал на инвеститорот (2+3+4+5+6+7+/-8+9+10)		
2	основна главнина		
3	запишан неуплатен капитал (-)		
4	премии на емитирани акции		
5	резерви		
6	акумулирана добивка		
7	пренесена загуба (-)		
8	ревалоризациска резерва и разлики од вреднувањето на компонентите на останатата сеопфатна добивка		
9	добивка за извештајната година		
10	загуба за извештајната година (-)		
11	процентуално учество во основната главнина	%	%

II.B Нето-добивка / загуба од работењето

12	нето-добивка/загуба на претпријатието во кое се инвестира	
13	нето-добивка/загуба на инвеститорот	

II.B Зголемување/намалување на капиталот на инвеститорот

шифра	опис	износ

II.G Меѓукомпаниски долг со претпријатието во кое се инвестира

		почетна состојба	зголемување	намалување	ценовни промени	курсни промени	останати промени	крајна состојба
14	Вкупни побарувања (15 до 18 + 19 до 23)							
15	Долгорочни: а) заеми							
16	б) должнички хартии од вредност							
17	в) трговски кредити							
18	г) останати побарувања							
19	Краткорочни: а) заеми							
20	б) должнички хартии од вредност							
21	в) трговски кредити и аванси							
22	г) останати побарувања							
23	д) добивка распределена за исплата							
24	Вкупни обврски (25 до 28 + 29 до 32)							
25	Долгорочни: а) заеми							
26	б) должнички хартии од вредност							
27	в) трговски кредити							
28	г) останати обврски							
29	Краткорочни: а) заеми							
30	б) должнички хартии од вредност							
31	в) трговски кредити и аванси							
32	г) останати обврски							

ЗАБЕЛЕШКА

III Состојба и промени на капиталот од повратно вложување

III.A Состојба на капиталот на претпријатието во кое се инвестира кај директниот инвеститор Валута на известување **807 (МКД)**

		претходна година	извештајна година
1	Капитал на претпријатието во кое се инвестира (2+3+4+5+6+7+/-8+9+10)		
2	основна главнина		
3	запишан неплатен капитал (-)		
4	премии на емитирани акции		
5	резерви		
6	акумулирана добивка		
7	пренесена загуба (-)		
8	ревалоризациска резерва и разлики од вреднувањето на компонентите на останатата сеопфатна добивка		
9	добивка за извештајната година		
10	загуба за извештајната година (-)		
11	процентуално учество во основната главнина	%	%

III.B Нето-добивка / загуба од работењето

12	нето-добивка/загуба на директниот инвеститор		
13	нето-добивка/загуба на претпријатието во кое се инвестира		

III.B Зголемување/намалување на капиталот на претпријатието во кое се инвестира

шифра	о п и с	износ

ЗАБЕЛЕШКА

IV. СИНЦИР НА ПОВРЗАНОСТ НА ИНВЕСТИТОРОТ

1. Назив на инвеститорот

--

2. Матичен број

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Структура на поврзанооста на резидентот на 31.12. _____

Образец ВС 11 НБРМ

* Во овој дел се прикажува синцирот на поврзаност според насоките дадени во примерот и упатството.

** Доколку имате веќе поставена структура на поврзаност, испратете ја во прилог на обрасците ВС 22 и ВС 11.

РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**3983.**

Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија врз основа на член 22 од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 16/11 и 136/11), на седницата одржана на 26.12.2012 година, донесе

П РА В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА НАЧИН И УСЛОВИ
ЗА РЕГУЛИРАЊЕ НА ЦЕНИ ЗА ПРЕНОС, ДИСТРИБУЦИЈА И СНАБДУВАЊЕ
СО ПРИРОДЕН ГАС

Член 1

Во Правилникот за начин и услови за регулирање на цени за пренос, дистрибуција и снабдување со природен гас („Службен весник на Република Македонија“ бр.161/09 и 15/10), член 4 став 3 алинеја 3 се менува и гласи:

- за регулирана дејност снабдување со природен гас на тарифни потрошувачи непосредно приклучени на системот за пренос, регулираниот период почнува од 1.1.2010 година, а завршува на 31.12.2013 година.

Член 2

Овој Правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01-2446/1

26 декември 2012 година

Скопје

Претседател,

Димитар Петров, с.р.

Службен весник
на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник – м-р Тони Трајанов.
Телефон: +389-2-55 12 400.
Телефакс: +389-2-55 12 401.

Претплатата за 2012 година изнесува 10.100,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622

2012166